SANSKRIT SELF-INSTRUCTOR

IN 2 PARTS

A COMPLETE VOCABULARY OF NOUNS

With Derivations. I PART

संस्कृत स्वबोधिनी

GOVT. ... 4071 22 DEC 193 MADRAS

பிரம்மஸாயுஜ்ய புஸ்தகாலய ப்ரசுரங்களில் ஐந்தாவதான

'தாமே ஸம்ஸ்க்ருதம் கற்றல்' என்னும்

ஸம்ஸ்க்ருத ஸ்வபோதினி

(வ்யுத்பத்தி அர்த்தங்களுடன்)

மோக்ஷவழி, ஸம்ஸ்க்ருத-தமிழ் அகராதி முதலியன ப்ரசுரித்த

நே. ஈ. வேங்கடேச சர்மா

1936 தாது ௵ விஜயதச

விலை ரூ. 1 5 0. கமிஷன் கேட்லாக் கடைசி

விலாசம்:—ஸ்ரீ சென்னை ஆண்டா... தன

மானேஜர், 109, சைனாபஜார் ரோட், ௨.

Sri Andal Fund Office,

109, China Bazaar Road, G. T. Mad.

விஷய ஸூசிகை.

பாடம்		பக்கம்	பாடம்		பக்கம்
1	ஸுவர்க்கலோகம்	11	26	சிருங்காராதி ரஸங்கள்	73
2	மும்மூர்த்திகள்	14	27	குணங்கள்	74
3	தேவர்கள்	18	28	,, இயற்கை	78
4	திக்குகள்	25	29	பாதாளம்	80
5	மேகம்	27	30	பாம்புகள்	81
6	சந்திரன்	29	31	,, ஸம்பந்தம்	82
7	நக்ஷத்திரங்கள்	31	32	நரகம்	83
8	கிரஹங்கள்	33	33	ஓடம்	84
9	ஸூர்யன்	35	34	கடல்	86
10	தினப்பிரிவுகள்	36	35	ஜலப்ரதேசம்	87
11	காலப் பிரிவுகள்	39	36	ஆறுகள்	91
12	தேவ பித்ரு ,,	44	37	மீன்கள்	9[illegible]
13	பாரமார்த்திகம்	45	38	ஜல ஜந்துக்கள்	9[illegible]
14	புத்தி	48	39	,, பூக்கள்	9[illegible]
15	இந்திரியங்கள்	50	40	தாமரை	9[illegible]
16	விஷயங்கள்	51			
17	நிறங்கள்	52		அமரத்தில் முதல் காண்ட[illegible]	
18	வித்தை	54		விஷய ஸூசிகை முடிந்த[illegible]	
	[illegible]ரண[illegible]கள்	56	41	பூமி	1[illegible]
	[illegible]சுகள்	60	42	இடங்கள்	10[illegible]
	[illegible]ங்கள்	[illegible]	43	பட்டணம்	10[illegible]
	[illegible]ங்கள்	65	44	வசதிகள்	10[illegible]
	[illegible]கள்	66	45	வீடு	10[illegible]
	[illegible]	69	46	மலைகள்	11
	[illegible]பாஷை	71	47	மலை	11[illegible]

48	தோட்டம்	118	75	படுக்கறை.	219
49	மரங்கள்	119	76	ஜாதி, ஆச்ரமம்	220
50	மரம்	121	77	பிராம்மணர்	221
51	காடு	125	78	யாகம்	224
52	புற் பூண்டு	144	79	வைதிக பரிபாஷை	[illegible]
53	மிருகங்கள்	149	80	உத்தியோகஸ்தர்	24[illegible]
54	யானை	154	81	ராஜாங்கம்	244
55	குதிரை	157	82	ராஜ சின்னம்	249
56	எருது	160	83	வாகனங்கள்	250
57	பறவைகள்	165	84	வண்டியுருப்பு	251
58	கும்பல்	174	85	சேனை	253
59	பெண்கள்	175	86	„ வகுப்பு	257
60	„ தசைகள்	178	87	அஸ்திரம்	262
61	மனைவிகள்	179	88	புறப்பாடு	263
62	பிள்ளைகள்	183	89	யுத்தம்	265
63	உறவினர்	184	90	பிழைப்பு	269
64	அவஸ்தைகள்	188	91	நிலங்கள்	271
65	மனிதர்கள்	189	92	தான்னியம்	274
66	நோய்கள்	192	93	வீட்டுச்சாமான்கள்	277
67	நோயாளிகள்	194	94	தின்பண்டங்கள்	280
68	இருதயம்	196	95	வி[illegible]பாரம்	287
69	அவயவங்கள்	199	96	[illegible] எண்ணிக்கை	289
70	நகைகள்	208	9[illegible]	[illegible]	292
71	ஆடை	212	[illegible]	[illegible]ள்	29[illegible]
72	அலங்காரம்	215	99	[illegible]	30[illegible]
73	வாஸனை	216	100	கள்	[illegible]
74	மாலை	218			

அமரத்தில் இரண்டாங் காண்டம் விஷய ஸூசிகை (

முகவுரை.

'ஸம்ஸ்க்ருத ஸ்வபோதினி' என்பது இந்நூலின் பெயராகும். ஸம்ஸ்க்ருத பாஷையில் கொஞ்சம் ஞானத்தையடைய இந்நூல் ஒரு உதவியாகும். கேவலம் இந்நூலினால் மட்டுமே ஒருவன் வித்துவானாக ஆகமுடியாது. ஸம்ஸ்க்ருத நூல்களை வியாக்கியானங்களினுதவியால் ஒருவாறு மூலத்தை இதர நூல்களின் ஞானத்தோடு அறிந்து கொள்ளலாம்.

இதர நூற்கள் என்பனயாவை, அவைகளாலடையும் ஞான ஆவஸ்யகத்துவம் என்ன என்பதைவிசாரிக்கலாம்:

ஸம்ஸ்க்ருத பாஷையானது மற்ற பாஷைகளைப்போலின்றி ஒரு பெரிய கடின பாஷையாகும். எவ்வாறெனில் இதற்கு எழுத்துக்கள், பதங்கள், பதங்களின் ஸம்பந்த திருந்தங்களையனுசரித்த ரூபங்கள், அவைகளின் வியாகரண விதிகள் முதலிய யாவும் மிக அதிகமாயிருக்கின்றன. இவைகளைச் சற்று விவரிக்கலாம்:—

க, ச, ட, த, ப என்னும் ஒவ்வொரு எழுத்துக்களும் சற்று அழுத்தி ஒத்து உச்சரிக்கவேண்டிய மும்மூன்று எழுத்துக்களைக் கூட உடையன. தவிரவும் இன்னும் சில விசேஷமான எழுத்துக்களும் இதற்குள்ளன. நாம் பேசும் பொழுதாவது, [illegible]தும்பொழுதாவது இவ்வெழுத்துக்களைச் சற்று [illegible] உபயோகித்துவிட்டால், அதனால் அர்த்தம் [illegible]களாயும், விபரீதங்களாயும் போய் விடும். [illegible]ற்களும், பெயர் வினையாகவும், வினை உரி[illegible]படும். இப்பாஷையிற் பதங்கள் லக்ஷக் க[illegible]ருக்கின்றன. ஒவ்வொரு பதங்களுக்கு அர்த்தங்க[illegible]ய ஒன்றிரண்டின்றி பத்து, இருபது, முப்பது அர்த்தங்களும், ஒரு பொருளுக்கே பல பதங்களுமிருக்கின்றன. இப்படி இப்பாஷை விரிவாய் இருப்பதாற்றான்

GOVT. INDIAN MEDICAL SCH. T.20 4091 22 DEC 1937 MADRAS

வித்துவான்கள் அர்த்தஞ் சொல்லுங்கால் புலவித ஸமா ஸங்களின்படி பதத்தைப் பின்னப்படுத்தி அனேக அர்த் தங்களைச் சொல்லுகின்றனர். இப்பாஷைக்குக் கேவலம் அமரம் என்னும் நாமலிங்கானுசாஸனமட்டுமின்றி மேதினீ, வைஜயந்தீ, விஶ்வம், ஹலாயுதம் முதலிய நிகண்டுகளும் பல அர்த்தங்களைக்கொடுக்க நானார்த்தமாலை முதலிய இதர நிகண்டுகளுமிருக்கின்றன.

இனி இப்பாஷையின் வியாகரண ஸம்பந்தத்தைப் பற்றி எவ்வாறு கடினமாயிருக்கிறது என்பதை நிரூபணம் செய்யலாம் :—

ஸுபந்தம். பெயற் சொற்கள். சில பாஷைகளுக்கு விபக்தி என்னும் வேற்றுமை விகுதிகள் தனித்திருந்து முதல் வேற்றுமையோடு அவ்விகுதிகளைச் சேர்த்து மற்ற வேற்றுமைகளைச் சொல்லி விடலாம். இப் பாஷையில் அப்படிக்கின்றி ஒவ்வொரு பதத்திற்கும் வேற்றுமையைக் கூறும் சப்தம் தனித்தனி அந்தத்தை (முடிவை) யொட்டி ஏற்பட்டிருக்கின்றன. அந்த அந்தமும் ஒன் றாக இருந்தாலும் சில பதங்களுக்கு வேற்றுமை விதிகள் மாறுபடுகின்றன. அந்த அந்தங்கள் அர்த்தத்தை யொட் டியில்லை. அந்தம் புல்லிங்கமாயும் வஸ்து ஸ்திரீலிங்கமாயும் புல்லிங்கங்கள் ஸ்திரீலிங்க அந்தங்களிலும் இருக்கக் கூடும். சில சொற்கள் நித்திய, ஏகவசனமாயும், சில நித் தியத்வி, பஹுவசனமாயும் பலவாறுள. இதில் ஒருமை பன்மை என மட்டுமின்றி இருமை [illegible] இருவஸ்துக் களுக்கொரு தனியாக வசனமு மு[illegible] [illegible]கையால் ஒரு பெயர்ச் சொல்லை ப்ரயோகிக்க [illegible]த்தையும், அதற்குச் சப்தம் எப்பதத்தை[illegible] [illegible]பதையும், எந்த வசனத்தில் எந்த வேற்று[illegible] [illegible]ரயோகிக்க வேண்டுமென்பதையும் நன்கு யோசிக்[illegible] [illegible]டும். சில சமயங்களிற் பதம் ஒரு வேற்றுமையிலும் அர்த்தம் இன் னொரு வேற்றுமையிலும், சொல்லவேண்டிவர இடங்களு முண்டு. பெயர்ச்சொல்லின் கஷ்டங்களிவ்வாறிருக்கின்றன,

திஙந்தம். வினைச் சொற்கள். இப் பாஷையில் வினைச் சொற்கள் பரஸ்மைபதி, அத்மனேபதி என இரு விதங்களாய் பிரிக்கப்பட்டிருக்கின்றன. சில சொற்கள் இரண்டிலும் வரும். இவைகளுக்குக் கணங்கள் பத்து. இப் பத்து கணங்களுக்கும், தன்மை, முன்னிலை, படர்க்கையை யொட்டி, ஒருமை, இருமை, பன்மைகள், இறந்தகாலம், நிகழ்காலம், எதிர்காலங்களுக்குத் தகுந்தபடி அக்கால உட்பிரிவுகளை அனுசரித்து ரூபங்கள் மாறுகின்றன. ஒவ்வொரு காலத்திலும் சமீபம், தூரம் என்னும் வித்தியாசங்களுமிருக்கின்றன. எல்லாச் சொற்களிலும் வினைச் சொற்கள்தான் இப் பாஷையில் மிகக்கடினமாகும். பாஷா ஞானமிருந்தும்பேசவோ எழுதவோமுடியாததற்குப்பிரதி பந்தகம் இவ்வினைச் சொற்கள்தான்.

விசேஷணம். அடைமொழிகள். விசேஷ்யம் என்னும் தன்னால் குறிக்கப்படும் பெயர்ச் சொல்லை அனுசரித்து விசேஷணத்தில் லிங்கம் மாறுகின்றன. சில விசேஷணங்கள் திரிலிங்கங்களிலும் வராமல், விசேஷ்யத்தை அனுசரியாமல் தன் சுய நிலையிலேயே ஒரே ரூபமாயும் நித்தியமாய் இருப்பனவும் வுள.

இம்மாதிரி ஒவ்வொரு சொற்களுக்கும் நாம் கஷ்டப்படவேண்டுவன பல வுள. இவைகளை ஒருவாறு சமனஞ் செய்யச் சப்தமஞ்சரியில் பெயர்ச் சொற்களின் வேற்றுமைகள் கூறப்பட்டு இந்திந்த அந்தமுடைய பதங்களில் சிலவற்றை எ[illegible] காட்டி இதைப் போன்ற விபத்தி என்று [illegible]ன. வினைச் சொற்களின் மாறுபாடுகளை [illegible]ம் ஏற்பட்டுள்ளது. அத்தாது பாடமுப[illegible]கப்பட்டிருக்கவேண்டும். தாதுக்களின் [illegible]களும் தெரிந்திருக்கவேண்டும். பதங்களைப்பாகு[illegible] செய்கிற ஸமாஸங்களின் வகைகளும் தெரிந்தாலொழிய நமக்குப் பேசவோ, பாஷையை அறியவோ ஞானம் அடையமுடியாது. இவைகள் பாஷா ஞானத்திற்கு அடிப்படை ஸாதனங்களாகும்.

GOVT. INDIAN MEDICAL
4097
22 DEC 1937
MADRAS

முன்னுரை.

ஸம்ஸ்க்ருத பாஷையிலுள்ள பதங்களை அநேக நிகண்டுகள் கூறுகின்றன. அதில் அமரம் என்னும் நாமலிங்கானுசாஸனம் மிகப் பிரஸித்தமாக இருக்கிறது. அதிலுள்ள பதங்களும் கிரமங்களுமே இந்நூலிலும் அனுசரிக்கப்பட்டிருக்கின்றன. சிற்சிலவிடங்களில் படிப்பவர்களின் ஸௌகர்யத்தை உத்தேசித்து சில மாறுபாடுகளும் செய்யப்பட்டிருக்கின்றன. உதாரணமாக:—யானை, குதிரை, மாடு, நாய், கருடன், வேடன் இப்பதங்களைப் பார்க்க வேண்டுமானால் முதல், மூன்றும் மிருகங்களானபடியால் மிருக வர்க்கங்களிற் பார்ப்பார்கள். அமரத்திலோ யானை, குதிரைகள் க்ஷத்திரிய வர்க்கத்திலும், மாடு வைஶ்ய வர்க்கத்திலும், நாய் சூத்திர வர்க்கத்திலும், கருடன் ஸ்வர்க்க வர்க்கத்திலும் எழுதப்பட்டுள்ளன. நாய் வேட்டை விஷயத்தைக் கூறுமிடத்தில் படிக்கப்பட்டிருக்கிறது. அவ்வேடனையும் மனித வர்க்கத்திலின்றி சூத்திரவர்க்க நடுவில் தான் பார்க்கவேண்டும். இதில் அப்படிக்கின்றிப் படிப்பவர்களின் ஸௌகர்யத்திற்காக அவ்வவப் பாடங்களிற் கூறப்பட்டுள்ளன. தவிரவும் அமரத்தில் முதல் இரண்டு காண்டங்களையும் சுமார் 20 வர்க்கங்களாய்ப் பிரித்திருக்கிறார். இதில் இன்னும் சௌகர்யமாக 100 பாடங்களிற் படிக்கப்பட்டிருக்கின்றன. இதுவும் போதாதென்று கருதி அகாராதிக்கிரமத்தில் விஷய ஸூசிகைக்கு விசேஷமாக ஒவ்வொரு பக்கத்திலும் வரும் பெயர்களை அட்டவணை மூலம் காட்டப்பட்டிருக்கிறது. எப்பதத்தையோ, பொருளையோ அறிந்துகொள்ள இது மிகவும் ஸாதகமாயிருக்கும். ஓரே பாடமே மிகப் பெரிதாயிருக்குமானால் அ[illegible]யும் இரண்டு மூன்று தனித்தனிப் பாடங்களாய்ப் [illegible]

கப்பட்டிருக்கின்றன. இப்புத்தகம் அமரப்படி பெயர்ச் சொற்களை மட்டும் கூறும் முதலிரண்டு காண்டப் பதங்களை மட்டும் கூறுகிறது. அதிலும் அமரத்தைப்போல் மிக விஸ்தாரமின்றி ஒவ்வொரு பொருளுக்கும் இரண்டு மூன்று சொற்களுக்கு மேற்படாமல் அதிலிருக்கும் பதங்களையே முதலில் ஸ்லோக ரூபமாய்ப் பக்கத் தலைப்புறத்தில் எழுதி, அச்சுலோக பதங்களை அப்பக்கத்தில் பிரித்து, அர்த்தமெழுதி, எந்தெந்தத் தாதுக்களினின்றும் பிறந்தன என்பதையுங் காட்டி, தாதுவை அனுஸரித்து ஏற்படும் வ்யுத்பத்தியர்த்தத்தையும் அர்த்தமெழுதிப் பின்பு கூறப்பட்டிருக்கின்றன. ஒவ்வொரு பொருளுக்கும் இரண்டு மூன்று பதங்கள் கூறப்பட்டிருப்பதால், ஒரே அர்த்தத்தைத் திருப்பித்திருப்பி எழுதாமல் ,, இக்குறியைக்கொடுத்து மேற்படி அர்த்தம் என்பதைக் காட்டிப் பின்பு தாதுவை அனுசரித்து விசேஷார்த்தத்தை மட்டும் எழுதப்பட்டிருக்கும். அந்த தாது அர்த்தமும் ஒன்றாயிருந்துவிட்டால் அதற்காக இன்னொருதரம் ,, இக்குறி போடப்பட்டிருக்கும். பக்கம் முடிந்துவிட்டால் ஸ்லோகத்தில் வரும் மிச்ச பதங்களை அடுத்த பக்கத்தில் கூறப்பட்டிருக்கும். இப்படிப் பதங்களோ, ஸ்லோகங்களோ சிற்சில விடங்களில் இடத்தை அனுசரித்து முந்தி பிந்தியிருக்கும். அமரத்தில் இல்லாத ஸ்லோகங்கள் என்பதைப் பிரித்துக் காட்ட [இக்குறி ஸ்லோகாரம்பத்தில் கொடுக்கப்பட்டிருக்கும். சிற்சிலவிடங்களிற் அதிக பாடத்தை அனுசரித்து அதிக பதங்கள் சேர்க்கப்பட்டிருக்கும். அவைகளைப் பிரித்துக்காட்டக் கீழே சிறு எழுத்துக்களில் ஸ்லோகங்கள் எழுதப்பட்டிருக்கும். சிலவிடங்களில் ஒரு விஷயத்தைப் பற்றிப் பூ[illegible] ஞானத்[illegible] அடையும் வண்ணம், மனு ஸ்மிருதி [illegible]தலிய[illegible] பிரமாணக் கிரந்தங்களினின்றும் ஸ்லோகங்கள் எழுதப்பட்டு அர்த்தங்கள் கொடுக்கப்பட்[illegible]ருக்கும். அமரத்தில் இம்மாதிரி இடங்கள் மிக அல்ப[illegible]சகமாயும், அதுவுமில்லாமலுமிருக்கும். அமரத்தில்

எவ்வெவ் விஷயங்களுக்குப் பதங்கள் எடுத்திருக்கிறாரோ அவ்விஷயங்கள் யாவும் எவ்வளவு முக்கியமற்றதாயிருந்தாலுங்கூட இதில் கூறப்பட்டிருக்கிறது. உதாரணமாக:— இதில் காடு என்னும் பாடத்தில் அனேக செடி, கொடி, மூலிகை, மரங்கள் மிகவும் அமுக்கியமாய்ப் பொது ஜனங்கள் பாஷையில் வழங்கப்படாமலும், சில பதங்கள் கேழ்க்கப்படாமல், நூதனமாயுமிருக்கின்றன. அப்பதங்கள் ஆயுர்வேத முறைப்படி வைத்தியம் செய்பவர்களுக்கு உபயோகப்படலாம். அதிலுங்கூட ஒவ்வொரு வஸ்துவிற்கும் ஒவ்வொரு பதங்களை எடுத்து இதில் கூறப்பட்டிருக்கிறது. ஒரே பதத்திற்கு அநேக விதங்களாகப் பிரித்து ஸமாஸங்களைக் கூறுகிறார்கள். கூறுவதிலும் அதிசயம் முதலிலொரு அர்த்தத்தையும் பிறகு நேர் விரோதபாவத்திலர்த்தத்தையும் வேறுவித ஸமாஸத்தால் சொல்லுகின்றனர். யாவரும் எளிதில் அறியும்படி மிக ஸுலபமான ஸமாஸ ரீதிப்படி பொருள் காட்டப்பட்டிருக்கிறது. அர்த்தங்களைக் கொடுக்கும்பொழுதும் கிரந்த கர்த்தாவே இப்படி அபிப்பிராயப்பட்டிருக்கிறார் என்பதைக் காட்ட, மூலத்திலிருந்தபோதிலும், மறுமுறை சிறுவெழுத்தில் அர்த்தத்தைக் கொடுத்து உடனே அதையும் எழுதப்பட்டிருக்கும். இதில் வ்யுத்பத்தி அர்த்தத்திற்குப் பிரமாணம் அமரத்திற்கு ஸுதாவியாக்கியானம், லிங்கா பட்டீயங்களே.

இனிப் பதங்களின் லிங்கங்களைப்பற்றிக் கூறலாம்: குறியுள்ள விஸர்க்கபதங்கள் அகாராந்தமாயிருந்தால் புல்லிங்கம். ஆகார, இகார, ஈகார, ஊகார பதங்கள் ஸ்திரீலிங்கங்கள். உகார, ரிகார, நகார, தகார, பதங்கள் புல்லிங்கங்கள். ம், என்னும் அனுஸ்வாரமான எ[illegible]ன்ன முடிவுள்ள பதங்களும் ஸ், என்னும் ஸகாராந்தர்களும் நபும்ஸகங்கள் என்று நாம் பொதுவாய் இப்புஸ்தகத்தைப் படிக்கும் பொழுது ஞாபகத்தில் வைக்கவேண்டும். இம்மாதிரி முடிவுள்ள பதங்களுக்கு லிங்கம் எழுதப்பட்டிராது. எங்கு இவ்விதிக்கு மாறுபாடாக இருக்கிறதோ அங்கு

மாறிவரும் லிங்கத்தைத் தனித்துக் காட்டப்பட்டிருக்கும். பொது விதிப்படி கிரமலிங்கத்தில் வந்து, விசேஷலிங்கமோ லிங்கங்களோ வரும் பக்ஷத்தில், அப்பொழுது இருலிங்கங்களுமே எழுதப் பட்டிருக்கும். சில மூன்று லிங்கங்களிலும் விசேஷ்யத்தை யொட்டிவந்தால் அங்குத்ரி என்று காட்டப்பட்டிருக்கும்.

அக்ஷரங்களின் ஸங்கேத விவரணம்:—

अ அவ்வியயம். **न** நபும்ஸகலிங்கம் **पु** புல்லிங்கம் **स्त्री** ஸ்திரீலிங்கம். **द्वि** த்விவசனம். இருமை. **ब** பஹுவசனம். **नि** நித்தியம். **त्रि** மூன்று லிங்கங்களிலும் வரும்.

அநேக பதங்களுக்குத் தாதுக்களின் அர்த்தம் 'போ' என்று பொருள்படும் கத்யர்த்தமே. **सर्वे गत्यर्थाः ज्ञानार्थाः** என்னும் வியாகரண விதிப்படி அவைகளுக்கு ஞானார்த்தப் பொருள் காட்டப்பட்டிருக்கும். சில அசரங்கள் அல்லசரங்கள் என்று ஜங்கமத்திற்காக கத்யர்த்த பொருளும் பொதுவாகவுண்டு. தாதுக்களுக்கு உபஸர்க்கங்களைச்சேர்த்தால் அர்தங்கள் மாறுகின்றன. உதாரணமாக வி என்னும் உபஸர்க்கம் ஒரு தாதுவோடு சேர்ந்தால் அதுவே விவிதத்தையும், விசேஷத்தையும், விரோதபாவம் என்பதையுங்காட்டும். ஒரே வரியில் பல பதங்களை எழுதி ஒரு அர்த்தம் கொடுக்கப்பட்டிருக்கும். அங்கு அப்பதங்களுக்கு ஒரே தாதுவாகவோ, அல்லது விஸர்க்கங்கள் மட்டும் தாதுவிற்குச் சேர்க்கப்பட்டுத் தாத்வர்த்தம் மாறுமலே இருக்கவேண்டும். நாகர எழுத்துத் தெரியாதவர்களுக்காக எழுத்திக்களும் ஒத்தெழுத்துக்களோடு தமிழில் உச்சாரணத்தோடு எழுதப்பட்டிருக்கின்றன.

முடிவு:—இதில் அமரப்படி முதலிரண்டு காண்டங் கூறப்படும் பெயர்ச் சொற்கள் எழுதப்பட்டுள்ளன. இதன் இரண்டாம் பாகத்தில் அமரத்து மூன்றுங் காண்டப்பதங்

கள் எடுக்கப்பட்டு மிக விசேஷமாக முதலில் தாதுக்களும் ஸம்ஸ்கிருத தமிழ் அர்த்தங்களும், கண விவரணங்களும் அதே பதங்கள் விசேஷணமாக மாறி வரும்பொழுது அவைகளின் ரூபங்களும், அவைகளுக்கு ஆங்காங்கு ஸமான பமானபதங்களை உதாரணங்களாகக்காட்டியும், அவ்விஷயங்களையும், இவ்விருபாகங்களிற் சொல்லப்பட்டபதங்களை எடுத்து வாக்கியமாய்க்காட்டி அவைகளுக்கு விதிகளும் கூறப்பட்டு இப்பாஷையில் ஞான சூன்யமாய் இருப்பவர்களை உண்மையில் ஞானவானுக்கி இப்புஸ்தகத்தின் பெயரை ஸார்த்தகமாகச் செய்யப்படும். ஸௌகர்யப்பட்டால் இரண்டாம் பாகத்திலேயே சுமார் ஜகப்பிரஸித்தமான 100 நியாயங்களையும், சிறப்புப் பெயர் அகராதியையும் காட்ட உத்தேசித்திருக்கிறது. புஸ்தகம் பெரிதாய் விட்டால் மூன்றும் பாகத்திலாவது இக்கடைசியிற் சொன்ன இரு விஷயங்களையும், எழுதுவதாகத் தீர்மானிக்கப் பட்டிருக்கிறது. சில பெயர்கள் தங்கள் உற்பத்திகளை ரிஷிகளிடமோ, தேவதைகளிடமோ, உடையன. அக்கதைகளின் விவரம் நமக்கு அவசியம் தெரிந்திருக்கவேண்டுமாகையால் சிறப்புப் பெயரகராதி ஒன்றும் அவசியம் இருந்தாகவேண்டும்.

நே. ஈ. வேங்கடேச சர்மா.

உச்சரிப்புக் கிரமம்.

தமிழ்ப் பாஷையில் இல்லாத அதிகப்படியான எழுத்துக்களின் உச்சாரணக் கிரமத்தைக் கூறலாம்.

கிரந்தத்திலும், தெலுங்கிலும் வரிசை, உச்சாரணக் கிரமங்கள் எப்படியோ அப்படியேதான் நாகரத்திலும். எ, ஒ எழுத்துக்களிதிலில்லை. 1-வது எழுத்தைக் கேவலம் ரு என்றுவது ரி என்றுவது சொல்லாமல் இரண்டையும் சேர்த்து ஒருவித ஸந்திப்படுத்தி, ருது, ரிக் வேதம் என்பதின் முதலெழுத் துச்சரிப்பில் போலும். இதையே நீட்டி 2ம் எண்ணெழுத்தையும் 3ம் எழுத்தைக் கேவலம் லு, லி

स्वराः—अचः। உயிரெழுத்துக்கள்.

ह्रस्वाः—लघवः। குற்றெழுத்துக்கள்.	दीर्घाः—गुरवः। நெட்டெழுத்துக்கள்.
अ—அ	आ—ஆ
इ—இ	ई—ஈ
उ—உ	ऊ—ஊ
ऋ—1	ॠ—2
ऌ—3	ॡ—4
...	ए—எ
...	ऐ—ஐ
...	ओ—ஒ
...	औ—ஔ
ं 5 (अनुस्वारः)	6 ः (विसर्गः)

என்றின்றிக் கலந்தும் ஒருவிதமாய் உச்சரிக்கவேண்டும். அதே மாதிரி நான்காமெண்ணைச் சற்று நீட்டவேண்டும். அநுஸ்வாரம் என்னும் ஐந்தாமெண் தனித்து வாராது. ஓரெழுத்தோடு சேர்ந்து தலையில் புள்ளி ரூபமாயிருக்கும். அப்பொழுது ம் என்னும் சப்தத்தையடையும். க வோடு கம் என்றும். விஸர்க்கமென்னும், 6ம் எழுத்தும் தனித்து வாராமல் ஓரெழுத்தோடு சேர்ந்து ஹ என்னும் உச்சாரணத்தைக் கொடுக்கும். ராமஹ, கிருஷ்ணஹ என்பவைகு

ளிற் போல். அச்சென்னும் உயிரெழுத்துக்களில் அதிகப் படி எழுத்துக்களின் உச்சாரணங்களாயின. இனி ஹல்லென்னும் மெய்யெழுத்துக்களின் விசேஷாக்ஷரங்களைக் கவனிக்கலாம். க, ச, ட, த, ப என்னும் இவ்வைந்து எழுத்துக்களும் க வர்க்காதிப் பெயர்களை அடைகின்றன. ஒவ்வொன்றும் ஐந்தெழுத்துக்களை யுடைத்தாயிருக்கின்றன. அதில் ஆத்யந்தங்களான க, ங, ச, ஞ, ட, ண, த, ந, ப, ம என்னும் எழுத்துக்கள் மட்டுமே திராவிட பாஷையிலுள்ளன. ஒவ்வொரு வர்க்கத்திலும் நடுவில் மூன்றெழுத்துக்களைக்கூடவுடைத்தாயிருக்கின்றன. அவைகளில் முதலெழுத்தைச் சற்றழுத்தியும் இரண்டாவதை நடுநாக்கில் சற்றுமெள்ளவும் மூன்றாவதை அதேமாதிரி உரத்தும் உச்சரிக்கவேண்டும். உதாரணமாக க வர்க்கத்திலிரண்டாவதான காவை க்க என்று நகம், முகம், கட்கம் என்பவைகளிற்போலும், மூன்றாவதைக் கருடன், நான்காவதைக் கோஷம் என்பதிற்போலும் அதே மாதிரி மற்ற வர்க்கங்களிலும் உச்சரித்து விடவும்.

ய ர ல வ என்னும் அந்தஸ்தங்கள் தமிழிலுமுள. ச, ஷ, ஸ, ஹ என்னும் ஊஷ்மாக்களில் முதலொன்றைத் தவிர மற்ற மூன்றும் ச வர்க்கத்தில் ஜ காரத்தைப்போல் தமிழில் கையாளப்பட்டு வருகின்றன. இங்கு ச என்பதை சிவன் என்திற்போலுச்சரிக்கவும். ள என்பதை இதிலுபயோகிப்பதேயில்லை. ளகார உச்சரிப்பு லகாரத்தாலேயே உச்சரிக்கப்பட்டுவருகிறது. மங்கலம் என்பதிற்போல். க், ங் முதலிய ஒற்றெழுத்துக்களோடு க, ச முதலிய சேர்க்கவேண்டுமானால் உச்சரிப்பு முறைப்படி முதலில் ஒரெழுத்தையும், மறுபடி இரண்டாமெழுத்தையுங் கீழே போட்டுவிட்டால் ஸம்யுக்தாக்ஷரமாகிவிடும். இதைப் பொதுவிதியாக வைத்துக்கொள்ளவும். சேர்க்கும்பொழுது எழுத்துக்களின் ரூபங்கள் சில மறைந்து மாறுகின்றன. அம்மாதிரியானக் கடின எழுத்துக்களை மட்டும் இதில் காட்டப்பட்டிருக்கும்.

व्यञ्जनानि—हलः। மெய்யெழுத்துக்கள்.

कवर्गः— क க ख ग घ ङ ங

चवर्गः— च ச छ ज झ ञ ஞ

टवर्गः— ट ட ठ ड ढ ण ண

तवर्गः— त த थ द ध न ந

पवर्गः— प ப फ ब भ म ம

अन्तःस्थाः— य ய र ர ल ல व வ

ऊष्माणः — श(ச) ष ஷ स ஸ ह ஹ

दुःस्पृष्टः — ळ ள

स्वरव्यञ्जनयोगरीतिः ।

உயிரெழுத்தும் மெய்யெழுத்தும் சேரும் முறை.

क्	+	अ	=	क	க		... ...
क्	+	आ	=	का	கா	ा	இது ஆகாரக்குறி
क्	+	इ	=	कि	கி	ि	இது இகரக்குறி
क्	+	ई	=	की	கீ	ी	இது ஈகாரக்குறி
क्	+	उ	=	कु	கு	ु	இது உகரக்குறி
क्	+	ऊ	=	कू	கூ	ू	இது ஊகாரக்குறி
क्	+	ऋ	=	कृ	க்ரு	ृ	இது ऋகாரக்குறி
क्	+	ॠ	=	कॄ	க்ரூ	ॄ	இது ॠகாரக்குறி
क्	+	ऌ	=	कॢ	க்லு	ॢ	இது ऌகாரக்குறி
क्	+	ॡ	=	कॣ	க்லூ	ॣ	இது ॡகாரக்குறி
क्	+	ए	=	के	கே	े	இது ஏகாரக்குறி
क्	+	ऐ	=	कै	கை	ै	இது ஐகாரக்குறி
क्	+	ओ	=	को	கோ	ो	இது ஓகாரக்குறி
क्	+	औ	=	कौ	கௌ	ौ	இது ஔகாரக்குறி

क् + अं = कं   क् + अः = कः

॥ संयुक्ताक्षराणि ॥

क्+क=क्क, क्+त=क्त, क्+र=क्र, क्+म=क्म, (क्) क्+ष=क्ष। ख्+न=ख्न, (ख्)। ग्+ग=ग्ग, (ग्) ग्+र=ग्र। घ्+न=घ्न, (घ्)। ङ्+क=ङ्क। च्+च=च्च, च्+छ=च्छ, (च्)। ज्+ञ=ज्ञ, ज्+य=ज्य, (ज्)। ञ्+छ=ञ्छ, (ञ्)। ट्+ट=ट्ट, ण्+ट=ण्ट, (ण्)। त्+त=त्त, त्+र=त्र, त्+य=त्य, (त्)। थ्+न=थ्न, (थ्)। द्+द=द्द, द्+म=द्म, द्+य=द्य। ध्+य=ध्य, (ध्)। न्+त=न्त, (न्)। प्+प=प्प, (प्)। ब्+ज=ब्ज, (ब्)। भ्+य=भ्य, (भ्)। म्+य=म्य, (म्)। य्+य=य्य, (य्)। र्+क=र्क, (र्)। ल्+य=ल्य, (ल्)। व्+य=व्य, (व्)। श्+म=श्म, श्+य=श्य, श्+च=श्च, श्+र=श्र, (श्)। ष्+ट=ष्ट, ष्+ठ=ष्ठ, ष्+ण=ष्ण, (ष्)। स्+क=स्क, (स्)। ह्+म=ह्म, ह्+य=ह्य। क्ष्+म=क्ष्म (क्ष्)। ट् ठ् ड् ढ्+य=ट्य ठ्य ड्य ढ्य। ट्+र=ट्र ठ्+र=ठ्र (्र)

1· स्वर्गलोकः ஸ்வர்க்கலோகம்

[स्वर्गश्च सुरलोकस्स्यादथ देवाः सुरामराः
[देवी तु देवतास्त्री स्यादसुराश्च सुरद्विषः
आदित्यविश्ववसवस्तुषिताभास्वरानिलाः
महाराजिकसाध्याश्च रुद्राश्च गणदेवताः

स्वर्गः (ऋज) தேவலோகம். இவ்விடத்தில் நன்கு இருக்கப்
सुरलोकः ,, தேவதைகளுடைய உலகம் [படுகிறது

देवः (दिवु) தேவதை. லீலை பண்ணுகிறவர்.
सुरः (राजृ) ,, நன்கு பிரகாசிக்கிறவர்.
अमरः (मृङ्) ,, (இவர்) மரிக்கிறதில்லை.

देवी (दिवु) தேவஸ்திரீ = **देवतास्त्री**.

असुरः (असु) தேவனல்லாதவன். தேவனைத் தள்ளுகிறான்.
सुरद्विष् (द्विष) पु ,, அஸுரன். தேவதையைத்வேஷிக்கிறான்.

गणदेवताः தேவகணங்கள் 9 அவர்கள்:—
आदित्याः தேவமாதாவான அதிதி தேவியின் புத்திரர்கள் 12 மாதங்களுக்குப் பன்னிருவர். அவர்கள்:—

धाता मित्रोऽर्यमा रुद्रो वरुणः सूर्य एव च
भगो विवस्वान् पूषा च सविता दशमः स्मृतः
एकादशस्तथो त्वष्टा विष्णुर्द्वादश उच्यते
(आदित्यानां अहं विष्णुः கீதை 10. அத் 21 சுலோ)

आदित्या द्वादश प्रोक्ता विश्वेदेवा दश स्मृताः
वसवश्चाष्टसंख्याताः षट्त्रिंशत्तुषिता मताः
आभास्वराश्चतुःषष्टिर्वाताः पञ्चाशदूनकाः
महाराजिकनामनो द्वे शते विंशतिस्तथा
साध्या द्वादश विख्याता रुद्राश्चैकादश स्मृताः

विश्वेदेवाः (विश) *சிராத்தாதி கர்மங்களில் பிரவேசிக்கின்றனர்* 10. *அவர்கள்:—*

वसुः सत्यः क्रतुर्दक्षः कालः कामो धृतिः कुरुः
पुरूरवा माद्रवाश्च विश्वेदेवाः प्रकीर्तिताः

वसवः (वस) *(கூடி) வஸிக்கிறார்கள்.* 8 *பெயர்கள்.*

आपः ध्रुवश्च सोमश्च अहश्चैवानिलोऽनलः.
प्रत्यूषश्च प्रभासश्च वसवोऽष्टा वितिस्मृताः

तुषिताः (तुष) *ஸந்தோஷிக்கிறார்கள்.* 36 *பெயர்கள்.*

आभास्वराः (भासृ) *எங்கும் பிரகாசிக்கிறார்கள்* 64. ,,

अनिलाः (अन) *இவர்களால் லோகம் பிராணனோடு கூடினதாகிறது* 49 *பெயர்கள்.*

महाराजिकाः (राजिः) *வரிசைகள் (கூட்டங்கள்) இவர்களிடத்தில் அதிகமாக இருக்கிறது.* 220 *பெயர்கள்.*

साध्याः (साध्) *இவர்களிடத்தில் ஸித்தி இருக்கிறது* 12 ,,

रुद्राः (रुदिर्) *(அஸுரர்களை) அழப்பண்ணுகிறார்கள்* 11. ,,

देवयोनयः *தேவதைகளைப் பிறப்பிடமாக வுடையவர்கள். தேவதைகளுக்குப் பிறந்தவர்கள்.* 10 *பெயர்கள்.*

विद्याधराप्सरोयक्षरक्षोगन्धर्वकिन्नराः
पिशाचो गुह्यकः सिद्धो भूतोऽमी देवयोनयः
[स्रष्टा प्रजापतिर्ब्रह्मा चास्य भार्या सरस्वती
[विष्णुर्नारायणः कृष्णो वैकुण्ठः श्रीपतिः स्वभूः ।

विद्याधरः (डुधाञ्) குளிகை, மை முதலிய வித்தைகளை தரிக்கிறான். **जीमूतवाहनः** முதலியோர்.

अप्सरसः (सृ) நீரில் (இறங்கிப்) போகிறார்கள். **ऊर्वशी** முதலிய தேவதாசிகள்.

यक्षः (यक्ष) பூஜிக்கிப்படுகிறவன். **कुबेरः** முதலியோர்.

रक्षस् (रक्ष) न ரக்ஷிக்கிறவன். **विभीषणः** முதலியோர்.

गन्धर्वः (अर्व) வாஸனையை அடைகிறான். **हाहा हूहू** முதலிய தேவ பாடகர்கள்.

किंनरः குத்ஸிதமான குதிரை முகமும் நரசரீரமு முடைய குபேரனோடு கூட ஸஞ்சரிப்பவன்.

पिशाचः (अश्) மாம்ஸத்தைப் புசிக்கிறவன். ,,

गुह्यकः (गुह्) நிதியைக் காற்கிறவன் **मणिभद्रः** முதலியோர்.

सिद्धः இவனிடம் அணிமாதி ஸித்தி இருக்கிறது **विश्वावसु**, ,

भूतः (भू) இவனிடம் ஐச்வர்யம் இருக்கிறது.

ஸித்திகள், தேவதாசிகள், தேவபாடகர்களின் பெயர்களும் அர்த்த விவரணங்களும் பின்பு படிக்கப்படும்.

2. मूर्तित्रयम् மூர்த்திகள் மூவர்

वसुदेवोऽस्य जनकः स एवानकदुन्दुभिः

स्रष्टृ(सृज) पु பிரம்மதேவன் (பிரஜைகளை) சிருஷ்டிக்கிறான்.
प्रजापतिः पु. „ பிரஜைகளுக்கு நாயகன்.
ब्रह्मन् (बृहि) पु „ பிரஜைகளை வளரச்செய்கிறான்.

सरस्वती (सृ) வாக்குரூபமான பெருக்கை (பரவுகிறதை)த் தன்னிடமுடையவள். **अस्य भार्या** பிரம்மனின் மனைவி.

विष्णुः (विष्लृ) விஷ்ணு (ஜகத்தை) வியாபித்திருக்கிறவர்
नारायणः „ யாருக்கு நீர் இடமோ அவர். மனு 1. அத். 10. சு.

आपो नारा इति प्रोक्ता आपो वै नरसूनवः
ता यदस्यायनं पूर्वं तेन नारायणः स्मृतः ।

कृष्णः „ இவருக்கு நிறம் கருமை.
वैकुण्ठः „ விகுண்டாவின் பிள்ளையாக அவதரித்திருந்தவர்.
श्रीपतिः „ லக்ஷ்மிக்குப் புருஷன்.
स्वभूः (भू) „ தானே உண்டானவர். [திக்கும்.

स्व(यं)भूः, आत्मभूः சப்தங்கள் மும்மூர்த்திகளுக்குமே வர்த் விஷ்ணுவுக்கு எத்தனை பெயர்களோ அத்தனையும் கிருஷ்ணனுக்கும் உண்டு.

वसुदेवः (दिवु) கிருஷ்ணனுடைய பிதா **अस्य जनकः** தனத்தில் விளையாடுகிறவர். (ஐச்வர்யம் நிறைந்தவர்.)

आनकदुन्दुभिः விஷ்ணு அவதாரகாலத்தில் இவருடைய வீட்டில் தேவதைகளால் துந்துபி முதலியன முழங்கப்பட்டன.

[बलो रामो रतिपतिः मन्मथस्त्वनिरुद्धसूः
शङ्खो लक्ष्मीपतेः पाञ्चजन्यश्चक्रं सुदर्शनः
कौमोदको गदा खड्गो नन्दकः कौस्तुभो मणिः

बलः பலராமன். இவருக்கு பலம் இருக்கிறது.
रामः (रमु) „ ரூபத்தினல் களிப்பிக்கிறார்.

रतिपतिः மன்மதன். ரதிதேவியினுடைய கணவன்.
मन्यथः (मथे) „ புத்தியைக் கலக்குகிறான்

अनिरुद्धः (रुधिर्) மன்மதனின் பிள்ளை. தடுக்கப்படாதவன்
இவ்வைந்தும் மன்மதனுடைய பாணங்கள்.

अरविन्दमशोकं च चूतं च नवमल्लिका
नीलोत्पलं च पञ्चैतेपञ्चबाणस्य सायकाः
उन्मादनस्तापनश्च शोषणः स्तम्भनस्तथा
संमोहनश्च कामस्य पञ्च बाणाः प्रकीर्तिताः

पाञ्चजन्यः விஷ்ணுவினுடைய (**लक्ष्मी पतेः**) சங்கம். பஞ்சஜனராக்ஷஸனிடம் உண்டானது.

सुदर्शनः „ சக்கிரம். நல்ல பார்வை இதற்குண்டு. நன்கு பார்க்கப்படுகிறது. [வின் ஸம்பந்தம் பெற்றது.

कौमोदकी (मुद) „ தடி कुं) பூமியைக் களிப்பிக்கும் விஷ்ணு

नन्दकः (नन्द) „ கத்தி. (தேவர்களைக்) களிப்பிக்கிறது.

कौस्तुभः (ष्टुभ) „ ரத்தினம். பூமியை நிறுத்தின விஷ்ணுவின்ஸம் பந்தம் பெற்றது.

[वैनतेयो विष्णुरथः लक्ष्मीश्च श्रीर्हरेःप्रिया
[उमापतिः शिवो रुद्रः तस्य भार्या तु पार्वती
कपर्दोऽस्य जटाजूटः पिनाकोऽजगवं धनुः

वैनतेयः கருடன். வினதையினுடைய பிள்ளை.
विष्णुरथः ,, விஷ்ணுவினுடை வாஹனம்.
लक्ष्मीः (लक्ष) இவளால் யாவும் பார்க்கப்படுகின்றன்.
श्रीः (श्रिञ्) லக்ஷ்மி (ஹரியை) அடுத்திருக்கிருள்.
हरेःप्रिया ,, விஷ்ணுவினுடைய ப்ரியை (பார்யை).

चापः शार्ङ्गं मुरारेस्तु श्रीवत्सो लाञ्छनं स्मृतम्
अश्वाश्च शैब्यसुग्रीवमेघपुष्पबलाहकाः
सारथिर्दारुको मन्त्री ह्युद्धवश्चानुजो गदः

उमापतिः சிவன். பார்வதியினுடைய புருஷன்.
शिवः ,, இவரிடத்தில் மங்களம் இருக்கிறது.
रुद्रः (रुदिर्) ,, அழப்படுத்துகிருர்.
पार्वती சிவனுடைய மனைவி **अस्यभार्या** பர்வதராஜன் பெண்.
उमा ,, **उ** ஓ (பெண்ணே) **मा** வேண்டாம் (தவம் என்று தாயாரினுல் தடுக்கப்பட்டவள்).
कपर्दः (पर्व, पू) சிவனுடைய சடைமுடி **अस्य जटाजूटः** (அவருடை தலைகங்கையின்) ஜலத்தினுல் நிறைந்திருக்கிறது.
अजगवम्(गं) ,, வில்**धनुस्** பிரம்மாவினுல்அடையப்பட்டது.
पिनाकः ,, சுவர்க்கம் மறைந்ததாயிற்று இதனுல். (பாணங்கள் திரிபுரஸம்ஹார காலத்தில் பொழியப்பட்டு).
प्रमथाः (मथे) ,, பரிவாரம் (துஷ்டர்களைக்) குழப்புகிருர்.
पारिषदाः ,, சபையில் தகுந்தவர்கள். நந்திகேச்வராதிகள்.

प्रमथाः स्युः पारिषदा ब्राह्मीत्याद्यास्तु मातरः
विभूतिर्भूतिरैश्वर्यमणिमादिकमष्टधा
अणिमा महिमा चैव गरिमा लघिमा तथा
प्राप्तिः प्राकाम्यमीशित्वं वशित्वं चाष्ट सिद्धयः
[पार्वतीनन्दनः स्कन्दः विघ्नराजो विनायकः

मातरः (मान) சிவ பரிசாரகம் செய்பவர்கள். சாமுண்டாதிகள். (லோகமாதாக்களாகையால்) பூஜிக்கப்படுகிறார்கள்.
ब्राह्मी பிரம்மாவின் ஸம்பந்த பெற்றவள்.
மற்ற பெயர்களுக்கும் அர்த்தம் இதே மாதிரிஊஹிக்கவும்.

वाह्मी माहेश्वरी चैव कौमारी वैष्णवी तथा
वाराही च तथेन्द्राणी चामुण्डा सप्त मातरः

विभूतिः, भूतिः (भू) ஐச்வர்யம். விசேஷமாக உண்டாகிறது
ऐश्वर्यम् ஈச்வரனுடைய தன்மை பொருந்தியது. அவை **अणिमा** முதலிய எண்வித ஸித்திகளாகும்.
अणिमन् अणु மிகச் சிறி தாகுந் தன்மை.
महिमन् महत् ,, பெரிதாகும் ,,
गरिमन् गुरु ,, கனமாகும் ,,
लघिमन् लघु ,, லேசாகும் ,,
प्राप्ति : (आप) கோரியதை எளிதில் அடையும் தன்மை.
प्राकाम्यम् (कमु) விசேஷமாக இச்சிக்கும் ,,
ईशित्वम् (ईश) சுதந்தரமாக விளங்கும் ,,
वशित्वम् (वश) வசீகரிக்கும் ,,
पार्वतीनन्दः சுப்பிரம்மணியன். பார்வதியின் பிள்ளை.
स्कन्दः (स्कन्दिर्) ,, (சத்துருக்களை) உலர்த்துகிறார்.

3. देवाः (இந்திராதி இதர) தேவர்கள்.

[इन्द्रः सुरपतिश्चास्यैरावतोभ्रमुवल्लभः
पुलोमजा शचीन्द्राणी नगरी त्वमरावती
हय उच्चैःश्रवाः सूतो मातलिर्नन्दनं वनम्
स्यात्प्रासादो वैजयन्तो जयन्तः पाकशासनिः

विघ्नराजः விநாயகர். தடைகளைக் தடுப்பதில் ஸமர்த்தன்,
विनायकः ,, தனக்குமேல் பிரபு இல்லாதவன்.
इन्द्रः (इदि) இந்திரன். பரமைச்வர்யவனுகிறுன்.
सुरपतिः ,, தேவர்களுடைய நாயகன்.
ऐरावतः ஐராவதம். இந்திரனுடைய யானை. **इरा** நீர். இதை யுடையது கடல். அதில் உண்டானது.
अभ्रमुवल्लभः ,, அப்ரமு என்னும் பெண்திக்கஜத்தினுடைய [புருஷன்.
इन्द्राणी இந்திரனுடைய மனைவி.
शची (शच) ,, தெளிவாகப் பேசுகிறுள்.
पुलोमजा (जनी) ,, புலோமனுடைய பெண்.
अमरावती இந்திரனுடைய நகரம். **नगरी** இங்கு தேவர்கள் வஸிக்கிறுர்கள்.
उच्चैः श्रवस् पु ,, குதிரை. **हयः** இதற்கு அதிக கீர்த்தியுண்டு.
मातलिः (ला) पु ,, தேரோட்டி. மதத்தைக் கிரஹித்தவனை மதலனுடைய பிள்ளை.
नन्दनम् (टुनदि) ,, தோட்டம். சந்தோஷிக்கச் செய்கிறது.
वैजयन्तः ,, மாளிகை. இதில் கொடிகள் இருக்கின்றன.
जयन्तः (जि) ,, பிள்ளை. ஜயிக்கிறுன்.
पाकशासनिः पु ,, அஸுரனை சிக்ஷித்த இந்திரனின் பிள்ளை.

व्योमयानं विमानोऽस्त्री नारदाद्याः सुरर्षयः
स्यात्सुधर्मा देवसभा पीयूषममृतं सुधा
[ह्रादिनी वज्रमस्त्री स्यात् सुमेरुर्हैमपर्वतः

व्योमयानम् (या) இந்திரனுடைய ரதம். இதனால் ஆகாயத்தில் போகிறார்கள்.

विमानम्, नः(मान) ,, இதனிடத்தில் அதிகமான மதிப்பை வைக்கிறார்கள்.

नारदः (दो) தேவலோகரிஷி **सुरर्षिः** (கலஹத்தினால் நர ஸமூஹத்தை) பேதிக்கிறார்.

आदि சப்தத்தால் **तुम्बुरु भरत पर्वत देवला**திகளும் உண்டு.

सुधर्मन् स्त्री தேவஸபை. இதனிடம் நல்லதர்ம மிருக்கிறது.

देवसभा (भा) ,, இங்கு தேவர்கள் கூடி விளங்குகிறார்கள்.

पीयूषम् (पीय इति सौत्रो धातुः) தேவாமிருதம். பானம் செய்யப்படுகிறது.

अमृतम् (मृङ्) ,, இதனால் மரிக்கிற தில்லை.

सुधा (धेट्) ,, சுகத்தினால் பானம் செய்யப்படுகிறது.

ह्रादिनी (ह्राद) வஜ்ஜிராயுதம். இதற்குச் சப்தம் உண்டு.

वज्रम्, ज्रः (वज) ,, இடி. (தடையின்றிப்) போகிறது.

हेमपर्वतः மேருமலை. பொன்மயமான தேவமலை.

सु)मेरुः ,, (डुमिञ्) (உயரமானதால் ஒளிகளை) நன்கு இறைக்கிறது (வீசுகிறது).

தேவலோக விருக்ஷங்கள் ஐந்து அவை **पञ्चैते देवतरवः**.

मन्दारः (मदि) ஸந்தோஷிப்பிக்கிறது.

पारिजातकः (जनी) திருப்பாற்கடலிற் பிறந்தது.

संतानः(तनु) நன்கு விஸ்தரிக்கிறது. இஷ்டத்தைவளர்க்கிறது.

पञ्चैते देवतरवो मन्दारः पारिजातकः
संतानः कल्पवृक्षश्च पुंसि वा हरिचन्दनम्
सनत्कुमारो वैधात्रः स्ववैद्यावश्विनीसुतौ
स्त्रियां बहुष्वप्सरसः स्ववेंश्या ऊर्वशीमुखाः
[मन्दाकिनी स्वर्णदी स्यात् हाहा हूहू द्युगायकाः

कल्पवृक्षः (क्लृप) இஷ்டபலன்களை உண்டு பண்ணுகிறமரம்.
हरिचन्दनम्, नः (चदि) இந்திரனைக் களிப்பிக்கிறது.
सनत्कुमारः பிரம்மபுத்திரர். நித்தியமும் குமாரரே.
वैधात्रः ,, எல்லாம் கொடுக்கிற பிரம்மாவினுடைய புத்திரர்.
स्ववैद्यौ द्वि தேவலோக வைத்தியர்கள்.
अश्विनीसुतौ द्वि குதிரை ரூபந்தரித்த ஸூர்யனுடைய மனைவிக்கு இரட்டையாகப் பிறந்தவர்கள்.
अप्सरसः (सृ) **स ब स्त्री** நீருள்ள இடத்தில் போகிறார்கள் இவர்கள் **उर्वशी** முதலிய தேவதாசிகள் **स्ववेंश्याः**.

उर्वशी मेनका रम्भा घृताची च तिलोत्तमा
सुकेशी मञ्जुघोषाद्याः कथ्यन्तेऽप्सरसो बुधैः

उर्वशी (वश) **उरु** மிகவும் பிரகாசிக்கிறாள்.
मन्दाकिनी (अकि) ஆகாசகங்கை. மெள்ள குடிலமாய்ப் போகுந்தன்மை யுள்ளது.
स्वर्णदी ,, தேவலோகத்திலிருக்கிற நதி.
हाहा पु हूहू पु இவர்கள் கானம் செய்யும் பொழுது ஆலாபனத்தில் இப்படிச் சொல்லி விடுகிறார்கள்.
द्युगायकाः ஆகாயத்தில் பாடிச் செல்பவர்.

[अग्निर्वैश्वानरो वह्निरौर्वस्तु बडबानलः
त्रिषु स्फुलिङ्गोऽग्निकणः संतापः संज्वरः समौ

இவர்கள் தேவ லோகப் பாடகர்கள். **आदि** சப்தத்தால் **तुम्बुरु विश्वावसु चित्ररथः** முதலியோரை ஊஹிக்கவும்.

अग्निः (अगि) पु நெருப்பு. (வளைந்தும் நேராயும்) போகிறார்
वैश्वानरः ,, விச்வானரர் என்கிற முனியினுடைய குமாரர்.
वह्निः (वह) पु ,, ஹவிஸ்ஸை தேவதைகளை அடையச் செய்கிறார்.

और्वः (उर्व) வடவானலம். ஹிம்ஸிக்கிற உர்வமுனியினுடைய புத்திரன்.

बाडवः बडवानलः ,, **बडबा** பெண் குதிரை. அதன் முகத்தில் இவ்வக்கினி இருக்கிறது.

स्फुलिङ्गः (लिगि)त्रि தீப்பொறி. பூ என்றாதிஞல் போகிறது.
अग्निकणः ,, அக்கினியினுடைய லேசம்

संतापः (तप) அனல். மிகவும் தபிப்பிக்கிறது.
संज्वरः (ज्वर) ,, ,, பீடிக்கிறது.

उल्का स्यान्निर्गतज्वाला भूतिर्भसित भस्मनी
शिखा च ज्वालो दावस्तु दवो वनहुताशनः

उल्का எரியாத கொள்ளிக்கட்டை **निर्गतज्वाला.**
भूतिः, भसितं, भस्मन् சாம்பல்.

शिखा (शाखृ) தீயொளி. வியாபிக்கிறது.
ज्वालः, ला (ज्वल) ,, ஜ்வலிக்கிறது.

द(दा)वः காட்டுத்தீ = **वनहुताशनः (अश)** ஹோமம் செய்யப்பட்டதைப் புசிக்கிறவனை அக்கினி.

[पुमान् यमः पितृपतिः वरुणो यादसांपतिः
[रक्षस्तु नैर्ऋतस्याद्बै जिनो बुद्धस्तु गौतमः
प्रकम्पनो महावातो झंझावातः सवृष्टिकः

यमः (यमु) யமன். தடுத்து சமனம் செய்கிறான்.

पितृपतिः पु ,, பிதிர் தேவதைகளான கவ்யவாஹநாதிகளுக்குப் பதி.

वरुणः (वृञ्) வருணன். (மழைக்காக ஜனங்களால்) வரிக்கப் படுகிறான். ஜலதேவதையாகையால். **(अप्पतिः)**

यादसांपतिः ,, ஜலஜந்துக்களுக்கு யஜமானன்.

नैर्ऋतः ராக்ஷஸன். நிர்ருதியென்கிற திக் பாலகனின் பிள்ளை

रक्षस् (रक्ष) ,, தன்னை ரக்ஷித்துக் கொள்ளுகிறான். (இவனால் விதியினின்றும்) ரக்ஷிக்கப் படுகிறது.

जिनः (जि) புத்ததேவன். ஸம்ஸாரத்தை ஜயித்திருக்கிறார்.

बुद्धः (बुध) ,, இவருக்குச் சிறந்த ஞானமுண்டு.

गौतमः சகதேசத்திற் பிறந்த சாக்கிய முனி. இவர் கோதமருடைய சிஷ்யர்.

प्रकम्पनः (कम्प) பெருங்காற்று. மிகவும் அசைக்கிறது.

महावायुः (वा) ,, மிகவும் வீசுகிறது.

झंझावातः (वा) புசல்காற்று.

सवृष्टिकः (वृष) மழையோடு கூடின காற்று.

தேகத்திலிருக்கும் பஞ்சவாயுக்கள் **(वायवः)**.

हृदि प्राणो गुदेऽपानः समानो नाभिमण्डले
उदानः कण्ठदेशे स्याद्व्यानः सर्वशरीरगः

प्राणोऽपानः समानश्चोदानव्यानौ च वायवः
[जवोऽथ शीघ्रं त्वरितं सततं नित्यमित्यपि
[भृशं चातिशयश्चैव कुबेरो यक्षराट् तथा

प्राणः (अन) இவைகளால் நன்கு ஜீவிக்கிருர்கள். ஹிருதயத்திலிருந்து கொண்டு அன்னத்தை அடைவிக்கிறது

अपानः (अन) ஆஸனவாயிலிருந்து கொண்டு மலமூத்திரங்களைக் கீழே போகச் செய்கிறது.

समानः (अन) தொப்புளண்டை இருந்து கொண்டு ஜீர்ணம் செய்கிறது.

उदानः (अन) கழுத்தண்டை இருந்துகொண்டு பேசச் செய்கிறது.

व्यानः (अन) தேகமுழுதிலும் பரவிக்கொண்டு, கண்ணை மூடல், திறத்தல், வியர்த்தல் முதலியன செய்கிறது.

अन्नप्रवेशनं मूत्राद्युत्सर्गोऽन्नविपाचनम्
भाषणादिनिमेषादि तद्व्यापाराः क्रमादमी

जवः (जु इति सौत्रोधातुः) **त्रि** வேகம்.

शीघ्रम् (शिघि) त्रि சீக்கிரம். வியாபிக்கிருர்கள்.

त्वरितम् (ञित्वरा) त्रि ,, இதனல் குழப்பமடைகிருர்கள்.

सततम् (तनु) त्रि ஸதா. விஸ்தரிக்கப்பட்டதாக ஆகிறது.

नित्यम् त्रि ,, நியமமாக ஆகிறது.

भृशं त्रि (भृ) மிகவும். பரிக்கிறது. பெரிதாக இருக்கிறது.

अतिशयः (अति+शीङ) त्रि ,, இதனல் எல்லாம் ஆக்கிரமிக்கப்பட்டதாக ஆகிறது.

अस्योद्यानं चैत्ररथं पुत्रस्तु नलकूबरः
कैलासः स्थानमलका पूर्विमानं तु पुष्पकम्
स्यात्किनरः किंपुरुषः शेवधिर्निधयो नव

कुबेरः குபேரன். குத்ஸிதமான (**बेरः**) தேகமுடையவன்.

यक्षराज् (**यक्ष**) **पु** குபேரன் பூஜிக்கப்படுகிறவர்களான யக்ஷர்களுடைய அரசன்.

उद्यानम् (**या**) தோட்டம். இதனிடத்தில்போயடைகிறார்கள்.

चैत्ररथम् குபேரனுடைய தோட்டம். சித்திரரதனால் உண்டு பண்ணப்பட்டது.

नलकूबरः பிள்ளை. **पुत्रः** நளனுடைய **कुवरः** ரத அவயவம் போன்ற ரத அவயவ முடையவன்.

कैलासः ,, இருப்பிடம். **केली** நானுவிளையாட்டுகளை யுடையது.

अलका (**अल**) ,, நகரம். **पूः** தன்னிருப்பிடத்தை அலங்கரிக்கிறது.

पुष्पकम् (**पुष्प**) ,, விமானம். பூவைப்போல் விரிந்திருக்கிறது.

क्निरः, किंपुरुषः கின்னரன். குதிரை முகம் போன்ற முகமும் கொஞ்சம் மனிதனையும் போன்றவன்.

निधिः (**धि**) **पु** நிதி. மிகவும் ரக்ஷிக்கப்படுகிறது, ரக்ஷிக்கிறது.

शेवधिः पु शेवं ஸுகம். அது இதனிடமிருக்கிறது. நிதிகள் 9 :—

महापद्मश्च पद्मश्च शङ्खो मकरकच्छपौ
मुकुन्दकुन्दनीलाश्च खर्वश्च निधयो नव

இவர்களைத்தவிர ஸூர்ய சந்திர ஆபோதேவர்கள் அமரநீதியாக வரும் வர்க்கங்களில் சொல்லப்படும்.

[आकाशोऽस्त्री विष्णुपदम् त्वथाशाश्च दिशस्त्रियाम्
प्राच्यवाचीप्रतीच्यस्ताः पूर्वदक्षिणपश्चिमाः
उत्तरा दिगुदीची स्याद्दिश्यं तु त्रिषु दिग्भवे
क्लीबाव्ययं त्वपदिशं दिशोर्मध्ये विदिक्स्त्रियाम्

आकाशम् ,, **शः (काशृ)** ஆகாசம். இதனிடத்தில் எங்கும் ஸூர்யாதிகள் பிரகாசிக்கின்றனர்.

विष्णुपदम् ,, விஷ்ணுவினுடைய ஸ்தானம்.

दिक्, दिशा (दिशृ) स्त्री திக்கு. (இடத்தைக்) கொடுக்கிறது.
आशा (अशृ) ,, எங்கும் வியாபித்திருக்கிறது. திக்குகள் நான்கு அவை :—

प्राची (अञ्चु) கிழக்கு = **पूर्वा** முதலில் ஸூரியன் இதை அடைகிறான்.

अवाची (अञ्चु) தெற்கு = **दक्षिणा** மத்தியான்னத்தில் ஸூரியன் இதை அடைகிறான்.

प्रतीची (अञ्चु) மேற்கு = **पश्चिमा** ஸாயங்காலத்தில் ஸூர்யன் இத்திசையில் அஸ்தமிக்கிறான்.

उदीची (अञ्चु) வடக்கு = **उत्तरा** இங்கேஸூரியன் உத்தராயணத்தில் உயர்வாக அடைகிறான்.

दिश्य त्रि திக்கிற் பிறந்த = **दिग्भव त्रि**

अपदिशम् अ न திக்குகளின் நடுவு **दिशोर्मध्ये** திக்குகளுக்கு ஒதுங்கி யிருப்பது. விசேஷமானதிக்கு. **विदिशृ स्त्री.**

अवाग्भवमवाचीनमुदीचीनमुदग्भवम्
प्रत्यग्भवं प्रतीचीनं प्राचीनं प्राग्भवं त्रिषु

ऐरावतः पुण्डरीको वामनः कुमुदोऽञ्जनः
पुष्पदन्तः सार्वभौमः सुप्रतीकश्च दिग्गजाः
करिण्योऽभ्रमुकपिला पिङ्गलानुपमाः क्रमात्

अवाचीन त्रि தென்திக்கிற்பிறந்த **अवाग्भव.**
उदीचीन त्रि வடதிசையிற் பிறந்த = **उदग्भव.**
प्रतीचीन त्रि மேற்கு ,, ,, **प्रत्यग्भव.**
प्राचीन त्रि கிழக்கு ,, ,, **प्राग्भव.**

திக்கு விதிக்குகள் எட்டிற்கும் எட்டுதிக் பாலகர்கள்.

इन्द्रो वह्निः पितृपतिर्नैर्ऋतो वरुणो मरुत्
कुबेर ईशः पतयः पूर्वादीनां दिशां क्रमात्

கிழக்கு, தென் கிழக்கு ப்ரதக்ஷிணமாக முறையே ஊகிக்கவும்.

मरुत् (मृञ) காற்று. இதனால் நாசமடைகிறது.
ईशः (ईश) சிவன். ஐச்வர்யத்தைப் படைத்தவன்.

ऐरावतः இந்திரனுடைய யானை. கடலிலுண்டானது.
पुण्डरीकः அக்கினியினுடைய ,, வெண்டாமரை போன்ற காந்தியுள்ளது.
वामनः யமனுடைய யானை. குள்ளமானது.
कुमुदः நிரிருதியினுடை ,, ஆம்பலை யொத்த நிறமுடையது
अञ्जनः வருணனுடைய ,, மைபோன்ற நிறமுள்ளது.
पुष्पदन्तः வாயுவின் ,, புஷ்பத்தைப்போல் பிரகாசிக்கிற தந்தங்களை யுடையது.
सार्वभौमः குபேரனுடைய கஜம். ஸர்வ பூமியாலும் தெரிந்திருக்கப்பட்டிருக்கிறது.
सुप्रतीकः சிவனுடைய யானை. நல்ல அவயவங்களுள்ளது.

ताम्रकर्णी शुभ्रदन्ती चाङ्गना चाञ्जनावती
अभ्यन्तरं त्वन्तरालं चक्रवालं तु मण्डलम्
[अभ्रं मेघो वारिवाहः विद्युत्सौदामनी तु च

अभ्रमुः(मा)स्त्री ஐராவதத்தின் பெண்யானை. மேகத்திலிருப்பது.
कपिला புண்டரீகத்தின் „ கபில நிறமுடையது
पिङ्गला வாமனத்தின் „ பிங்கள „
अनुपमा குமுதத்தின் „ தனக்கு நிகரில்லாதது.
ताम्रकर्णी அஞ்ஜனத்தின் „ சிவந்த காதுகளையுடையது.
शुभ्रदन्ती புஷ்பதந்தத்தின் „ நல்லதந்தங்களுடையது.
अङ्गना ஸார்வபௌமத்தின் „ நல்ல அங்கங்களுடையது.
अञ्जनावती ஸுப்ரதீகத்தின் „ மைபோன்ற காந்தியுள்ளது.

रविः शुक्रो महीसूनुः स्वर्भानुर्भानुजो विधुः
बुधो बृहस्पतिश्चेति दिशां चैव तथा ग्रहाः

अभ्यन्तरम् திக்குகளின் நடுவிடம். அவகாச முடையது.
अन्तरालम् (ला) „ இடத்தைக் கொடுக்கிறது.
चक्रवालम् (वल) வானஅடி. சக்கிராகாரமாய் இருக்கிறது.
मण्डलम् (मडि) „ அலங்கரிக்கிறது.

5. मेघः மேகம்.

अभ्रम् (डुभृञ्) மேகம். அப்பை (நீரை) தரிக்கிறது.
मेघः (मिह) „ நனைக்கிறது.
वारिवाहः (वह) „ நீரை வகிக்கிறது.

विद्युत् (द्युत) स्त्री மின்னல். மிகவும் பிரகாசிக்கிறது.
सौदामनी „ ஸுதாமா என்னும் பர்வதத்தோடிருக்கிறது.

कादम्बिनी मेघमाला त्रिषु मेघभवेऽभ्रियम्
स्तनितं गर्जितं मेघनिर्घोषे रसितादि च
स्फूर्जथुर्वज्रनिर्घोषो मेघज्योतिरिरंमदः
इन्द्रायुधं शक्रधनुस्तदेव ऋजुरोहितम्
वृष्टिर्वर्षं तद्विघातेऽवग्राहावग्रहौ समौ

कादम्बिनी மேகவரிசை = **मेघमाला**. இது உண்டாகிற பொழுது கடம்ப மரங்கள் புஷ்பிக்கின்றன.
अभ्रियम् त्रि மேகத்திலுண்டாகிறது = **मेघभवे**.

स्तनितम् (स्तन) மேக கர்ஜனை. தேவசப்தம் செய்கிறது.
गर्जितम् (गर्ज) ,, கர்ஜிக்கிறது. [= **मेघनिर्घोषः**
रसितम् (रस) ,, சப்திக்கிறது.

स्फूर्जथुः (टुओस्फूर्जा) இடி முழக்கம். மிகவும் சப்திக்கிறது.
वज्रनिर्घोषः (घुषु) ,, வஜ்ஜிராயுதத்தின் சப்தம்.

इरंमदः மேகநெருப்பு. நீரால் பிரகாசிக்கிறது.
मेघज्योतिस् न ,, மேக காந்தி.

इन्द्रायुधम् வானவில். இந்திரனுடைய ஆயுதம்.
शक्रधनुस् न ,, ,, வில்
அவ்வில்லே முழுதும் காணப்பட்டால் அதன் பெயர்.
रोहितम् (रुह) முழுவானவில். உண்டாகிறது. **तदेव ऋजु** செந்நிறமாயிருப்பதாலும் ரோஹிதமெனப்படும்.
वृष्टिः, वर्षम् (वृषु) மழை. வர்ஷிக்கிறது. நனைக்கிறது.
अव(ग्र)ग्राहः (अव+ग्रह्) க்ஷாமம். வர்ஷத்தைக் கட்டுகிறது.
तद्विघातः அதை (மழையைத்) தடுக்கிறது.

धारासंपात आसारः सीकरोऽम्बुकणाः स्मृताः
वर्षोपलस्तु करका मेघच्छन्नेऽह्नि दुर्दिनम्
[हिमांशुश्चन्द्रमाश्चन्द्रः पिधानाच्छादनानि च
कला तु षोडशो भागो बिम्बोऽस्त्री मण्डलं त्रिषु

धारासंपातः (सं+पत्) அடைமழை. நீர்த்தாரைகள் உண்டாகி இடைவிடாமல் விழுவது.
आसारः (सृ) ,, எங்கும் விழுகிறது.
शीकरः (शीकृ) திவலை. நனைக்கிறது. காற்றினால் இங்குமங்
अम्बुकणः ,, நீர்த்துளி [கும் தெரிக்கிறது.
वर्षोपलः ஆலாங்கட்டி. மழையினுடைய கல்.
करका (कृञ्) ,, ஹிம்ஸிக்கிறது. (பயிர் முதலியதை).
दुर्दिनम् மந்தாரப்பொழுது. (கெட்ட நாள்). **मेघच्छन्नेऽह्नि** மேகத்தினால் மறைக்கப்பட்ட தினம்.

6. चन्द्रः சந்திரன்.

हिमांशुः சந்திரன். குளிர்ந்த கிரணங்களுள்ளவன்.
चन्द्रः (चदि) ,, களிப்பிக்கிறான்.
चन्द्रमस् (माङ्) पु ,, கற்பூரத்தை ஒத்தவன்.
पिधानम्(अ)पि+धा) மறைத்தல். மறைவாகிறது.
आच्छादनम् (छद) மறைவு. மறைக்கிறது.
कला (कल) சந்திரனின்கலை. கணக்கிடப்படுகிறது. **षोडशो भागः** 16ல் 1பங்கு (16பாகங்களை நிறைக்கிறது)
बिम्बः, म्बं (वी) ஸூரிய, சந்திரனைச்சுற்றிய மண்டலம். விள
मण्डलं, लः, ला (मडि) ,, அலங்கரிக்கிறது. [ங்குகிறது.

शीतो भित्तं च खण्डेऽस्त्री कलङ्काङ्कौ च लक्षणे
चन्द्रिका कौमुदी ज्योत्स्ना प्रसादस्तु प्रसन्नता
[सुषमा परमाशोभा कान्तिः स्त्री तुहिनं हिमम्
प्रालेयं मिहिका चाथ हिमानी हिमसंहतिः

शीत (श्यैङ्) **त्रि** குளிர்ச்சி. பரவிப்போகிறது.
भित्तम् (भिदिर्) விள்ளல். பிளக்கப்பட்டது.
खण्डम्, डः (खडि) ,, துண்டு. விள்ளப்பட்டது.
कलङ्कः (कल) களங்கம். வஸ்து இதனால் அறியப்படுகிறது.
अङ्कः (अकि) ,, குறி. அடையாளம்.
लक्षणम् (लक्ष) ,, பார்க்கப்படுகிறது.
चन्द्रिका நிலவு. சந்திரிகை. சந்திரனுடன் கூடியது.
कौमुदी ,, ஆம்பல் பூர்க்கக் காரணமாகிறது.
ज्योत्स्ना ,, இதனிடம் ஒளி இருக்கிறது.
प्रसादः (षद्लृ) தெளிவு.
प्रसन्नता ,, தெளிவாக யிருக்குகை. தெளிவானதன்மை.
सुषमा அதிககாந்தி. = **परमा शोभा** இதற்கு எல்லாம் நன்ருக சமமாக இருக்கிறது.
शोभा (शुभ) சோபை. பிரகாசிக்கிறது.
कान्तिः (कमु) ,, காந்தி. இதனால் இச்சிக்கப்படுகிறது.
तुहिनम् (तुहिर्) பனி. பீடிக்கிறது.
हिमम् (हन्) ,, (தாபத்தைப்) போக்கடிக்கிறது.
प्रालेयम् (ली) பனி. சரத்கால முடிவிலிருந்து (ப்ரளயம்) வருகிறது.
मिहिका (मिह) பனி. பூமியை நினைக்கிறது.
हिमानी பனிக்கூட்டம். அதிகமாகிய பனி = **हिमसंहतिः**

ध्रुव औत्तानपादिः स्यादगस्त्यः कुम्भसंभवः
मैत्रावरुणिरस्यैव लोपामुद्रा सधर्मिणी
दाक्षायण्योऽश्विनीत्यादि तारा अश्वयुगश्विनी
राधा विशाखा पुष्येतु सिध्यतिष्यौ श्रविष्ठया
समा धनिष्ठाः स्युः प्रोष्ठपदा भाद्रपदाः स्त्रियः
मृगशीर्षं मृगशिरस्तस्मिन्नेवाग्रहायणी
इल्वलास्तच्छिरोदेशे तारका निवसन्ति याः

ध्रुवः (ध्रु) துருவ நக்ஷத்திரம். ஸ்திரமாயிருப்பவர்.
औत्तानपादिः ,, உத்தானபாதருடைய குமாரர்.

अगस्त्यः (स्त्यै) அகஸ்தியர்.(விந்திய மலையை) அடக்கினவர்.
कुम्भसंभवः (सं+भू) ,, கலசத்தில் உண்டானவர்.
मैत्रावरुणि: ,, மித்ராவருணருடைய பிள்ளை.

लोपामुद्रा (मुद) அகஸ்தியரின் பத்னீ. பதியின்விரஹ காலத்தில் பணிவிடையை இழந்தமையால் அவளுடைய சந்தோஷம் குறைவை அடைந்திருந்தது.
கணவனுடன் சமமான தர்ம முடையவள்.மனைவி.सधर्मिणी

7. नक्षत्राणि நக்ஷத்திரங்கள்.

नक्षत्रम् நக்ஷத்திரம். (क्षद)इति सौत्रो धातुर्हिंसार्थ आत्मनेपदी. ஹிம்ஸிக்கிறதில்லை.

तारा, तारका(तॄ) ,, இதனால் (ஓடக்காரர்) தாண்டுகிறார்கள்

दाक्षायण्यः அச்வினீ முதலிய 27 நக்ஷத்திரங்கள். தக்ஷப்ரஜாபதியின் புத்திரிகள்.

अश्वयुज् (युज) स्त्री அச்வினீ. ரூபத்தினுல் குதிரையோடு சேர்ந்தது (ஒத்தது).

अश्विनी ,, குதிரையைப்போல் உருவமுடையது.

(अप) भरणी, कृत्तिका, रोहिणी பரணீ. கிருத்திகை ரோகிணீ.

मृगशीर्षम्, मृगशिरस् மிருகத்தின் தலையைப் போன்றது.

आग्रहायणी மிருகசிர்ஷம். இந்நக்ஷத்திரத்தில் பருவத்தை யுடையது மார்கழி மாதம். அது வருஷ ஆரம்பத்திற்கு முதலாகிறது. இம்மாதிரியான அம்மாத ஸம்பந்தம் பெற்றதனுல் இதற்கு அப்பெயர்.

इल्वलाः (इल) स्त्री. ब. மிருகசிர்ஷத்தின் மேல்போகும் ஐந்து நக்ஷத்திரங்கள்.

आर्द्रा, पुनर्वसुः திருவாதிரை. புனர்வஸு.

पुष्यः (पुष) இஷ்டங்களை விருத்தி அடையச் செய்கிறது.

तिष्यः (तुष) புஷ்யம். கார்யஸித்தியின் பொருட்டு களிக்

सिध्यः ,, இதனிடத்தில்(கார்யம்)ஸித்திக்கிறது[கின்றனர்.

आश्लेषा मघा पूर्वा उत्तरा हस्तः चित्रा स्वाती
ஆயில்யம்.மகம்.பூரம்.உத்திரம்.ஹஸ்தம். சித்திரை.சுவாதி.

विशाखा (शाखृ) வியாபிக்கிறது காந்தியால்.

राधा (राध) விசாகம். கார்யத்தை ஸித்திக்கச் செய்கிறது.

अनुराधा அனுஷம். விசாகத்தை அனு ஸரித்திருப்பது.

ज्येष्ठा मूलम् पूर्वाषाढा उत्तराषाढा श्रवणः
கேட்டை. மூலம். பூராடம். உத்திராடம். திருவோணம்

आषाढा (सह) ரவி இதனிடம் ஸஹிக்கக் கூடாதவனுயிருக் கிறார்.

धनिष्ठा அவிட்டம். மிகுந்த தனம் வாய்ந்தவள்.

श्रविष्ठा (श्रु) ,, மிகுந்த கீர்த்தி பெற்றவள்.

शतभिषज् स्त्री 100 நக்ஷத்திரங்களை யுடையதான சதயம்.

[बृहस्पतिः सुराचार्यः शुक्रो दैत्यगुरुस्तथा
[अङ्गारकः कुजः केतुः रौहिणेयो बुधः स्मृतः

प्रोष्ठपदा காளையைப் போன்ற கால்களை யுடையவள்.
भाद्रपदा சுபகரமான கால்களை யுடையவள்.
पूर्वभाद्रपदा उत्तरभाद्रपदा रेवती பூரட்டாதி. உத்திரட்டாதி. ரேவதி.

वासरमासादयः கிழமை மாஸங்கள் முதலியன

भानुः (भा) ஞாயர். ரவி. பிரகாசிக்கிருன்.
इन्दुः (उन्द) திங்கள். சந்திரன். சீதகிரணங்களால் நனைக் கிருன்.
भौमः செவ்வாய். பூதேவியினுடைய பிள்ளை.
सौम्यः புதன். **सौमः** சந்திரனுடைய ,,
गुरुः (गृ) வியாழன். ஸர்வார்த்தத்தையும் சொல்லுகிருர்.
भार्गवः வெள்ளி. பிருகுவினுடைய பிள்ளை.
मन्दः சனி. மெள்ள போகுந்தன்மை யுள்ளவர் **स्थिरः**

8. ग्रहाः கிரஹங்கள்

बृहस्पतिः வியாழன். பெரியவர்களுக்கு (தேவர்களுக்கு) தலைவன்.
सुराचार्यः ,, தேவதைகளுடைய குரு.
शुक्रः வெள்ளி. ருத்திரனுடையரேதஸிலிருந்துபிறந்தவன்.
दैत्यगुरुः ,, அஸுரர்களுடைய குரு.
अङ्गारकः (अगि) செவ்வாய். ஸஞ்சரிக்கிறவன். தீநிறமானவன்.
कुजः (जनी) ,, பூதேவியின் பிள்ளை.
रौहिणेयः புதன். ரோஹிணீ தேவியின் பிள்ளை.
बुधः (बुध) ,, எல்லாம் அறிந்தவன்.

[सौरिश्शनैश्चरो राहुः तमश्चित्रशिखण्डिजः

सौरिः சனி. ஸூர்யனுடைய புத்திரன்.

शनैश्चरः (चर) „ மெள்ள ஸஞ்சரிப்பவன்

तमस् (तमु) न ராகு. ஸூர்ய சந்திரர்களை வாட்டமடையச் செய்கிறவன்.

राहुः (रह) „ „ பிடித்து விட்டு விடுகிறவன்.

केतुः கேது. கொடிபோலிருப்பவன்.

चित्रशिखण्डिनः ஸப்தரிஷிகள். விசித்திரமான ஜடைதாரிகள், அவர்கள்.

मरीचिरङ्गिरा अत्रिः पुलस्त्यः पुलहः क्रतुः
वसिष्ठश्चेति सप्तैते ज्ञेयाश्चित्रशिखण्डिनः

लग्नम् (लग) லக்கினம். கிரகங்களோடு ஸம்பந்திக்கிறது.

राशीनाम् उदयः (रा) ராசி. (கால பலன்களைக்) கொடுக்கிறது அவைகளுடைய ஆரம்பம். அவை 12:—

मेषो, वृषोऽथ मिथुनं कर्कटः सिंहकन्यके
तुला च वृश्चिको धन्वी मकरः कुम्भमीनकौ

माठरः (मठ) ஸூர்யன் பக்கத்தில் வஸிப்பவன்

पिङ्गलः பிங்கள நிறமுடையவன்

दण्डः (दण्ड) தண்டிக்கிறவன்.

पारिपार्श्विकाः சூரியன் பக்கங்களிலிருக்கும் அஸுரர்கள்.

शक्रोऽस्य वामपार्श्वे तु दण्डाख्यो दण्डनायकः
वह्निस्तु दक्षिणे पार्श्वे पिङ्गलो वाम भागतः
यमोऽपि दक्षिणे पार्श्वे भवेन्माठर संज्ञया

सूरः (सृ) ஸூர்யன். ஸஞ்சரிக்கிறவர்.

सूर्यः (षू) „ கார்யங்களில் தூண்டுகிறவர்.

राशीनामुदयो लग्नं ते तु मेषवृषादयः
माठरःपिङ्गलो दण्डश्चण्डांशोः पारिपार्श्विकाः
[सूरसूर्योऽरुणः सूरसूतश्चाथोपसूर्यकम्
[परिवेषोंशु किरणः प्रभारुग्रुचिरातपः
[प्रकाशस्तु खरं तिग्मं तीक्ष्णं च त्रिषु तद्वति
[कोष्णं कवोष्णं मन्दोष्णं मृगतृष्णा मरीचिका

9. सूर्यः ஸூர்யன்

अरुणः அருணன். செந்நிறமானவன்.
सूर सूतः „ ஸூர்யனின் ஸாரதி.
परिवेषः(विष्लृ) ஸூர்ய மண்டலம். சுற்றிலும் வியாபிக்கிறது.
उपसूर्यकम् ஸூர்யனுக்கருகே ஸூர்யனைப் போலிருக்கிறது.
अंशुः (अशू) கிரணம். வியாபிக்கிறது.
किरणः (कॄ) „ இருளைச் சிதறடிக்கிறது.
(प्र)भा (भा) பிரபை (மிகவும்) பிரகாசிக்கிறது.
रुच्, रुचिः (रुच) ஸூர்ய காந்தி. „
प्रकाशः (काश) வெய்யில். பிரகாசிக்கிறது.
आतपः (तप) „ எங்கும் தபிப்பிக்கிறது.
तिग्मम्, तीक्ष्णं (तिज) न त्रि மிகச்சூடு
खरम् (रा) न त्रि . „ இந்திரிய சக்தியை அவமானம் செய்
कोष्णम् कवोष्णम् न.त्रि இளஞ்சூடு = मन्दोष्णम् न त्रि[கிறது
मृगतृष्णा (तृष) கானல். மிருகங்கள் இதனிடம் ஆசைப் படு
मरीचिका „ கிரணம்போல் தோற்றுகிறது. [கின்றன.

[प्रतिपत्पक्षतिः कालः समयस्तु तिथिर्दिनम्
[उषःप्रभातं प्रत्यूषे सायं संध्या दिनावधौ
प्राह्णापराह्णमध्याह्नास्त्रिसंध्यमथ शर्वरी
[पितृप्रसू निशा रात्रिः सायमव्ययमत्र वै

10. दिनविभागाः தினப்பிரிவுகள்

प्रतिपद् स्त्री பிரதமை. மாஸாதிகள் இதனிடம் ஆரம்பிக்கப் [படுகின்றன.
पक्षतिः ,, பக்ஷத்தினுடைய ஆரம்பம்.
कालः(कल) காலம். இதனால் கணக்கிடப் படுகிறது.
समयः (अय) ,, நன்கு போகிறது, அறியப்படுகிறது.
तिथिः (अत्) स्त्री पु. திதி. பிரதமை முதலியன. ஸதா [வருவது.
दिनम् (दो) நாள். இருளைக் கண்டிக்கிறது.
(प्रति) उषस् (उष) न காலை. இருளை தஹிக்கிறது.
प्रभातम् (भा) விடிகாலை. பிரகாசிக்கத் தொடங்குகிறது.
प्रत्यूषः (षो) (उष) ,, இருளைப்போக்குகிறது.
सायः, यं पु. अ. மாலை. தினத்தை முடிக்கிறது.
संध्या (ध्यै) ,, நன்கு தியானிக்கப்படுகிறது. பகலோடு இரவையும் இரவோடு பகலையும் சேர்க்கிறது. உதயத்திற்கு 5 நாழிகை முன்னும் அஸ்தமனத்திற்கு 3 நாழிகை பின்பும் ஸந்தியா காலங்களாகும்.
दिनावधौ சாயங்காலம். தினத்தினுடைய முடிவு.
पितृप्रसूः (षूङ्) ,, பிதிர்க்களைப் பிறப்பிக்கிறது.
प्राह्णः முற்பகல், பகலின் முன் பாகம்.
अपराह्णः பிற்பகல். பகலின் பின் பாகம்.
मध्याह्नः நடுப்பகல். பகலின் நடு பாகம்.

तमिस्रा तामसी रात्रिर्ज्यौत्स्नी चन्द्रिकयान्विता
आगामिवर्तमानाहर्युक्तायां निशि पक्षिणी
गणरात्रं निशा बह्व्यः प्रदोषो रजनीमुखम्
अर्धरात्रनिशीथौ द्वौ द्वौ यामप्रहरौ समौ
स पर्वसंधिः प्रतिपत्पञ्चदश्योर्यदन्तरम्

त्रिसंध्यं न முச்சந்தி. மேற்சொன்ன மூன்று ஸந்தியா காலங்களும் ஒரே பெயரால் குறிக்கப்படுகிறது.

शर्वरी (शॄ) இரவு. (தினத்தை) ஹிம்ஸிக்கிறது.
निशा (शो) நிசி. எல்லா காரியங்களையும் குறைக்கிறது.
रात्रिः (रा) இரவு (ஸுகத்தைக்) கொடுக்கிறது.

तमिस्रा இருண்ட இரவு=**तामसीरात्री** கிருஷ்ணபக்ஷ ராத்திரி.
ज्यौत्स्नी நிலவுள்ள ராத்திரி=**चन्द्रिकयान्विता** சுக்லபக்ஷ ராத்திரி.
पक्षिणी இறக்கைகளைப்போல் முன் பின்பகல்களோடுகூடின ராக்காலம்=**आगामिवर्तमानाहर्युक्तायां निशि**.
गणरात्रम् அநேக இரவுகள் **निशा बह्व्यः**
प्रदोषः இரவின் (दोषः) ஆரம்பம் **रजनीमुखम्**
अर्धरात्रः நடு இரவு. இரவின் பாதி.
निशीथः (शीङ्) நிசி. நியதமாக இதில் உறங்குகின்றனர்.
यामः (या) 3 மணி காலம். நிற்காமல் போகிறது.
प्रहरः (प्र+हृ) ஜாமம். டங்கா முதலியன இதனிடம் அடிக்கப்படுகின்றன.

पक्षान्तौ पञ्चदश्यौ द्वे पौर्णमासी तु पूर्णिमा
कलाहीने सानुमतिः पूर्णे राका निशाकरे
अमावास्या त्वमावस्या दर्शः सूर्येन्दुसंगमः
सा दृष्टेन्दुः सिनीवाली सा नष्टेन्दुकला कुहूः

पर्वः (पॄ) பருவம். பிரதமையையும் பருவத்தையும் சேர்க்கும் மத்தியகாலம். (அமாவாசை, பௌர்ணமி) = **संधिः प्रतिपत्पञ्चदश्योर्यदन्तरम्** பூர்த்தி செய்கிறது.

पक्षान्तौ 15ம் திதி. பக்ஷங்களின் முடிவு = **पञ्चदशी**.

पौर्णमासी பௌர்ணமி. மாஸம் இதனால் பூர்ணமாகிறது.

पूर्णिमा ,, சந்திரன் பூர்ணனாகத் தோன்றுகிறான்.

अनुमितिः (**मन**) சதுர்த்தசி வேதையுடன் கூடின பௌர்ணமி. ஒருகலை குறைந்தது = **कलाहीने** (அக்காலங்களில் செய்யவேண்டிய வைதிக காரியங்களில் தேவதைகளும் பிதிர்க்களும்) நினைக்கப்படுகிறார்கள்.

राका (**रा**) வேதை யில்லாத பூர்ண சந்திரன் **पूर्णनिशाकरे** சுபத்தைக் கொடுக்கிறது.

अमा(व)वास्या (**वस**) அமாவாசை. ஸூர்யசந்திரர் இதில் சேர்ந்து வஸிக்கின்றனர்.

दर्शः (**दृशिर्**) ,, (சேர்ந்து) ,, காணப்படுகின்றனர்.

सूर्येन्दुसंगमः (**सं+गम्लृ**) ,, ஸூரியசந்திரரின் சேர்க்கை.

सिनीवाली சதுர்த்தசிவேதை யுள்ள அமாவாசை. சந்திரகலை பால்யமாக சிறிதாக வுள்ளது. விஷ்ணுவோடு கூடினவள் லக்ஷ்மி. அவளை யுடையது இது.

सा दृष्टेन्दुः சந்திரகலை தெரிகிற அமாவாசை.

कुहूः (**कुह**) வேதையில்லாத அமாவாசை. இருளால்களிப்பை விளைவிக்கிறது.

नष्टेन्दुकला சந்திரகலையில்லாத ,,

उपरागो ग्रहो राहुग्रस्ते त्विन्दौ च पूष्णि च
सोपप्लवोपरक्तौ द्वावग्न्युत्पात उपाहितः
एकयोक्त्या पुष्पवन्तौ दिवाकरनिशाकरौ
अष्टादश निमेषास्तु काष्ठा त्रिंशत्तु ताः कला

उपरागः (उप+रञ्ज्) கிரஹணம். இதனால் ஸூர்ய சந்திரர் பாதிக்கப்படுகின்றனர்.

ग्रहः (ग्रह्) கிரஹணம். கிரஹிக்கப்படுகிறான்.

सोपप्लवः ராஹுவினால் பிடிக்கப்பட்ட ஸூர்யனோ, சந்திரனோ. துக்கத்துடன் கூடினவன்.

उपरक्तः (उप+रञ्ज्) ,, பிடிக்கப்பட்டவன்.

(மூலத்தில் இவ்வரிக்கு முன் வரியோடு அன்வயம் உண்டு).

अग्न्युत्पातः தூமகேது. அக்கினியின் ஸ்வபாவம்விகாரத்தை அடைந்திருப்பது.

उपाहितः உத்பாதம். ஆபத்து இதன் ஸமீபத்தை அடைந்திருக்கிறது.

पुष्पवन्तौ (पुष्प) अ,त—पु ஸூர்ய சந்திரரிருவரும். மலர்ச்சி, பிரகாசம் இவையுடையவர்.

11. काल विभागाः காலப்பிரிவுகள்

काष्ठा (काश्) 18 நிமிஷ காலம். **अष्टादश निमेषाः** (இமை கொட்டுங்காலம்) பிரகாசிக்கிறது.

कला (कल) 30 காஷ்டா காலம். காலத்தைக் கணக்கிடுவது.

क्षणः (क्षणु) 30 கலை கொண்ட ,, ஹிம்ஸிக்கிறது.

मुहूर्तः, र्तं (हुर्छा) 12 க்ஷண ,, சுபாசுபத்தால் கோணலாகிறது.

तास्तु त्रिंशत्क्षणस्ते तु मुहूर्तो द्वादशास्त्रियाम्
ते तु त्रिंशदहोरात्रः पक्षस्ते दश पञ्च च
पक्षौ पूर्वापरौ शुक्लकृष्णौ मासस्तु तावुभौ
द्वौ द्वौ मार्गादिमासौ स्यादृतुस्तैरयनं त्रिभिः
अयने द्वे गतिरुदग्दक्षिणार्कस्य वत्सरः
समरात्रिंदिवे काले विषुवद्विषुवं च तत्

अहोरात्रः 30 முஹூர்த்த காலம். பகலுடன் கூடின இரவு.
पक्षः (पक्ष) 15 திதிகள் „ பரிக்கிரஹிக்கிறது.

पूर्व पक्षः முன் பக்ஷம் **शुक्लः**: சுக்லம். வெண்மை.
अपर पक्षः பின் பக்ஷம் **कृष्णः** கிருஷ்ணம். கறுமை.
मासः (मसी) சுக்ல கிருஷ்ண பக்ஷங்கள் கொண்ட காலம். மாறுபாடடைகிறது. மார்கழி முதல் இரண்டிரண்டு மாதங்களுக்கு ருது என்று பெயர்.
ऋतुः (ऋ) ருது. போகிறது.
மேற் கிரமத்தில் மூன்று ருதுக்கள் கொண்ட காலம் ஒரு
अयनम् (अय) அயனம். போகிறார் (ஸூர்யன் 6 மாதத்தில் ஒரு திக்கை தாண்டி எதிர்திக்கிற்கு).
सं)वत्सरः (वस) வருஷம். ருதுக்கள் இதனிடம் வஸிக்கின்றன. உத்தராயண தக்ஷிணாயனகாலங்கள் சேர்ந்தது.
उत्तरायणम् தைமீ முதல் ஆனிமீ வரையில் ஸூரியன் வடக்கே நோக்கிச் செல்லுங்காலம்.
दक्षिणायनम् ஆடி மீ முதல் மார்கழி மீ வரையில் சூரியன் தெற்கே நோக்கிச் செல்லுங் காலம்.

मार्गशीर्षे सहा मार्ग आग्रहायणिकश्च सः
पौषे तैषसहस्यौ द्वौ तपा माघेऽथ फाल्गुने
स्यात्तपस्यः फाल्गुनिकः स्याच्चैत्रे चैत्रिको मधुः
वैशाखे माधवो राधो ज्येष्ठे शुक्रः शुचिस्त्वयम्

विषुवत् त-न. विषुवम् अ விஷுவ, சமமாகவுடையதுபக லிரவு களை. சித்திரை ஐப்பசி ஸங்கிராந்திகள்.

पुष्य युक्ता पौर्णमासी पौषी मासे तु यत्र सा
नाम्ना स पौषो माघाद्याश्चैवमेकादशापरे

புஷ்யத்துடன் பௌர்ணமி கூடின மாதம் தை. அதே மாதிரி அந்தந்த மீதி மாஸங்களுக்கும் நக்ஷத்திரங்களை யொட்டி பெயர்களை ஊஹிக்கலாம்.

मार्गशीर्षः आग्रहायणिकः मार्गः மார்கழி. **मृगः** மிருகசீர்ஷம். மிருக சீர்ஷத்துடன் கூடின பௌர்ணமியை யுடையது.

सहा (सह) स पु ,, இதில் பனிஸஹிக்கப்படுகிறது.

पौषः, तैषः தைமீ. புஷ்ய பருவ முடைய மீ.

सहस्यः தை, பலத்தை யுடையது.

तपाः (तप्) स. पु மாசி. இம்மாதத்தில் விருத்தை அனுஷ்டிக்கின்றனர்.

माघः மாசி. மக பௌர்ணமியுள்ளது.

तपस्यः பங்குனி. தபஸிற்குத்தகுந்தது.

फाल्गुनिकः ,, உத்தர பல்குனி நக்ஷத்திரத்துடன் கூடின பௌர்ணமியையுடையது.

चैत्रः, चैत्रिकः சித்திரை. சித்திரை நக்ஷத்திரத்தில் பருவ முள்ளது.

मधुः पु. ,, பூந்தேன் இம்மாதத்திலுள்ளது.

अषाढे श्रावणे तु स्यान्नभाः श्रावणिकश्च सः
स्युर्नभस्यप्रौष्ठपदभाद्रभाद्रपदाः समाः
स्यादाश्विन इषोऽप्याश्वयुजोऽपि स्यात्तु कार्तिके

वैशाखः, राधः வைகாசி. விசாகத்தில் பருவமுள்ளது.
माधवः „ பூந்தேன் இதிலுள்ளது.
ज्येष्ठः ஆனி. கேட்டையில் பருவமுள்ளது.
शुक्रः (शुच) „ தாபத்தினால் பிராணிகளை சோகிப்பிக்கிறது.
शुचिः (शुच) ஆடி. தாபத்தினால் ஏற்படும் துக்கத்தை யுடையது.
आषाढा „ பூராடத்தில் பருவமுள்ளது.
श्रावणः (स्रु) श्रावणिकः (स्रु) ஆவணி. ஓணத்தில் பருவமுள் ளது. ஷை தினம் இதனிடமுள்ளது. மேகங்கள் இம் மாதத்தில் வருஷிக்கின்றன.
नभाः (भा)स-पु ஆவணி. மேகங்களிருப்பதால் பிரகாசமில்லை
नभस्यः புரட்டாசி. மேகங்கள் இதில் ஸாதுவாக இருக்கின் றன.
प्रोष्ठपदः, भाद्राः, भाद्रपदः „ பூரட்டாதி பருவமுள்ளது.
आश्विनः, आश्वयुजः அற்பிசி. அச்வினி நக்ஷத்திர பருவ முள்ள மாதம் அத்தினமிதில் உள்ளது.
इषः (इष) அற்பிசி. ஜயிக்க இச்சிக்கிறவர்களுக்குப் பிர யாணம் இம்மாதத்திலுள்ளது. (ஆயுதபூஜை)
कार्तिकः கார்த்திகை. கிருத்திகா பருவமுள்ளது.
कार्तिकिकः „ „ தினம் இதிலிருக்கிறது.
ऊर्जः உற்சாகம். இதில் ஜயத்தைக் கோருகிறவர் களுக்குண்டு.
बहुला என்றால் கிருத்திகை. அத்தினப் பருவமாதம். **बाहुलः**.

स्यादाश्विन इषोऽप्याश्वयुजोऽपि स्यात्तु कार्तिके
बाहुलोर्जौ कार्तिकिको हेमन्तः शिशिरोऽस्त्रियाम्
वसन्ते पुष्पसमयः सुरभिर्ग्रीष्म उष्मकः
स्त्रियां प्रावृट् स्त्रियां भूम्नि वर्षा अथ शरत्स्त्रियाम्
षडमी ऋतवः पुंसि मार्गादीनां युगैः क्रमात्
[संवत्सरो वत्सरोऽब्दे ते षष्टिः प्रभवादयः

हेमन्तः (**हन**) மார்கழி தை மீ. பனியால் ஹிம்ஸிக்கிறது.
शिशिरः, रं (**शीञ्**) மாசி பங்குனி மீ. சீதத்தால் சிறிதாக்குகிறது.
वसन्तः (**वस**) சித்திரை வைகாசி மீ. இதில் (மன்மதன்) [வசிக்கிறான்
पुष्पसमयः ,, பூக்களுக்குக் காலம்.
सुरभिः (**रभ**) ,, (சுபகார்யங்களை) நன்கு ஆரம்பிக்கின்றனர்.
ग्रीष्मः (**ग्रसु**) ஆனி ஆடி மீ. நீரை உறிகிறது.
उष्मकः (**उष**) ,, தஹிக்கிறது.
प्रावृष (**वृषु**) **स्त्री** ஆவணி புரட்டாசி மீ. மேகங்கள் மிகவும் வர்ஷிக்கின்றன.
वर्षाः (**वृषु**) **नि. ब.** ,, வருஷருது. வருஷமுள்ளது.
शरद्, दा (**शॄ**) **स्त्री** ஐப்பசி கார்த்திகை மீ. ஹிம்ஸிக்கப்படுகின்றன.

षडमी ऋतवः पुंसि मार्गादीनां युगैः क्रमात्
ருதுக்கள் ஆறும் மார்கழியிலாரம்பித்து (ஹேமந்தமென்று) சரத்ருதுவில் கார்த்திகை யோடு முடிகிறது.
सं)वत्सरः (**वस**) வருஷம். ருதுக்கள் இதில் வசிக்கின்றன.
अब्दः (**दा**) ,, நீரைக் கொடுக்கிறது.

मासेन स्यादहोरात्रः पैत्रो वर्षेण दैवतः
दैवे युगसहस्रे द्वे ब्राह्मः कल्पौ तु तौ नृणाम्
मन्वन्तरं तु दिव्यानां युगानामेकसप्ततिः

ते षष्टिः प्रभवाद्यः *அவைகள் (வருஷங்கள்)* 60:—

प्रभवः विभवः शुक्लः प्रमोदः प्रजापतिः अङ्गिराः श्रीमुखः भावः युवा धाता ईश्वरः बहुधान्यः प्रमाथी विक्रमः बृषः चित्रभानुः सुभानुः तारणः पार्थिवः व्ययः सर्वजित् सर्वधारी विरोधी विकृतिः खरः नंदनः विजयः जयः मन्मथः दुर्मुखः हेमलंबः विलंबः विकारी शार्वरी प्लवः शुभकृत् शोभनः क्रोधी विश्वावसुः पराभवः प्लवंगः कीलकः सौम्यः साधारणः विरोधिकृत् परीधावी प्रमादी आनन्दः राक्षसः नलः पिङ्गलः कालयुक्तः सिद्धार्थी रौद्रः दुर्मतिः दुन्दुभिः रुधिरोद्गारी रक्ताक्षी क्रोधनः क्षयः

कृतम् 1728000 *என யுகங்கள் நான்கிற்கு*
त्रेता 1296000 *மனித வருஷங்கள்* 4320,000
द्वापरः 864000.
कलिः 432000.

12. **देवपितृ कालनिर्माणम्** தேவபித்ருகால அளவு.

சுக்ல கிருஷ்ண பக்ஷங்கள் முறையே பிதிர்க்களுக்கு ஒரு பகலிரவுகளும், உத்தர தக்ஷிணாயனங்கள் முறையே தேவதைகளுக்கு ஒரு பகலிரவுகளுமாகின்றன.

मासेन स्यादहोरात्रः पैत्रो वर्षेण दैवतः.

மனித வருஷங்கள் 360 *ஒரு தேவ வருஷம்.*
தேவ ,, 12000 ,, *யுகம்.*

[संवर्तः प्रलयः कल्पः क्लीबे पापं च कल्मषम्
[स्याद्धर्ममस्त्रियां पुण्यं मुत्प्रीतिः प्रमदोपि च

दिव्यैर्वर्ष सहस्रैर्द्वादशभिर्दैवतं युगम् தேவ யுகங்கள் 2000 ஓர் பிரம்ம நாள்.

அதில் பிரம்மாவின் பகல் **उदय कल्पः** சிருஷ்டி காலம்.

" இரவு **क्षयः** " ஸம்ஹார "

दैवे युगसहस्रे द्वे ब्राह्मः कल्पौ तु तौ नृणाम् தேவ யுகங்கள் 71 கொண்டது ஒரு மன்வந்தரம் **मन्वन्तरं तु दिव्यानां युगानामेक सप्ततिः**.

मन्वन्तरम् ஒரு மனுவின் முடிவு. இன்னொரு மனுவின் ஆரம்பம். தேவதைகளின் கிருத யுகம் 4800 தேவ வருஷம். திரேதா 3600, துவாபரம் 2400, கலி 1200 ஆக தேவ சதுர் யுகங்களுக்கு தேவ வருஷங்கள் 12,000 இதற்கு மனித வருஷங்கள் 4320,000. தேவ வருஷங்கள் 12000000 ஓர் பிரம்ம நாள். இதற்கு மனித வருஷங்கள் 4320,000000.

13. पारमार्थिकम् பாரமார்த்திகம்.

संवर्तः (**वृतु**) பிரளயம் (இதில் உலகம்) நன்கு இருக்கிறது
प्रलयः (**लीङ्**) " " " லயிக்கிறது.
कल्पः (**कृपू**) " (லோகநாசத்தில்) ஸமர்த்தமாகிறது.
पापम् (**पा**) பாவம் இதனின்றும் ரக்ஷித்துக்கொள்ளுகிறான்.
कल्मषम् (**षो**) " சுப கர்மங்களை அல்பமாக்குகிறது.
धर्मम्, र्मः (**धृञ्**) புண்ணியம். லோகத்தைத் தாங்குகிறது.
पुण्यम् (**पुण**) " சுபத்தைச் செய்கிறது.
मुद् (**मुद**) **स्त्री** சந்தோஷம்.
प्रीतिः (**प्रीञ्**) " திருப்தி செய்கிறது.
प्रम (**मो**) **दः, आमोदः संमदः** "

[दैवं विधिरयस्तु स्यात् कल्याणं मङ्गलं शुभम्
मतल्लिका मचर्चिका प्रकाण्डमुद्घतल्लजौ
प्रशस्तवाचकान्यमून्ययः शुभावहो विधिः
हेतुर्ना कारणं बीजं निदानं त्वादिकारणम्

प्र மிகவும், आ எங்கும் सं நல்ல என்று உபஸர்க்கங்களின் அர்த்தங்களாகும். தாத்வர்த்தத்தைக்கூட்டிக்கொள்ளவும்.

दैवम् விதி. தேவனிடமிருந்து வந்தது.

विधिः (वि + डुधाञ्) पु „ தரிக்கிறது. இதனால் விதிக்கப் படுகிறது.

अयः (इण्) புண்ணியமான சுபகாரியம். „ சுகத்தை அடைகிறான்.

कल्याणम् (अण) சுபம். விடிகாலையில் சப்திக்கப் படுகிறது.

मङ्गलम् (मगि) „ புண்ணிய புருஷனை அடைகிறது.

शुभम् (शुभ) „ பிரகாசிக்கிறது.

ब्राह्मण मतल्लिका, अश्वमचर्चिका, गोप्रकाण्डम् ब्राह्मणोद्घः कुमारीतल्लजः இம்மாதிரி பதங்களோடு சேர்ந்து உபயோகிக்கப் படும். இவைகள் தங்கள் லிங்கங்களை விடாமல் விசேஷ்யங்களுக்கு விசேஷணங்களாகும்.

हेतुः (हि) पु காரணம். (பரிபாகத்தினால் காரிய ரூபத்தை)

कारणम् (डुकृञ्) „ செய்கிறது. [அடைகிறது.

बीजम् (जनी) „ விசேஷமாக உண்டாகிறது. ब விற்கு व

निदानम् (दा) மூலகாரணம். இதனால் காரியம் பிறப்பிக்கப்

आदिकारणम् „ முக்கிய காரணம். [படுகிறது.

क्षेत्रज्ञः (ज्ञा) ஆத்மா. (நசிக்கும்) உடலை அறிகிறான்.

आत्मन् (अत) „ ஸம்ஸாரத்தில் ஸதா ஸஞ்சரிக்கிறான்.

पुरुषः (शीङ्) „ சரீரத்தில் படுத்திருக்கிறான்.

क्षेत्रज्ञ आत्मा पुरुषः प्रधानं प्रकृतिः स्त्रियाम्
विशेषः कालिकोऽवस्था गुणाः सत्त्वं रजस्तमः
जनुर्जननजन्मानि जनिरुत्पत्तिरुद्भवः
जातिर्जातं च सामान्यं व्यक्तिस्तु पृथगात्मना
[बुद्धिर्धीश्च मतिः स्त्रीस्यात् हृदयं मानसंमनः
धीर्धारणावती मेधा संकल्पः कर्म मानसम्

प्रधानम् (प्र+डुधाञ्) பிறவிக்குணம். இதில் எல்லாம் வைக்கப்பட்டிருக்கிறது.

प्रकृतिः (प्र + डुकृञ्) ,, மிகவும் செய்கிறது.

अवस्था (अव+ष्ठा) அவஸ்தை. (சரீரத்தில்) இருக்கிறது.

இது காலக் கிரமத்தில் செய்யப்படும் யௌவனுதி ரூப விசேஷங்கள் **विशेषः कालिकः**

सत्वम् ஸத்துவம். இருக்குந் தன்மை. உள்ளபடி அறிகிறது.
रजस् (रञ्ज) **न** ரஜஸ். ராகத்தைச் செய்கிறது. துக்கம்
तमस् (तमु) **न** தமஸ். இதனுல் வாடுகிறுன். மோஹம்.
இம் மூன்றும்பிறவிக்குணங்களாகும்.க்ஞானுதிஹேதுக்கள்

जनुस्, जननम्, जन्मन् (न) **जनिः** (जनी) பிறப்பு.

उत्पत्तिः (उत्+पद्ऌ) ,, உண்டாகிறுன். **उद्भवः** (उत्+भू) ,,

जातिः, जातम् (जनी) ஜாதி. உண்டாக்கப் படுகிறது.

सामान्यम् ,, ஸமானங்களாகிய வஸ்துக்களுடைய தன்மை.

व्यक्तिः (अञ्जू) தனிமை. ஒருமை. இதனுல் தெளிவாக்கப் படுகிறது.

पृथगात्मना ,, வேறுய் ஜாதிக்காச்ரயமானது (குடம்.)

चित्ताभोगा मनस्कारश्चर्चा संख्या विचारणा
[अध्याहारस्तर्क ऊहः संदेहस्संशयस्समौ
मिथ्यादृष्टिर्नास्तिकता व्यापादो द्रोहचिन्तनम्

14. बुद्धिः புத்தி.

बुद्धिः (बुध) புத்தி. இதனால் அறியப்படுகிறது.
धीः (ध्यै) ,, ,, தியானம் செய்யப்படுகிறது.
मतिः (मन) ,, ,, அறியப்படுகிறது.
हृदयम् (हृञ्) மனது. (விஷயங்களால்) இழுக்கப் படுகிறது.
मनस्, मानसम् (मन) ,, இதனால் அறியப்படுகிறது.
मेधा (मेधृ) மேதை. தாரணை சக்தியுள்ளபுத்தி **धीर्धारणावती** அனுபவித்த ஞாபகம்முழுதும் கூடிக்கொண் டிருக்கிறது.
संकल्पः (सं+क्लृपू) மனோவியாபாரம் **कर्म मानसम्** இதனால் நன்கு கல்பிக்கப்படுகிறது (இச்சை).
चित्ताभोगः (भुज) மனோ நிச்சயம். மனதின் நிறைந்திருக் [குகை.
मनस्कारः (डुकृञ्) மனதின் செய்கை.
चर्चा (चर्च) விசாரம். இதனால் விசாரிக்கப்படுகிறது.
संख्या (ख्या) ,, நன்கு சொல்லப்படுகிறது.
विचारणा (चर) ,, ஸந்தேக மற்றவனுகிறான்.
अध्याहारः (अधि+आ+हृञ्) அர்த்த பூர்த்திக்காக அதிக [பதங்களைச் சேர்த்துக்கொள்ளல்
तर्कः (तर्क) ,, கருதுதல்.
ऊहः (ऊह) ,, இதனால் ஊகிக்கப் படுகிறது.
संदेहः (सं+दिह) சந்தேகம். இரு அர்த்தங்களிலும் சேரு [கிறது.
संशयः (सं+शीङ्) ,, இரு பக்ஷங்களிலுமிருக்கிறது.
मिथ्यादृष्टिः : பரலோக மில்லை என்கிற அறிவு **नास्तिकता**

समौ सिद्धान्तराद्धान्तौ भ्रान्तिर्मिथ्यामतिर्भ्रमः
[अङ्गीकारस्तु संविच्च समौ निर्णयनिश्चयौ
मोक्षे धीर्ज्ञानमन्यत्र विज्ञानं शिल्पशास्त्रयोः
[मुक्तिर्मोक्षश्च कैवल्यं अविद्याहंमतिः स्त्रियाम्
रूपं शब्दो गन्धरसस्पर्शाश्च विषया अमी

व्यापादः (वि + आ + पद्ऌ) துரோகம் செய்ய எண்ணம் द्रोह-चिन्तनम् இதனால் விசேஷமாக ஆபத்தடையப் படுகிறது.
सिद्धान्तः, राद्धान्तः ஸித்தாந்தம். எதனிடத்தில் முடிவு உண்டோ அது.

भ्रान्तिः, भ्रमः (भ्रमु) புத்தியின் தடுமாற்றம். சலிக்கிறது.
मिथ्यामतिः ,, பொய்யான அறிவு

अङ्गीकारः (डुकृञ्) அங்கீகரித்தல். முன்பு ஒப்புக் கொள்ளாததை ஏற்றுக்கொள்ளுவது.

संविद् (सं + विद) நன்கு அறிதல்.
निर्णयः (णीञ्) நிச்சயம். புத்தியின் கரையை மிகவும் அடைவிக்கிறது

निश्चयः (चिञ्) ,, புத்தியை தூரவிடாமல் சேர்க்கிறது.
ज्ञानम् (ज्ञा) உண்மை அறிவு मोक्षे धीः மோக்ஷ விஷய புத்தி
विज्ञानम् (ज्ञा) லோக அறிவு. சில் பாதி சாஸ்திரங்களில् शिल्पशास्त्रयोः.

मुक्तिः, मोक्षः (मुच्ऌ) மோக்ஷம். (லோகபாச) விமோசனம்.
कैवल्यम् ,, (பந்தம் நீங்கி)(கேவலமாய்த்)தனித்திருக்குகை.
अविद्या (विद) அக்ஞானம். விபரீத ஞானம். அறியாமை.
अहंमतिः ,, அஹங்காரம். நான் என்கிற சுதந்திர புத்தி.

गोचरा इन्द्रियार्थाश्च हृषीकं विषयीन्द्रियम्
कर्मेन्द्रियं तु पाय्वादि मनोनेत्रादि धीन्द्रियम्

15. इन्द्रियाणि இந்திரியங்கள்.

रूपम् (**रूप**) ரூபம். உருவாக்கப் படுகிறது.
शब्दः (**शप**) சப்தம். பேசப் படுகிறது.
गन्धः (**गन्ध**) வாசனை. ஹிம்ஸிக்கிறது.
रसः (**रस**) ரஸம். ருசி பார்க்கப் படுகிறது.
स्पर्शः (**स्पृश**) ஸ்பர்சம். தொடப்படுகிறது.
विषयः (**षिञ्**) விஷயம். (இந்திரியங்களைக்) கட்டுகிறது.
गोचरः (**चर**) ,, இந்திரியங்கள் இதில் ஸஞ்சரிக்கின்றன.
इन्द्रियार्थः (**अर्थ**) ,, இந்திரியங்களால் யாசிக்கப்படுகின்றன.
हृषीकम् (**हृष**) இந்திரியம். இதனால் களிக்கின்றார்கள்.
विषयिन् न ,, இதனிடம் விஷயம் இருக்கிறது.
इन्द्रियम ,, (**इन्द्रः**) ஆத்மாவிற்கு அடையாளம்.

கர்மேந்திரியங்களும் அவைகளின் தொழில்களும்.

पायूपस्थं पाणिपादौ वाक्चेतीन्द्रिय संग्रहः
उत्सर्ग आनन्दोदान गत्यालापश्च तत्क्रियाः

குதம், குறி, கை, கால், வாக்கு என 5. விடுகை, களித்தல், கொடை, நடை, பேசல் என்பனவாம். இப்பதங்களுக்கு அர்த்த விசேஷங்கள் தேக அவயங்கள் என்கிற வரப் போகும் பாடத்தில் கண்டு கொள்ளவும்.

मनः कर्णस्तथा नेत्रं रसना च त्वचा सह
नासिका चेति षट् तानि धीन्द्रियाणि प्रचक्षते

மனஸ், காது, கண், நாக்கு, தோல், மூக்கு என ஞானேந்திரியங்கள்.

तुवरस्तु कषायोऽस्त्री मधुरो लवणः कटुः
तिक्तोऽम्लश्च रसाः पुंसि तद्वस्तु षडमी त्रिषु
विमर्दोत्थे परिमलो गन्धे जनमनोहरे
आमोदः सोऽतिनिर्हारी वाच्यलिङ्गत्वमागुणात्
समाकर्षी तु निर्हारी सुरभिर्घ्राणतर्पणः
इष्टगन्धः सुगंधिः स्यादामोदी मुखवासनः

16. विषयाः விஷயங்கள்.

तुवरः (तु) त्रि துவர்ப்பு. நோயை ஹிம்ஸிக்கிறது.
कषायः, यं (कष) त्रि „ கழுத்தைப் பிடிக்கிறது.
मधुरः त्रि இனிப்பு. இதனிடம் தித்திப்பு இருக்கிறது.
लवणः (लूञ्) त्रि உப்பு. ஜாட்யத்தைப் போக்குகிறது.
कटुः (कटे) त्रि காரம். வியாபிக்கிறது.
तिक्तः (तिज) त्रि கசப்பு. (சிலேஷ்மத்தைக்) குறைக்கிறது.
अम्लः (अम) त्रि புளிப்பு, ரோகத்தை விளைவிக்கிறது.
இவை புல்லிங்கங்களா யிருந்தாலும் விசேஷ்யத்தை யொட்டி மூன்று லிங்கங்களிலும் வரும்.
परिमलः (मल) பரிமளம். வாசனை, தரிக்கப்படுகிறது.
இது நாறு திரவியங்களின் சேர்க்கை யாலுண்டாகிறது இது ஜனங்களின் மனதை இழுக்கிறது. **विमर्दोत्थेगन्धे-जनमनोहरे**.
आमोदः (मुद) நல் வாசனை. எங்கும் இதனால் களிக்கிறார்கள். அது மிகவும் மனதை இழுப்பதினால் **सोऽतिनिर्हारी**.
समाकर्षी (कृष) त्रि வெகு தூரம் வீசும் வாசனை. நன்கு
निर्हारी (नि+हृञ्) त्रि „ „ [மனதை இழுக்கிறது.

पूतिगन्धिस्तु दुर्गन्धो विस्रं स्यादामगन्धि यत्
शुक्लशुभ्रशुचिश्वेत: कृष्णे नीलासित: पुमान्
हरिण: पाण्डुर: पाण्डुरीषत्पाण्डुस्तु धूसर:
पीतो गौरो हरिद्राभ: पालाशो हरितो हरित्

सुरभि: (रभ) ஸுகந்தம். இதில் மிகவும் களிக்கின்றார்கள்.
घ्राणतर्पण: (तृप) ,, மூக்கைத் திருப்தி பண்ணுகிறது.
आमोदी, मुखवासन: (मुद) त्रि முக வாசனை. களிப்பிக்கிறது.
पूतिगन्धि: (पूयी) **दुर्गन्ध:** त्रि துர்க்கந்தம். நாறுகிறது.
विस्रम् (विस) **आमगन्धि:** त्रि பச்சை (வேகாத) வாசனை. விடப்படுகிறது.

17. वर्णा: நிறங்கள்.

शुक्ल: (शुक) त्रि வெண்மை. (மனது) இதனிடம் செல்லுகிறது.
शुभ्र: (शुभ) त्रि ,, பிரகாசிக்கிறது.
शुचि: त्रि ,, பரிசுத்தமானது.
श्वेत: (श्विता) त्रि ,, வெளுப்பாகிறது.
कृष्ण: (कृष) त्रि கருமை. (மனதை) இழுக்கிறது.
नील: (नील) त्रि ,, நீலம். வர்ணமிடுகிறது.
असित: (षिञ्) त्रि ,, மனதைக் கட்டுகிற வெண்மையற்றது.
हरिण: (हृञ्) त्रि பஞ்ச வெள்ளை. (மனதை) ஹரிக்கிறது.
पाण्डु: (पडि) त्रि ,, அடைய, அறியப் படுகிறது.
पाण्डुर: त्रि ,, இதனிடத்தில் வெண்மை யிருக்கிறது.
धूसर: (धू) त्रि மட்டி வெள்ளை **ईषत्पाण्डु:** மனதை அலைக்கிறது.
पीत: (पा) त्रि மஞ்சள். (மனதைக்) குடிக்கிறது.
गौर: (गुर) त्रि ,, (மனது) இதனிடம் முயற்சிக்கிறது.
हरिद्राभ: (भा) त्रि ,, மஞ்சளுடைய பிரகாசமுண்டு.

लोहितो रोहितो रक्तः शोणः कोकनदच्छविः
अव्यक्तरागस्त्वरुणः श्वेतरक्तस्तु पाटलः
श्यावः स्यात्कपिशो धूम्रधूमलौ कृष्णलोहिते
कपिलः पिङ्गलः पिङ्गः चित्रकिर्मीरकर्बुराः
गुणे शुक्लादयः पुंसिगुणिलिङ्गास्तु तद्वति

पालाशः त्रि பச்சை (**पलाशम्**) இலையைப் போன்ற நிறமுடையது.
हरितः, हरित् (हृञ्) त्रि ,, மனதை ஹறிக்கிறது.
लोहितः, रोहितः (रुह) त्रि சிவப்பு. ஸந்தியா காலங்களில் உண்டாகிறது. ரலயோரபேதம்.
रक्तः (रञ्ज) त्रि ,, ராகத்தை, வர்ணத்தை அடைகிறது.
शोणः (शोणृ) त्रि ஊதா. வர்ணத்தை அடைகிறது.
कोकनदच्छविः त्रि ,, செங்குவளை போன்ற காந்தி யுண்டு.
अव्यक्तरागः त्रि மட்டிச் சிவப்பு. தெளிவில்லாச் சிவப்புண்டு.
अरुणः (ऋ) त्रि ,, மனதை அடைகிறது.
श्वेतरक्तः त्रि வெண் சிவப்பு.
पाटलः त्रि ,, குங்குமப் பூ போன்ற நிறமுள்ளது.
श्यावः (श्यैङ्) त्रि கரும் மஞ்சள். (வேறு நிறத்தை அடைகிறது.
कपिशः त्रि ,, குரங்கு நிறம் போன்றது.
धूम्रः (रा) धूमलः (ला) त्रि கரும் சிவப்பு **कृष्णलोहिते** புகை நிறமடைகிறது.
कपिलः (ला) त्रि கோரோசனை நிறம். அந்நிறத்தைக் கொடுக்கிறது.
पिङ्गः (पिजि) त्रि पिङ्गलः (ला) त्रि ,, ,,
चित्रम् (चित्र्) त्रि நாநு நிறம். பல நிறங்கள் சேர்க்கப்படுகின்றன.
किर्मीरः (कॄ) त्रि ,, இறைக்கப்படுகின்றன.
कर्बुरः (डुकृञ्) त्रि ,, நாநு நிறங்களால் செய்யப்படுகின்றன.

ब्राह्मी सरस्वती भाषा भाषितं वचनं वचः
अपभ्रंशोऽपशब्दः स्याच्छास्त्रे शब्दस्तु वाचकः
तिङ्सुबन्तचयो वाक्यं क्रिया वा कारकान्विता
श्रुतिः स्त्री वेद आम्नायस्त्रयी धर्मस्तु तद्विधिः
स्त्रियामृक्सामयजुषी इति वेदास्त्रयस्त्रयी

18. विद्या வித்தை (படிப்பு).

ब्राह्मी வாக்கிற்கு அதிதேவதை. பிரம்ம ஸம்பந்தம் பெற்றவள்.

सरस्वती (सृ) ,, வாக்கு ரூபமாகப் பெருகி வியாபிக்கிறாள்.

भाषा, भाषितम् (भाष) பேச்சு. தெளிவாய்ப்பேசப்படுகிறது.

वचनम्, वचस् (वच) ,, ,,

अपभ्रंशः (भ्रंशु) அஸம்ஸ்க்ருதச் சொல். வியாகரண விதியி

अपशब्दः (शप) ,, ,, [னின்றும் தவறினது.

वाचकः (वच) வியாகரண சாஸ்திரத்தை யொத்த சப்தம் =शास्त्रे शब्दः.

वाक्यम् (वच) வாக்கியம். பேச யோக்கியமானது.

तिङ्सुबन्तचयः क्रिया वा कारिकान्विता கர்த்தா, கிரியைகளோடு வெளிப்படையாகவோ மறைந்தோ கூடியிருப்பது.

श्रुतिः (श्रु) வேதம் (தர்மாதர்மங்கள்) கேழ்க்கப்படுகின்றன.

वेदः (विद) ,, இதனால் ,, அறிகிறார்கள்.

आम्नायः (म्ना) ,, (பாரம்பர்யமாய்) அப்பியஸிக்கப்படுகிறது.

त्रयीधर्मः வேதவிதி तद्विधिः வேதத்தில் சொல்லியிருப்பது.

ऋच् (ऋच) स्त्री ரிக்வேதம் (தேவர்கள்) துதிக்கப்படுகின்ற

सामन् (षो) न ஸாம ,, (பாவத்தை) நசிப்பிக்கிறது. [னர்.

यजुस् (यज) न யஜுர் வேதம் இதனால் தேவர்கள் பூஜிக்கப்படுகின்றனர்.

त्रयी மூ வேதங்கள். ரிக் ஸாம யஜுர் வேதத்திரயம்.

अङ्गः (अगि) அங்கம். இதனால் வேதம் அறியப்படுகிறது.

வேதத்தினுடைய அங்கங்கள் 6. அவை:—

शिक्षा व्याकरणं छन्दो निरुक्तं ज्योतिषं तथा

कल्पश्चेति षडङ्गानि वेदास्याहुर्मनीषिणः

शिक्षा (शिक्ष) சிக்ஷை. அகாராதி வர்ணஸ்தான விதானங்கள் இதனால் சிக்ஷிக்கப்படுகின்றன.

व्याकरणम् (व्या+कृ) வியாகரணம். இதனால் சப்தங்களின் ஸ்வரூபங்கள் போதிக்கப்படுகின்றன.

छन्दस् சந்தஸ். பத்திய விவேசனமாகிய சாஸ்திரம்.

निरुक्तम् நிருக்தம். வேதார்த்த விவரண ,,

ज्योतिषम् ஜ்யோதிஷம். ஒளியுள்ளதான கிரஹ நக்ஷத்திரங்களின் உதயாஸ்தமன ரீதியாய்ப் பலாபலன்களைச் சொல்லும் சாஸ்திரம்.

कल्पः (कृपू) கல்பம். வைதிகக் கிரியா விதிகளை நன்கு போதிக்கும் சாஸ்திரம்.

प्रणवः (णु) பிரணவம். இதனால் மிகவும் துதிக்கப் படுகிறது.

इतिहासः (आस) இதிஹாஸம். **इतिहा** பரம்பரா உபதேசம் அது இதனிடம் உண்டு. ராமாயண பாரதாதிகள்.

पुरावृत्तम् (वृतु) ,, பூர்வ சரித்திரத்தைப் பிரதி பாதிக்கிறது.

उदात्तश्चानुदात्तश्च स्वरितश्च स्वरास्त्रयः

चतुर्थः प्रचितो नोक्तो यतोऽसौछान्दसः स्मृतः

इतिहासः पुरावृत्तमुदात्ताद्यास्त्रयः स्वराः
आन्वीक्षिकी दण्डनीतिस्तर्कविद्यार्थशास्त्रयोः
आख्यायिकोपलब्धार्था पुराणं पञ्चलक्षणम्

स्वरः (**रा**) ஸ்வரம். தன்னுலேயே பிரகாசிக்கிறது.
उदात्तः உயர்த்திச் சொல்லவேண்டிய ஸ்வரம்.
अनुदात्तः தாழ்த்திச் „ „
स्वरितः (**स्वृ**) உதாத்தானு தாத்தங்களின் நடு சப்த „
आन्वीक्षिकी தர்க்க சாஸ்திரம் **तर्कविद्या** பிரத்யக்ஷாக மங்களால் அவகதமான வஸ்து வுடைய பின்பு விசாரிக்குகை.
दण्डनीतिः (**दमु, णीञ्**) அர்த்த சாஸ்திரம் **अर्थशास्त्रयोः** இதனுல் வாட்டப்படுகிற தாகையால் தண்டம். அவ் வாட்டமானது அடைவிக்கப் படுகிறது.
अर्थशास्त्रः (**अर्थ**) பிரார்த்திக்கப் படுகிறதினுல் அர்த்தம். அதைக் காட்டி சம்பாதிக்க உபாயமாக யிருக்கும் சாஸ்திரம்.
आख्यायिका (**आ+ख्या**) ஸத்தியமான கதை. இதனுல் இது சொல்லப்படுகிறது. **वासवदत्त**த்தைப்போன்றது.
उपलब्धार्था (**उप+लभ**) „ அறியப்பட்ட அர்த்தமுள்ளது.

19. पुराणानि புராணங்கள்.

पुराणम् (**अण**) புராணம். பூர்வ காலத்தில் நடந்ததைச் சப்திக்கிறது.
पञ्चलक्षणम् „ ஐந்து லக்ஷணங்களையுடையது. அவை:—

सर्गश्च प्रतिसर्गश्च वंशो मन्वन्तराणि च
वंश्यानुचरितं चैव पुराणम् पञ्चलक्षणम्

प्रबन्धकल्पना कथा प्रवह्लिका प्रहेलिका
स्मृतिस्तु धर्मसंहिता समाहृतिस्तु संग्रहः
समस्या तु समासार्था किंवदन्ती जनश्रुतिः
[वार्ता प्रवृत्तिर्वृत्तान्तः नामधेयं च नाम च
हूतिराकारणाह्वानं संहूतिर्बहुभिः कृता

புராணங்கள் 18. அவை வியாஸ ப்ரோக்தமானவை.

ब्राह्मं पाद्मं वैष्णवं च शैवं भागवतं तथा
तथान्यन्नारदीयं च मार्कण्डेयं च सप्तमम्
आग्नेयमष्टकं प्रोक्तं भविष्यन्नवमम् तथा
दशमं ब्रह्मवैवर्तं लिङ्गमेकादशं तथा
वाराहं द्वादशं प्रोक्तं स्कान्दं चाथ त्रयोदशम्
चतुर्दशं वामनं च कौर्मं पञ्चदशं तथा
मात्स्यं च गारुडं चैव ब्रह्माण्डाष्टादशं तथा

प्रबन्धकल्पना (क्लृप्) கதை. பிரபந்தத்தினுடைய ரசனம்.
कथा (कथ) ,, வாக்கியச் சேர்க்கை (காதம்பரிபோன்றது).
प्रवह्लिका (वल्ह) கூடார்த்த நூல். அபிப்பிராயத்தை மறைவாக வைக்கப் பெற்றுள்ளது.
प्रहेलिका (हिल) ,, அபிப்பிராயத்தை ஸூசிப்பிக்கிறது.
स्मृतिः (स्मृ) தர்ம சாஸ்திரம். வேதார்த்தத்தை நினைத்து அதன்படி எழுதப்பட்டுள்ளது.
धर्मसंहिता (सं+धा) ,, தர்மமிதனிடத்தில் சேர்கப்பட்டிருக்கிறது.

தர்ம சாஸ்திரங்கள் முக்கியமாய் 18. அவைகளின் கர்த்தாக்களின் பெயர்களாலேயே வழங்கப்படுகின்றன.

विष्णुः पराशरो दक्षः संवर्तव्यासहारिताः
शातातपो वसिष्ठश्च यमापस्तंबगौतमाः
देवलः शंखलिखितौ भरद्वाजोशनोत्रयः
शौनको याज्ञवल्क्यश्च दशाष्टौ स्मृतिकारिणः

समाहृतिः (आ + हृञ्) பன்னுற்றிரட்டு. பல விடங்களிலிருந்து அர்த்தம் ஒரு இடத்திற்குக் கொண்டு வரப்படுகிறது.
संग्रहः (सं+ग्रह) „ விரிவானது சுருக்கப்பட்டிருக்கிறது.
समस्या (सं + असु) ஸமஸ்யை. எறியப்பட்டிருக்கிறது. சுலோகத்தில் ஓரம்சத்தைக் கொடுத்து மற்றதைப் பூர்த்தி செய்ய விடுவது.
समासार्था „ சுருக்கப்பட்ட அர்த்தமிதனிடமுண்டு.
किंवदन्ती (वद) லோக வார்த்தை. என்ன என்ன வென்று [பேசல்.
जनश्रुतिः (श्रु) „ ஜனங்களால் கேழ்க்கப்படுகிறது.

20. **उक्ति भेदाः** பலவிதப் பேச்சுகள்.

वार्ता (वृतु) விருத்தாந்தம். லோக நடத்தை இதனிடமுள் [ளது
प्रवृत्तिः (प+वृतु) „ பரவுகிறது.
वृत्तान्तः (वृतु) „ செய்கையின் முடிவையுடையது.
नामन्, नामधेयम् (णम) பெயர். இதனுல் சொல்லப்படுகிறது
हूतिः, आह्वानम् (ह्वेञ्) கூப்பிடல். கூப்பிடப்படுகிறது.
आकारणम् (आ + डुकृञ्) „ இதனுல் கூப்பிடுகிறுர்கள்.
संहूतिः (सं+ह्वेञ्) பலர் சேர்ந்தழைத்தல் **बहुभिः कृता**.
विवादः (वि+वद) விவாதம். விரோத வார்த்தை.

विवादो व्यवहारः स्यादुपन्यासस्तु वाङ्मुखम्
उपोद्घात उदाहारः शपनं शपथः पुमान्
प्रश्नोऽनुयोगः पृच्छा च प्रतिवाक्योत्तरे समे
मिथ्याभियोगोऽभ्याख्यानमथ मिथ्याभिशंसनम्
अभिशापः प्रणादस्तु शब्दः स्यादनुरागजः

व्यवहारः (वि+अव+हृञ्) விவாதம். சண்டை சச்சரவு. வியவஹாரிக்கிறார்கள்.
उपन्यासः (उप+नि+असु) பேசத்தொடங்கல். அருகே
वाङ्मुखम् ,, பேச்சின் முகம் போன்றது. [பேச்சை விடல்
उपोद्घातः (हन) உதாரணம். அருகே அறிவிக்கப்படுகிறது.
उदाहारः (उत्+आ+हृञ्) ,, எடுத்துச் சொல்லப்படுகிறது.
शपनम्; शपथः (शप) சாபம். இதனால் ஜனம் நம்புகிறது.
प्रश्नः, पृच्छा (पृच्छा) கேள்வி. அறிய விரும்பிக் கேட்டல்.
अनुयोगः (अनु+युजिर्) ,, ,,
प्रतिवाक्यम् பதில். கேள்விக்குப் பதில் சொல்லுவது.
उत्तरम् (तॄ) ,, சங்கை நிவிருத்தி தாண்டப்படுகிறது.
मिथ्याभियोगः (अभि+युजिर्) பொய்க் குற்றம். எங்கும் சம்பந்தித்து உபயோகப்படுத்துவது.
अभ्याख्यानम् (अभि+आ+ख्या) பொய்க் குற்றம் சாட்டல்
मिथ्याभिशंसनम् (अभि+शंसु) வீண் பழி. பொய் நிந்தை.
अभिशापः (अभि+शप) ,, இல்லாததை ஆரோபித்துத் திட்டல்.
प्रणादः (प्र+णद) பற்றினாலுண்டான சப்தம்=**शब्दः स्या-**
यशस् (अशू) கீர்த்தி.(திக்குகளை) வியாபிக்கிறது. [**दनुरागजः**
कीर्तिः (कॄत) ,, கீர்த்திக்க, கொண்டாடப் படுகிறது.

यशः कीर्तिः समज्या च स्तवः स्तोत्रं नुतिः स्तुतिः
आम्रेडितं द्विस्त्रिरुक्तमुच्चैर्घुष्टं तु घोषणा
काकुः स्त्रियां विकारो यः शोकभीत्यादिभिर्ध्वनेः
[अपवादः परीवादः कुत्सा निन्दा च गर्हणे
पारुष्यमतिवादः स्याद्भर्त्सनं त्वपकारगीः
यः सनिन्द उपालम्भस्तत्र स्यात्परिभाषणम्

समज्ञा (ज्ञा) கீர்த்தி இதனால் யாவராலும் அறியப்படுகிறான்
नुतिः (णु) स्तवः, स्तोत्रम्, स्तुतिः (ष्टुञ्) துதி. துதிக்கப்படுகிறது.
आम्रेडितम् (म्रेडृ) ஸந்தோஷ, ஸம்பிரமங்களால் மதிமயங்கி இரண்டுமூன்றுதரம்சொல்லல். = **द्विस्त्रिरुक्तम्(सर्पः, सर्पः)**
घोषणा (घुषिर्) கூசல் = **उच्चैर्घुष्टम्**
काकुः (कक) स्त्री சோக, பயங்களாலுண்டான சப்தத்தின் மாறுபாடு. **विकारो यः शोकभीत्यादिभिर्ध्वनेः**
अपवादः (वद) நிந்தை. பிசகான சொல்.
परीवादः (वद) ,, சுற்றிலும் சொல்லுகிறார்கள்.
कुत्सा (कुत्स) निन्दा (णिदि) गर्हणम् (गर्ह) ,, பழி
पारुष्यम् நிஷ்டூரமான சொல். **परुषं** கொடுஞ் சொல்
अतिवादः (अति+वद) ,, வரம்பு கடந்து பேசல்.
भर्त्सनम् (भर्त्स) பயப்படுத்தும் சொல். அபகாரார்த்தம் பேசும் பேச்சு = **अपकार गीः**
परिभाषणम् (परि+भाष) எங்கும் நிந்தையுடன் பேசுகை. **यः सनिन्द उपालम्भः** திட்டு.
आक्षारणा (क्षर) சோரப் புணர்ச்சியின் பொருட்டுப்பழி. = **आक्रोशो मैथुनं प्रति**

तत्र त्वाक्षारणा यः स्यादाक्रोशो मैथुनं प्रति
स्यादाभाषणमालापः प्रलापोऽनर्थकं वचः
अनुलापो मुहुर्भाषा विलापः परिदेवनम्
विप्रलापो विरोधोक्तिः संलापो भाषणं मिथः
सुप्रलापः सुवचनमपलापस्तु निह्नवः
संदेशवाग्वाचिकं स्याद्वाग्भेदास्तु त्रिषूत्तरे
रुशती वागकल्याणी स्यात्कल्या तु शुभात्मिका

आभाषणम् (आ+भाष) ஸம்பாஷணை. எங்கும் பேசல்.
आलापः (आ+लप) „ தெளிவாய்ப் பேசல்.

प्रलापः (प्र+लप) வீண் பேச்சு = **अनर्थकं वचः**
अनुलापः (अनु+लप) பலதரம் சொல்லல். **मुहुर्भाषा** சொன்ன பின் சொல்லல்.

विलापः (वि+लप) துக்கத்தோடு பேசல் = **परिदेवनम्** (दिवु)
विप्रलापः (वि+प्र+लप) விரோத வார்த்தை **विरोधोक्तिः**
संलापः (सं+लप) அன்போடு பேசல். ஸம்பாஷணை **मिथभाषणम्**

सुप्रलापः (सु+प्र+लप) சுத்தமான வார்த்தை = **सुवचनम्**
अपलापः (अप+लप) அப சப்தம்.
निह्नवः (नि+ह्नुङ्) „ மோசமுடையது

संदेशवाच् (सं+दिश) **स्त्री** சொல்லியனுப்பப் பட்டவார்த்தை.
वाचिकम् (वच) „ சொல்லியனுப்பிய வார்த்தை இதனிடமுண்டு.

अत्यर्थमधुरं सान्त्वं संगतं हृदयंगमम्
निष्ठुरं परुषं ग्राम्यमश्लीलं सूनृतं प्रिये
सत्येऽथ संकुलक्लिष्टे परस्परपराहते

रुशती (**रुशू**) **त्रि** அசுப வார்த்தை. =**वाक्** (**अकल्याणी**) சுபத்தைக் கெடுக்கிறது. [தக்கது.

कल्या (**कल**) **त्रि** சுபமான வாக்கு. **शुभात्मिका** எண்ணத்

सान्त्वम् (**षान्त्व**) **त्रि** மிகவும் இனிய சொல். =**अत्यन्त मधुरम्** தேற்றுகிறது.

संगतम् (**सं+गम्लृ**) **त्रि** பொருத்தமான சொல். (மனதை) நன்கு அடைகிறது =**हृदयंगमम्** (**गम्लृ**)

निष्ठुरम् (**नि+ष्ठा**) **त्रि** கொடுஞ் சொல். தீக்ஷணமாக இருக்கிறது.

परुषम् (**पॄ**) **त्रि** ,, போதும் என்று நிறைந்தவனுக்குகிறது.

ग्राम्यम् பாமரனுடைய பேச்சு. கிராமத்திற் பிறந்தது.

अश्लीलम् (**ला**) **त्रि** ,, லக்ஷ்மீகரத்தைக் கொடுக்கிறதில்லை.

सूनृतन् (**नृती**) **त्रि** இஷ்டமும் ஸத்தியமுமான சொல் **प्रिये सत्ये** இதனால் நன்கு ஆடுகிறார்கள்.

संकुलम् (**कुल**) **त्रि** பூர்வோத்திரம் பொருந்தாத வார்த்தை. இதனால் ஜடர்களாகின்றனர் (மலடியின்பிள்ளை) **परस्पर-पराहते**

क्लिष्टम् (**क्लिशू**) **त्रि** ,, இதனால் கிலேசம் அடையப்படுகிறது

ग्रस्तम् (**ग्रसु**) **त्रि** லோபித்த எழுத்தோ பதமோ வுள்ள சொல்= **लुप्तवर्णपदं**. (எழுத்து) புசிக்கப்பட்டது.

निरस्तम् (**नि+असु**)**त्रि** படபடவென்றுபேசல். வேகத்தோடு விடப்படும் சொல்=**त्वरितोदितम्**

अम्बूकृतम् (**डुकृञ्**) **त्रि** எச்சில் தெரிக்கப் பேசல். நீராக்கப்

लुप्तवर्णपदं ग्रस्तं निरस्तं त्वरितोदितम्
अम्बूकृतं सनिष्ठीवमबद्धं स्यादनर्थकम्
अनक्षरमवाच्य स्यादाहतं तु मृषार्थकम्
अथ म्लिष्टमविस्पष्टं वितथं त्वनृतं वचः

பட்ட சொல். உமிழ் நீருடன் கூடினது **सनिष्ठेवम्**
अबद्धम् (**बन्ध**) **त्रि** உளரல். இதில் மனது கட்டுப் படுகிற
अनर्थकम् „ அர்த்தம் எதற்கில்லையோ அது. [தில்லை.
अनक्षरम् **त्रि** திட்டு. நற்சொல்லல்லாதது.
अवाच्यम् (**वच**) „ சொல்லத் தகாதது.
आहतम् (**हन**) **त्रि** அஸம்பாவிதமான சொல். வேறு பிரமாணத்தினால் அடிப்பட்டுப்போவது.

एष वन्ध्या सुतो याति खपुष्पकृतशेखरः
मृगतृष्णाम्भसि स्नातः शशशृङ्गधनुर्धरः

मृषार्थकम् **त्रि** „ பொய்யானஅர்த்த முள்ளது. (ஆகாசத்
म्लिष्टम् (**म्लेच्छ**) **त्रि** தெளிவில்லாத சொல். [தாமரை
= **अविस्पष्टम्** ஸ்பஷ்டமாய்ப் பேசப் படாதது.
वितथम् **त्रि** பொய். ஸத்தியம் போகப்பட்டுள்ளது.
अनृतम् **त्रि** „ „ அல்லாதது.
सत्यम् **त्रि** உண்மை. ஸாது. ஸாதுக்களிடமுள்ளது.
तथ्यम् **त्रि** „ அப்படி ஸாதுக்களிடத்தில் யோக்கியமானது.
ऋतम् (**ऋ**) **त्रि** „ மனதை அடைகிறது.
सम्यञ्च् (**अञ्चु**) **त्रि** „ அர்த்தத்துடன் நன்கு கூடியிருக்கிறது

सत्यं तथ्यमृतं सम्यगमूनि त्रिषु तद्वति
[शब्दे निनादनिनदौ संरावारावनिस्वनाः
[मर्मरो वस्त्रपर्णानां भूषणानां तु शिञ्जितम्
निक्वाणो निक्वणः क्वाणः क्वणः क्वणनमित्यपि
वीणायाः क्वणिते प्रादेः प्रक्वाणप्रक्वणादयः
कोलाहलः कलकलस्तिरश्चां वाशितं रुतम्
स्त्री प्रतिश्रुत्प्रतिध्वाने गीतं गानमिमे समे

21. शब्दाः சப்தங்கள்

शब्दः (शब्द) ஓசை. சப்திக்கபடுவது.
निनादः, (नि) नदः (णद) ,, தெளிவின்றிச் சப்தித்தல்.
संरावः, आरावः (वि) रावः (रु) स्वनः (स्वन) சப்தம்.
मर्मरः (रा) துணி, இலைகளினுடைய ஓசை=**वस्त्रपर्णानाम्** மரமரவென்னும் சப்தத்தைக் கொடுக்கிறது.
शिञ्जितम् (शिजि) நகைகளினுடைய ஒலி=**भूषणानाम्** தெளிவின்றிச் சப்திக்கிறது.
नि)क (क्वा)णः (क्वण) சப்தம். வீணை முதலியதினது.
प्रक्वा(क्व)णः (क्वण) அதிக ஓசை. வீணை நாதம் மட்டும்.
कोलाहलः (हल) கும்பலின் கோஷம். சேர்ந்திருப்பதைக்
कलकलः (कल) ,, சப்திக்கிறது. [கெடுக்கிறது
वाशितम् (वाश्ट) பக்ஷிகளுடைய கத்தல்=**तिरश्चां रुतम्** சப்திக்கிறது.
प्रतिश्रुत् (श्रु) स्त्री எதிரொலி. ஒரு சப்தத்தைக் குறித்து
प्रतिध्वानः (ध्वन) ,, ,, [எதிராகக் கேழ்க்கப்படுகிறது.
गीतम्, गानम् (गै) ஸங்கீதம். பாட்டு. பாடப் படுகிறது.

निषादर्षभगान्धारषड्जमध्यमधैवताः
पञ्चमश्चेत्यमी सप्त तन्त्रीकण्ठोत्थिताः स्वराः
काकली तु कले सूक्ष्मे ध्वनौ तु मधुरास्फुटे
कलो मन्द्रस्तु गम्भीरे तारोऽत्युच्चैस्त्रयस्त्रिषु

22. गानभेदाः ஸ்வர பேதங்கள்

निषादः (षट्ल) இதில் மற்ற ஸ்வரங்கள் அமைந்திருக்கின்றன.

ऋषभः (ऋषी) மனதை அடைகிறது. காளையின் கத்தலை யொத்தது.

गान्धारः கந்தார தேச ஜனங்களால் பாடப்பட்டு வெளி வந்தது.

नासां कण्ठमुरस्तालु जिह्वां दन्तांश्च संस्पृशन्
षड्भ्यः संजायते यस्मात्तस्मात्षड्ज इतिस्मृतः

षड्जः இது மூக்கு, தொண்டை, மார்பு, தவடைகள், நாக்கு, பற்கள் என இவ்வாறு உருப்புக்களினின்றும் பிறப்பதால் இதற்கு இப் பெயர்.

मध्यमः இது ஸ்வரங்களின் நடுவிலிருக்கிறது.

तद्वदेवोत्थितो वायुरुरःकण्ठसमाहतः
नाभिं प्राप्तो महानादो मध्यस्थस्तेन मध्यमः

धैवतः புத்திமான்களால் பாடப்படுகிறது.

पञ्चमः இது தொப்புள், மார்பு, இருதயம், கண்டம், தலை என 5 இடங்களிலிருந்துண்டாகிறது.

वायुःसमुद्गतो नाभेरुरोहृत्कण्ठमूर्धसु
विचरन्पञ्चमस्थानप्राप्त्या पञ्चम उच्यते

समन्वितलयस्त्वेकतालो वीणा तु वल्लकी
विपञ्ची सा तु तन्त्रीभिः सप्तभिः परिवादिनी
तत वीणादिकं वाद्यमानद्धं मुरजादिकम्

இந்த ஸப்தஸ்வரங்களும் தொண்டையிலிருந்தும் கம்பி வாத்தியங்களிலிருந்து முண்டாகின்றன. **अमीसप्ततन्त्री काण्ठोत्थिताः स्वराः**

काकली (कल) இனிய மெல்லிய குரல் = **सूक्ष्म कलः**

कलः (ला) त्रि ,, **ध्वनौ मधुरास्फुटे** (செவிக்கு) ஸுகத்தைக் கொடுக்கிறது.

मन्द्रः (मदि) त्रि கம்பீரமானத்துவனி **गम्भीरे** மெள்ளசொல்லப்படுகிறது.

तारः (तॄ) त्रि அதிக உரத்த குரல் **अत्युच्चैः** எல்லாச் சப்தங்களையும் அதிக்கிரமிக்கிறது.

नृणामुरसि मध्यस्थो द्वाविंशतिविधो ध्वनिः
स मन्द्रः कण्ठमध्यस्थस्तारः शिरसि गीयते

एकतालः எங்கு ஆட்டம், பாட்டம் கீதம் மூன்றும் ஸமமாக ஒத்து நன்கு சேர்ந்துப் பொருந்தி யிருக்கின்றனவோ அது. **समन्वितलयः**

23. वाद्यभेदाः வாத்திய பேதங்கள்

वीणा (वी) வீணை. இதனிடத்தில் ஸ்வர முண்டாகிறது.
वल्लकी (वल,ल) ,, ஸ்வரத்தைச் சூழப் பெற்றுள்ளது.
विपञ्ची (पचि) ,, சப்தத்தை விஸ்தரிக்கிறது.

परिवादिनी (परि+वद) 7 கம்பி வீணை, ஸ்வரங்களைச் சுற்றிலும் பேசுகிறது.

वंशादिकं तु सुषिरं कांस्यतालादिकं घनम्
चतुर्विधमिदं वाद्यं वादित्रातोद्यनामकम्
मृदङ्गा मुरजा भेदास्त्वङ्क्यालिङ्ग्योर्ध्वकास्त्रयः

ततम् (तनु) வீணையைப் போன்ற கம்பி வாத்தியம். விஸ்தரிக்கப் படுகிறது.
आदि சப்தத்தினால் **सरन्ध्रीरावणप्रहस्तकिंनर्यादि** ஸூசகம்.
आनद्धम् (णह) மத்தளத்தைப் போன்ற தோல் வாத்தியம். தோலினால் கட்டப்பட்டது.
आदि சப்தத்தினால் **पटहादि** கள் ஸூசகம்.
सुषिरम् புல்லாங்குழலைப் போன்ற சந்துள்ள முக வாத்தியம். **आदि** சப்தத்தினால் **शंखकाहलादि** கள்ஸூசகம்.
घनम् (हन) வெண்கலத் தாளம் முதலியன. அடிக்கப் படுகிறது. **आदि**சப்தத்தினால் **घण्टाझल्लर्यादि** ஸூசகம்.
वाद्यम्, वादित्रम् (वद्):வாத்தியம். பேசு; ஓசைப் படுத்தப் படுகிறது.
आतोद्यम् (तुद) ,, எங்கும் அடிக்கப்படுகிறது.
मृदङ्गः (मृद) மத்தளம். அமுக்கப்படுகிறது.
मुरजः (मुर) ,, தோல்வளையங்களால் உண்டானது.

மூவித மத்தளங்களும் அவைகளின் உருவங்களும்.
अङ्क्यः மடியில் வைத்துக்கொண்டு கொட்டப்படுகிறது.
आलिङ्ग्यः தட்டப்படும் காலத்தில் அணைக்கப்படுகிறது.
ऊर्ध्वकः (कै) வாசிப்பதற்காக உயரத்திலிருந்து சப்திக்கப் படுகிறது.

हरीतक्याकृतिस्त्वङ्क्यो यवमध्यस्तथोर्ध्वकः
आलिङ्ग्यश्चैव गोपुच्छो मध्यदक्षिणवामगाः

स्याद्यशःपटहो ढक्का भेरी स्त्री दुन्दुभिः पुमान्
आनकः पटहोऽस्त्री स्यात्कोणो वीणादिवादनम्
वीणादण्डः प्रवालः स्यात्ककुभस्तु प्रसेवकः
कोलम्बकस्तु कायोऽस्या उपनाहो निबन्धनम्

அங்கியம் கடுக்காய் போலும், ஊர்த்துவகம் வாற்கோதுமையின் நடுவைப் போலும், ஆலிங்கியம் பசுவின் வாலைப் போலும் உருவங்களை உடைத்தாயிருக்கின்றன.

यशःपटहः கீர்த்தியின் பொருட்டு அடிக்கப் படுகிற டமாரம்.
ढक्का (कै) ,, டம் என்று சப்திக்கிறது.
भेरी (ञिभी) பேரி. இதன் சப்தத்தினால் எதிரி பயப்படுகிறான்.
दुन्दुभिः (भा) पु ,, துந்த் என்கிற சப்தத்தினால் பிரகாசிக்கிறது.
आनकः, कं (अन) டமாரம். இதனால் ஸ்வரம் உயிருள்ளதாகிறது.
पटहः, हं(हा) ,, பட்டென்று சப்தத்தை விடுகிறது.
कोणः (कुण) வீணை முதலியன வாசிக்கப்படுகிற கோல் **वीणादिवादनम्** இதனால் சப்திக்கப்படுகிறது.
प्रवालः (वल) வீணையினுடைய தண்டு. **वीणादण्डः** இதனிடம் ஸ்வரங்கள் நன்குசூழப்பட்டுள்ளன.
ककुभः (स्कुभी) வீணைக்காய். வாயுவை **कं** போக விடாமல் நிறுத்துகிறது.
प्रसेवकः (षेवृ) ,, மிகவும் அடுத்திருக்கிறது. வீணையினடியில் சப்தத்தை அதிகப் படுத்த இருக்கும் தோல் ஸம்பந்தமுள்ள கட்டை

वाद्यप्रभेदा डमरुमड्डुडिण्डिमझर्झराः
मर्दलः पणवोऽन्ये च नर्तकीलासिके समे
विलम्बितं द्रुतं मध्यं तत्त्वमोघो घनं क्रमात्

कोलम्बकः (**कुल**) வீணையின் கம்பியைத் தவிர்த்த சரீரம்=
कायोऽस्या இதனால்சப்தம் அதிகமாகிறது.
उपनाहः (**णह**) கம்பி கட்டுகிற பிரடை. இதனிடம் கம்பி
निबन्धनम् (**बन्ध**) ,, ,, [கட்டப்படுகிறது.
வாத்திய விசேஷங்கள் பல உள. அவை வருமாறு.
डमरुः (**रु**) டமாரம். டம் என்று சப்திக்கிறது.
मड्डुः (**टुमस्जो**) வண்டையம். டமாரம் போல் இன்னும் அதிக சப்தமுள்ளது.
डिण्डिमः (**डुमिञ्**) (ட) தவில். டிண்ட் என்று சப்திக்கிறது.
झर्झरः (**रा**) கனகத்தப்பட்டை. ஜர்ஜ என்கிற சப்தத்தைக்
मर्दलः (**मृद**) மத்தளம். அமுக்கப்படுகிறது. [கொடுக்கிறது.
पणवः (**पण**) பறை. இதனால் கொண்டாடப் படுகிறது.
अन्ये च என்பதால் **गोमुखहुडुकादयः** கொம்பு வாத்தியம் உடுக்கை முதலியன உண்டென்பதாம்.

24. **नाटकम्** நாடகம்

ताण्डवम् நடித்தல். தண்டு என்பவரால் சொல்லப்பட்டது.
नटनम् (**नट**) ,, **नाट्यम्** நட்டுவனின் தொழில்.
नर्तकी (**नृती**) ஆடுகிறவள்
लासिका (**लस**) ,, நாடக சாலையில் விளையாடுகிறவள்.
तत्त्वम् (**तनु**) விரிவையுடையது. அதாவது:—
विलम्बितम् (**वि+लबि**) ஆட்டம், பாட்டம், வாத்தியங்களில் நிதானமான கால அளவு.

तालः कालक्रियामानं लयः साम्यमथास्त्रियाम्
तौर्यत्रिकं नृत्यगीतवाद्यं नाट्यमिदं त्रयम्
भ्रकुंसश्च भ्रुकुंसश्च भ्रूकुंसश्चेति नर्तकः
स्त्रीवेषधारी पुरुषो नाट्योक्तौ गणिकाज्जुका
भगिनीपतिरावुत्तो भावो विद्वानथावुकः
जनको युवराजस्तु कुमारो भर्तृदारकः
राजा भट्टारको देवस्तत्सुता भर्तृदारिका
देवी कृताभिषेकायामितारासु तु भट्टिनी

द्रुतम् (द्रु) இம்மூன்றின் வேக சலனம். ஓடுகிறது.
ओघः (उच) கரசரணாதிகளின் கூட்டம்.
मध्यम् ஆட்டத்தில் கீழ்சொன்ன இரண்டிற்கும்நடுநிலைமை
घनम् (हन) இதனால் பேதிக்கப்படுகிறது.
तालः (तल) தாளம். ஆட்டம், பாட்டம், வாத்தியங்களின் காரியங்களுக்கு ஏற்பட்ட கால அளவு. **कालक्रियामानम्** இம் மூன்றும் இதனிடம் நிலையை யுடையன.
लयः (लीङ्) ஆட்டம், பாட்ட, வாத்திய காரியங்களின் சமமான பொருத்தம். **साम्यम्**
तौर्यत्रिकम् மூன்றான நடன, கீத, வாத்தியங்களின்சேர்க்கை =**नृत्यगीतवाद्य इदम् त्रयम्**
भ्र (भ्रु)(भ्रू) कुसः (कुंसि) ஸ்திரீ வேஷம் தரித்த நட்டுவன் = **नर्तकः स्त्रीवेषधारी पुरुषः** புருவங்களினால் பேசுகிறான். ஜாடை காட்டுகிறான்.

अब्रह्मण्यमवध्योक्तौ राजश्यालस्तु राष्ट्रियः
अम्बा माताथ बाला स्याद्वासूरार्यस्तु मारिषः

25. **नाट्यपरिभाषा** நாட்டிய பரிபாஷை

अज्जुका (अर्ज) வேசி = **गणिका** சம்பாதிக்கிறாள்.

आवुत्तः (अव) சகோதரியின் கணவன் = **भगिनीपतिः** அவளை ரக்ஷிக்கிறான்.

भावः (भू) வித்துவான் = **विद्वान्** எல்லா அர்த்தங்களையும் பாவிக்கிறான்.

आवुकः (अव) பிதா = **जनकः** ரக்ஷிக்கிறான்.

कुमारः (मृञ्) யுவராஜன் = **युवराजः** குறைவைப் போக்கடிக்கிறான்.

भर्तृदारकः (भृञ्, दॄ) ,, மனைவியைப்போல் போஷிக்கிறான்.

भट्टारकः (तॄ) ராஜன் = **राजा** போர் வீரர்களால் யுத்தத்தைத் [தாண்டுகிறான்.

देवः (दिवु) ,, பிரகாசிக்கிறான்.

भर्तृदारिका (भृञ्) ராஜகுமாரி **राज्ञःसुता** பெண்ணைப் போல் போஷிக்கிறாள்.

देवी (दिवु) ராணி = **कृताभिषेका** கிரீடிக்கிறாள்.

भट्टिनी (भट) இதரமான ராஜ ஸ்திரீ **इतराम्** உறுதியாகப் பேசுகிறாள்.

अब्रह्मण्यम् கொல்லத் தகாதது என்பது = **अवध्योक्तौ** பிராம்மணாதிகளைக் கொல்லுவது தோஷம் என்பதாம்.

राष्ट्रियः ராஜனின் மைத்துனன் = **राजश्यालः** ராணியின் சகோதரன்.

अम्बा (अबि) தாய் = **माता** குழந்தைகளால் கூப்பிடப்படுகிறாள்

वासूः (वस) சிறுமி = **बाला** (தாயாரோடு) வஸிக்கிறாள்.

अत्तिका भगिनी ज्येष्ठा निष्ठानिर्वहणे समे
हण्डे हञ्जे हलाह्वानं नीचां चेटीं सखीं प्रति
अङ्गहारोऽङ्गविक्षेपो व्यञ्जकाभिनयौ समौ
निर्वृत्ते त्वङ्गसत्त्वाभ्यां द्वे त्रिष्वाङ्गिकसात्त्विके

आर्यः (ऋ) பூஜ்ஜியன். அடையத் தகுந்தவன்.
मारिषः (रिष) „ ஹிம்ஸையை நிவர்த்திக்கிறவன்.
अत्तिका (अद) தமக்கை = **ज्येष्ठा भगिनी** பேச்சுக்களால் ஹிம்ஸிக்கிருள். அருகேயிருக்கிருள்.
निष्ठा (नि + ष्ठा) கதை முடிவு. நியதமான முடிவிடம்.
निर्वहणम् (नि + वह) „ தற்காலகதையின் முடிவையுடையது.

मुखं प्रतिमुखं गर्वं विमर्शश्च तथैव च
निष्ठा निर्वहणं चेति नाटके पञ्च संधयः

நாடகத்தில் ஐவித ஸந்திகள். அதில் இது கடைசியானது

हण्डे अ அ௳ **नीचांप्रत्याह्वाने** என்று நீச ஸ்திரீயைக் கூப்
हञ्जे अ „ **चेटी** வேலைக்காரியை „ [பிடல்.
हला अ „ **सखी** தோழியை „
अङ्गहारः (हृञ्) உடம்பை அசைத்தல். அங்கங்களை ஓரிடமிருந்து இன்னொரு இடம் அடைவித்தல்.
अङ्गविक्षेपः (वि + क्षिप) „ அங்கங்களை உதறுதல்.
व्यञ्जकः (वि + अञ्जू) அபிநயம். கருத்தை வெளிப்படுத்தல்.
अभिनयः (अभि + णीञ्) „ ஜாடை காட்டல். அபி முகமாகக் கருத்து அடைவிக்கப்படுகிறது.
आङ्गिकम् त्रि அங்கத்திஞல் விளைவிக்கப்பட்ட காரியம்.
सात्त्विकम् त्रि அந்தக்கரணத்திஞலுண்டானவை அவை8:—

श‍ृङ्गारवीरकरुणाद्भुतहास्यभयानकाः
बीभत्सरौद्रौ च रसाः श‍ृङ्गारः शुचिरुज्ज्वलः
उत्साहवर्धनो वीरः कारुण्यं करुणा दया
हासो हास्यं च बीभत्सं विकृतं त्रिष्विदं द्वयम्

स्तम्भः स्वेदोऽथ रोमाञ्चः स्वरभङ्गोऽथ वेपथुः
वैवर्ण्यमश्रुप्रलय इत्यष्टौ सात्त्विका गुणाः

26. श‍ृङ्गारादि रसाः சிருங்காராதி ரஸங்கள்

रसाः (रस) ரஸங்கள். ருசி பார்க்கப்படுகின்றன.

श‍ृङ्गारः சிருங்காரம். (காமுகனிடம்) மேன்மையை அடைந்திருக்கிறது.

शुचिः पु ,, சுசி. ஜுகுப்ஸை யற்றதானதால் சுத்தமானது.

उज्ज्वलः (ज्वल) ,, மிகவும் பிரகாசிக்கிறது

उत्साहवर्धनः (वृधु) வீரரஸம். உற்சாகத்தினால் விருத்தியடைகிறது.

वीरः (वीर) ,, இதனால் பராக்கிரமத்தை அடைகிறான்.

कारुण्यम्, करुणा (कृ) கருணை. ஒருவன் தன்னை இன்னொருவனுக்கு அதீனம் ஆக்கிக்கொள்ளுகிறான்.

दया (दय) ,, இதனால் ரக்ஷிக்கப்படுகிறான்.

(ह) हासः, हास्यम् (हसे) சிரிப்பு. ஜனங்களைக்களிப்பிக்கிறது

बीभत्सम् (वध) त्रि நிந்தை.

विकृतम् (वि+डुकृञ्) त्रि (மனதில்) விகாரத்தை உண்டுபண்ணுகிறது.

विस्मयः (वि+ष्मिङ्) त्रि ஆச்சர்யம். விசேஷமான சிரிப்பை உண்டு பண்ணுகிறது.

विस्मयोऽद्भुतमाश्चर्यं भीतिर्भीः साध्वसं भयम्
भयंकरं प्रतिभयं रौद्रं तूग्रममी त्रिषु
[विकारो मानसो भावोऽनुभावो भावबोधकः
गर्वोऽभिमानोऽहंकारो मानश्चित्तसमुन्नतिः

अद्भुतम् त्रि. अ ஆச்சரியம். ஆச்சரியத்திற்கிருப்பிடம்.
आश्चर्यम् (चर) त्रि ,, எங்கும் அனுபவிக்கத் தகுந்தது.
भीतिः, भीः, भयम् (ञिभी) பயம்.
साध्वसम् (असु) ,, ஸாதுக்களை பாதிக்கிறது.
भयङ्करम् (ञिभी) त्रि பயம். பயத்தை உண்டு பண்ணுகிறது.
प्रतिभयम् (ञिभी) त्रि ,, ,, அடைவிக்கிறது.
रौद्रम् त्रि உக்கிரம். ருத்திரனை அதிதேவதையாக வுடையது
उग्रम् त्रि அதிக கோபம். உக்கிரமானது.

27 குணங்கள்

भावः (भू) கருத்து. ரஸங்களை உண்டுபண்ணுகிறது.
मानसविकारः மனதிலேற்படும் மாறுபாடு.
अनुभावः (अनु+भू) கருத்தைத் தெரிவிக்கிற முகக் குறிகள். **भावबोधकः** (बुध).
गर्वः (गर्व) கர்வம். அஹம்பாவம் பெற்றிருத்தல்.
अभिमानः (मनु) ,, தன்னைச் சிறந்தவனாக நினைக்கிறது.
अहङ्कारः (डुकृञ्) ,, தான் சிறந்தவன் என்கிற புத்தியைச் [செய்கிறது.
मानः (मन) தனக்கு நிகரில்லை என்கிற நினைவு.
चित्तसमुन्नतिः மனதின் மிக மேன்மையான புத்தி.
अनादरः (दृङ्) அவமதிப்பு. பூஜையல்லாதது.
परिभवः (परि (री)+भू) ,, பரிவிக்குகை **तिरस्क्रिया**
लज्जा (ओलस्जी) லஜ்ஜை. கூச்சபடைதல்.

अनादरः परिभवः परीभावस्तिरस्क्रिया
ताण्डवं नटनं नाट्यं लज्जा सापत्रपान्यतः
क्षान्तिस्तितिक्षाभिध्या तु परस्य विषये स्पृहा
अक्षान्तिरीर्ष्यासूया तु दोषारोपो गुणेष्वपि
वैरं विरोधो विद्वेषो मन्युशोकौ तु शुक्स्त्रियाम्
पश्चात्तापोऽनुतापश्च विप्रतीसार इत्यपि

त्रपा (त्रपूष्) லஜ்ஜை. லஜ்ஜையடைதல்.
अपत्रपा (त्रपूष्) கெட்ட வெட்கம். அன்னியரால் ஏற்பட்டது **अन्यतः**
क्षान्तिः (क्षमू) பொறுமை. ஸஹித்தல்.
तितिक्षा (तिज) ,, ,,
अभिध्या (ध्यै) பிறர் பொருளிலிச்சை=**परस्य विषयेस्पृहा** அபகரிக்கிறதாக சிந்தை.
अक्षान्तिः (क्षमू) பொறுமை. அன்னியனின் மேன்மையைக் கண்டு ஸகியாமை.
ईर्ष्या (ईर्ष्य) ,,
असूया (असु) நற்குணங்களிருக்கக் கெட்ட குணங்களை ஆரோபித்தல். **दोषारोपो गुणेष्वपि**
वैरम् விரோதம். வீரனுடைய தொழில்.
विरोधः (रुधिर्) ,, விசேஷமான தடை.
विद्वेषः (द्विष) ,, பிரீதியற்றிருத்தல்.
मन्युः (मन) சோகம். இது லறியப்படுகிறது.
शोकः, शुच् (शुच) ,, சோகித்தல்.
पश्चात्तापः, अनुतापः (तप) பச்சாத்தாபம். முன்னே செய்து விட்டுப் பின்னே தபித்தல்.
विप्रतीसारः (सृ) ,, இரக்கம். விரோதத்தைக் குறித்துப்

शुचौ तु चरिते शीलमुन्मादश्चित्तविभ्रमः
[प्रेमा ना प्रियता हार्दं कोपः क्रोधश्च क्रुत्स्त्रियाम्
कामोऽभिलाषस्तर्षश्च सोऽत्यर्थं लालसा द्वयोः
उपाधिर्ना धर्मचिन्ता पुंस्याधिर्मानसी व्यथा
स्याच्चिन्ता स्मृतिराध्यानमुत्कण्ठोत्कलिके समे
उत्साहोऽध्यवसायः स्यात्स वीर्यमतिशक्तिभाक्

பிரவர்த்தித்தல்.

शीलम् (शील) நன் நடத்தை = शुचौ तु चरिते
उन्मादः (मदी) மனதின் சாஞ்சல்யம் चित्तविभ्रमः களித்தல்.
प्रेमन्, प्रेमा, प्रियता (प्रीञ्) சிநேகம். திருப்தி செய்வித்தல்
कोपः (कुप) கோபம் = क्रोधः, क्रुध् (क्रुध) स्त्री.
कामः (कमु) இச்சை. கோருதல்.
अभिलाषः(लष) „ „ = तर्षः (तृष)
लालसः, सा (लस) அதிக இச்சை = सोऽत्यर्थम्
उपाधिः (डुधाञ्) पु தர்மத்தில் நினைவு धर्मचिन्ता இதனாலில் தர்மம் செய்யப்படுகிறது.
आधिः (डुधाञ्) पु மனோவேதனை = मानसी व्यथा இதனால் துக்கமடையப்படுகிறது.
चिन्ता(चिति), स्मृतिः(स्मृ)आध्यानम्(ध्यै) ஞாபகம். நினைத்தல்
उत्कण्ठा (कठि) பதை பதைப்பு. அதிக சோகமுடையது.
उत्कलिका (कल) „ ஆவல். கோரினது கிடைப்பதில் கால விளம்பத்தை ஸகியாமை.
उत्साहः (षह) முயற்சி. வருகிற கஷ்டத்தை ஸகித்தல்.
अध्यवसायः (षो) „ உற்சாகம்.

[व्याजश्च कपटोऽस्त्री स्यात् प्रमादोऽनवधानता
कौतूहलं कौतुकं च कुतुकं च कुतूहलम्
हेला लीलेत्यमी हावाः क्रियाः शृङ्गारभावजाः
व्याजोऽपदेशो लक्ष्यं च क्रीडा खेला च कूर्दनम्
घर्मो निदाघः स्वेदः स्यात्प्रलयो नष्टचेष्टता
अवहित्थाकारगुप्तिः समौ संवेगसंभ्रमौ

वीर्यम् (वीर) அதிக உற்சாகம். अतिशक्तिभाक् அதி பல முள்ளது.
कपटः, टं கபடம். தலையைத் துணியைப் போல் மறைக்கிறது.
व्याजः (अज) ,, இதனால் பிரேரேபிக்கப்படுகிறான்.
प्रमादः (मदी) அஜாக்கிரதை. அதிகமான மதம். சக்தியிருந்
अनवधानता ,, ஜாக்கிரதையின்மை. [தும் செய்யாமை.
कु, कौतूहलम् (हल) அபூர்வ வஸ்து விலிச்சை.
कु (कौ) तुकम् (तुज) ,, குத்வஸிதத்தைக் கெடுக்கிறது.
हावा (हु) சிருங்கார சேஷ்டை—क्रियाःशृङ्गारभावजाः இதனால் காமுகர்கள் ஸ்வாதீனமாகின்றனர்.
हेला (हिल) ஏளனம். காமத்தை ஸூசிப்பிக்கிறது.
लीला (लीङ्) ,, லீலை. பரிஹாஸம். சிருங்கார சேஷ்டை.
अपदेशः (दिश) மாறு வேஷம். இதனால் உத்தேசித்தது
व्याजः (अज) ,, [விடப்படுகிறது.
लक्ष्यम् (लक्ष) ,, இதனால் வஸ்து காணப்படுகிறது.
क्रीडा (क्रीड्) விளையாட்டு. கிரீடித்தல்.
खेला (खेलृ) ,, கேலி. சலித்தல்.
कूर्दनम् (कुर्द) ,, பால லீலை.

स्यादाच्छुरितकं हासः सोत्प्रासः स मनाक्स्मितम्
मध्यमः स्याद्विहसितं रोमाञ्चो रोमहर्षणम्
क्रन्दितं रुदितं क्रुष्टं जृम्भस्तु त्रिषु जृम्भणम्

28. स्वभावाः இயற்கைக் குணங்கள்

घर्मः (घृ) வியர்வை. தேகம் முழுதும் நழுவுகிறது.
स्वेदः (ञीष्विदा) „ „
निदाघः (दह) „ புழுக்கம். மிகவும் தஹிக்கிறது.
प्रलयः (लीङ्) செய்கை யற்றிருத்தல் **नष्टचेष्टता** சுக துக்கங்களால் மெய்மறந்து செய்கை ஒடுங்கல்.
अवहित्था (ओहाक्) **आकारगुप्तिः** சோகம் முதலியதாலுண்டான தேக விகாரத்தைக் கூச்சத்தால் மறைத்தல். இதனால் தேகவிகாரம் விடப்படுகிறது.
संवेगः (ओविजी) அவசரம். இதனால் சலனமுண்டாகிறது.
संभ्रमः (भ्रमु) „ குழப்பம். ஸம்பிரமம். „
आच्छुरितकम् (छुर) எடுத்துப் போடும் படியான சிரிப்பு.
=**उत्प्रासः** (असु) **सः हासः** எங்கும் பீடிக்கிறது.
स्मितम् (ष्मिङ्) புன்னகை=**सः** (**हासः**) **मनाक्**
विहसितम् (हसे) மந்த ஹாஸம் „ **मध्यमः**
रोमाञ्चः (अञ्चू) மயிர்க் கூச்சு. மயிர்களின் சலனம்.
रोमहर्षणम् (हृष) „ „ களிப்பு (மலர்ச்சி).
क्रन्दितम् (क्रदि) அழுகை. அழப்பட்டது.
रुदितम् (रुदिर्) „ கண்ணீர் சொறியப்பட்டது.
क्रुष्टम् (क्रुश) „ „
जृम्भणम्, **जृम्भः** (जृभि) **त्रि** கொட்டாவி விடல். இதனால் தேகம் ஸங்கோச விகாஸங்களை அடைகிறது.

विप्रलम्भो विसंवादो रिङ्गणं स्खलनं समे
तन्द्री प्रमीला भ्रकुटिर्भ्रुकुटिर्भ्रूकुटिः स्त्रियाम्
[अदृष्टिः स्यादसौम्येऽक्षिण निद्रायां स्वाप उच्यते
स्वभावः प्रकृतिः कम्पः वेपथुर्मह उत्सवः
[रसातलं च पातालं छिद्रं तु शुषिरं शुषिः
ध्वान्ते गाढेऽन्धतमसं क्षीणेऽवतमसं तमः
विष्वक्संतमसं नागाः काद्रवेयास्तदीश्वरः
[सर्पो व्यालस्तु भुजगः भुजंगोहिर्भुजंगमः

विप्रलम्भः (डुलभष्) விபரீதமான அர்த்த மடைதல்.
विसंवादः (वि+सं+वद) ,, வஞ்சகம். விபரீதமாகப் பேசுகை.
रिङ्ग(ङ्ख)णम् (रिगि, खि) இடருதல், நெறிதவறுதல்.
स्खलनम् (स्खल) சலித்தல் ,,
तन्द्री (द्रा) சோம்பல். இதனிடம் (இந்திரியங்கள்)போகின்
प्रमीला (मील) ,, ,, மிகவும் ,, மூடப்படுகின்றன.[றன
भ्र(भ्रु, भ्रू) कुटिः புருவத்தைநெறித்தல். புருவங்களின்வளைவு.
अदृष्टिः விரோத பார்வை. ரோஷத்தினால்=असौम्येक्षिण.
निद्रा (द्रा) தூக்கம். இதனிடத்தில் (இந்திரியங்கள்) நியத
स्वापः (ञिष्वप्) ,, நித்திரை. படுத்தல்.[மாகப் போகின்றன.
स्वभावः (भू) தன்னுடைய தன்மை. ஸ்வபாவம்.
प्रकृतिः (डुकृञ्) ,, ப்ரகிருதி. வஸ்துவைச் சிறந்ததாகச்
कम्पः (कपि) சலிக்குகை. [செய்கிறது.
वेपथुः (टुवेपृ) நடுக்கம்.
महः (मह) உற்சவம். பூஜிக்கப்படுகிறது.

शेषोऽनन्तो वासुकिस्तु सर्पराजोऽथ गोनसे
तिलित्सः स्यादजगरे शयुर्वाहस इत्युभौ
अलगर्दो जलव्यालः समौ राजिलडुण्डुभौ
मालुधानो मातुलाहिर्निर्मुक्तो मुक्तकञ्चुकः
त्रिष्वाहेयं विषास्थ्यादि स्फटायां तु फणा द्वयोः
समौ कञ्चुकनिर्मोकौ क्ष्वेडस्तु गरलं विषम्

उत्सवः (षू) உற்சவம். ஜனங்களைத் தூண்டுகிறது.

29. पाताललोकः பாதாள லோகம்

पातालम् (पद्लृ) பாதாள லோகம். பாவத்தினால் இதில் [விழுகின்றனர்.
रसातलम् ,, பூமியினுடைய கீழ்ப் பாகம்.
छिद्रम् (छिदिर्) சந்து. சேதிக்கப் பட்டது.
शुषिः, शुषिरम् (शुष) ,, இதில் விழுந்தவர்களைச் சோஷிக்கச் [செய்கிறது.
श्वभ्रः (श्वभ्र) ,, (ஜந்துக்களை) அடைவிக்கிறது.
गर्तः (गॄ) பாழ். இதில் விழுந்தவைகளை உண்டதுபோல் அடக்கிக் கொள்ளுகிறது.
अवटः (अव) ,, இதிலிருப்பவைகளை ரக்ஷிக்கிறது.
ध्वान्तम् (ध्वन) இருள். (வழி தெரியவில்லை என) இதனிடம் சப்திக்கின்றனர்.
अन्धकारः, रं (डुकृञ्) ,, குருடாக்குகிறது.
तमस् (तमु) ,, இதனால் வாட்ட முண்டாகிறது.
अन्धतमसम् (तमु) பேரிருள் = गाढेन्धतमसम्
अवतमसम् (तमु) லேசான இருள் = क्षीणे ध्वान्ते
संतमसम् (तमु) சூழ்ந்த இருள் विष्वक्तमस्

पुंसि क्लीबे च काकोलकालकूटहलाहलाः
सौराष्ट्रिकः शौक्लिकेयो ब्रह्मपुत्रः प्रदीपनः

30. सर्पाः பாம்புகள்

सर्पः (सृप्ऌ) ஸர்ப்பம். பாம்பு. நகருகிறது.
व्यालः (अड) „ (கடிக்க) முயலுகிறது **डलयोरभेदः**
भुज(जं)ग (म)ः (गम्ऌ) „ கோணலாகப் போகிறது.
नागः மிகப் பெரும்பாம்பு. பர்வதத்திலுண்டானது.
काद्रवेयः „ கத்துருவின் பிள்ளைகள். படம், வாலுள்ள தாய் மனுஷ்யாகாரமானது.
शेषः (शिष्ऌ) ஆதிசேஷன். (ப்ரளயத்திலும்) மிகுந்திருக்கிறான்.
अनन्तः „ முடிவில்லாதவன்.
वासुकिः ஸர்ப்பராஜன் **सर्पराजः** (वसु) ரத்தினத்தை சிரஸிலுள்ள வஸுகனின் மகன்.
गोनसः மலைப் பாம்பு. பசுவைப் போல் மூக்கையுடையது.
तिलित्सः (तिल) „ சலிக்கிறது.
अजगरः (गॄ) பெரும் பாம்பு. ஆட்டை விழுங்குகிறது.
शयुः (शीङ्) „ (அதிகமாய்த்) தூங்குகிறது.
वाहसः (षो) „ (वाहं) போக்கைக் கெடுக்கிறது.
अलगर्दः (अल गर्द्) தண்ணீர்ப்பாம்பு. கதியையும் சப்தத்தையும் உடையது.
जलव्यालः „ நீரிலிருக்கும் பாம்பு.
राजिलः சாரை. இருதலைப் பாம்பு. கோடுகளையுடையது.
डुण्डुभः (डुडि) „ „ முழுகிக் கிடக்கிறது.
मालुधानः கண் குத்திப் பாம்பு. ஒஷதியிலிடத்தை யுடையது.
मातुलाहिः „ மாதுலை என்கிற „
निर्मुक्तः मुक्तकञ्चुकः(मुच्ऌ) அப்பொழுதுதோலுரித்த பாம்பு

31. आहेयम् பாம்பின் ஸம்பந்தமானது

आहेयम् (अहिः)त्रि பாம்பின்ஸம்பந்தமானது. விஷம், எலும்பு முதலியன = **विषास्थ्यादि** சொல்லுகிறது. பாம்பு.

स्फटा (स्फट) பாம்பின் படம். விரிகிறது.

फणा, णः (फण) ,, இதனால் இது போகிறது.

कञ्चुकः (कच) பாம்பின் தோல். இதனால் பாம்பு கட்டப்படுகிறது.

निर्मोकः (मुच) ,, விடப்படுகிறது

क्ष्वेडः (ञिक्ष्विदा) விஷம். விட (கக்க)ப் படுகிறது.

गरलम् (गॄ) ,, பிராணனை விழுங்குகிறது.

विषम् (विष्लृ) ,, (தேகம் முழுதும்) பரவுகிறது.

விஷபேதங்கள் 9 அவையாவன:—

काकोलः காக்கையைப் போல் கருப்பு வர்ணத்தைக்கொடுக்கிறது.

कालकूटः (कूट) யமனைக் கூட பரிதபிப்பிக்கிறது.

हलाहलः (हल) குடலைக் கீறுகிறது போலும் இல்லை போலும்இருக்கிறது.

सौराष्ट्रिकः நற்தேசத்திலுண்டானது.

शौक्लिकेयः சுக்லிக ,,

ब्रह्मपुत्रः பிரம்மாவினிடமிருந்துண்டானது.

प्रदीपनः (दीपी) மிகவும் பிரகாசிக்கிறது.

दारदः தரத தேசத்திலுண்டானது.

वत्सनाभः கன்றுக் குட்டியின் தொப்புளைப் போன்றது.

विषवैद्यः விஷ வைத்தியன். விஷத்தை இறக்குகிற வித்தை தெரிந்தவன்.

जाङ्गलिकः ,, விஷத்திற்கு முறிப்பு மூலிகைகளை அறிந்தவன்.

व्यालग्राहिन् (गृह)पु பாம்பாட்டி. பாம்பைப் பிடிக்கிறான்.

आहितुण्डिकः ,, பாம்பின் முகத்தினால் ஜீவிக்கிறான்.

दारदो वत्सनाभश्च विषभेदा अमी नव
विषवैद्यो जाङ्गुलिको व्यालग्राह्यहितुण्डिकः
स्यान्नारकस्तु नरको निरयो दुर्गतिः स्त्रियाम्
तद्भेदास्तपनावीचिमहारौरवरौरवाः
संघातः कालसूत्रं चेत्याद्याः सत्त्वास्तु नारकाः
प्रेता वैतरणी सिन्धुः स्यादलक्ष्मीस्तु निर्ऋतिः

32. नरकः நரகம்

(ना)नरकः(नॄ) நரகம். பாபிகளைத் தன்னிடம் அடைவிக்கிறது.
निरयः ,, மார்க்கத்தினின்றும் வெளிப்பட்டிருக்கிறது.
दुर्गतिः ,, துஷ்டமானது வழி, இடம்.
तपनः (तप) பாபிகளைத் தபிப்பிக்கிறது.
अवीचिः, (वीचि) சுகம் இதனிடத்தில் கொஞ்சமுமில்லை.
महारौरवः, रौरवः ருரு என்றும் மிருகங்களை விசேஷமாக
संघातः (हन) மிகவும் ஹிம்ஸிக்கப்படுகின்றனர். [வுடையது
कालसूत्रम् இரும்புக் கம்பிகளையுடையது.
आदि சப்தத்தால் शाल्मली, तप्तवालुका, कुम्भीपाकः तामिस्रान्धतामिस्रासिपत्रवनादयः ஸூசகம்.
कुम्भीपाकः சூளை போல் எரிக்கப்படுவது.
प्रेताः (इण्) நரக ஜீவன்கள். பிர கிருஷ்டமாய் நரகத்தை அடைந்தவர்கள். सत्त्वास्तु नारकाः
वैतरणी (तॄ) நரகநதி = सिन्धुः (கோதானத்தினால்) தாண்
अलक्ष्मीः துர்ப் பாக்கியம். லக்ஷ்மீகரமற்றது. [டப்படுகிறது.
निर्ऋतिः ,, நல் வழியினின்றும் தவிர்ந்தது.

विष्टिराजूः कारणा तु यातना तीव्रवेदना
[पीडा च कष्टं दुःखं च त्रिष्वेषां भेद्यगामि यत्
[नाव्यं त्रिलिङ्गं नौतार्ये स्त्रियां नौस्तरणिस्तरिः
उडुपं तु प्लवः कोलः स्रोतोऽम्बुसरणं स्वतः
आतरस्तरपण्यं स्याद्द्रोणी काष्ठाम्बुवाहिनी
सांयात्रिकः पोतवणिक्कर्णधारस्तु नाविकः

विष्टिः (विश) *நரகத்தில் பிடித்துத் தள்ளல். இதனால்*
आजूः (जू) ,, ,, *[ஜீவன் நரகமடைகிறான்.*
कारणा (कृञ्) *நரக யாதனை. ஹிம்ஸிக்கப் படுகிறான்.*
यातना (यत) ,, *ஹிம்ஸிக்க, முயற்சிக்கப் படுகிறது.*
तीव्रवेदना (विद) ,, *மிகுந்த வேதனை.*
पीडा (पीड) *பீடை. இதனால் ஜனங்கள்பீடிக்கப் படுகிறார்கள்*
दुःखम् त्रि ,, *இதனிடம் இந்திரியங்கள் துஷ்டமானதாக*
कष्टम् (कष) ,, *ஹிம்ஸிக்கிறது. [ஆகின்றன.*

33. नौः ஓடம்

नाव्यम् त्रि *ஓடத்தினால் தாண்டத் தகுந்த நீர்* **नौतार्यम्**
नौः (णीञ्) स्त्री *ஓடம். அக்கரையை அடைவிக்கிறது.*
तरणिः, तरिः (तॄ) ,, *இதனால் தாண்டுகின்றனர்.*
उडुपम् (पा) *தெப்பம். ஜலங்களிலிருந்துரக்ஷிக்கிறது.*
प्लवः (प्लुङ्) ,, *இதனால் போகிறார்கள்.*
कोलः (कुल) ,, *மிதக்கிறது.*
स्रोतस् (स्रु) *தனக்குத்தானே பெருகுகிற நீர்* **अम्बुसरणं स्वतः**
आतरः (तॄ) *ஓடச் சத்தம். இதனால் தாண்டுகிறார்கள்.*
द्रोणी(द्रु)*தோணி. இதனிடத்தில் ஜலம் போகிறது.[* **तरपण्यं**

नियामकाः पोतवाहाः कूपको गुणवृक्षकः
नौकादण्डः क्षेपणी स्यादरित्रं केनिपातकः
अभ्रिः स्त्री काष्ठकुद्दालः सेकपात्रं तु सेचनम्
क्लीबेऽर्धनावं नावोर्धेऽतीतनौकेऽतिनु त्रिषु

काष्ठाम्बु वाहिनी (वह) ,, கட்டையினுலானதும் நீரைவிட்டுச் சுமந்து செல்லுவதுமானது.

सांयात्रिकः ஓட வியாபாரி **संयात्रा** த்வீபாந்தரம் போதல். அதைப் பிரயோஜனமாக வுடையவன்.

पोतवणिज् पु ,, பரிசலை ஸஹாயமாக வுடைய வியாபாரி.

कर्णधारः (धृञ्) ஓடமோட்டி. துடுப்பைத் தரிக்கிறுன்.

नाविकः ,, ஓடத்தினுல் தாண்டுகிறுன்.

नियामकः (यम) மாலுமி. (சுக்கானைத்) திருப்புகிறுன்.

पोतवाहः (वह) ,, பரிசலை அடைவிக்கிறுன்.

कूपकः (कै) கொடி கட்டப் படும் கம்பம். கொடியால் சப்திக்கிறது.

गुणवृक्षकः ,, கயற்றினுல் கட்டப்பட்ட மரம்

नौकादण्डः ஓடத்தைத் தள்ளுகிற துடுப்பு.

क्षेपणी (क्षिप) ,, இதனுல் ஓடம் ப்ரேரேபிக்கப் படுகிறது.

अरित्रम् (ऋ) ஓடத்தைத் திருப்புகிற சுக்கான். இதனுல் ஓடம் நடத்தப் படுகிறது.

केनिपातकः (पत्लृ) ,, நீரில் நடத்தப் படுகிறது.

अभ्रिः (अभ्र) மரக்குத்தலி=**काष्ठकुद्दालः** ஓடத்தில் படிந்த அழுக்கைக் குத்திப் போக்குகிறது.

कुद्दालः (दल) கொந்தளி. பூமியைப் பிளக்கச் செய்கிறது.

सेकपात्रम् (षिचिर्) ஓடத்தில் வந்த நீரை வெளியே கொட்டப் பாத்திரம்.

[अपांपतिः समुद्रस्तु आपः स्त्री जलमेव च
[कूलं तीरं तरङ्गोर्मि क्लीबमप्यमथाम्मयम्
महत्सूल्लोलकल्लोलौ स्यादावर्तोऽम्भसां भ्रमः
पृषन्तिबिन्दुपृषताः पुमांसो विप्रुषः स्त्रियाम्

सेचनम् (षिचिर) „ இதனால் ஊற்றப்படுகிறது.
अर्धनावम् ஓடத்தினுடைய பாதி **नावोर्धे**
अतिनु त्रि ஓடத்தினால் கடக்கப் பட்ட நீர் **अतीतनौके**
यानपात्रम् (या) பரிசல். பிரயாணம் செய்யத்தகுந்த வஸ்து
पोतः (पूयी) „ நாளடைவில் பிளந்துபோகிறது.
समुद्रियम् त्रि கடலிலுண்டானது (முத்துபோல்) **अब्धिभवे**

यानपात्रन्तु पोतोब्धिभवे त्रिषु समुद्रियम्

34. समुद्रः கடல்.

समुद्रः கடல். முத்திரையோடு கூடினது. (பகவதாக்ஞை
अपांपतिः „ ஜலங்களுக்குப் பிரபு. [யோடு)
आपः (आप्लृ) **प. स्त्री. नि ब.** ஜலம். வியாபிக்கிறது.
जलम् (जल) „ மறைக்கிறது.

क्षीरोदः, लवणोदः, इक्षुरसोदः, सुरोदः, दधिमण्डोदः, स्वादूदः, घृतोदः என ஸமுத்திரங்கள் (பால்தயிர் முதலிய) 7.

कूलम् (कूल) கரை. (நீரை) மறைக்கிறது.
तीरम् (तॄ) „ இதனால் நீர் தாண்டப் படுகிறது.

तरङ्गः (तॄ) அலை. (நீரைத்) தாண்டிக் கரைக்கு வருகிறது.
ऊर्मिः (ऋ) **पु स्त्री** „ சலிக்கிறது.
आप्यम्, अम्मयम् त्रि ஜலத்தினுடைய மாறுபாடு.

चक्राणि पुटभेदाः स्युर्भ्रमाश्च जलनिर्गमाः
पारावारे परार्वाची तीरे पात्रं तदन्तरम्
द्वीपोऽस्त्रियामन्तरीपं यदन्तर्वारिणस्तटम्

उल्लोलः (लोडृ) பெருஅலை **महत्यूर्मिषु** உயர்வாகச் சலிக்கிறது.
कल्लोलः (कल्ल लोडृ) ,, தெளிவின்றிச் சப்தித்துச்சலிக்கிறது.
आवर्तः (वृतु) நீர்ச்சுழி = **अम्भसां भ्रमः** சுழலுகிறது.
पृषत् न तः (पृष) திவலை. நனைக்கிறது.
विन्दुः (बिदि) நீர்த்துளி. நீரின் அவயவமாக இருக்கிறது.
विप्रुष् (प्रुष) स्त्री. ,, தாபம் நீங்குகிறது.

35 जलस्थानानि ஜலப்ரதேசங்கள்

இதில் யாவும் **बहुवचन**மாக இருக்கின்றன.

चक्राणि நதியின் வளைவுகள். சக்கிரம் போல் வளைந்து இருக்கிறது.
वक्राणि (वञ्चु) ,, வளைவான ரூப முள்ளது (பாடபேதம்)
पुटभेदाः (भिदिर्) ,, கெட்டியாக இருப்பதைப் பிளக்கிறது.
भ्रमः (भ्रमु) நீர்ப்போக்கு. மதகு. ஜலம் இங்கு சுழலுகிறது.
जलनिर्गमः (गम्लृ) ,, (இந்4ம்ஒரே அர்த்தமென்றும் சிலர்.)
पारम् (पार) அக்கரை. தாண்டுகிற வேலைஇங்கு முடிகிறது
अवारम् இக்கரை. ஜலமிதனிடத்திலில்லை.
अपारम् (पाठभेदः) ,, **पार**அல்லாதது.
पात्रम् (पा) இருகரைகளின் நடு பாகம் = **पारावारयोरन्तरम्** இதி லிருந்து (நீர்) குடிக்கப் படுகிறது.
द्वीपम्, पः திட்டு. இரு வழியாக நீர் இதனிடமிருக்கிறது.
अन्तरीपम्, पः ,, தீவு. நீர் இதனிடம் உள்ளே இருக்கிறது = **यदन्तर्वारिणस्तटम्** நீரின் நடுக்கரை.

तोयोत्थितं तत्पुलिनं सैकतं सिकतामयम्
जलोच्छ्वासाः परीवाहाः कूपकास्तु विदारकाः
त्रिष्वागाधात्प्रसन्नोऽच्छः कलुषोऽनच्छ आविलः
निम्नं गभीरं गम्भीरमुत्तानं तद्विपर्यये
अगाधमतलस्पर्शे कैवर्ते दाशधीवरौ

पुलिनम् (पुल) திடர். மஹத்துவமுடையது **पुलिनं द्वीपमुच्यते** (त्रिकाण्डशेषः)

நீர்வடிந்த பிறகு காணப்படுகிறதிடர் **तोयोत्थितम्**

सैकतम् மணல் மேடு. இதனிடம் மணல்களுள்ளன.

सिकतामयम् ,, மணல்களையே உருவாகக் கொண்டுள்ளது

जलोच्छ्वासाः (श्वस) கலுங்கல். அதிக நீர் மூச்சு விடுகிறது.

परीवाहाः (वह) ,, இதனால் வெளியே அடைவிக்கப் படுகிறது

कूपकः ஊற்று. சிறு கிணறு.

विदारकः (दृ) ,, வெட்டப் படுகிறது.

प्रसन्नः (प्र+षद्लृ) त्रि நிர்மலம். பிருகிருஷ்டத்தை அடைகிறது.

अच्छः (छो) त्रि ,, பார்வையைப் பிளக்காதது.

कलुषम् (लुष) त्रि. கலக்கம்=**अनच्छ** நீரைக் கெடுக்கிறது.

आविलः (विल) त्रि ,, எங்கும் பேதிக்கப்படுகிறது.**ब**விற்கு **व**

निम्नम् (म्ना) त्रि ஆழம். வெட்டுவதற்குப் பழக்கப்படுகிறது.

गभी(म्भी)रम् (गम्लृ) त्रि ,, இதில் ஜலஜந்து அடைகிறது.

उत्तानम् (तनु) ஆழமின்மை. **तद्विपर्यये** மேடும் விஸ்தாரமுமானது.

अगाधम् (गाधृ) (त्रि) வெகு ஆழம். நிலைக்க முடியாதது.

अतलस्पर्शम् (स्पृश) त्रि ,, அடிபாகத்தைத் தொடாதது.

जलाशयो जलाधारस्तत्रागाधजलो ह्रदः
आहावस्तु निपानं स्यादुपकूपजलाशये
पङ्कोऽस्त्री कर्दमः कूपः चोदपानं तु पुंसि वा
नेमिस्त्रिकास्य वीनाहो मुखबन्धनमस्य यत्
पुष्करिण्यां तु खातं स्यादखातं देवखातकम्

जलाशयः (शीङ्) நீருள்ளவிடம். இதனிடம் நீரிருக்கிறது.
जलाधारः (धृङ्) ,, ஜலத்திற்கு இருப்பிடம்.
ह्रदः (ह्राद) ஆழமான மடு **अगाध जलः.**
आहावः (ह्वेञ्) கிணற்றண்டை மாடுகள் நீர்குடிக்கத் தொட்டி **उपकूप जलाशयः** இங்கு பசுமாடுகள் சப்திக்கின்றன.
निपानम् (पा) ,, இங்கு பசுமாடுகள் நியதமாக நீரைக் குடிக்கின்றன.
पङ्कः, ङ्कम् (पचि) சேறு. விஸ்தாரத்தை அடைகிறது.
कर्दमः (कर्द) ,, குத்ஸிதமாகச் சப்திக்கிறது.
कूपः கிணறு. குத்ஸிதமான (இடத்திற்குத் தகுந்த) நீரையுடையது.
उदपानम्, नः(पा) இதனிடத்திலிருந்து நீர்குடிக்கப்படுகிறது.
नेमिः(णीञ्) ராட்டிணம். நீர் அடைவிக்கப்படுகிறது.
त्रिका ,, 3 அவயவங்களை யுடையது.
वीनाहः (णह्) திரணை. **मुखबंधनं** கட்டப்பட்டுள்ளது
पुष्करिणी (पुष) குளம். போஷிக்கிறது நீர். அதையுடையது.
खातम् (खनु) ,, வெட்டப்பட்டது.
अखातम् (खनु) புண்ணிய தீர்த்தம். மனிதரால் வெட்டப்படாதது.
देवखातकम् (खनु) ,, தேவதைகளால் வெட்டப்பட்டது.

पद्माकरस्तडागोऽस्त्री कासारः सरसी सरः
वेशन्तः पल्वलं चाल्पसरो वापी तु दीर्घिका
खेयं तु परिखाधारस्त्वम्भसां यत्र धारणम्
स्यादालवालमावालमावापोऽथ नदी सरित्
गङ्गा तु जाह्नवी सूर्यतनया यमुनापि च
करतोया सदानीरा बाहुदा सैतवाहिनी

पद्माकरः தடாகம். தாமரைக்கு இருப்பிடம்.
तडागः (तड) „ கரையை அடிக்கிறது.
तटागः (अगि, अकि) „ உன்னமாக இருப்பது கரை. அதை [அடைகிறது.
कासारः (कासृ) ஓடை. சப்திக்கிறது.
सरसी, सरस् (सृ) கசம். (நீர்க்) கசிகிறது.
वेशन्तः (विश) குட்டை. இங்கு தவளை முதலியன வருகின்
पल्वलम् (पल) „ „ [றன.
अल्पसरस् „ சிறு ஓடை.
वापी (डुवप्) நடபாவி. தாமரை முதலிய நடப்படுகின்றன.
दीर्घिका „ பெரிதானது.
खेयम्) (खनु) அகழ். வெட்டப் பட்டது.
परिखा (खनु) „ சுற்றிலும் „
आधारः (धृङ्) நீர்த்தேக்கம். நீர் இதினிடத்தில் தரிக்கப் படுகிறது. **अम्भसां यत्र धारणम्** .
आलवालम् (लूञ्) பாத்தி. மரத்தைச் சுற்றிலும் வெட்டப் [படுகிறது.
आवालम् (वल) „ நீரால் சூழப்பட்டிருக்கிறது.
आवापः (डुवप्) „ சுற்றிலும் நீர் கொட்டப்பட்டிருக்கிறது.

शतद्रुस्तु शुतुद्रिः स्याद्विपाशा तु विपाट् स्त्रियाम्
शोणो हिरण्यवाहः स्यात्कुल्याल्पा कृत्रिमा सरित्

36. नद्यः ஆறுகள்.

नदी (णद) ஆறு. தெளிவின்றிச் சப்திக்கிறது.
सरित् (सृ) ,, ப்ரவஹிக்கிறது.
गङ्गा (गम्लृ) கங்கை. பூமியை அடைந்திருக்கிறது.
जाह्नवी ,, ஜன்னு மஹரிஷியின் செவியிற் பிறந்தவள்.
यमुना யமுனை. யமனோடு கூடப்பிறந்தவள்.
सूर्यतनया ,, ஸௌர்யனுடைய பெண்.
नर्मदा (दा) நர்மதை. விளையாட்டைக் கொடுக்கிறது.
करतोया (கௌரியின் கல்யாணத்தில் சிவனுடைய) கையிலிருந்து பெருகின நீர்.
सदानीरा காரதோயாநதி. ஸதா நீரை யுடையது. ஜீவநதி.
बाहुदा (दा) வெகுவாகக் கொடுக்கிற கார்த்த வீர்யார்ஜுனனால் பூமிக்குக் கொண்டு வரப்பட்டது.
सैतवाहिनी வெண்மையான நீரை வஹிக்கிறது.
शतद्रुः வஸிஷ்டர் புத்திர சோகத்தினால் விழவருவதைக் கண்டு நூறு பாகங்களாய்ப் பெருகின நதி.
शुतुद्रिः (द्रु) ,, வேகமாகப் போகிறது.
विपाशा, विपाट् புத்திர சோகத்தினால் பாச பத்தராக வந்த வஸிஷ்டரைக் கட்டுகளினின்றும் விடுவித்தநதி.
शोणः (शोणृ) சோண நதி. சிவந்த நிற முள்ளது.
हिरण्यवाहः (वह) ,, பொன்னை உடைத்தாயிருக்கிறது.
कुल्या(कुल) கால்வாய். வியாபிக்கிறது **अल्पाकृत्रिमासरित्.**
शरावती சரத்தை யுடையது **शरम्** சிறு மூங்கில்.

शरावती वेत्रवती चन्द्रभागा सरस्वती
कावेरी सरितोऽन्याश्च संभेदः सिन्धुसंगमः
द्वयोः प्रणाली पयसः पदव्यां त्रिषु तूत्तरौ
देविकायां सरय्वां च भवे दाविकसारवौ
आनायः पुंसि जालं स्याच्छणसूत्रं पवित्रकम्
मत्स्याधानी कुवेणी स्याद्बडिशं मत्स्यवेधनम्
मत्स्यस्तु भेके मण्डूकः गडकः शकुलार्भकः
सहस्रदंष्ट्रः पाठीन उलूपी शिशुकः समौ
नलमीनश्चिलिचिमः प्रोष्ठी तु शफरी द्वयोः
क्षुद्राण्डमत्स्यसंघातः पोताधानमथो झषाः

वेत्रवती பிரம்பை யுடையது **वेत्रम्** பிரம்பு.
चन्द्रभागा பர்வதங்களிலிருந்துண்டானது.
सरस्वती ஸரஸ்ஸுக்களை யுடையது.
कावेरी கவா பர்வதத்தி லிருண்டானது.
 अन्य சப்தத்தால் **कौशिकी**, **गण्डकी**, **चर्मण्वती**, **गोदावरी कृष्णवेणी सरयू नर्मदापि च** ஸூசகமாகும்.
संभेदः (**भिदिर्**) நதியின் ஸங்கமம் **सिन्धुसङ्गमः** இங்கு நதி நதியோடோ கடலோடோ சேருகிறது.
प्रणाली (**णल**) **स्त्री पु.** நீர்ப்போக்கிற்காகக்கட்டப்பட்டது.—
पयसः पदव्यां கோமுகம் போல் ஆலயம், மாடிகளிலுள்ளது
देविकम् त्रि தேவிகா நதியிலுண்டானது.
सारवम् त्रि. ஸரயு நதியிலுண்டானது.

37. मत्स्याः மீன்கள்.

कैवर्तः (वृतु) செம்படவன். நீரில் இருக்கிறான்.
दाशः (दाशृ) „ விலையின் பொருட்டுக் கொடுக்கிறான்.
धीवरः (डुधाञ्) „ மீன்களைக் கொடுக்கிறான்.
आनायः (णीञ्) வலை. எங்கு முள்ள மீன்களும் இங்கு அடைவிக்கப் படுகின்றன.

जालम् வலை. ஜன்னலைப் போலிருக்கிறது.
शणसूत्रम् சணலினால் செய்யப்பட்ட வலை.
पवित्रकम् „ (மத்ஸ்யாதிகளைப் போக்கி நீரைச்) சுத்தி செய்கிறது.

मत्स्यधानी (डुधाञ्) மீன் போடுகிறபை. மீன்கள் வைக்கப் படுகின்றன.

कुवेणी (वेणृ) „ இதில் மீன்கள் குத்ஸிதமாகப்போகின்றன.
बडिशम् (शो) தூண்டு முள். ल விற்கு ड. பலமுள்ள மீன்களை இளைத்ததாகச் செய்கிறது.

मत्स्यवेधनम् (विध) „ இதனால் மீன்கள் குத்தப்படுகின்றன
मत्स्यः (मदी) மீன். மாம்ஸத்தைக் குத்திக் களிக்கிறது.
मीनः (मीञ्) „ ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது.
गडकः (गड) மீன்குட்டி. நீரைத் தெரிக்கிறது.
शकुलार्भकः „ கலசம் போல் தடித்த தோல் शकलम् அதை யுடையது மீன். அதனுடைய குட்டி.
सहस्रदंष्ट्रः ஆயிரம் கோரைப்பற்களுள்ள மீன்.
पाठीनः (णम) „ முதுகை மேலுக்கு வளைக்கிறது.
उलूपी உல்ல மீன். उ சிவனுடைய ரூபமுள்ளது र விற்கு ल
शिशुकः „ குழந்தையை யொத்தது.
नडमीनः அயிரைமீன். கோரையுள்ள இடத்திலிருக்கிறது.
चिलिचिमः (चिञ्, लीङ्) „ கூட்டங்கூடி வஸிக்கிறது.

रोहितो मद्गुरः शालो राजीवः शकुलस्तिमिः
तिमिंगिलादयश्चाथ यादांसि जलजन्तवः
तद्भेदाः शिशुमारोद्रशङ्कवो मकरादयः

प्रोष्ठी மீன் விசேஷம். பெரும் உதடுள்ளது.
शफरी (रि) पु स्त्री „ (குளம்பைப்) பிடிக்கிறது.
क्षुद्राण्डमत्स्यसंघातः சிறு மீன் குட்டிக் கூட்டம்.
पोताधानम् (डुधाञ्) „ இதனிடம் மீன் குட்டிகள் இருக்கின்றன.
झषः (झष) மீன். சிறுமீன்களை ஹிம்ஸிக்கிறது.
रोहितः செங்கயல் மீன். சிவந்திருக்கிறது.
मद्गुरः (टुमस्जो) பெருங்கயல் மீன். ஸதா முழுகி யிருக்கிறது.
शालः (शल) சீக்கிறமாகப் போகிற மீன்.
राजीवः ரேகைகளையுடைய மீன்.
शकुलः (शक्लृ) வேகமாகச் செல்லும் சக்தியுடைய மீன்
तिमिः (तमु) திமி. ஜல ஜந்துக்களை வாட்டுகிறது.
तिमिङ्गिलः (गॄ) திமிங்கிலம். திமியை விழுங்குகிறது
  आदि சப்தத்தினுல் **तिमिङ्गिलगिर नन्दीवर्तादयः**.
तिमिङ्गिलगिरः (गॄ) திமிங்கில கிலம். திமிங்கிலத்தை விழுங்குகிறது.

38. यादांसि ஜலஜந்துக்கள்.

यादस् (या) ஜலஜந்து = **जलजन्तुः** வேகமாகச் செல்லுகிறது.
शिशुमारः (मृङ्) முதலை. சிசுக்களைக் கொல்லுகிறது.
उद्रः (उन्दी) நீர்ப்பூனை. பிராணிகளை ஹிம்ஸிக்கிறது.
शङ्कुः (शकि) நீர்ப்பன்றி. இதனுல் உலகம் பயப்படுகிறது.
मकरः (कॄ) சுறுமீன். பிராணிகளை ஹிம்ஸிக்கிறது.
  अदि சப்தத்தினுல் **जलहस्तिः** நீர்யானை முதலியன.

स्यात्कुलीरः कर्कटकः कूर्मे कमठकच्छपौ
ग्राहोऽवहारो नक्रस्तु कुम्भीरोऽथ महीलता
गण्डूपदः किंचुलको निहाका गोधिका समे
रक्तपा तु जलौकायां स्त्रियां भूम्नि जलौकसः
मुक्तास्फोटः स्त्रियां शुक्तिः शंखः स्यात्कम्बुरस्त्रियौ

कुलीरः (लीङ) நண்டு. பூமியில் அடங்கியிருக்கிறது.
कर्कटकः (कृ) ,, (பிறக்கும் பொழுதே தாயைக்) கொல்லு[கிறது.
कूर्मः ஆமை. இகழத்தகுந்த வேக முள்ளது. **ऊर्मिः**.
कमठः (मठ) ,, நீரில் வஸிக்கிறது.
कच्छपः (पा) ,, புச்சத்தினால் பருகுகிறது.
ग्राहः (ग्रह) பிடித்தப் பிராணியை விடாத ஒரு வித மீன்.
अवहारः (हृञ्) ,, பிராணிகளை இழுக்கிறது.
नक्रः (क्रमु) பெரும் முதலை. பூமியில் அடிவைக்கிற தில்லை.
कुम्भीरः (रा) ,, யானையைப் பிடிக்கிறது.
महीलता மண்ணுண்ணிப் பாம்பு.பெருங்கொடிபோலிருக்கி[றது.
गण्डूपदः ,, தேகப்பூட்டுகளையேபாதமாகவுடையது.
किंचुलकः (चुल) ,, கொஞ்சம் எழும்புகிறது.
निहाका (हा) நீருடும்பு. பூமியை விட்டு நீரிலிருக்கிறது.
गोधिका (गुध) ,, சுற்றிக் கொண்டிருக்கிறது.
रक्तपा (पा) அட்டை. ரத்தத்தைக் குடிக்கிறது.
जलौका, जलौकस् न ,, நீரையே இடமாயுள்ளது.
मुक्तास्फोटः (स्फुट) முத்துச்சிப்பி. முத்துக்கள் மலருகின்[றன.
शुक्तिः (शुक) ,, முத்துகள் இதில் வருகின்றன.
शङ्खः, ङ्ख (खनु) சங்கு. சுகத்தை விளைவிக்கிறது.

क्षुद्रशंखाः शंखनखाः शम्बूका जलशुक्तयः
मद्गुरस्य प्रिया शृङ्गी दुर्नामा दीर्घकोशिका
शिली गण्डूपदी भेकी वर्षाभ्वी कमठी डुलिः
सौगन्धिकं तु कह्लारं हल्लकं रक्तसंध्यकम्
स्यादुत्पलं कुवलयमथ नीलाम्बुजन्म च
इन्दीवरं च नीलेऽस्मिन्सिते कुमुदकैरवे

कम्बुः (कमु) पु न சங்கு. (சுபகரமானதால்) இச்சிக்கப்படு[கிறது.
क्षुद्रशङ्खः நத்தை. சிறுசங்கு.
शंखनखः ,, நகத்தையைப் போன்ற சங்கு.
शम्बूकः, का (शम) கிளிஞ்சல். சமனம் செய்கிறது.
जलशुक्तिः ,, ஜலத்தி லுண்டாகிறது.
शृङ्गी (शॄ) பெருங்கயல் மீனின் பெட்டை=**मद्गुरस्य प्रिया** ஹிம்ஸிக்கிறது. [யுடையது.
दुर्नामा, मन् स्त्री, न ஆணையட்டை. கெட்ட பெயரை
दीर्घकोशिका ,, பெரும் பீர்க்கங்காயைப் போன்ற உருவமுள்ளது.
भेकः (ञिभी) தவளை. (பாம்பினிடம்) பயப்படுகிறது.
मण्डूकः (मडि) ,, நீரை அலங்கரிக்கிறது.
शिली (शिल) பெண்மண்ணுண்ணிப் பாம்பு. (மண்ணை) யுண்[கிறது
गण्डूपदी ,, கண்டு பதத்தின் பெட்டை.
भेकी (ञिभी) பெண் தவளை. பேகத்தின் பெட்டை. பயப்[படுகிறது
वर्षाभ्वी ,, வர்ஷா காலத்திலுண்டாகிறது
कमठी பெண்ணுமை. கமடத்தின் பெட்டை
डुलिः (डुल, दुल) ,, (நீரை) இறைக்கிறது.

शालूकमेषां कन्दः स्याद्वारिपर्णी तु कुम्भिका

39. जलपुष्पाणि நீரிலுள்ள பூக்கள்

सौगन्धिकम् சற்றுச் சிவந்து வெளுத்து வாஸனையோடு கூடிய செங்கழுநீர்ப் பூ. ஸுகந்தத்தைப் பிரயோஜனமாக வுள்ளது.

कह्लारम् ,, நீரில் களிக்கிறது.

हल्लकम् (हल्ल) செங்கழுநீர்ப்பூ. மலர்ந்திருக்கிறது.

रक्तसंध्यकम् ,, சிவந்ததும் ஸந்தியா காலங்களில் மலருகிறதுமானது.

उत्पलम् (पल) நெய்தல். உயரப் போகிறது

कुवलयम् (कुल) ,, பூமியில் சுற்றிக்கொண்டிருக்கிறது.

नीलाम्बुजन्मन् न. கரு நெய்தல். நீலமாய் நீரில் பிறந்தது.

इन्दीवरम् (इन्द, वृञ्) ,, பரமைச்வர்யத்தை யுள்ளவள் லக்ஷ்மீ. அவளால் கோரப்படுகிறது.

कुमुदम् (मुदी) ஆம்பல், பூமியில் களிக்கிறது.

कैरवम् (रु) ,, நீரில் சப்திக்கிறது ஹம்ஸம் **कोरवम्** அதற்குப் பிரியமானது.

शालूकम् (शल) கிழங்கு **एषां कन्दः**. கீழ்ச் சொன்ன ஆம்பல், நெய்தல் முதலியன. சுற்றிக் கொண்டிருக்கிறது.

वारिपर्णी கொடைப்பாசி. நீரில் இலையை யுடையது. **वारि (वृञ्)** பூமியை மறைக்கிறதான நீர்.

कुम्भिका (उभ) ,, நீரினுல் நிறைந்திருக்கிறது.

जलनीली (णील) வேலம் பாசி. நீரை வர்ணமிடுகிறது. நீரில் நீலியை (அவுரியை)ப் போலிருக்கிறது.

शेवालम्, शैवालः (शीङ्) ,, நீரிலிருக்கிறது.

कुमुद्वती, कमुदिनी ஆம்பற் ப்ரதேசம்

नलिनी, बिसिनी, पद्मिनी தாமரைக் கொடி, குளம்

मुख மென்றெழுதி விட்டிருப்பதால்மற்றப்ப தங்களும் இம் மாதிரிவரும் என்பதாம் **सरोजिनी कमलिनी** என

जलनीली तु शेवालं शैवलोऽथ कुमुद्वती
कुमुदिन्यां नलिन्यां तु बिसिनीपद्मिनीमुखाः
[वा पुंसि पद्मं कमलं क्लीबे तामरसं मतम्
पुण्डरीकं सिताम्भोजमथ रक्तसरोरुहे
रक्तोत्पलं कोकनदं नालो नालमथास्त्रियाम्
मृणालं बिसमब्जादिकदम्बे षण्डमस्त्रियाम्

40. तामरसम् தாமரை

तामरसम् (तमु, रस) தாமரை. களைத் தவர்களால் ஆஸ்வாதிக்
कमलम् (अल) ,, நீரை அலங்கரிக்கிறது. [கப் படுகிறது.
पद्मम्, द्मः (पद्‌ल) ,, இதனிடத்தில் லக்ஷ்மி அடைகிறாள்.
पुण्डरीकम् (पुण) வெண்டாமரை. சோபிக்கிறது.
सिताम्भोजम् ,, நீரில் பிறந்தும் வெளுத்து மிருக்கிறது.
रक्तसरोरुहम् (रुह) செந்தாமரை. ஸரஸில் வளருகிறது தாமரை. அது சிவந்தது. அதே மாதிரி **रक्तोत्पल** மும்.
कोकनदम् (णद्) செந்தாமரை. செங்குவளை **कोक** மென்றால் சக்கிரவாகப் பக்ஷி. அது இதனிடம் சப்திக்கிறது.
नाल, लः (णल) காம்பு. பூவைக் கட்டுகிறது.
मृणालम्, लः (मृण) தாமரைக் கொடி. ஹிம்ஸிக்கிறது.
बिसम्, सः (बिस) ,, விட, ப்ரேரேபிக்கப்படுகிறது.
षण्डः, ण्डं (षणु) தாமரை போன்ற பூக்குவியல். **बिसमब्जादिकदम्बे** (வண்டுகளுக்கு மகரந்தத்தைக்) கொடுக்கிறது.

करहाटः शिफाकन्दः किंजल्कः केसरोऽस्त्रियाम्
संवर्तिका नवदलं बीजकोशो वराटकः

करहाटः (हट) தாமரைக் கிழங்கு. யானையைப் பிரகாசிக்கச் செய்கிறது.

शिफाकन्दः ,, **शिफा** கிளை. அதோடு கூடினது.

किञ्जल्कः (जल) தாது. கொஞ்சம் மூடுகிறது.
केसरः, रं (सृ) ,, நீரில் ஹிம்ஸிக்கப் படுகிறது.

संवर्तिका (वृतु) नवदलम् புது இதழ். நன்கு அமைந்திருக்கிறது.
बीजकोशः தாமரைப் பூவிலுள்ள காய்.

वराटकः (वृञ्) ,, இதழ்களால் மறைக்கப்பட்டிருக்கிறது.

நாமலிங்கானு சாஸன ரீதியாக

முதல் காண்டம் முற்றிற்று.

[भूर्भूमिः पृथिवी पृथ्वी जगती लोक एव च
मृन्मृत्तिका प्रशस्ता तु मृत्सा मृत्स्ना च मृत्तिका
उर्वरा सर्वसस्याढ्या स्यादूषः क्षारमृत्तिका
ऊषवानूषरो द्वावप्यन्यलिङ्गौ स्थलं स्थली
समानौ मरुधन्वानौ द्वे खिलाप्रहते समे

41. பூமி

भूः, भूमिः (भू) स्त्री பூமி. இதனிடத்தில் எல்லாம் உண்டா
पृथिवी, पृथ्वी (प्रथ) „ விஸ்தாரமாக இருக்கிறது. [கின்றன.
जगती (गम्लृ) உலகம். பிரளய காலத்தில் போகிறது.
लोकः (लोकृ) „ இதில் யாவும் பார்க்கப்படுகின்றன.
मृद्, मृत्तिका (मृद) स्त्री மண். பிசையப்படுகிறது.
मृत्सा, मृत्स्ना (मृद) சிறந்தமண் **प्रशस्ता मृत्तिका**
उर्वरा (उर्वी) பயிறுள்ள பூமி=**सर्वसस्याढ्या** (பசியை) ஹிம்
ஸிக்கிறது. போக்கடிக்கிறது.
ऊषः (ऊष) களர் பூமி. ஒழுங்கற்றிருக்கிறது வரையை முளை
க்காமற் செய்கிறது.
क्षारमृत्तिका „ உழமண். உப்புமண்.
ऊषवान्, ऊषरः त्रि. களர்ப் பூமி. களரை யுடையது.
स्थलम्, स्थली (ष्ठल) சதுரமாக அமைந்துள்ள பூமி. உறு
தியாக இருக்கிறது.
मरुः (मृङ्) பாலை வனம். இதனிடம் தாகத்தினல் பிராணி
கள் மரிக்கின்றனர்.
धन्वन् पु (धन्व) „ இதனிடமிருந்து போகிறார்கள்.
खिलम् (खिल) त्रि உழப்படாத கரம்பு நிலம். இதனிடத்

लोकोऽयं भारतं वर्षं शरावत्यास्तु योऽवधेः
देशः प्राग्दक्षिणः प्राच्य उदीच्यः पश्चिमोत्तरः

தில் பொருக்கப் படுகிறது.

अप्रहतम् (हन) त्रि கலப்பை முதலியனவால் ஹிம்ஸிக்கப் படாதது.

பூமியில் ஜம்பூத்வீபங்கள் முதலிய 9 பாகங்கள் வர்ஷங்கள் எனப்படும். அதில் நாமிருப்பது பாரதவர்ஷம்.

वर्षम (वृषु) மேகத்தினால் நனைக்கப்படுகிறது. ஹிமாசல ஸேது மத்ய ப்ரதேசம் பாரத வர்ஷம்.

भारतम् பரத ராஜனுடைய ஸம்பந்தம் பெற்றது.

இதில் வட கிழக்கிலிருந்துத் தென் மேற்காக மேற்கு ஸமுத்திரம் வரையில் இருக்கும் நதி சராவதி. **शरावत्या-**

प्राच्यः சராவதிக்குத் தென் கிழக்கு ப்ரதேசம். [**स्तु योऽवधेः**

उदीच्यः „ வடமேற்கு „

प्रत्यन्तः கடைசியை அடைந்தது.

म्लेच्छदेशः துருஷ்கருடைய தேசம், சிஷ்டாசார மற்ற காமரூபாதி தேசங்கள்.

मध्यदेशः, मध्यमः நடுதேசம். அதாவது:—

हिमवद्विन्ध्ययोर्मध्यं यत्प्राग्विनशनादपि ।
प्रत्यगेव प्रयागाच्च मध्यदेशः प्रकीर्तितः ॥

ஹிமவிந்தியாசலங்கள், வினசன ப்ரயாகைகளின் நடு.

आर्यावर्तः (वृतु) இதில் எங்கும் தர்ம முள்ளவரிருக்கின்றனர்.

पुण्यभूमिः புண்ணியமான பூமி. இது கிழக்கு மேற்கு ஸமுத்திரங்கள் ஹிமவிந்தியாசலங்களின் நடு **मध्यं विन्ध्यहिमालयोः**

प्रत्यन्तो म्लेच्छदेशः स्यान्मध्यदेशस्तु मध्यमः
आर्यावर्तः पुण्यभूमिर्मध्यं विन्ध्यहिमालयोः
नीवृज्जनपदो देशविषयौ तूपवर्तनम्
त्रिष्वागोष्ठान्नडप्राये नड्वान्नड्वल इत्यपि
कुमुद्वान्कुमुदप्राये वेतस्वान्बहुवेतसे
शाद्वलः शादहरिते सजम्बाले तु पङ्किलः

42. स्थलभेदाः இடபேதங்கள்

नीवृत् (वृतु) पु குடி வஸதி யுள்ள விடம். இங்கு ஜனங்கள் நியதமாக இருக்கின்றனர்.

जनपदः (पद्लृ)। ,, இதில் ஜனங்கள் வந்தடைகின்றனர்.

देशः (दिश) தேசம். கொடுக்கப்படுகிறது.

विषयः (षिञ्) ,, விசேஷமாகக் கட்டப்படுகிறது.

उपवर्तनम् (वृतु),, இதனிடத்தில் ஜனங்கள் இருக்கின்றனர்

नड्वान्, नड्वलः त्रि நெட்டைக் கோரை நிறைந்த விடம் **नड्वल प्रायः**

कुमुद्वान् त्रि ஆம்பற் ப்ரதேசம் **कुमुदप्राये** இங்கு ஆம்பல் நிறைந்துள்ளன.

वेतस्वान् त्रि வஞ்சிக் கொடி நிறைந்தவிடம்=**बहुवेतसे** இவ்விடத்தில் வஞ்சிக் கொடிகளிருக்கின்றன.

शाद्वलः (शद्लृ) त्रि பசும் புற்றரை. நசிப்பிக்கப்படுகிறது.

शादहरितः त्रि ,, இளம் புல்லால் பசுமையாக இருக்கிறது.

पङ्किलः त्रि சேற்று, சதுப்புப் பூமி=**स जम्बाले (जमु)** சேற்றோடு கூடினது. தன்னை யடைந்ததைப் புசிக்கிறது.

जलप्रायमनूपं स्यात्पुंसि कच्छस्तथाविधः
स्त्री शर्करा शर्करिलः शार्करः शर्करावति
स्यान्नदीमातृको देवमातृकश्च यथाक्रमम्
सुराज्ञि देशे राजन्वान्स्यात्ततोऽन्यत्र राजवान्
गोष्ठं गोस्थानकं तत्तु गौष्ठनं भूतपूर्वकम्
पर्यन्तभूः परिसरः सेतुरालौ स्त्रियां पुमान्

जलप्रायम् त्रि நீருள்ள பூமி. ஜலமயமான பூமி.
अनूपम् त्रि „ இதில் ஜலம் நிறைந்திருக்கிறது.
कच्छः (कष) त्रि அதிக ஜலத்தினால் பீடிக்கப் படுகிறது.
ஜல ஸமிருத்திக்கு அருகாமையான பூமி.
शर्करिलः, शार्करः, शर्करावती शर्करा (शॄ) त्रि சுக்காங்கற் ப்ர தேசம். ஹிம்ஸிக்கிறது.
नदीमातृकः त्रि ஆற்றுப் பாய்ச்சல் பூமி. நதியைத் தாயா ராகவுடையதாய்ப் பயிராகிற பூமி.
देवमातृकः त्रि மானவாரி. மழையினாற்பயிராகிறது. தேவதை யைத் தாயாகவுடைய பூமி.
राजन्वत् त्रि நற் சீல ராஜாவை யுடைய தேசம் **सु राज्ञि देशः**
राजवत् त्रि ஸாமான்ய ராஜனையுடைய தேசம் **अन्यत्र**
गोष्ठम् (ष्ठा) பசுக் கொட்டகை. இங்கு பசுக்கள் இருக்கின் [றன.
गोस्थानकम् (ष्ठा) „ பசுக்களுடைய இடம்
गौष्ठीनम् (ष्ठा) முன்பு பசுக்கள் கட்டியிருந்த தொழுவம் **भूत पूर्वकम्**
पर्यन्तभूः (நதிக்கோ மலைக்கோ) ஸமீப பூமி.
परिसरः (सृ) „ இங்குச் சுற்றிலும் ஸஞ்சரிக்கின்றனர்.

वामलूरश्च नाकुश्च वल्मीकं पुंनपुंसकम्
अतिपन्थाः सुपन्थाश्च सत्पथश्चार्चितेऽध्वनि
[व्यध्वो दरध्वो विषयश्चायनं मार्ग वर्त्मनि
अपन्थास्त्वपथं तुल्ये शृङ्गाटकचतुष्पथे
प्रान्तरं दूरशून्योऽध्वा कान्तारं वर्त्म दुर्गमम्

सेतुः (षिञ्) பாலம். கட்டப் படுகிறது
आलिः (अल) ,, அணை. இதனுல் நீர் நிறுத்தப் படுகிறது.
वामलूरः (लूञ्)புற்று.குள்ள(அற்ப)ஜந்துக்களால் வெட்டப் [பட்டது
नाकुः (णम) ,, இதனுல் பூமி வளைந்ததாக ஆகிறது
वल्मीकं, कः (बल) ,, சிறு ஜந்துக்களால் இங்கு ஸஞ்சரிக்கப் [படுகின்றன.
अध्वन् (अद) पु ,, நடக்கிறவர்களின் பலத்தைப் புசிக்கிறது
अतिपन्थाः, सुपन्थाः,सत्पथः (पथे)न.पु நல்வழி.போகிருர்கள்.
व्यध्वः, दुरध्वः, विपथः துர்மார்க்கம், விரோத, துஷ்டவழி
अयनम् (अय) வழி. இதனுல் போகிருர்கள்.
मार्गः (मृग,मार्ग) ,, இதனுல் வஸ்துவைத் தேடுகிருர்கள்.
वर्त्मन् (वृतु) न ,, இதனிடத்தில் இருக்கிருர்கள்.
पथः (पथे) ,, இதனுல் போகிருர்கள்.
अपन्थाः, अपथम् தப்பு வழி
शृङ्गाटकम् (अट) நாற் சந்தி. முக்கியமாகப் போகிருர்கள்
चतुष्पथम् (पथे) ,, நாலு தெருக்களும் கூடுமிடம்
प्रान्तरम् எடார் வெளி. மிகவும் ஊருக்குத் தூரமாயும் ஜன ஸஞ்சாரமற்றதுமான வழி = दूरशून्योऽध्वा
कान्तारम् (तॄ) போக முடியாத வழி. திருடர், முள் முதலானதால் எவர்களையும் தாண்ட விடாமலிருக்கிறது = वर्त्मदुर्गमम्

गव्यूतिः स्त्री क्रोशयुगं नल्वः किष्कुचतुःशतम्
घण्टापथः संसरणं तत्पुरस्योपनिष्करम्
[पूःस्त्री पुरीनगर्यौ वा पट्टणं निलयालयौ
तच्छाखानगरं वेशो वेश्याजनसमाश्रयः

गव्यूतिः (**यु**) இருகோசதூரம். **क्रोशयुगम्** அவைகளின் சேர்க்கை. 24 அங்குலங்கள் 1 ஹஸ்தம்.8000 ஹஸ்தம் 1 க்ரோசம். 2 க்ரோசங்கள் 1 கவ்யூதி **गो** க்ரோசம்

चतुष्काधिक विंशत्या अङ्गुलैर्हस्तमुच्यते ।
सहस्रैरष्टभिः ख्यातं हस्तकैः क्रोशमानकम्

नल्वः (**णल**) 400 முழ முள்ளவழி. = **किष्कु चतुश्शतम्** கணக்கினால் கட்டப்பட்டிருக்கிது. **किष्कु** முழம்

घण्टापथः ராஜ மார்க்கம். மணி கட்டின யானைகள் போகிற
संसरणम् (**सृ**) ,, இதில்அநேகர்சேர்ந்துப்போகிறார்கள்[வழி
उपनिष्करम् (**कॄ**) நகர மார்க்கம் = **तत्पुरस्य** இதில் சேனைகள் பரவியிருக்கின்றன.

द्यावापृथिवी பூமியும் ஆகாசமும் **रोदसी**

दश धन्वन्तुरो राजमार्गो घण्टापथः स्मृतः

43. **पट्टणम्** பட்டணம்

पूः,पुरी (**पॄ**) பட்டணம் ஜனங்களால் நிறைக்கப்பட்டிருக்கிறது.

नगरी ,, பர்வதாகாரங்களான வீடுகள் இதில் இருக்கின்றன
पत्तनम् (**पत्लृ**) ,, இதில் ஜனங்கள் வந்து விழுகிறார்கள்.
पट्टणम् (**पट**) ,, ,, ,, ,, அடைகிறார்கள்.
शाखानगरम् ஸமீப நகரம். கிளையைப் போன்றவேறான

आपणस्तु निषद्यायां विपणिः पण्यवीथिका
रथ्या प्रतोली विशिखा स्याच्चयो वप्रमस्त्रियाम्
प्राकारो वरणः सालः प्राचीनं प्रान्ततो वृतिः

அருகாமைப் பட்டணம் (ஜனக் கூட்டமதிகத்தால்) **अन्यत्तु यन्मूलनगरात्पुरम् मूलनगरम्** ராஜதானி.

वेशः (विश) வேசிகளின் இருப்பிடம் = **वेश्याजनसमाश्रयः** விடர்கள் இதில் ப்ரவேசிக்கின்றனர்.

आपणः (पण) கடை. எங்கும் வியவஹாரத்தோடிருக்கிறார்கள்

निषद्या (षद्ऌ) „ இதனிடத்தில் ஜனங்கள் இருக்கின்றனர்

विपणिः (पण) கடைவீதி. இதில் வியவஹாரம் செய்கின்றனர்.

पण्यवीथिका (पण) „ விற்க வேண்டிய சரக்குள்ள வீதி.

रथ्या ராஜ வீதி. ரதத்தை வஹிக்கிறது

प्रतोली (तुल) „ இதனிடத்தில் வர்த்தகர் நிறுக்கிறார்கள்

विशिखा „ மொட்டைத் தலையைப் போல் சுத்தமாயிருக்கிறது

चयः (चिञ्) கோட்டையடியில் மண் திண்ணை. அடுக்கப்பட்டிருக்கிறது

वप्रम्,प्रः (डुवप्) „ இதனிடத்தில் பிராகாரம் உண்டு பண்ணப்பட்டிருக்கிறது.

प्राकारः (डुकृञ्) கோட்டை. நன்கு செய்யப்பட்டிருக்கிறது.

वरणः (वृञ्) மதிள். இதனால் நகரம் சூழப்பட்டிருக்கிறது.

सालः (षल) வேலி. ஒன்றை அடைந்திருக்கிறது.

प्राचीनम् (चीङ्) „ முன்னால் கிராமத்திற்கேற்பட்டது. முள், மூங்கில் முதலானவைகளால் அடுக்கப்பட்டிருக்கிறது.

प्रान्ततो वृतिः (वृञ्) „ இதனால் முழுதும் சுற்றப்படுகிறது.

चैत्यमायतनं तुल्ये वाजिशाला तु मन्दुरा
आवेशनं शिल्पिशाला प्रपा पानीयशालिका
मठश्छात्रादिनिलयो गञ्जा तु मदिरागृहम्
भित्तिः स्त्री कुड्यमेडूकं यदन्तर्न्यस्तकीकसम्
[गृहाः पुंसि सभा शाला त्वथ संजवनं त्विदम्

44. वासस्थानभेदाः வாஸஸ்தானபேதங்கள்

पर्णशाला இலைகளாலான வீடு. முனிகளின் ஆச்ரமம்
उटजं, जः ,, குடிசை. புல், இலைகளாலுண்டானது, [**मुनीनाम्**
चैत्यम् (चिञ्) யக்கியசாலை. கட்டப்பட்டது.
आयतनम् (यति) ,, இதனிடத்தில் யத்தனிக்கின்றனர்
वाजिशाला குதிரைச் சாலை. குதிரைகளுடைய தொழு
मन्दुरा (मदि) ,, இங்கு குதிரைகள் களிக்கின்றன. [வம்.
आवेशनम् (विश) கம்மாளர் உலைக்களம். வேலைசெய்கிறவர்கள் இதனிடத்தில் ப்ரவேசிக்கிறார்கள்.
शिल्पिशाला சிற்பிகளுடைய சாலை. பொன் வேலை முதலியன செய்பவர்களின் தொழிற் சாலை
प्रपा (पा) தண்ணீர்ப் பந்தல். இதனிடத்தில் நீர் மிகவும்
पानीयशालिका ,, ஜலத்தினுடைய இடம். [பருகப் படுகிறது.
मठः (मठ) மடம். இதனிடத்தில் (சிஷ்யர்) யதிகள் முதலியோர் வஸிக்கிறார்கள் = **छात्रादिनिलयः**.
गञ्जा (गजि) சாராயம் கூட்டுகிற விடம். இதனிடத்தில் கூச்சல் போடுகிறார்கள்.
मदिरागृहम् சாராயம் செய்கிற வீடு.

चतुःशालं मुनीनां तु पर्णशालोटजोऽस्त्रियाम्
गर्भागारं वासगृहमरिष्टं सूतिकागृहम्
वातायनं गवाक्षोऽथ मण्डपोऽस्त्री जनाश्रयः

45. गृहम् வீடு

भित्तिः (भिदिर्) சுவர். பிளக்கப்படுகிறது.
कुड्यम् (कु) „ விழும் பொழுது சப்திக்கிறது.
एडकम् (इड) உள்ளே எலும்புகளுள்ள சுவர். **यद्दन्तर्न्यस्तकीकसम्** துதிக்கப்படுகிறது.
गृहम्, गृहाः ब (ग्रह) வீடு. அடைகிறது. பஹுவசனமானால் புல்லிங்கம்.
निलयः, आलयः (लीङ्) „ இதனிடத்தில் ஜனங்கள் பொருந்தப்படுகிறார்கள்.
सभा (भा) சபை. இங்கு கூடிக் கொண்டு விளங்குகிறார்கள்.
शाला (शल) „ இதனிடத்தில் அடைகிறார்கள்.
संजवनम् (जु) நான்கு பக்கம் தாழ்வாரமுள்ள இடம். இவ்விடத்தில் நன்கு அடைகின்றனர்.
चतुःशालम् „ நான்கு தாழ்வாரங்களின் சேர்க்கை.
गर्भागारम् படுக்கையறை. நடு வீடு. கர்ப்பத்தைப் போல் நடுவிலிருக்கிறது. கோவில்கர்ப்பக்கிரஹத்திற்கும் பெயர்.
आगारम्(ऋ) வீடு. கம்பங்களானமரங்களை அடைந்திருக்கிறது
वासगृहम् (वस) வஸிக்க யோக்கியமான வீடு
अरिष्टम् (रिष) பிரஸவ அறை. இதனிடம் உபத்திரவமேயில்லை.
सूतिकागृहम् „
वातायनम् (अय) ஜன்னல். காற்றிற்கு வழி.
गवाक्षः (अक्ष) „ கிரணங்கள் இதில் பரவுகின்றன.

हर्म्यादि धनिनां वासः प्रासादो देवभूभुजाम्
सौधोऽस्त्री राजसदनमुपकार्योपकारिका
स्वस्तिकः सर्वतोभद्रो नन्द्यावर्तादयोऽपि च
विच्छन्दकः प्रभेदा हि भवन्तीश्वरसद्मनाम्
स्त्र्यगारं भूभुजामन्तःपुरं स्यादवरोधनम्

मण्डपः, पम् (मडि, पा) மண்டபம். அலங்காரத்தை ரக்ஷிக்கிறது, குடிக்கிறது (ஜனமிருப்பதால்)

जनाश्रयः (श्रिञ्) ,, ஜனங்களுக்கு அண்ட இடமானது.

हर्म्यम् (हृञ्) மாளிகை. மனதைக் கவருகிறது. **धनिनाम् वासः** தனவந்தர்களுடைய வசதி.

प्रासादः(षद्लृ) கோவில். இதனிடத்தில் மனது லயிக்கிறது **देवानाम् भूभुजाम्** தேவர்களுடையவோ, பூமியை அனுபவிக்கும் ராஜாக்களுடையவோ வீடு

सौधः அரண்மனை. **सुधा** சுண்ணும்புப் பூச்சுவேலை இதனிடம் உள்ளது

राजसदनम (षद्लृ) ,, ராஜர்களுடைய தங்குமிடம். வீடுகளுக்கு ராஜா. (என்றால் சிறந்த வீடு)

उपकार्या, उपकारिका (डुकृञ्) ராஜனின் விடுதி வீடு. அரண்மனைக்கு அருகே கட்டப்பட்டிருக்கும் வீடு.

स्वस्तिकः கிழக்கு வாயிலுள்ள வீடு. சுபகரமானது.

सर्वतोभद्रः நான்கு ,, ,, எங்கும் ,,

नन्द्यावर्तः (नन्द, वृतु) மேற்கைத் தவிர மற்ற மூன்று வாயில்களுள்ள வீடு. ஆனந்தத்தை நிலைக்கச் செய்கிறது

विच्छन्दकः (चदि) அழகான வீடு. மிகவும் களிப்பிக்கிறது.

[शिरोगृहम् चन्द्रशाला स्यादट्टः क्षौममस्त्रियाम्

இவைகளுக்குப் பிரமாணம் வராஹமிசிரரின் வசனம்.

अपरोन्त्यगतोलिन्दः प्रान्तरगतौ तदुत्थितौ चान्यौ
तदवधि धृतश्चान्यं प्राग्द्वारं स्वस्तिकं शुभदम्
अप्रतिषिद्धालिन्दं समंततोवास्तु सर्वतोभद्रम्
नृप विबुध समूहानां कार्यं द्वारैश्चतुर्भिरपि
नन्द्यावर्तमलिन्दै श्शालाकुड्यात् प्रदक्षिणान्त गतैः
द्वारं पश्चिममस्मिन्विहायशेषाणि कार्याणि
प्राक्पश्चिमावलिन्दा वन्त्यगतौ तदवस्थितौ शेषौ
रुचकं द्वारं नशुभमुत्तरतोन्यानि शस्तानि
द्वारालिन्दोन्त्यगतः प्रदक्षिणोन्यः ततश्चान्यः
सुद्धश्च वर्धमानो द्वारं तु न दक्षिणं कार्यमिति

आदि சப்தத்தால் **रुचक, वर्धमानादि** பலவனவாகும்.
அவைகள் வட்டமான வீடு. பல மாடிகளுடையது என விவிதமாகும்.

अन्तः पुरम् உள் வீடு. ராஜஸ்திரீகளுடைய வீடு=**भूभुजां स्त्र्यागारं पुरम्=गृहम्**

अवरोधनम् (रुधिर्) ,, ராஜஸ்திரீகள் தடுக்கப் படுகின்றனர்

चन्द्रशाला மாடியறை. சந்திரிகை விழுமிடம்.

शिरोगेहम् ,, வீட்டின் தலை மேல் கட்டப்பட்ட அறை

अट्टः (अट्ट) பின்கட்டு. வீட்டை அதிக்கிரமித்திருக்கிறது

क्षौमम् (टुक्षु) ,, கொத்தளத்தின் மேல் வீடு. இதனிடத்தில் போர்வீரர்கள் சப்திக்கின்றனர்.

प्रघाणप्रघणालिन्दा बहिर्द्वारप्रकोष्ठके
गृहावग्रहणी देहल्यङ्गणं चत्वराजिरे
अधस्ताद्दारुणि शिला नासा दारूपरि स्थितम्
प्रच्छन्नमन्तर्द्वारं स्यात्पक्षद्वारं तु पक्षकम्
वलीकनीध्रे पटलप्रान्तेऽथ पटलं छदिः

प्र(घा)घण: (हन) குறடு. பலர்மிதித்து ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது
(आ) अलिन्द: (अल) ,, சாவடி. அலங்கரிக்கப்படுகிறது.
बहिर्द्वारप्रकोष्ठक: ,, இது வாயிலுக்கு வெளியே இருக்கும் பாகம்.
गृहावग्रहणी (ग्रह) நடை. ரேழி. இதனால் வீடு பிடிக்கப் பட்டதாகிறது.
देहली (दिह ला) ,, பூச்சை (சாண மெழுக்கை) அடைகிறது.
अङ्गणम् (अगि) வாசல். முற்றம். இதில் அடைகிறார்கள்
चत्वरम (चते) ,, இங்கு யாசகர் வந்து யாசிக்கின்றனர்
अजिरम् (अज) ,, ,, (தான்யம் உலர்த்த) இறைக்கிறார்கள்
शिला (शाल) வாசக்காலின் அடிகுறுக்கு மரம்=**अधस्ताद्दारु** சிறப்பிக்கப் படுகிறது.
नासा வாசக்காலின் மேல் குறுக்கு மரம்=**दारूपरि स्थितम्** வீட்டிற்கு மூக்கைப் போலிருக்கிறது.
प्रच्छन्नम् (छद) உள்வாயிற் படி. நன்கு மறைக்கப்பட்டிருக்கிறது.
अन्तर्द्वारम् ,, உள்ளே இருக்கிற வாயில்
पक्षद्वारम्, पक्षकम् இடக்கட்டு வாயிற்படி. பக்கவாயில்
वलीकम् (वल) எறவாணம். கொடுங்கை. (சுவற்றை) மறைக்கிறது.
नीध्रम् (धृङ्) ,, நிச்சயமாய் நீரை தரிக்கிறது

गोपानसी तु वलभी छादने वक्रदारुणि
कपोतपालिकायां तु विटङ्कं पुंनपुंसकम्
स्त्री द्वाद्वारं प्रतीहारः स्याद्वितर्दिस्तु वेदिका
तोरणोऽस्त्री बहिर्द्वारं पुरद्वारं तु गोपुरम्

पटलप्रान्तः எறவாணம். கூரையினுடைய நுனி
पटलम् (ला) கூரை. துணியின் பயனைக் கொடுக்கிறது.
छदिः (छद) ,, இதனால் வீடு மறைக்கப்படுகிறது.
गोपानसी (गुपू) வாரவட்டை கைத்துண்டு. சுவர்களின் மறைவிற்காக வைக்கப்பட்டிருக்கும் மூக்கைப் போன்றது **छादने वक्रदारुणि** சுவரை ரக்ஷிக்கிறது.
वलभी (वल) ,, மறைக்கிறது.
कपोतपालिका (पाल) கொடுங்கைச் சந்து. மாடப் புறாக்களை ரக்ஷிக்கிறது.
विटङ्कम्, ङ्कः (टकि) பக்ஷிகளைக் கட்டுகிறது
द्वारम्, द्वाः स्त्री (द्दृ) வாயிற்படி. இவ்விடத்தில் புதுமனிதர் தடுக்கப்படுகின்றனர்
प्रतीहारः (प्रति+हृञ्) ,,
वितर्दिः (तर्द) திண்ணை. (களைப்பை) ஹிம்ஸிக்கிறது. போக்குகிறது.
वेदिका (विद) ,, இதனிடத்திலிருந்து கொண்டு அறிகிறார்கள்.
तोरणम् (तुर्) தோரணவாயில். (இதனிடத்தில் மங்களத்தின் பொருட்டு) துரைப்படுகிறார்
बहिर्द्वारम् வெளிவாயில்.
पुरद्वारम् நகர வாயில்.
गोपुरम् (गुपू) ,, (காவற்காரரால்) ரக்ஷிக்கப்படுகிறது.
हस्तिनखः நகரவாயிலில் மேடு பள்ளமாய்க் கொட்டப்பட்டிருக்கும் மண் கூட்டம் **कूटपूर्द्वारि** யானையின் நகம் போலிருக்கிறது.

कूटं पूर्द्वारि यद्धस्तिनखस्तस्मिन्नथ त्रिषु
कपाटमररं तुल्ये तद्विष्कम्भोऽर्गलं न ना
आरोहणं स्यात्सोपानं निश्रेणिस्त्वधिरोहिणी
संमार्जनी शोधनी स्यात्संकरोऽवकरस्तया
क्षिप्ते मुखं निःसरणं संनिवेशो निकर्षणम्

कवाटम् (वट) त्रि கதவு. (தன்னிடம் வரும்) தலையைப் பிளக்கிறது.
अररम् (ऋ) त्रि ,, சீக்கிரம் போகிறது.
अर्गलम, ला (गल) உழல் மரம். கதவைத் தகைக்கிறது.
विष्कम्भः (ष्कभि) தடை. இழுக்கும் பொழுது நழுவுகிறது.
आरोहणम्(आ+रुह)படிக்கட்டு.எல்லாராலும்ஏறப்படுகிறது
सोपानम् (पमु) ,, இதனிடத்தில் ஏறும்பொழுதும் இறங்கும் பொழுதும் வணைகிறார்கள்
निश्रेणिः ஏணி. நியதமாகப் படிகளின் வரிசை இதனிடமிருக்கிறது.
अधिरोहिणी (रुह) ,, யாவராலும் ஏறப்படுகிறது.
संमार्जनी (मृजू) துடைப்பம். இதனால் சுத்தம் நன்கு செய்யப்படுகிறது.
शोधनी (शुध) ,, ,,
संकरः, अवकरः (कॄ) குப்பை. மிகவும் இறைக்கப்பட்டிருக்கிறது. **क्षिप्ते**
मुखम् வாயிற் படியின் முன் பாகம். வீட்டு முகம் போன்றது.
निःसरणम (सृ) ,, இதனால் போகிறார்கள்.
संनिवेशः (विश) நகரத்தைச் சுற்றியவெளி. இதனிடம் மிகவும் பிரவேசிக்கிறார்கள்,

समौ संवसथग्रामौ वेश्मभूर्वास्तुरस्त्रियाम्
ग्रामान्तमुपशल्यं स्यात्सीमसीमे स्त्रियामुभे
घोष आभीरपल्ली स्यात्पक्कणः शबरालयः
लोकालोकश्चक्रवालस्त्रिकूटस्त्रिककुत्समौ

संनिकर्षणम् (कृष) ,, இதனிடம் உழுவு கொஞ்சமுமில்லை.
संवसथः (वस) கிராமம். இங்கு நன்கு வஸிக்கின்றனர்.
ग्रामः (ग्रसु) ,, ஊர். புசிக்கப்படுகிறது.
वेश्मभूः पु, न. வீடு கட்டத் தகுந்த இடம். வீட்டினுடைய
वास्तुः (वस) पु न இவ்விடத்தில் வஸிக்கின்றனர். [பூமி.
ग्रामान्तरम् ஊருக்கருகாமை ப்ரதேசம்.
उपशल्यम् ,, எல்லை அருகாமையிலிருக்கிறது.
सीमन्, सीमा (षिञ्) எல்லை. கட்டப்பட்டிருக்கிறது.
घोषः (घुष) இடைச்சேரி. (பசுமாடுகள்) சப்திக்கின்றன.
आभीरपल्ली ,, இடையர்களுடைய ஊர்
पक्कणः (कण) வேடச்சேரி. சமயல் சப்திக்கிறது.
शबरालयः ,, வேடர்களுடைய குடிசை.

46. गिरिभेदाः நானு மலைகள்

लोकालोकः (लोकृ) உலகத்தைக் கோட்டையைப் போல் சுற்றியிருக்கிற மலை. இதன் உள் பாகம் ஸூரியனுல் பார்க்கப்படும் வெளி பாகம் பார்க்கப்படாமலு மிருக்கிறது.
चक्रवालः (वल) ,, இது சக்கிராகாரமாய்ப் பூமியைச் சுற்றி யிருக்கிறது.
त्रिकूटः, त्रिककुद् திரிகூடமலை. மூன்று சிகரங்களுள்ளன.

अस्तस्तु चरमक्ष्माभृदुदयः पूर्वपर्वतः
हिमवान्निषधो विन्ध्यो माल्यवान्पारियात्रकः
गन्धमादनमन्ये च हेमकूटादयो नगाः
पाषाणे च शिलाऽश्माद्रौ गिरिपर्वतभूधराः

अस्तः அஸ்தமயமலை. ஸூர்யாதி கிரஹங்களின் பிரகாசத்தை மறையச் செய்கிறது.
चरमक्ष्माभृत् पु மேற்குத் திசையிலிருக்கிற மலை.
उदयः (उत् + अय) உதயகிரி. இதலிருந்து கிரஹங்கள் உயரப் போகின்றன.
पूर्वपर्वतः ,, கிழக்கு திசையிலிருக்கிற மலை.
हिमवान् त. पु இதனிடத்தில் பனி யிருக்கிறது.
निषधः (षद्लृ) (தேவர்கள்) ,, தங்குகிறார்கள்.
विन्ध्यः (व्यध) அகஸ்தியரால் ஹிம்ஸிக்கப்பட்டது.
माल्यवान् கிரௌஞ்ச மலை. மாலை போலிருக்கிறது.
पारियात्रकः நான்கு பக்கத்திலும் பரவியிருக்கிறது.
गन्धमादनः (मदी) வாஸனையினால் களிப்பிக்கிறது.
हेमकूटः பனிக்கூட்டத்தை யுடையது.
आदि சப்தத்தால் **मलय, चित्रकूट, मन्दर, दुर्दर, मैनाक सह्य** முதலிய இதர பர்வதங்களுமிருக்கின்றன.

47. **पर्वतः** மலை

पर्वतः மலை. இதனிடத்தில் ஸந்திகள் இருக்கின்றன.
अद्रिः (अद) पु,, (இதன் பழகிழங்குகள்) புசிக்கப்படுகின்றன
गिरिः (गॄ) पु ,, விழுங்குகிறது.
भूधरः (धृञ्) ,, பூமியை தரிக்கிறது.
पाषाणः (पिष्लृ) கல். பொடி பண்ணுகிறது.

कूटोऽस्त्री शिखरं शृङ्गं प्रपातस्त्वतटो भृगुः
कटकोऽस्त्री नितम्बोऽद्रेः स्नुः प्रस्थः सानुरस्त्रियाम्
उत्सः प्रस्रवणं वारिप्रवाहो निर्झरो झरः
दरी तु कंदरो वा स्त्री देवखातबिले गुहा

शिला (शिल) கல். பொருக்குகிறார்கள்.
आश्मा (अशू) ,, பூமியை வியாபிக்கிறது.
कूटम्, टः (कूट) சிகரம். தஹிக்கப்படுகிறது.
शिखरम्, रः ,, சிகையைப்போன்ற கல்லையுடையது.
शृङ्गम् (शॄ) ,, ஹிம்ஸிக்கிறது.
प्रपातः (पत्लृ) சரிவு. இதலிருந்து விசேஷமாய் விழுகிறார் [கள்.
अतटः (तट) ,, உயரமாகயிருக்கிறது.
भृगुः (भ्रस्ज) ,, தபிப்பிக்கப்படுகிறது.
कटकम्, कः (कट) மலை நடுவு. மலையைச் சுற்றியிருக்கிறது.
மலையின் புட்டம் போலிருக்கிறது **नितम्बोऽद्रेः**
स्नुः (ष्णु) தாழ்வறை. நீரைப் பெருக்குகிறது.
प्रस्थः, स्थम् (ष्ठा) ,, இதனிடத்தில் நிலைக்கின்றனர்.
सानुः (षणु) पु न. ,, ஸுகத்தைக் கொடுக்கிறது.
उत्सः (उन्दी) ஊற்று. சுனை. நீரினால் ஈரமாயிருக்கிறது.
प्रस्रवणम् (स्रु) ,, இதிலிருந்து நீர் மிகக் கசிகிறது.
वारिप्रवाहः மலை யருவி. நீரினுடைய வெள்ளம்.
(नि)झरः (झॄष) ,, காலக்கிரமத்தில் குறைகிறது.
दरी (दॄ) மனிதராலான மலையிற் பெரிய சந்து. பிளக்கப்படுகிறது.
कंदरः (दॄ) மலையின் நீரினலறுக்கப்பட்ட பள்ளம்.
गुहा (गुहू) குகை. (இருள்) சூழ்ந்திருக்கிறது.

गह्वरं गण्डशैलास्तु च्युताः स्थूलोपला गिरेः
खनिः स्त्रियामाकरः स्यात्पादाः प्रत्यन्तपर्वताः
उपत्यकाद्रेरासन्ना भूमिरूर्ध्वमधित्यका
धातुर्मनः शिलाद्यद्रेर्गैरिकं तु विशेषतः
निकुञ्जकुञ्जौ वा क्लीबे लतादिपिहितोदरे

देवखात बिलम् (**बिल**) *குகை. தேவதைகளால் வெட்டப் பட்ட சந்து. பிளக்கப்பட்டது.*

गह्वरम् (**ह्व**) ,, *போக்கைப் பாதிக்கிறது.*

गण्डशैला *கபோலம் போன்ற மலைக் கற்கள். இவை மலை யினின்றும் நழுவிய பெரியகற்கள்* = **गिरेःच्युताः स्थूलोपलाः**

खनिः (**खनु**) *சுரங்கம். (ரத்தினங்கள் இதில்) வெட்டப் படுகின்றன.*

आकरः (**कृ**) ,, *இங்கு தாதுக்களிறைக்கப்பட்டிருக்கின்றன.*

पादः (**पद्लृ**) *குன்று. மலையின் பாதம் போலிருக்கிறது.*

प्रत्यन्तपर्वतः ,, *ஸமீபத்திலிருக்கிற மலை* [**भूमिः**

उपत्यका *அடிவாரம். மலையின் சமீபு கீழ் பூமி* = **अद्रेरासन्ना**

अधित्यका *பீடபூமி. மலையினருகே உயர்வான இடம்* **ऊर्ध्वः**

धातुः (**डुधाञ्**) *தாது. சோபையை தரிக்கிறது. மன சிலை, ஹரிதளம், கந்தம் முதலியன. சிலாவிகாரங்கள் ஸாமான் னிய தாதுக்களாயும் விசேஷ தாதுக்கள் கைரிகம் என் றும் சொல்லப்படும்.*

गैरिकम् *மலையிலுண்டானது.*

(**नि**) **कुञ्जः** (**कुजि**) *கொடிகளாலான புதர்* **लतादिपिहितोदरे** *பக்ஷிகள் இதனிடத்தில் சப்திக்கின்றன.*

महारण्यमरण्यानी गृहारामास्तु निष्कुटाः
आरामः स्यादुपवनं कृत्रिमं वनमेव यत्
अमात्यगणिकागेहोपवने वृक्षवाटिका
पुमानाक्रीड उद्यानं राज्ञः साधारणं वनम्

सुवर्णरूप्यताम्राणि हरितालं मनःशिला
गौरिकाञ्जनकासीससीसलोहाः सहिङ्गुलाः
गन्धकोऽभ्रकमित्याद्या धातवोगिरिसंभवाः

48. उपवनम् தோட்டம்.

महारण्यम्, **अरण्यानि** (ऋ) பெருங்காடு. மிருகங்களடை கின்றன.

गृहारामः (रमु) வீட்டினுடைய தோட்டம். விளையாடு

निष्कुटः ,, कुट) வீட்டிற்குவெளியேஇருக்கிறது.[கிறார்கள்.

आरामः (रमु) மனிதர் வைத்துப் பயிராக்கும் சிறு சோலை

कृत्रिमं वनम् இதில் ஜனங்கள் விளையாடுகிறார்கள்.

उपवनम् (वन) ,, சமீபத்திலிருக்கிற தோப்பு. உதவுகிறது.

वृक्षवाटिका (वट) மந்திரி, வேசி முதலிய வீட்டைச் சேர்ந்த வனம் = **अमात्यगणिकागेहोपवने** வீட்டைச் சுற்றியிருக்கிறது.

आक्रीडः (क्रीडृ) ராஜனின் வேடிக்கைகாகச்சோலை **राज्ञः वनं**

उद्यानम् (या) பொதுவனம் **साधारणम्** இங்கு போகிறார்கள்.

प्रमदवनम् ராஜ ஸ்திரீகளோடு (**प्रमदा**) விளையாடத் தகுந்த சோலை. **अन्तः पुरोचितम्**

वीथी(वी) வரிசை. இதனிடத்தில் நடமாடுகிறார்கள்.

पङ्क्तिः (पचि) ,, விஸ்தாரமாக இருக்கிறது.

श्रेणी (श्रिञ्) ,, அடையப்படுகிறது.

स्यादेतदेव प्रमदवनमन्तः पुरोचितम्
[श्रेणी वीथी तु पङ्क्तिः स्यात् लेखा राजिस्तथापिच
वन्या वनसमूहे स्यादङ्कुरोऽभिनवोद्भिदि
[द्रुर्द्रुमश्च तरुर्वृक्षः स्फुटः फुल्लः प्रफुल्लः
वानस्पत्यः फलैः पुष्पात्तैरपुष्पाद्वनस्पतिः
ओषध्यः फलपाकान्ताः स्युरवन्ध्यः फलेग्रहिः

लेखा (**लिख**) நெருங்கிய வரிசை. எழுதப் படுகிறது எழுத்து. அதன் வரிசையைப் போலிருக்கிறது.
राजिः (**राजृ**) ,, பிரகாசிக்கிறது.
वन्या (**वन**) வனங்களுடைய ஸமூகம் **वनसमूहे** உதவுகிறது.

49. वृक्षभेदाः மர வித்தியாசங்கள்

अङ्कुरः (**अकि**) புதுமுளை. **अभिनवोद्भिदि**· குறிக்கப்படுகிறது பூமியைப்பிளக்கிறது. **उद्भिद्** (**भिदिर्**)
वृक्षः (**ओव्रश्चू**) மரம். வெட்டப்படுகிறது.
तरुः (**तॄ**) ,, இதனால் (வெய்யிலைத்) தாண்டுகிறார்கள்.
द्रुः (**द्रु**) ,, (மேலுக்குப்) போகிறது.
द्रुमः ,, **द्रुः** கிளை. அதையுடையது.
वानस्पत्यः பூத்துக் காய்க்கும் மரம்.(மா போல்) **फलैःपुष्पात्**
वनस्पतिः பூவின்றிப் பழுப்பது (பலா, அத்தி)=**अपुष्पात्** காட்டரசன்.
ओषध्यः (**उष, डुधाञ्**) பலித்ததும் பட்டுப்போவது (வாழை நெற்பயிர்)=**फलपाकान्तः** பரிபக்குவத்தையே முடிவாக வுள்ளது. தாபம் தரிக்கப்படுகிறது.

वन्ध्योऽफलोऽवकेशी च फलवान्फलिनः फली
फुल्लश्चैते विकसिते स्युरवन्ध्यादयस्त्रिषु
स्थाणुर्वा ना ध्रुवः शङ्कुर्ह्रस्वशाखाशिफः क्षुपः
अप्रकाण्डे स्तम्बगुल्मौ वल्ली तु व्रततिर्लता

अवन्ध्यः त्रि பருவ காலங்களில் பழுக்காத மரம். மலடு
फलेग्रहिः (ग्रह) त्रि ,, பழங்களை அடைகிறது. [போகாதது.
बन्ध्यः (बन्ध) त्रि மலட்டு மரம். கட்டுகிறது. தன்னுற் குணத்திஞல் பழுப்பதைத் தடுக்கிறது. **वबयोरभेदः**
अफलः त्रि ,, பழங்களல்லாதது.
अवकेशिन्. (इश) त्रि ,, **अवकम्** சூன்யம். அதை ரக்ஷிக்கிறது.
फलवान्, फलिनः, फली(फल) त्रि பழுக்கிற மரம். பழுக்கிறது இதனிடத்தில் பழங்களிருக்கின்றன.
फुल्लः (फुल्ल) त्रि மலர்ந்த பூவுள்ள மரம் **विकसिते**
स्फुटः (स्फुट) त्रि ,, மலருகிறது.
ध्रुवः (ध्रुव) स्थाणुः (ष्ठा) पु न. கூச்சு. ஸ்திரமாக இருக்
शङ्कुः (शकि) ,, இதனிடத்தில் சங்கிக்கிறார்கள். [கிறது.
क्षुपः (क्षुभ) சிறு மரம். குட்டையான கிளையும், வேர் விழுதுகளுமுள்ள மரம்=**ह्रस्वशाखाशिफः**
स्तम्बः (ष्ठा) அடி சிறுத்த மரம். ஸ்திரமாக இருக்கிறது.
गुल्मः (गुड) ,, **अप्रकाण्डे** இதற்கு அடிமரமில்லை (பயந்தோடி வந்தவர்களை) ரக்ஷிக்கிறது.
वल्ली (वल ल्ल) கொடி. சுற்றிக்கொள்ளுகிறது.
व्रततिः (तनु) ,, விசேஷமாக விஸ்தரிக்கிறது.
लता (ला) ,, படரும் பொருட்டு பக்கத்திலிருப்பதை

लता प्रतानिनी विरुद्गुल्मिन्युलप इत्यपि
नगाद्यारोह उछ्राय उत्सेधश्चोच्छ्रयश्च सः
अस्त्री प्रकाण्डः स्कन्धः स्यान्मूलाच्छाखावधिस्तरोः
समे शाखालते स्कन्धशाखाशाले शिफाजटे
शाखाशिफावरोहः स्यान्मूलाच्चाग्रं गता लता

அடைகிறது.

वीरुध (**रुधिर्**) கப்புங்கிளையுமாகப் படர்ந்திருக்கும் கொடி
प्रतानिनी लता (திராக்ஷைபோல்) சுற்றிப் படருகிறது.
गुल्मिनी „ கொடிக் கூட்டமிதனிடத்திலிருக்கிறது.
उलपः (**वल**) „ சுற்றிக் கொண்டிருக்கிறது.
उ(च्छ्)च्छ्रायः(**श्रिञ्**) உயற்சி. மரம், மலைகளினது. **नगाद्यारोह** உயரமாக அடைந்திருக்கிறது.
उत्सेधः (**षिध**) „ உயரமாகப் போகிறது.

50 वृक्षः மரம்

प्रकाण्डः पंड (**कमु**) அடி மரம். மிகவும் கோரப்படுகிறது.
स्कन्धः (**स्कंदिर्**) „ அடையப் படுகிறது. இது வேர் முதல் கிளைவரையிலுமுள்ள மரத்தின்பாகம். **मूलाच्छाखावधिस्तरोः**
शाखा (**शाखृ**) கிளை. திக்குகளை வியாபிக்கிறது.
लता (**लतिः सौत्रो धातुर्वेष्टनार्थः**) „ சூழ்ந்து கொள்ளுகிறது
स्कन्धशाखा அடிமரத்திலிருந்துண்டாகிற கிளை.
शाला (**शाल**) „ சிறப்பாகக் கருதப்படுகிறது.
शिफा (**शीङ्**) விழுது. படுக்கிறது.
जटा (**जट**) „ திரண்டிருக்கிறது.

शिरोऽग्रं शिखरं वा ना मूलं बुध्नोऽङ्घ्रिनामकः
सारो मज्जा नरि त्वक्स्त्री वल्कं वल्कलमस्त्रियाम्
काष्ठं दार्विन्धनं त्वेध इध्ममेधः समित्स्त्रियाम्

अवरोहः (अव+रुह) விழுது, கொடி அடியிலிருந்து மேல் வரை போயிருப்பது=**शाखा शिफा मूलाच्चाग्रं गताऽलता** தொங்கியிருக்கிறது.

शिरस् (श्रीञ्) நுனி, உச்சிமரம். அடங்கியிருக்கிறது.

अग्रम् (अगि) „ கோணலாகப் போகிறது.

शिखरम्, रः (रा) „ குடுமியைக் கொடுக்கிறது.

मूलम् (मूल) வேர். இருப்பைச் செய்கிறது.

बुध्नः (बुध) „ இதனால் மரம் அறியப்படுகிறது.

अङ्घ्रिनामकः „ பாதத்தின் பெயரையுடையது.

सारः (सृ) மரக் கசிவு. காலாந்தரத்தை அடைகிறது.

मज्जन् (टुमस्जो) „ மரத்தில் அழுந்திக் கிடக்கிறது.

त्वच् (त्वच) **स्त्री** மரப்பட்டை. மரத்தை மூடியிருக்கிறது.

वल्कम्, कः (वल) „ „

वल्कलम्, (ला) மரப்பட்டையைக் கொடுக்கிறது.

काष्ठम् (काशृ) விறகு. தீயினால் பிரகாசிக்கிறது.

दारुः (दॄ) „ பிளக்கப்படுகிறது.

इन्धनम्, इध्मम्, समिध् (ञिइन्धी) உலர்ந்த விறகு. இதனால் அக்கினி ஜ்வலிக்கிறது.

एधस् न एधः (एध) „ இதனால் அக்கினி விருத்தியாகிறது.

निष्कुहः (कुह) மரப் பொந்து. நிச்சயமாய்ச் சிரிப்பை விளை[விக்கிறது.

कोटरः, रं (कुट) „ கோணலாக இருக்கிறது.

वल्लरिः (वल) பூங்கொத்து. (கிளையை) மறைக்கிறது.

निष्कुहः कोटरं वा ना वल्लरिर्मञ्जरिः स्त्रियौ
पल्लवोऽस्त्री किसलयं विस्तारो विटपोऽस्त्रियाम्
वृक्षादीनां फलं सस्यं वृन्तं प्रसवबन्धनम्
आमे फले शलाटुः स्याच्छुष्के वानमुभे त्रिषु
क्षारको जालकं क्लीबे कलिका कोरकः पुमान्

मञ्जरिः (मृज, ऋ) பூங்கொத்து அலங்கரிப்பை அடைகிறது.
पत्रम् (पत्लृ) இலை. மரத்திலிருந்து விழுகிறது.
पर्णम् (पॄ) ,, மரத்தை நிறைக்கிறது.
दलम् (दल) ,, கிழிகிறது.
पल्लवम्, वः (पल) துளிர். காற்றினால் அசைக்கப்படுகிறது.
किसलयम् (षल) ,, கொஞ்சம் அசைகிறது **किंचित्**
विस्तारः (स्तृञ्) மரத்தின் பரப்பு. விசாலமாக இருக்கிறது.
विटपः, पम् (पा) ,, விட புருஷர்களை ரக்ஷிக்கிறது.
सस्यम् (षसु) பழம் = **वृक्षादीनाम् फलम्** மரத்தில் படுத்திருக்கிறது. **आदि** சப்தத்தினால் செடி, கொடி ஸங்கிரஹம்.
वृन्तम् (वृञ्) அரும்பு. பூவை வரிக்கிறது.
प्रसवबन्धनम् (बन्ध) ,, பூ, காய், இலைகளால் கட்டப்படுகிறது
शलाटुः (शल) त्रि பழுக்காத காய் = **आमे फले** அடைகிறது.
वानम् (पै ओवै) त्रि உலர்ந்த பழம் **शुष्के** உலர்ந்தது.
क्षारकः (क्षर) புது அரும்பு. பிஞ்சு. மிகவும் அசைகிறது.
जालकम् ,, கூராயிருக்கிறது.
कलिका (कल) பெரும் மொக்கு. பூர்க்கப்போகிறது என்று
कोरकः (कुर) ,, ,, [சொல்லப்படுகிறது
गुत्सकः (गुध) குலை. கொத்து. சூழ்ந்திருக்கிறது.

स्याद्गुच्छकस्तु स्तबकः कुड्मलो मुकुलोऽस्त्रियाम्
[पत्रं पर्णं दलं पुष्पं प्रसूनं कुसुमं तथा
मकरन्दः पुष्परसः परागः सुमनोरजः
द्विहीनं प्रसवे सर्वं हरीतक्यादयः स्त्रियाम्
आश्वत्थवैणवप्लाक्षनैयग्रोधैङ्गुदं फले
बार्हतं च फले जम्ब्वा जम्बूः स्त्री जम्बु जाम्बवम्

स्तबकः (ष्टुञ्) குலை. கொத்து. கொண்டாடப்படுகிறது.

कुड्मलः (कुट) மலர்ந்த மொக்கு (பூவுமின்றி, மொக்குமின்றி யிருப்பதால்) குடிலமானது.

मुकुलः (मुच्लृ) ,, (மொக்குத் தன்மை) விடுபட்டது.

पुष्पम् (पुष्प) புஷ்பம். மலருகிறது.

कुसुमम् (कुस) பூ. (வண்டுகளினுல்) கூடப்பட்டது.

प्रसूनम् (षूङ्) ,, பிறக்கிறது.

मकरन्दः (मकि) பூந்தேன். இதனுல் பூ அலங்கரிக்கப்படுகிறது

पुष्परसः ,, பூவினுடைய ரஸம்

परागः (गम्लृ) பூந்தூள். காற்ருேடு போகிறது.

सुमनोरजः ,, மனதிற்கு நன்ருக இருக்கிறது பூ அதன் தூள்.

आश्वत्थम् அரசம்பழம் **वैणवम्** மூங்கிலரிசி

प्लाक्षम् இரளிப்பழம் **नैयग्रोधम्** ஆலம்பழம்.

ऐङ्गुदम् இங்குணம் பழம் **बार्हतम्** முள்ளிப்பழம்.

மற்ற மரப்பழங்களும் இவ்வாறு ஊகிக்கத்தகுந்தவைகளே.

जंबुः, जंबूः, जांबवम् (जमु) நாகப்பழம். புசிக்கிருர்கள்.

पुष्पे जातोप्रभृतयः स्वलिङ्गा व्रीहयः फले
विदार्याद्यास्तु मूलेऽपि पुष्पे क्लीबेऽपि पाटला
[अटवी काननं चाथ जम्भजम्बीरजम्भलाः ।
[कपित्थस्स्याद्दधिफलस्त्वश्वत्थः कुञ्जराशनः
[उदुम्बरो जन्तुफलो रथद्रुस्तिनिशः पुमान्

51. वनम् காடு.

अटवी (अट) காடு. இதனிடத்தில் போகிறார்கள்.
काननम् (अन) „ இதற்கு உயிர் நீர் कं
जम्भः, जम्भलः (जभी) எலி மிச்சை. உடம்பைக் கூச்ச மடைவிக்கிறது.
जम्बीरः (जमु) „ (ஊறுகாயாக) உண்ணப் படுகிறது.
कपित्थः விளாமரம். குரங்குகள் இதனிடமிருக்கின்றன.
दधिफलः „ தயிரைப் போல் புளிப்பானது.
अश्वत्थः, पिप्पलः அரசு. நீர் இதனிடமிருக்கிறது अश्वत्थः
कुञ्जराशनः (अश) „ யானைகளுக்கு உணவு [पिप्पलः நீர்
उदुम्बरः அத்தி. ஆகாசத்தை அளாவுகிறது.
जन्तुफलः „ இதன் பழத்தில் புழுக்களிருக்கின்றன.
रथद्रुः திணிசி. ரதம் செய்ய யோக்கியமான மரம்.
तिनिशः पु „ நெடுநாளிருப்பது. நிசியைக் கீடந்தது.
कोविदारः (दॄ) மலைய கத்தி. பூமியைப் பிளக்கிறது.
सप्तपर्णः ஏழிலைப்பாலை. கணுவுக்குக்கணுவு ஏழிலைகளையுடையது.
आम्रातकः (अत) ஆம்ராதகம். மாமரத்தை ஒத்தது आम्रः (अम) மா. அடையப் படுகிறது.

[कोविदारः सप्तपर्णश्चाम्रातागङ्कोटकः पुमान्
[पुन्नागः पारिभद्रश्च वेतसोगुग्गुलुः पुमान्
[तिक्तशाको राजवृक्षो नादेयी चाम्बुवेतसे
[गुडपुष्पो मधूके तु जलजेऽत्र मधूलकः
[पीलुः पुंसि तथाक्षोटः तस्मिंस्तु गिरिसंभवे
[पलाशः किंशुको बिल्वः शाण्डिल्यः काश्मरी स्त्रियाम्

अङ्कोटः (अकि) அழிஞ்சல். (முட்களால்) குறிக்கப்பட்டிருக்கிறது.

पुन्नागः ஸுரபுன்னை. புருஷ சிரேஷ்டன் போற் சிறந்தது.
पारिभद्रः பவளமல்லி. எங்கும் சுபமுள்ளது.
वेतसः (तसु) வஞ்சி. காலக் கிரமத்தில் க்ஷயிக்கிறது.
गुग्गुलः (गुड) குங்கிலியம். வாதரோக ரக்ஷணமானது.
तिक्तशाकः மாவலிங்கை. கசப்பான இலையுடையது.
राजवृक्षः கொன்றை. மரத்திற் சிறந்தது.
नादेयी நீர் வஞ்சி. நதியிலுண்டாகிறது.
अम्बुवेतसः ,, நீரிலுண்டாகிற வஞ்சி
गुडपुष्पः இலுப்பை. வெல்லம் போன்ற பூவையுடையது.
मधूकः ,, இனிப்பையுடையது.
मधूलकः நீரிலுண்டான இலுப்பை **जलजेऽत्र**
पीलुः (पा) உளவக்காய். இனிப்பானதால் பருகப்படுகிறது.
अक्षोटः (अक्षू) மலை உள்வை **गिरिसंभवे** முழுதும் பரவுகிறது
पलाशः பலாசம். சிறந்த இலைகளையுடையது (**पलाश** இலை)
किंशुकः ,, கொஞ்சம் கிளியைப் போலிருக்கிறது.
बिल्वः (बिल) வில்வம். (குஷ்டத்தை) பேதிக்கிறது.

[लोध्रोऽरिष्टाथ प्लक्षःस्यात् शिग्रुः शोभाञ्जनः पुमान्
[रक्तोऽसौ मधुशिग्रुः स्यादुद्दालस्तु विकङ्कतः
[न्यग्रोधश्च वटश्चूतः सहकारोऽति सौरभः
[कर्कन्धूर्बदरी घोण्टा बदरं चाथ तत्फलम्
[भूजंबुका नागरङ्गः प्रियालस्तिलकोपि च

शाण्डिल्यः வில்வம். சாண்டில்யரிஷியைப்போல்பூஜ்யமானது.
काश्मरी (कृश) பெருங்குமழஞ்செடி (பித்தத்தைக்) குறைக்கிறது.
लोध्रः (रुधिर्) வெள்ளலொத்தி. (சீதத்தைத்) தடுக்கிறது.
अरिष्टः (रिषु) பூவத்தி மரம். இங்கு உபத்திரவமில்லை.
प्लक्षः (प्लक्ष) இருளி. (கபத்தைப்) புசிக்கிறது.
शिग्रुः (शिञ्) முருங்கை. (கபத்தைக்) குறைக்கிறது.
शोभाञ्जनः (अञ्जू) „ காந்தியை வெளிப்படுத்துகிறது.
मधुशिग्रुः சிவப்பு முருங்கை. சிவந்த பூவுடையது रक्तासौ
उद्दालः (दल) நறுவிலி. (சரீரத்தைப்) பிளக்கிறது.
विकङ्कतः (कङ्कि) நருமுருங்கை. விசேஷமாக அசைகிறது.
न्यग्रोधः (रुधिर्) ஆல். வழியைக் குறுக்கே தடுக்கிறது.
वटः (वट) „ விழுதுகளால் சுற்றிக்கொண்டிருக்கிறது.
चूतः (च्युतिर्) மா. ரஸத்தைப் பெருக்குகிறது [अतिसौरभः
सहकारः (डुकृञ्) ஒட்டுமா. இரட்டையைச் சேர்க்கிறது.
कर्कन्धूः (डुधाञ्) पु स्त्री இலந்தை. முட்களை தரிக்கிறது.
बदरी (बद) „ ஸ்திரமாக இருக்கிறது.
बदरम्, घोण्टा (घुण) இலந்தம் பழம். तत्फलं சுழலுகிறது.
भूजम्बुका நாகரங்கமரம். பூமியிலுள்ள நாவல்.

[अथ घण्टापाटलिस्स्यात्तिन्दुकः काकतिन्दुकः
[झावुकः कट्फलः कुम्भी कदम्बः क्रमुकस्तथा
बकुलो वञ्जुलोऽशोके समौ करकदाडिमौ

नागरङ्गः (रञ्ज) நாகரங்கமரம்இங்குபாம்புகள்பற்றுகின்றன.
प्रियालः (पीयु) सौत्रोधातुः முரளஞ்செடி. பானம் செய்யப் படுகிறது. [வுள்ளது.
तिलकः மஞ்சாடிச் செடி. எள்ளுப் பூவைப் போன்ற பூ
घण्टापाटलिः (हनु, ला) காட்டுப் பருத்தி. ஹிம்ஸிக்கப் படுவதும் விசாலத்தைத்தருவது மானது. (பசுவிறைக்காக)
तिन्दुकः (तिम) தும்பை. ஈரமுள்ள தாயிருக்கிறது
काकतिन्दुकः கருந்தும்பை. காக்கை நிறம் போன்ற தும்பை
झावुकः (वी) பிருயம், காஞ்சொரிச் செடி. ஜா சப்தத்தை அடைகிறது.
कट्फलः தேக்கு. காரமான பழங்களையுடையது
कुम्भी தேக்கு. நீர்க்குடம் போல் தைலத்தை தரிக்கிறது.
कदम्बः (कद) सौत्रोधातुः கடம்ப மரம். ஹிம்ஸிக்கிறது.
क्रमुकः (क्रमु) செய்வலொத்தி. ஆக்கிரமிக்கிறது.
केसरः (सृ) வகுள மரம். (மகிழம்பூ) சிரஸை அடைகிறது.
बकुलः (वकि) ,, (காமுகர்களை) அடைகிறது.
वञ्जुलः (वजि) அசோக மரம். நிழலிற்காக அடையப் படுகிறது.
अशोकः ,, இதனிடத்தில் துயரம் நீங்குகிறது.
करकः (कॄ) மாதுளை. விரைகளை இறைக்கிறது.
दाडिमः (दल) ,, பக்குவ காலத்தில் வெடிக்கிறது.
भल्लातकी (अत) त्रि. சேர (ஜா) ராமரம். அம்பைப் போலசை கிறது.

[भल्लातकी ब्रह्मदारुः पिच्छिला शाल्मलिर्द्वयोः
[इङ्गुदी तापसतरुर्भूर्जःश्चिञ्चा तु तिन्तिडी
[रोही च कपिला चैव खदिरो दन्तधावनः
[तद्भेदस्याद्विट्खदिरः कदरः खदिरे सिते

ब्रह्मदारुः பூவரசு (யூப) வைதிகத்திற்குபயோகப்படும் மரம்.
पिच्छिला (ला) இலவமரம். பிசினையுடையது **पिच्छा** பிசின்.
शाल्मलिः (शाल) पु, स्त्री „ கொண்டாடப்படுகிறது
इङ्गुदी (इगि) இங்குணமரம். உயரமாகப் போகிறது.
तापसतरुः „ தபஸ்விகளுக்குபயோகமான பழமரம்
भूर्जः (ऊर्ज) பூர்ஜ மரம். பூமியே இதற்குப் பிராணதார
மானது
चिञ्चा (चिञ्) புளியமரம். (புளிப்பால்) தெளிவில்லாச்
तिन्तिडी (तिम) „ நனைக்கிறது. [சப்தமுண்டுபண்ணுகிறது.
रोहिन् (रुह) पु செம் மரம். (வெட்டினாலும்) துளிர்க்கிறது.
कपिला நாற்றநிற சிம்சுபாமரம். குரங்கு நிறப் பூவுள்ளது.
खदिरः (खद) கருங்காலி. உறுதியானது. [யோகமாகிறது.
दन्तधावनः „ பல்லை வெளுக்கடிக்க, துலக்க உப
विट्खदिरः துர்நாற்ற முள்ள கருங்காலி
कदरः (दॄ) வெள்ளைக் கருங்காலி **खदिरे सिते** குத்ஸிதமான
(நோயை) நீக்குகிறது.
सालः (षल) மராமரம். ஆச்சா மரம். அடையப்படுகிறது.
अर्जुनः மருதை மரம். வெளுப்பாயிருக்கிறது.
क्षीरिका பழமுண்ணிப் பாலை. பாலை யுடையது.
पूतिकः மயிலடிச்செடி. துர்க்கந்தமுள்ளது.
करञ्जकः (रञ्ज) புங்க மரம். நீரைச் சிவப்பாக்குகிறது.

[सालोऽर्जुनः क्षीरिका च पूतिकस्तु करंजकः
[अल्पा शमी शमीरस्याच्छमी सा मदनः पुमान्
[एरण्डमण्डौ दारुश्च प्रियङ्गुः पाटला स्त्रियाम्
[अमृतामलकी त्वक्षो त्रिलिंगस्तु विभीतकः
[पनसः कण्टकिफलश्चाव्यथा तु हरीतकी

शमी (शमु) வன்னி. (ரோகங்களைச்) சமனம் செய்கிறது.
शमीरः சிறு வன்னி = **अल्पाशमी**
मदनः (मदी) மருக்காறை. களிப்பிக்கிறது.
एरण्डः (ईर) ஆமணக்கு. வாயுவை எங்கும் அடைவிக்கிறது
मण्डः (मडि) ,, அலங்கரிக்கிறது.
दारुः (द) தேவதாரு. பிளக்கப்படுகிறது.
प्रियङ्गुः स्त्री. ஞாழல்.(ரோகத்தை நீக்குவதால்) பிரியத்தை அடைகிறது.
पाटला பாதிரி மரம். சிவப்பும், வெளுப்புமான பூவுள்ளது.
अमृता நெல்லி. இதனால் சாகிறதில்லை. ஆயுளை அதிகரிக்
आमलकी (मल) त्रि ,, குணங்களை தரிக்கிறது. [கிறது.
अक्षः (अक्षू) தானி மரம். வியாபிக்கிறது.
विभीतकः (ञिभी) त्रि ,, இதனிடமிருந்து ரோக பயம்
पनसः (पण) பலா. துதிக்க, புகழப்படுகிறது. [நீங்குகிறது.
कण्टकिफलः ,, மேலே முள்ளுள்ள பழமுடையது.
अव्यथा (व्यथ) கடுக்காய்மரம்.எதற்கும்(இதனால்)ஹிம்ஸை இல்லை.
हरीतकी (हृञ्) ,, ரோகத்தைப் போக்குகிறது.
कर्णिकारः(कृ) முள்ளுமுருங்கைமுடியைஅடைந்திருக்கிறது.

[कर्णिकारस्तु सरला गर्दभाण्डस्तु जीवकः
[लिकुचो निचुलः फल्गुः शिरीषः शोणकः पुमान्
[निम्बस्तु पिचुमन्दश्च चम्पको हेमपुष्पकः
[एतस्य कलिका गन्धफली स्यादथ केसरे
[नागकेसरचाम्पेयौ कणिका वैजयन्तिका

सरलः (सृ) ஸரள மரம். நேராக வளர்ந்து போகிறது.
गर्दभाण्डः கல்லொளி. கழுதையைப்போன்ற வேருள்ளது.
जीवकः (जीव) வேங்கைமரம் (குஷ்டரோகியை) ஜீவிப்பிக்கிறது.
(ल)**लिकुचः** (लक) ரஸ எலிமிச்சை.ருசி பார்க்கப்படுகிறது.
निचुलः (चुल) நீர்க்கடம்பமரம். மிக உயர்ந்திருக்கிறது.
फल्गुः (फल) பேயத்தி மரம். ஸாரமற்றதால் வெடிக்கிறது.
शिरीषः (शॄ) வாகை. காட்டுவாழை. மென்மையானதால்
शोणकः (शोणृ) பெருவகை.சிவப்பாக்குகிறது.[சிதறுகிறது.
निम्बः (णीञ्) வேப்பன். (ஆரோக்கியத்தை)அடைவிக்கிறது
पिचुमन्दः (मदी) ,, (குஷ்டத்தை) மந்தமாக்குகிறது தணிக்கிறது.
चम्पकः(चमु)செண்பகம். (வண்டுகளால்) உறியப்படுகிறது.
हेमपुष्पकः ,, பொன்னிறப் பூவையுடையது.
गन्धफली சண்பகமொக்கு **एतस्य कलिका** வாஸனையையே பலமாகவுள்ளது.
नागकेसरः நாககேஸரமரம். யானைகளுக்குப் பிரியமான
चाम्पेयः ,, சம்பதேசத்திலுண்டானது[பூநார்களையுடையது
कणिका முன்னை. தீப்பொறிகளிதனிடத்திலிருக்கின்றன.

[करमर्दकः कुटजः कलिङ्गं तत्फलं भवेत्
[तमालस्सिन्दुको देवताडश्रीहस्तिनी स्त्रियाम्
[महासहा कुमारी च सहा च नवमालिका
[मल्लिका तृणशून्यं च सैवास्फोटा वनोद्भवा
[निर्गुण्डी श्वेतसुरसा सितासौ बन्धुजीवकः

वैजयन्तिका தழுதாழை. ஜய சீலமானது.
करमर्दकः (**मृद**) பெருங்களாச் செடி. கைகளைக் குத்துகிறது
कुटजः (**जनी**) வெட்பாலை. சிகரத்திலுண்டாகிறது.
कलिङ्गम् வெட்பாலை யரிசி. களிங்க தேசத்திலுண்டானது.
तमालः (**तमु ला**) பச்சிலை மரம். வாட்டத்தைக் கொடுக்கி [றது
सिन्दुकः (**स्यन्दू**) நொச்சில். கசிகிறது.
देवताडः (**तड**) தேவதாளை மரம். இந்திரியங்களை ஹிம் ஸிக்கிறது.
श्रीहस्तिनी வேலிப் பருத்தி. சோபையோடும் யானைக் காதைப் போன்ற இலைகளோடும் கூடினது.
महासहा வாடாகுறிஞ்சி. மிகவும்மர்த்தனத்தைஸஹிக்கிறது.
कुमारी (**मृञ्**) கத்தாழை. பூ ஜந்துக்களைக் கொல்லுகிறது.
सहा (**षह**) ,, வெய்யிலைப் பொறுக்கிறது.
नवमालिका (**नु**) இருவாக்ஷி. துதிக்கத்தகுந்தமாலையுடையது
तृणशून्यम् மல்லிகை. குன்மரோகத்திற்குத் தகுந்தது.
मल्लिका (**मल्ल**) ,, தரிக்கப் படுகிறது.
आस्फोटा (**स्फुट**) காட்டு மல்லி **वनोद्भवा** மலருகிறது.
निर्गुण्डी (**गुण्ड**) கறு நொச்சில். சூழ்ச்சியற்றது. [முள்ளது.
श्वेतसुरसा வெண்ணொச்சில். **सितासौ** வெளுத்ததும்ரஸமு

[वासन्ती यूथिका चाथ सा पीता हेमपुष्पिका
[झिण्टी बाणा कुरवकः सा पीता तु कुरण्टकः
[करवीरस्सहचरी जातिः कुन्दं करीरकः
[स्याद्धत्तूरस्तथोन्मत्तः फलं मातुलपुत्रकः
[फलपूरो मातुलङ्गो जम्बीरस्तु समीरणः

वन्धुजीवकः (बन्ध) உச்சித் திலகம். தன் பந்து போன்ற வண்டுகளுக்குப் பிழைப்பைக் கொடுக்கிறது.
वासन्ती குருக்கத்தி. வஸந்தகாலத்தில் பூர்க்கிறது.
यूथिका முல்லை. கூட்டத்தை யுடையது.
हेमपुष्पिका மஞ்சள் (பொன்) நிற முள்ள முல்லை. **सा पीता**
झिण्टी முட் குருஞ்சி. ஜிம் என்று சப்திக்கிறது.
बाणा (बण) கருப்புக்குருஞ்சி. உலர்ந்தபோது சப்திக்கிறது.
कुरवकः (रु) சிவந்த பூவுள்ள பெருங்குருஞ்சி. கெட்ட
कुरण्टकः மஞ்சப் பூவுள்ளகுருஞ்சி.**पीता**[தெனப்படுகிறது.
करवीरः (वीर) அலரி. கையை ஹிம்ஸிக்கிறது.
सहचरी (चर) பச்சைப் பூவுள்ள குருஞ்சி. அசைகிறது.
जातिः (जम) சிறு சண்பகம். இதனால் ஸுகமுண்டாகிறது
कुन्दम् (दो) குருந்த மரம். பூமியைப் பிளக்கிறது.
करीरः (ईर) தூதுவளை.(முள்ளால்) யானையைப்பிடிக்கிறது.
धत्तूरः (धू) ஊமத்தை. (ரோகங்களை) அலையச்செய்கிறது.
उन्मत्तः (अत+मदी) ,, பைத்தியம் பிடிக்கச்செய்கிறது.
मातुलपुत्रकः ஊமத்தங்காய் **अस्यफलः** [கிறது.
फलपूरः (पॄ) கும்மடி மாதுளை. விரைகளால் நிறைந்திருக்
मातुलङ्गः (तुल) ,, ருசியுள்ள வஸ்துக்களின் நிறை இதனிடம் ஸரியாக இல்லை.

[पर्णासश्वेतोर्जुकस्यात् मूर्वा पाठा बुकः पुमान्
[जीवन्तिका गुडूची तु कटुश्च कटुरोहिणी
[अर्काह्वार्कपर्णस्यात् तत्श्वेतोऽलर्क इत्यपि
[अपामार्गो मर्कटी तु भार्गी मूषिकपर्ण्यपि

जम्बीरः (जमु) கிடாரை. ருசி பார்க்கப்படுகிறது.
समीरणः (ईर) ,, வாஸனை எங்கும் விடுகிறது.
पर्णासः (असु) கறுப்புக் கஞ்சாங்கோரை. (பழுத்த) இலைகளைப் போக்கடிக்கிறது.
अर्जुकः(अर्ज) வெளுப்புக்கஞ்சாங்கோரை.(ஆரோக்கியத்தை) ஸம்பாதிக்கிறது. [ளுகிறது.
मूर्वा (मूर्व) பெருங்குரும்பை. (கோலைக்) கட்டிக் கொள்
पाठा (पठ) பங்கைப் பாளை. செவுகளுர்ப் பூண்டு. இதைப் பற்றி வெகுவாய்ப் படிக்கப் படுகிறது.
बुक (वा) கொக்குமந்தாரை. பரிமளிக்கிறது.
जीवन्तिका (जीव) பில்லூரி. பிழைப்பிக்கிறது.
गुडूची (गुड) சீந்தற்கொடி. ரக்ஷிக்கிறது.
कटुः (कटे) स्त्री கடுகுரோகிணீ. (ரோகத்தைத்) தடுக்கிறது.
कटुरोहिणी (रुह) ,, காரமானதும் பரவுந்தன்மையுமுள்ளது
अर्काह्वः எருக்கு. ஸூரியனுடைய பெயரையுடையது.
अर्कपर्णः ,, ஸூர்யனைப் போல் உஷ்ணமான இலைகளையுடையது.
अलर्कः (अल) வெள்ளெருக்கு अर्के शुक्ले அலங்கரிக்கிறது.
मर्कटी பூனைக்காலி. குரங்கைப் போல்பலவேலை செய்கிறது.
अपामार्गः நாயுருவி. சுற்றிலும் வழியை யுடைத்தானது.
भार्गी (भ्रस्ज) கண்டு பாரங்கி.(சிலேஷ்மத்தை)வாட்டுகிறது.

[मञ्जिष्ठा धन्वयासस्तु बाकुची कण्टकारिका
[चित्रपर्णी सिंहपुच्छी क्षीरावी करिपिप्पली
[नीली तु नीलिनी दारुहरिद्राऽथ शतावरी
चव्यं तु चविका काकचिञ्ची गुञ्जोऽथ पिप्पली
वचा हैमवती शुक्लाऽटरूषाऽतिविषा स्त्रियाम्

मूषिकपर्णी எலியால். எலிக் காதைப் போன்ற இலைகளை யுடையது.
मञ्जिष्ठा (ष्ठा) மஞ்சிஷ்டை. மனோஹரமான நிறமுள்ளது.
धन्वयासः (या) சிறுங்காஞ்சோரி. பாலை வனத்திலுண் டாகிறதும் பரவுகிறதுமானது.
बाकुची (वा, कुञ्च) எருமை யாட்டாங் கொடி. குஷ்டாதி ரோகங்களைக் குறைக்கிறது.
कण्टकारिका(ऋ) கண்டங்கத்திரி. முட்களை அடைந்திருக் கிறது.
चित्रपर्णी பெருமல்லி. விசித்திரமான இலை யுடையது.
सिंहपुच्छी „ ஸிம்ஹ வாலைப் போன்ற பூங்கொத்துள்ளது
क्षीरावी (अव) சிறு பாலை. பாலை ரக்ஷிக்கிறது.
करिपिप्पली யானைத்திப்பிலி. யானைக்கு யோக்கியமானது
नीली नीलिनी (णील) நீலி. அவுரி, நீல நிறமாக்குகிறது.
दारुहरिद्रा மரமஞ்சள். மர ஸம்பந்தமான மஞ்சள்.
शतावरी (आ+वृञ्) தண்ணீர் மிட்டான். அனேக வேர் களால் பூமியைச் சூழ்கிறது.
चव्यम्, चविका (चर्व) செவியம். சாப்பிடப் படுகிறது.
काकाचिञ्ची குன்றுமணி. காக்கை நிறமுள்ள முகமுள்ளது

विष्णुक्रान्ता गोक्षुरकः कोकिलाक्षोमिसिस्तथा
शणपुष्पा बलावज्रद्रुमो वै तोयपिप्पली
स्वाद्वी द्राक्षा च कदली स्त्रियां स्यादंशुमत्फला
विडङ्ग यष्टिमधुकं त्रिवृता कालमेषिका

गुञ्जा (गुजि) „ உலர்ந்த பொழுது கொஞ்சம் சப்திக்கிறது
पिप्पली (पॄ) திப்பிலி. (நோயினின்றும்) ரக்ஷிக்கிறது.
वचा (वच) வசம்பு. வைத்தியத்திற்கு ஸதா வழங்கப்படு[கிறது.
हैमवती வெள்ளை வசம்பு शुक्ला
अटरूषा (रुष) ஆடாதோடை. பரவின ரோகஹாரியாகிறது
अतिविषा (विषू) அதி விடையம். விஷத்தைக் கடந்தது.
विष्णुक्रान्ता (क्रमु) விஷ்ணுக்கிராந்தம். விஷ்ணுவினால் ஆக்கிரமிக்கப்பட்டது.
गोक्षुरकः நெரிஞ்சல். பசுவிற்குக் கத்தியைப் போன்றது.
कोकिलाक्षः நீர் முள்ளி. குயில் கண்ணைப்போன்ற பூவுள்ளது
मिसिः (मस) சதகுப்பி. கசப்பாகவும் பரிணமிக்கிறதுமானது.
शणपुष्पा கிலுகிலுப்பை. சணற்பூவைப்போன்ற பூவுள்ளது.
बला (बल) சித்தாமுட்டி. இதனால் ஜீவிக்கிறார்கள்.
वज्रद्रुमः சதிர்க்கள்ளி. வஜ்ஜிரத்திற்கொப்பானகிளைகளுள்[ளது.
तोयपिप्पली நீர்த்திப்பிலி. நீரிலுண்டான திப்பிலி
स्वाद्वी (स्वद) திராக்ஷை. ருசிபார்க்கப்படுகிறது.
द्राक्षा (द्रा) „ இதனிடம் குதித்துக் கொண்டுபோகிறார்கள்
कदली (दल) வாழை. காற்றினால் கிழிகிறது.
अंशुमत्फला „ காந்தியுள்ளதான பழங்களுள்ளது.
विडङ्गम् (विड) வாயு விளங்கம். ரோகத்தை பேதிக்கிறது.
यष्टिमधुकम् அதி மதுரம். தேனுடன் சரியான கோல்.

इक्षुगन्धा त्वथक्षीरविदारी लोचमस्तकः
मुग्दपर्णी भुजंगाक्षी गोपी तूत्पलशारिबा
ऋषभश्चनली ऋद्धिः रेणुका चापि वालुकम्
काकाङ्गी वै लाङ्गलकी गोजिह्वा सुवहापि च

त्रिवृता (वृञ्) சிவதை. மூன்று புடங்களால் மறைக்கிறது.
कालमेषिका (मिष) கடுஞ்சிவதை. கருப்பாகப் பார்க்கப்படு கிறது.
इक्षुगन्धा வெளுத்தயிறளி. கரும்பைப்போல்மணமுடையது.
क्षीरविदारी (दृ) கறுத்தயிறளி. பாலுள்ளதும் பூமியைப் பிளக்கிறது மானது.
मुग्दपर्णी நரிப் பயர். பயருக் கொப்பான இலைகளுடையது
भुजंगाक्षी ஸர்ப்பாக்ஷி. பாம்பின் கண்ணைப் போன்ற பூவுள்ளது.
गोपी (गुपू) நன்னாரி. (சீத பேதிக்காரனை) ரக்ஷிக்கிறது
उत्पलशारिबा (शॄ) ,, கரு நெய்தல் போன்ற பூவும் துர்க் குணத்தை ஹிம்ஸிக்கிறது மானது.
ऋषभः ஓர் ஔஷதி விசேஷம். மிகவும் சிறந்தது.
नली (णल) ஓர் வாஸனை. வாஸிக்கிறது.
ऋद्धिः (ऋधु) விருத்தி என்கிற ஔஷதி. விருத்தி அடைகி றுர்கள்.
रेणुका அரேணுகம். தூளியுள்ளது.
वालुकम् (वल) ஏலவாலுகம். சலிக்கிறது.
काकाङ्गी சிறு கோவை. காக்கையைப்போன்ற பழமுள்ளது
लाङ्गलकी பால் சொத்தி. சிறு கரும்பு. கலப்பையைப்போல் (கர்ப்பத்தை பேதிக்கிறது).

तुण्डिकेरी तु कार्पासी वार्ताकी दुष्प्रधर्षिणी
भारद्वाजी तु सा वन्या मुसली तालमूलिका
गाङ्गेरुकी नागबला शिवा तामलकी तु च
अजश्रृङ्गी घोषकः स्यान्महाजाली स पीतकः

गोजिह्वा வெண்டை. மாட்டின் நாக்கைப் போன்ற இலையுடையது.

सुवहा (वह) ஸர்ப்பாக்ஷி. பரிமளத்தை வஹிக்கிறது.

तुण्डिकेरी (ईर) பருத்தி. முகரோகங்களைப் போக்குகிறது.

कार्पासी (डुकृञ्) ,, ஜன உபயோகத்திற்குச் செய்யப்பட்டது.

वार्ताकी (अकि) கத்திரி. ஆரோக்கியத்தை அடைவிக்கிறது.

दुष्प्रधर्षिणी (ञिधृषा) ,, (முட்களாதலால்) துக்கத்தோடு அடையத் தக்கது.

भारद्वाजी காட்டுப்பருத்தி **सा वन्या** பரத்துவாஜ ரிஷியால் [சிருஷ்டிக்கப்பட்டது.

मुसली(मुस) நிலப்பனை. கண்டிக்கிறது.

तालमूलिका ,, பனைக்கொப்பான வேரையுடையது.

गाङ्गेरुकी (इर) பீர்க்கு. கங்கை நீரை (திரஸ்கரித்து) எறிகிறது.

नागबला ,, யானைகளுக்கு பலத்தைக்கொடுக்கிறது

शिवा அருநெல்லி. ஆரோக்கிய ரூபமாய் மங்களகர ஹேது [வானது.

तामलकी (तमु) ,, இச்சிக்கப்படுகிறது.

अजश्रृङ्गी ஆடு தீண்டாப்பாளை. ஆட்டின் கொம்பைப்போல் பலத்தையுடையது.

घोषकः (घुषिर्) தும்மட்டி. உலர்ந்தபோது சப்திக்கிறது.

महाजाली பொன்னிற ,, **पीतकः** மிகவும் படருகிறது.

[शैलेयं गजभक्ष्या हि शङ्खिनी नन्दिवृक्षकः
[ताम्बूलवल्ली तांबूली नागवल्ली तथापि च
[कर्चूरकोथ त्वक्पत्रं एला स्यादुपकुञ्चिका
[प्रपौण्डरीकं पौण्डर्यं वयस्था दस्तिकापि च
[आढकी वै तुवरिका भूनिम्बः सप्तला स्त्रियाम्

शैलेयम् கல் மதம். சிலையிலுண்டானது.
गजभक्ष्या (भक्ष) ஆனை வணங்கி. யானையால்பக்ஷிக்கப்படுகிறது
शङ्खिनी சங்கங்குப்பி. சங்கம் போன்ற பூ வுள்ளது.
नन्दिवृक्षकः (टुनदि) படுகரணை.செழிக்கிற செடி.
ताम्बूलवल्ली, ताम्बूली (तमु) வெற்றிலைக்கொடி. மயக்கத்தை அடைவிக்கிறது.
नागवल्ली ,, நாகலோகத்திலிருந்து கொண்டு வரப்பட்ட [கொடி
कर्चूरकः (कृत्ती) கச்சோலம்.ரோகங்களை அறுக்கிறது.
त्वक्पत्रम् லவங்கச்செடி. பட்டைகளை விசேஷமாக வுடை [யது.
एला (इल) ஏலம். (துர்நாற்றத்தைத்) துலைக்கிறது.
उपकुञ्चिका (कुञ्च) சிற்றேலம். சிறிதாயிருக்கிறது.
प्रपौण्डरीकम्, पौण्डर्यम् வரள் தாமரை. சிறந்த வெண்டாமரை போலிருக்கிறது.
वयस्था (ष्ठा) காகொளி. வயதைக் (கிழமாக்காமல்)நிறுத்து [கிறது
आढकी (ढौक्ट) துவரை. நெருங்கப்படுகிறது.
तुवरिका ,, இதனிடம் துவர்ப்பு இருக்கிறது.
भूनिम्बः நில வேம்பு.
सप्तला (ला) காய்த்துருய். ஏழு (குணங்களைக்) கொடுக்கிறது.

[स्पृक्का हि ग्रन्थिपर्णं तु कैवर्ती मुस्तकं हि वै
[वृद्धदारकोऽग्निशिखा खरपुष्पोऽम्लवेतसः
[स्वर्णक्षीरो माषपर्णी खदिरा सोमवल्लरी
[जीवन्ती जीवकः पद्मचारिणी चाथ पौष्करम्

स्पृक्का (स्पृश) நாகப் பூ. வாஸனையால் தொடுகிறது.

ग्रन्थिपर्णम् தன்றிலெண்ணை. கணுக்களிலிலையுள்ளது.

मुस्तकम् (मुस्) பெரும் முத்தக்காசு. ரோகங்களைக் கண்டிக்கிறது. [கிறது.

वृद्धदारुकः (दृ) பொத்திக் கீரை. கிழத்தனத்தைத் துலைக்

अग्निशिखा குப்பு மென்னி. தீக்சுடரைப் போல் தாபத்தைக் கொடுக்கிறது.

खरपुष्पा நாய் வேளை. தீக்ஷ்ணமாகிய பூ வுள்ளது.

अम्लवेतसः புளிவஞ்சிக் கருணை. புளிப்புடன் கூடின வஞ்சி

स्वर्णक्षीरी குக நீர். பொன்னிறமான பாலுள்ளது.

माषपर्णी பெரு விடு கொள்ளு. உளுந்திலை போன்ற இலையுடையது.

खदिरा வரளச் சுண்டி. கருங்காலியைப் போன்ற நுட்ப இலையுள்ளது.

सोमवल्लरी பொன்னுங்கணி. சந்திரனைப் போல் குளிர்ந்த கொடியுள்ளது.

जीवन्ती, जीवकः (जीव) சிறுபாலை. பிராணாதாரமானது.

पद्मचारिणी (चर) ஓரிதழ்த்தாமரை. தாமரையைப்போல் வியாபிக்கிறது.

पौष्करम् மேட்டுத்தாமரைக்கிழங்கு. தாமரையையொத்தது.

अजमोदा (मुद्) ஓமம். ஆட்டைக் களிப்பிக்கிறது.

[अजमोदाऽथ काम्पिल्यो पद्माटस्तु पुनर्नवा
[शटी प्रसारिणी चाथ वितुन्नं सुनिषण्णकम्
[लतार्कदुद्रुमौ तत्र हरितेऽथ महौषधम्
[लशुनं कुलकं क्लीबे पलाण्डुस्तु सुकन्दकः
[शणपर्णी त्रायमाणा भृङ्गराजोऽथ वायसी

काम्पिल्यः செருகட்புல். கம்பில தேசத்திலுண்டானது.
पद्माटः (अट) தகரை. தாமரையைப்போல் சலிக்கிறது.
पुनर्नवा சாரடை. வெட்டப்பட்டாலும் துளிர்க்கிறது.
शटी (शट) சிறுகச் சோலம். (கபத்தை) நசிப்பிக்கிறது.
प्रसारिणी (सृ) முதியாக் கூந்தல். (வாதத்திஞல் முடக்கப் பட்ட அங்கங்களிதஞல்) நீட்டப்படுகிறது.
वितुन्नम् (तुद) ஆரை. இதனிடமிருந்து துயரம் நீங்குகிறது
सुनिषण्णकम् (षद्लृ) ,, இதனிடத்தில் நற்குணமிருக்கிறது.
लतार्कः (अर्क) பச்சை நீருள்ளி. **हरिते** கொடிகளால் துதிக் கப்படுகிறது.
दुद्रुमः (द्रु) ,, இதஞல் துஷ்டமான நோய்கள் நீங்குகின்றன
महौषधम् வெள்ளுள்ளி. சிறந்த மருந்தாயிருக்கிறது.
लशुनम् (अश) வெள்ளைப் பூண்டு. மருந்தாக உண்ணப் படுகிறது.
कुलकम् (कुल) பேப்புடல். கும்பலாக இருக்கிறது.
पलाण्डुः (पल) வெங்காயம். கபக்காரராலடையப்படுகிறது.
सुकन्दकः ,, நல்ல கிழங்குள்ளது.
शणपर्णी செம்பை. சணலேப்போன்ற இலேகளுடையது.
त्रायमाणा (त्रैङ्) மறுக்கொண்ணே. ரோகத்திலிருந்து ரக்ஷிக்கிறது.

ज्योतिष्मती च वाराही मधुरा चक्रवर्तिनी
सुषवी कारवेल्लस्यादर्शोघ्नः सूरणोपि च
इक्ष्वाकुश्चाथ गण्डीरो गोडुम्बाथेन्द्रवारुणी
शतवीर्या तु सा शुक्ला मुस्तकं भद्रमुस्तकः

भृङ्गराजः கையாந்தகரை. வண்டைப் போல் விளங்குகிறது
वायसी கருந்தக் காளி. காக்கையைப்போல் கருப்பானது.
ज्योतिष्मती வாலுளுவை. சூடுள்ளது.
वाराही மருள். காட்டுப்பன்றிகளால்ஆக்கிரமிக்கப்படுகிறது
मधुरा பெருஞ் சதக் குப்பி. (விரோத பாவத்தில் பெயரை அடைந்திருக்கிறது).
चक्रवर्तिनी (वृतु) இண்டஞ் செடிசக்கிரம்போல்இருக்கிறது
सुषवी (षूद्) பாகல். நன்கு காய்க்கிறது.
कारवेल्लः (वेल्ल) ,, முயற்சியால் சலிக்கிறது.
अर्शोघ्नः (हन) கரணை. மூல வியாதியைத் துலைக்கிறது.
सूरणः (षू) ,, உண்ணத் தூண்டுகிறது.
इक्ष्वाकुः (अक) பேய்ச்சுறை. கரும்பைக் குடிலமாக்குகிறது.
गण्डीरः (इर) பெருங்கரணை. புண்களைப்போக்கடிக்கிறது.
गोडुम्बः (तुबि) சுக்கன். பேய்க் கொம்மட்டி. பூமியைப் பிடிக்கிறது.
इन्द्रवारुणी (वृञ्) கொம்மட்டி. இந்திரனை வரிக்கிறது.
शतवीर्या வெள்ளருகம்புல். **दूर्वा सिता** நூறு மடங்கு பல முள்ளது.
मुस्तकम् (मुस्त) பெரும் முத்தக்காசு (ரோகங்களைப்) போக்குகிறது.
भद्रमुस्तकः (मुस्त) நாகமுத்தக்காசு. மங்களகரமும் ரோக ஹாரியுமானது.

ह्रीबेरं कुन्दुरु मुरा क्षेम व्याघ्रनखं नखम्
वंशः पुंसि च ग्रन्थिश्च नडस्तु धमनश्शरः
वेणवः कीचकास्ते स्युर्ये स्वनन्त्यनिलोद्धताः
अस्त्रीकुशं तु दर्भस्याद्भेदाश्छत्रा च कत्तृणम्
उच्चटा बल्बजः काशः पूगो घोण्टा च वै स्त्रियाम्

ह्रीबेरम् குருவேர். லஜ்ஜையோடு கூடின சரீரம் (**बेरम्**)
कुन्दुरुः ஓர் வாஸனை. முல்லையை யொத்தது.
मुरा (मुर) முரமென்கிற வாஸனை. சூழ்ந்து கொள்ளுகிறது
क्षेमः (क्षि) கருங்கச் சோலம். (வாஸனைக்கு) வாஸஸ்தான மானது.
व्याघ्रनखम् புலியுகிர் என்கிற வாஸனை. புலிநகம் போன்றது.
नखम् (नख) சங்கநகம் ,, வாஸனையை அடைவிக்கிறது.
वंशः (वन) மூங்கில். சப்திக்கிறது. சிறப்பிக்கப்படுகிறது.
वेणुः (वेञ्) ,, இதனால் நெய்கிறார்கள்.
ग्रन्थिः (ग्रथि) மூங்கிற்கணுவு. கட்டப்பட்டிருக்கிறது.
नडः (णल) நெட்டைக்கோரை. கட்டப்பட்டிருக்கிறது.
धमनः (ध्मा) கொருக்கை சந்துள்ளதால் ஊதப்படுகிறது.
शरः (शॄ) சரம். சிறு மூங்கில். ஹிம்ஸிக்கிறது.
कीचकः (कै, चीक) காற்றினாலடிக்கப்பட்டு சப்திக்கிற மூங்கில். **वेणवः स्वनन्त्यनिलोद्धताः**
कुशः, शम् (शीङ्) தர்ப்பம். பூமியில் படுத்திருக்கிறது.
दर्भः (दर्भी) ,, (பல ரூபமாகக்) கட்டப் படுகிறது.
छत्रा (छद) குடைப்புல். குடையைப் போலிருக்கிறது.
कत्तृणम् காவட்டம் புல். உபயோகமற்றதால் குத்ஸித மானது.

रसाल इक्षुस्तद्भेदाः पुण्ड्रकान्तारकादयः
स्याद्वीरणं वीरतरं मूलेऽस्योशीरमस्त्रियाम्
नडादयस्तृणं गर्मुच्छ्यामाकप्रमुखा अपि

52. புற் பூண்டுகள்

उच्चटा (चट) குண்டு முத்தக்காசு. ரோகங்களை பேதிக்கிறது.
बल्बजाः (वल, वन) पु ब. வழல். மூடிக்கொண்டிருக்கிறது. **व** விற்கு **ब**
काशः, शम् (काश्टृ) நாணல். குருவிக் கரும்பு பிரகாசிக்கிறது.
घोण्टा (घुण) பாக்குமரம். முகத்தைச் சுத்தமாக்குகிறது.
पूगः (पूञ्) „ ஜனங்களை மயக்குகிறது.
रसाल. (अल) கரும்பு. ரஸத்தால் அலங்கரிக்கப்பட்டிருக்கிறது.
इक्षुः (इष) „ இச்சிக்கப் படுகிறது.
पुण्ड्रः (पुडि) கரும்பு பேதம். **तद्भेदाः** அரைக்கப்படுகிறது.
कान्तारकः (ऋ) „ இஷ்டத்தை அடைகிறது.
आदि சப்தத்தினல் **कोशकाराद्या** திகளை அறியவும்.
वीरणम्, वीरतरम् (ईर) இலாமிச்சை பக்ஷிகளை அடைகிறது.
उशीरम्, रः (वश) வெட்டுவேர். இச்சிக்கப் படுகிறது.
गर्मुत् (गॄ) पु தினை. இதனுடையதான்யம் புசிக்கப்படுகிறது
श्यामाकः (अक) சாமை. நீல நிறத்தை அடைகிறது.
नड, काश சப்தம் முதல் இதுவரையில் **तृण** என்று சொல்லப் படும். **नडादयस्तृणं गर्मुच्छ्यामाकप्रमुखा अपि**
बालतृणम्, शष्पम् (शसु) இளம்புல். ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது
घासः (अद, घस) பசும்புல். புசிக்கப்படுகிறது.
यवसम् (यु) „ கூடிக்கொண்டிருக்கிறது.
तृणम् (तृणु) புல். புசிக்கப்படுகிறது.

[शष्पं बालतृणं घासो यवसं तृणमर्जुनम्
[तृणानां संहतिस्तृण्या नडया तु नडसंहतिः
[तृणराजाह्वयस्तालो नालिकेरस्तु लाङ्गली
[फलमुद्वेगमेते च हिन्तालसहितास्त्रयः
[खर्जूरः केतकी ताली खर्जूरी च तृणद्रुमाः

अर्जुनम् (**अर्ज**) புல். ஸம்பாதிக்கப்படுகிறது.
तृण्या புற்குவியல் **तृणानाम् संहतिः**
नड्या நெட்டக்கோரைக் கூட்டம் **नडसंहतिः**
तृणराजः பனை. திருண ஜாதியில் முக்கியமானது.
तालः (**तल**) „ உறுதியான வேராகையால் நிலைக்கிறது.
नालिकेरः (**णल**) தென்னை. வாயுவினால் ப்ரேரேபிக்கப்படுகிறதும் வாஸனையுடையதுமானது
लाङ्गली (**लगि**) „ உயர்ந்துபோகிறது. கலப்பையையொத்த மட்டைகளையுடையது.
उद्वेगम् கொட்டைப் பாக்கு.(**पूगः**) **अस्य फलम्** மிகுந்த வேகமுடையது.
हिन्तालः (**हि**) கூந்தற்பனை. பிரதிஷ்டையுடையது.
खर्जूरः (**खर्ज**) பேரீச்சன். (ரக்தபித்தாதிகளைப்) போக்குகிறது.
केतकी (**कित**) தாழை. வாஸனை இதில் வஸிக்கிறது.
ताली (**तल**) தாளிப்பனை. நிலையையுடையது.
खजूरी (**खर्ज**) ஈச்சன். (ரோகத்தைக்) கண்டிக்கிறது.
तृणद्रुमाः இவ்வைந்தும் திருண விருக்ஷ பேதங்களாகும்.
षड्ग्रन्थः ஆறு கணுவுகளுள்ள புங்கள்.
मर्कटी குரங்கு நிறமுள்ள கொடிப்புங்குள்.

[करञ्जभेदाः षड्ग्रन्थो मर्कट्यङ्गारवल्लरी
[ओण्ड्रपुष्पं जपापुष्पं वज्रपुष्पं तिलस्य यत्
[ज्यौत्स्नी पटोलिका जाली सालपर्णस्तु चित्रकः
[व्याधिः कुष्ठं धातकीस्यान्नादेयी भूमिजम्बुका
[ओषध्यो जातिमात्रे स्युरजातौ सर्वमौषधम्

अङ्गारवल्लरी நெருப்பு நிறமான பூங்கொத்துள்ள புங்கன்.
ओण्ड्रपुष्पम् செவ்வரத்தை. உட்ரதேசத்திலுண்டானது.
जपापुष्पम् ,, ஜலத்தில் ஜபம் செய்கிறவனைப்போலிருக்கிறது
वज्रपुष्पम् எள்ளுப்பூ **तिलस्य यत्** வஜ்ஜிரம் போற்சிறந்தது.
ज्यौत्स्नी புடல். நிலவைப்போல் பிரகாசிக்கிறது.
पटोलिका ,, துணியைப்போல் வெளித்த பூவுள்ளது.
जाली (जल) ,, வலையைப்போல் மூடிக்கொள்ளுகிறது.
सालपर्णः மோர்மல்லி. ஆச்சான் இலைகளுக்கொப்பான இலைகளுள்ளது.
चित्रकः (त्रैङ्) சித்திர மூலம். சேதனங்களை ரக்ஷிக்கிறது.
व्याधिः கிழாநெல்லி. (குஷ்ட) வியாதியைக் கண்டிக்கிறது.
कुष्ठम् (ष्ठा) ,, பூமியிலிருக்கிறது.
धातकी (डुधाञ्) தாதகி என்கிற கந்தம். புஷ்பங்களை தரிக்கிறது.
नादेयी நிலநாவல். நதியினருகே யுண்டாகிறது.
भूमिजम्बुका ,, பூமியிலுண்டாகும் நாவல்.
ओषधी தனித் தனியான கொடி ஜாதி **जातिमात्रे**
औषधम् ஜாதி பேதமின்றி ரோகஹாரியானது **अजातौ सर्वम्**
शाकम् (शक) கீரை. காய் பூ முதலியன **पत्रपुष्पादि**
तण्डुलीयः சிறு கீரை. அரிசியைப் போலொத்த விரையுள்ளது.

शाकाख्यं पत्रपुष्पादि तण्डुलीयोऽल्पमारिषः
बिम्बिका तुण्डिकेरी स्याद्दन्तिकाऽथ कुटन्नटम्
कूष्माण्डकस्तु कर्कारुरुर्वारुः कर्कटी स्त्रियौ
इक्ष्वाकुः कटुतुम्बी स्यात्तुम्ब्यलाबूरुभे समे
कलम्ब्युपोदिका स्त्री तु मूलकं हिलमोचिका

अल्पमारिषः (षो) சிறுகீரை. சிறுநோய்களைத் துலைக்கிறது
बिम्बिका (कै) கோவை. (உதட்டு) பிம்பம் போன்ற சிவந்த பழமிதற்குண்டு
तुण्डिकेरी ,, முகம், மூக்குஇவைதப்போன்றருபமுள்ளது.
दन्तिका (दमु) நாகத்தி. ரோக சமனகரமானது.
कुटन्नटम् (नट) பெருங்கோரைக் கிழங்கு. கோணலாய் நடிக்கிறது.
कूष्माण्डकः பூசினி. கொஞ்சம் உஷ்ணம் விரைகளிலுள்ளது
कर्कारुः (कर्क सौत्रोधातुः ऋ) ,, சிரிக்கப் படுவதை அடை-
उर्वारुः (ऋ) வெள்ளரி. மிகவும் அடையப்படுகிறது.[கிறது.
कर्कटी (कटे) ,, (மூத்திர) வர்ஷத்தைச் செய்கிறது.
इक्ष्वाकुः (अक) பேய்ச் சுரை. கரும்பின் பெயரைக் குடிலமாக அடைகிறது.
कटुतुम्बी ,, ருசிக்காதை சுரை.
तुम्बी (तुबि) சுரை. (ருசியைப்) பீடிக்கிறது.
अलाबूः (लबि) ,, (உலர்ந்தால் நீரில்) அமிழ்கிறதில்லை.

கிரைகளின் பேதங்கள் பலவுள **शाकभेदाः**

कलम्बी (लबि) கொடி வசளை. நீரில் தொங்குகிறது.
उपोदिका கொத்து வசளை. அதிகமான நீரையுடையது.

वास्तुकं शाकभेदाः स्युर्दूर्वा तु शतपर्विका
शिग्रुजं श्वेतमरिचं मोरटं मूलमैक्षवम्

मूलकम् (मूल) முள்ளங்கி. நல்ல இருப்பையுடையது.
हिलमोचिका (हिल मुच्ल्) கீரை. ரதிசேஷ்டையை விடு விக்கிறது.
वास्तुकम् (वस) சக்கிரவர்த்திக் கீரை. குணங்கள் இதிலி ருக்கின்றன.
दूर्वा (दूर्वी) அருகு. (பசுக்களால்) பீடிக்கப்படுகிறது.
शतपर्विका ,, அநேக கணுக்களுள்ளது.
शिग्रुजम् (जनी) முருக்கம் விதை. முருங்கையிற் பிறந்தது.
श्वेतमरिचम् ,, (குணத்தில்)வெண்மிளகைப்போன்றது.
मोरटम्(मुर)கரும்பினுடையவேர்.मूलमैक्षवं சுற்றியிருக்கிறது.
ग्रन्थिकम् திப்பிலிக்கட்டை. முடியைப்போலிருக்கிறது.
पिप्पलीमूलम् ,, திப்பிலியினுடைய வேர்.
त्वक्क्षीरी துவக்ஷீரி. மூங்கிலினின்றுமுண்டான பாலை யுடையது.
वंशरोचना (रूच) ,, ,, ஜாடராக்கினியை ஒளிப்பிக்குமது.
गोलोमी ஜடாமாம்ஸி. பசு மயிரைப்போன்ற நாருடையது.
भूतकेशः ,, பூதத்தின் ,,
पत्राङ्गम् ரத்த ஸாரம். இலைகளை அவயவத்திலுள்ளது.
रक्तचन्दनम् ,, செஞ்சந்தனம் போன்றது.
त्रिकटु சுக்கு, மிளகு, திப்பிலிகளினுடையசேர்க்கை. மூன்று காரங்களின் கூட்டம்.
त्र्यूषणम्, व्योषम् (वि + उष) ,, ரோகத்தை தஹிக்கிறது.
त्रिफला, फलत्रिकम् கடுக்காய், தானிக்காய், நெல்லிக்காய் களின் சேர்க்கை.

ग्रन्थिकं पिप्पलीमूलं त्वक्क्षीरी वंशरोचना
गोलोमी भूतकोशो ना पत्रांगम् रक्तचन्दनम्
त्रिकटु त्र्यूषणं व्योषं त्रिफला तु फलत्रिकम्

[सिंहो मृगेन्द्रः खड्गी तु गण्डकश्चाथ जम्बुकः
[शृगाल ओतुमार्जारौ हरिणे मृग इत्यपि
शार्दूलद्वीपिनौ व्याघ्रे तरक्षुस्तु मृगादनः

53. मृगाः மிருகங்கள்

सिंहः (हिंसि) சிங்கம். ஹிம்ஸிக்கிறது.
मृगेन्द्रः ,, மிருகங்களுக்குச் சிறந்ததாகையால் அரசன்.
खड्गिन् खड्गः (खड) காண்டாமிருகம். கண்டிக்கத்தகுந்த கொம்பை யுடையது.
गण्डकः ,, சிறந்த கன்னத்தை யுடையது.
जम्बुकः (जमु) நரி (மாம்ஸத்தைத்) தின்கிறது.
शृगालः (ला) ,, கொம்பை அடைகிறதில்லை.
ओतुः (अव) பூனை. (வீட்டை எலி உபத்திரவத்தினின்றும்) ரக்ஷிக்கிறது.
मार्जारः (मृजू) ,, (வீட்டைச்) சுத்தி செய்கிறது.
हरिणः (हृञ्) மான். (வாத்தியத்தால்) இழுக்கப்படுகிறது.
मृगः (मृग) ,, (வேடர்களால்) தேடப்படுகிறது.
शार्दूलः (शॄ) புலி. ஹிம்ஸிக்கிறது.
द्वीपिन् (ईङ्) ,, இரு (நிறத்தை) அடைகிறது.
व्याघ्रः (घ्रा) ,, முகருகிறது.
तरक्षुः (क्षिणु) சிறுத்தை. தாண்டி (பாய்ந்து)க்கொல்லுகிறது
मृगादनः (अद) ,, மிருகங்களை பக்ஷிக்கிறது

ऋक्षाच्छभल्लभल्लूका लुलायो महिषोपि च
कपिप्लवंगप्लवगो वराहः सूकरः पुमान्
त्रयो गौधारगौधेरगौधेया गोधिकात्मजे
श्वावित्तु शल्यस्तल्लोम्नि शलली शललं शलम्

ऋक्षः (ऋष) *கரடி. ஹிம்ஸிக்கிறது.*
अच्छभल्लः, भल्लकः,भल्लूकः (भल्ल) „ *எதிராக நின்று ஹிம்ஸிக்கிறது.*
लुलायुः (लुल) *எருமை. சேறைக் கலக்குகிறது, புரளுகிறது*
महिषः (मह) „ *கௌரவிக்கப்படுகிறது.*
कपिः (कपि) *குரங்கு. ஸதா சலித்துக்கொண்டிருக்கிறது.*
प्लव(ङ्)गः (प्लुङ्) „ *தாண்டுகிறது,*
वराहः (हन) *காட்டுப்பன்றி. உபத்திரவிக்கிறது.*
सूकरः (षूङ्) „ *விசேஷமாகக் குட்டிகளை ஈனுகிறது*
गौधारः, गौधेरः गौधेयः *உடும்புக் குட்டி* = **गौधिकात्मजे**
श्वाविध् (व्यध्) पु *முள்ளம்பன்றி. நாயைக் குத்துகிறது.*
शल्यः „ *முள்ளையொத்த மயிர்களை யுடையது.*
शलली, शललम्, शलम् (शल) *முள்ளம்பன்றியின் மயிர், முள்*
तस्य लोम्नि *சிலுத்துக்கொள்ளுகிறது.*
वृकः (वृक) कोकः (कुक) *ஓநாய். மாம்ஸத்தை கிரஹிக்கிறது.*
ईहामृगः (ईह) „ *மிருகங்களை இச்சிக்கிறது.*

53. हरिणभेदाः மான் பேதங்கள்

ऐणेयम् त्रि *பெண் மானின் தோல் முதலியன*
ऐणम् त्रि *ஆண்* „ „ **चर्माद्यम्**
தோலுக்கு யோக்கியமான அறுவித மான்கள் **अजिनयोनयः**
वातप्रमीः (माङ्) *காற்றிற்கு எதிராகப் போகிற மான்.*

वातप्रमोर्वातमृगः कोकस्त्वीहामृगो वृकः
ऐणेयमेण्याश्चर्माद्यमेणस्यैणमुभे त्रिषु
कदली कन्दली चीनश्चमूरुप्रियकावपि
समूरुश्चेति हरिणा अमी अजिनयोनयः
कृष्णसाररुरुन्यङ्कुरङ्कुशम्बररौहिषाः
गोकर्णपृषतैणर्श्यरोहिताश्चमरो मृगाः

वातमृगः (मृग) „ காற்றைப் போல் ஓடித் தேடுகிறது.
कदली (दल) வாயுவினால் அடிக்கப்படுகிறது.
कन्दली (लीङ्) பயிரடியில் அணைகிறது.
चीनः (चिञ्) வேடரால் ஒன்று கூட்டப்படுகிறது.
चमूरुः (चमु) தின்னப்படுகிறது.
प्रियकः (प्रीञ्) இச்சிக்கப் படுகிறது.
समूरुः நல்ல துடையை யுடையது.
कृष्णसारः கறுத்த புள்ளி மான்
रुरुः (रु) அதிகமாகச் சப்திக்கிறது.
न्यङ्कुः (अञ्जु) அதிக போக்கை யுடையது.
रङ्कुः (रमु) ஆவலை யுண்டு பண்ணுகிறது.
शम्बरः (वृञ्) சுகத்தை மிகக் கோருகிறது.
रौहिषः ஓர் விதப் புல்லைத் தின்கிறது.
गोकर्णः பசுவின் காதை யொத்த காதை யுடையது.
पृषतः புள்ளிகளை யுடையது.
एणः (इण्) போகிறது.
ऋश्यः (ऋष) „
रोहितः சிவந்த நிறமுடையது.

गन्धर्वः शरभो रामः सृमरो गवयः शशः
इत्यादयो मृगेन्द्राद्या गवाद्याः पशुजातयः
उन्दुरुर्मूषकोऽप्याखुर्गिरिका बालमूषिका
शुनकः कुक्कुरः श्वा स्यादलर्कस्तु स योगितः

चमरः (चमु) தின்னப்படுகிறது.

இனிவரும் அறுவித மிருக விசேஷங்களும் பசு ஜாதியைச் சேர்ந்தவை **गवाद्याः पशुजातयः**.

गन्धर्वः (गन्ध अर्व) பிடித்துத் திரியும் கஸ்தூரி மிருகம்.

शरभः (शॄ) (சிங்கத்தைக்) கொல்லும் எட்டுகால் மிருகம்.

रामः (रमु) கலைமான். இதோடு விளையாடுகிறார்கள்.

सृमरः (सृ) வனத்தில் சஞ்சரிக்கும் பெரிய சவுரிமான்.

गवयः (अय) பசுவைப்போல் போகும் பசு ஜாதி மிருகம்.

शशः (शश) முயல். குதித்தோடுகிறது.

उन्दुरुः (उन्दी) எலி. முகர்ந்து ஈரமாக்குகிறது.

मूषकः (मुष) ,, (தான்யங்களைத்) திருடுகிறது.

आखुः (खनु) ,, எங்கும் தோண்டுகிறது.

बालमूषिका, गिरिका (गॄ) சிற்றெலி. தான்யங்களை விழுங்குகிறது.

चुचुन्दरी गन्धमूषी दीर्घदेही तु मूषिका

चुचुन्दरी (छो) மூஞ்சூரு. தான்யங்களைத் துண்டிக்கிறது.

गन्धमूषी துர்க்கந்தமுள்ள எலி.

दीर्घदेही பெருச்சாளி. பெரிய உடலுள்ளது.

मूषिका (मुष) ,, (தான்யத்தைத்) திருடுகிறது.

शुनकः (शुन) நாய். இங்கு மங்குந் திரிகிறது.

कुक्कुरः (कुक) ,, எலும்பு முதலியதை எடுக்கிறது.

श्वा विश्वकद्रुर्मृगया कुशलः सरमा शुनी
विट्चरः सूकरो ग्राम्यो वर्करस्तरुणः पशुः

श्वन् (**टु ओ श्वि**) நாய். திரிகிறது. [படுகிறது.
अलर्कः (**अल**) வெறி பிடித்த நாய். **सः योगितः** தடுக்கப்
विश्वकद्रुः (**कद्रि**) வேட்டை நாய் **यो मृगया कुशलः सः**
எல்லா மிருகங்களையும் அழப் பண்ணுகிறது.
सरमा (**सृ**) பெண்ணாய். **शुनी** (ஆணைக்குறித்துப்)போகிறது.
विट्चरः (**चर**) ஊர்ப் பன்றி. **ग्राम्य सूकरः** மலத்தைத்
वर्करः(**वृक**)வயது வந்தபசு.(புல்லை)எடுக்கிறது. [தின்கிறது.
अजा (**अज**) ஆடு. திரிகிறது
छागी (**छो**) „ வெட்டப்படுகிறது.
अजः छागः வெள்ளாடு
ऊर्णायुः செம்மறியாடு. இதற்கு ரோம முண்டு
मेषः (**मिष**) „ எதிர்க்கடாவோடு சண்டையிடுகிறது.
एडकः (**इल**) „ போகிறது.
उष्ट्रः (**उष**) ஒட்டகம். (வெய்யிலில்) தபிப்பிக்கப்படுகிறது.
मयः (**मय**) „ (தூரம்) போகிறது.
महाङ्गः „ (இதற்குப் பெரும் முசிப்பான) அங்கமுண்டு.
रासभः (**रासृ**) **गर्दभः** (**गर्द**) கழுதை உரத்துச் சப்திக்கிறது
खरः „ அதிசயமான முகமுடையது.
करभः (**कॄ**) ஒட்டகக் குட்டி **शिशुः** தூசியை இறைக்கிறது
शृङ्खलकः மர „ இதற்கு மரவிலங்கு பந்தனம்
दारवैः पादबन्धनैः
औष्ट्रकम् ஒட்டகக் கூட்டம் **उष्ट्राणां वृन्दे**
औरभ्रकम् செம்மறி யாட்டு „ **उरभ्राणां** „
आजकम् வெள்ளாட்டு „ **अजनां** „

अजा छागी त्वजश्छागः ऊर्णायुर्मेष एडकः
उष्ट्रे मयमहाङ्गौ तु रासभो गर्दभः खरः
करभाः स्युः शृङ्खलका दारवैः पादबन्धनैः
उष्ट्रोरभ्राजवृन्दे स्यादौष्ट्रकौरभ्रकाजकम्

54. गजः யானை

गजः (गज) யானை. மதிக்கிறது. மதம் பிடித்துப் போகிறது.
हस्तिन् ,, தும்பிக்கை இதற்கு இருக்கிறது.
प्रभिन्नः (भिदिर्) மதம்பெறுகுகிறயானை. மிகவும் பேதத்தை அடைகிறது.
यूथनाथः முக்கிய யானை. கூட்டத்திற்கு நாதன்.
यूथपः (पा) ,, கூட்டத்தைக் காற்கிறது.
मदोत्कटः மதம் பிடித்த யானை. மதத்தினுல் நிறைந்தது.
मदकलः (कल) ,, ,, சப்திக்கிறது.
करिशावकः, कलभः (डुलभ्) யானைக்குட்டி. நீரை அடைகிறது
हास्तिकम्, गजता யானைக் கூட்டம் **वृन्दे**
वशा (वश) பெண் யானை. இச்சிக்கிறது. இச்சிக்கப்படுகிறது.
उद्वान्तः (टुवमु) மதம் விட்ட யானை. **निर्मदः** வெளிவந்தது.
गण्डः (गडि) கன்னம். முகத்திலொரு புறத்திலிருக்கிறது.
(कटः) (कटे) ,, (மதத்தை) வர்ஷிக்கிறது.
मदः (मदी) மதம். இதனுல் மதிக்கிறது.
दानम् (दा) ,, ,, பிடிக்கிறது. [கிறது.
वमथुः (टुवम्) करशीकरः தும்பிக்கை நீர். வெளிவிடப்படு
कुम्भौ யானையின் தலை மாம்ஸ பிண்டங்கள் **शिरसः पिण्डौ** குடம் போன்றது. [பினடியை யுணருகிறது
विदुः (विद) கும்பங்களுடைய நடு. **तयोर्मध्ये** இதில் மாவட்டி

[गजोहस्ती प्रभिन्नस्तु यूथनाथस्तु यूथपः
मदोत्कटो मदकलः कलभः करिशावकः
हास्तिकं गजता वृन्दे वशा वुद्दान्तनिर्मदौ
गण्डः कटो मदो दानं वमथुः करशीकरः
कुम्भौ तु पिण्डौ शिरसस्तयोर्मध्ये विदुः पुमान्
अवग्रहो ललाटं स्यादीषिका त्वक्षिकूटकम्
अपाङ्गदेशो निर्याणं कर्णमूलं तु चूलिका
अधः कुम्भस्य वाहित्थं प्रतिमानमधोऽस्य यत्
आसनं स्कन्धदेशः स्यात्पद्मकं बिन्दुजालकम्

अवग्रहः (अव+ग्रह) யானையின் நெற்றி **ललाटं** அங்குசத்தாலடையப்படுகிறது.

ईषिका யானையின்கண்விழி.கலப்பை தண்டம்போல்நீண்டது

अक्षिकूटकम् யானையின் கண்ணினுடைய உருண்டை.

निर्याणम्(या) யானையின் கடைக்கண் **अपाङ्गदेशः** இதிலிருந்து கண்ணீர் நழுவுகிறது.

चूलिका (चूल) யானையின் அடிக்காது **कर्णमूलम्** உயர்த்தப்படுகிறது.

वाहित्थम् (वह) அதன் கும்பஸ்தலக் கீழ் ப்ரதேசம். **अधः कुम्भस्य** மதப்ரவாஹத்தை வகிக்கிறது.

प्रतिमानम् (मीञ्) அதன் வாஹித்தத்தின் கீழ் பாகம். **अधोस्य यत्** இதனால் ஹிம்ஸிக்கிறது.

आसनम् (आस) அதன் தோள். **स्कन्ध देशः** இங்கிருக்கப்படுகிறது.

पार्श्वभागः पक्षभागो दन्तभागस्तु योऽग्रतः
द्वौ पूर्वपश्चाज्जङ्घादिदेशौ गात्रावरे क्रमात्
तोत्रं वेणुकमालानं बन्धस्तम्भेऽथ शृङ्खले
अन्दुको निगडोऽस्त्री स्यादङ्कुशोऽस्त्री सृणिः स्त्रियाम्
दूष्या कक्ष्या वरत्रा स्यात्कल्पना सज्जना समे

पद्मकम् அதன் தேகப்புள்ளிகள் **बिन्दुजालकम्** தாமரையைப் போலிருக்கிறது.
पक्षभागः அதன் பக்க பாகம். **पार्श्वभागः**
दन्तभागः ,, முன் பாகம் **योऽग्रतः** தந்த ப்ரதேசம்.
गात्रम् (गाङ्) ,, முன் கால் ,, **पूर्वजङ्घादिदेशः** போகிறது.
अवरम् ,, பின் கால் ,, **पश्चाज्जङ्घादिदेशः**
तोत्रम् (तुद्) தாற்றுக் கோல். இதனால் பாதிக்கப்படுகிறது.
वेणुकम् ,, மூங்கிலினாற் செய்யப்பட்டது.
आलानम् (लीङ्) யானை கட்டுகிற மரம்.**बन्धस्तम्बे** அணைகிறது
शृङ्खलम् (खल) ,, சங்கிலி. மேன்மையை அசைக்கிறது.
अन्दुकः (अदि) ,, இதனால் கட்டப்படுகிறது.
निगडः (गल) ,, நனைக்கப் படுகிறது **डलयोरभेदः**
अङ्कुशः (अकि) அங்குசம். மாவட்டி. குறிக்கப்படுகிறது.
सृणिः (सृ) ,, இதனால் யானை நடத்தப் படுகிறது.
दूष्या (दू) யானையிடுப்பில்கட்டுகிறதோல். பாதிக்கப்படுகிறது.
कक्ष्या ,, நடு பாகத்திலிருக்கிறது.
वरत्रा (वृञ्) ,, இதனால் நடு பாகம் மூடப்படுகிறது.
कल्पना (कृपू) அலங்கரித்தல். சிறப்பிக்கப் படுகிறது.
सज्जना (षस्ज) ,, பட்டத்து யானை என அறியப்படுகிறது
वीतम् (वी) உபயோகமற்ற யானை, குதிரை. **आसारं हस्त्यश्वं**

वीत त्वसारं हस्त्यश्वं वारी तु गजबन्धनी
[प्रवेण्यास्तरणं ह्यश्वतुरगस्तु तुरङ्गमः
आजानेयाः कुलीनाः स्युर्विनीताः साधुवाहिनः
वनायुजाः पारसीकाः काम्बोजा बाह्लिका हयाः
ययुरश्वोऽश्वमेधीयो जवनस्तु जवाधिकः

யுத்தாதிகளுக்குப் போக்கில்லாதது.
वारी (वृञ्) யானைச்சாலை. **गजबन्धनी** சிறத்தப்படுகிறது.
प्रवेणी (वी) யானையின் மேல் போடும் ரத்தின கம்பளம் மிகவும் பரப்பப்படுகிறது.
आस्तरणम् (स्तॄञ्) ,, இதனால் மூடப்படுகிறது.

55 अश्वः குதிரை

अश्वः (अशू) குதிரை. (நடையால்) வியாபிக்கிறது.
तुरगः,**रङ्गः**, **रङ्गमः** (गम्लृ) **हयः** (हय) ,, வேகமாகப்போகிறது.
आजानेयः (अज) ஜாதிக்குதிரை. **कुलीनः** வேகத்தினால் கொண்டு வரத்தக்கது.
विनीतः (वि + णीञ्) ஸாதுவான குதிரை. **साधुवाहिनः** சிக்ஷிக்கப்பட்டது.
वनायुजः, **पारसीकः**, **काम्बोजः**, **बाह्लिकः** என்று அந்தந்த தேசத்தினால் அக்குதிரைகளுக்குப் பெயர்களாகும்.
ययुः (या) அச்வமேதக் குதிரை **अश्वमेधीयाश्वः** போகிறது.
जवनः (जु सौत्रा धातुर्गतौ) வேகமாகப் போகுங் குதிரை. **जवाधिकः**
पृष्ठ्यः பளுவைச் சுமக்குங் குதிரை. சிறந்த புட்டமுண்டு.
स्थौरी ,, மிகவும் ஸ்தூலமாக இருக்கிறது **रलयोरैकत्वम्**

पृष्ठ्यः स्थौरी सितः कर्को रथ्यो वोढा रथस्य यः
बालः किशोरो वाम्यश्वा वडवा वाडवं गणे
त्रिष्वाश्वीनं यदश्वेन दिनेनैकेन गम्यते
कश्यं तु मध्यमश्वानां हेषा ह्रेषा च निस्वनः
निगालस्तु गलोद्देशो वृन्दे त्वश्वीयमाश्ववत्
आस्कन्दितं धौरितकं रेचितं वल्गितं प्लुतम्

कर्कः (डुकृञ्) வெள்ளைக் குதிரை. **सितः** கௌதூஹலத்தைச் செய்கிறது.

रथ्यः தேரை யிழுக்குங்குதிரை. **रथस्य वोढा** தேரை வஹிக்கிறது.

किशोरः (कश) குதிரைக்குட்டி. **बालः** சிக்ஷிக்கப்படுகிறது.

वामी (टु वम), अश्वा பெண் குதிரை. கர்ப்பத்தை வெளிப் படுத்துகிறது.

वडवा (वा) ,, பலத்தை வீசுகிறது (வுடையது) **डलयोरेकत्वम्**

वाडवम् பெண் குதிரைக் கூட்டம். **गणे**

आश्वीनम् त्रि ஒரு நாள் குதிரையின்பிரயாணம். **यदश्वेन दिनेनैकेन गम्यते**

कश्यम् குதிரையின் இடுப்பு. **मध्यमश्वानां** ஜாட்டிக்குத் தகுந்தது.

हेषा, ह्रेषा (हेषृ ह्रेषृ) குதிரையின் கனைப்பு **निस्वनः**

निगालः (गल) குதிரையின் கழுத்து ஸமீப ப்ரதேசம். **गलोद्देशः** இதனால் விழுங்குகிறது.

अश्वीयम्, आश्वम् குதிரைக் கூட்டம் **वृन्दे**

धारा (धृञ्) குதிரையின் கதி விசேஷங்கள். குதிரையால்

गतयोऽमूः पञ्च धारा घोणा तु प्रोथमस्त्रियाम्
कविका तु खलीनोऽस्त्री शफं क्लीबे खुरः पुमान्
पुच्छोऽस्त्री लूमलाङ्गूले वालहस्तश्च वालधिः
त्रिषूपावृत्तलुठितौ परावृत्ते मुहुर्भुवि
[वृष उक्षर्षभश्चापि तेषां संहतिरौक्षकम्

தரிக்கப்படுகிறது. **गतयऽमूः पञ्च** அவைகள் 5.—

आस्कन्दितम् (स्कन्दिर्) கடுத்தரமான நடை

धौरितकम् (धोॠ) சற்று வேகமாய்ச் சதுரமான நடை

रेचितम् (रिचिर्) வட்டமிட்ட நடை

वल्गितम् (वल्ग) வேகமாய் முன்னங் காலைத் தூக்கி வருகிற நடை

प्लुतम (प्लुङ्) வேகமாய் ஒரே நிதானமாய்ப் போதல்.

प्रोथम्, थः (प्रोथृ) குதிரையின் மூக்கு **घोणा** நெருங்கி [யிருக்கிறது.

कविका (कुङ्) கடிவாளம். சப்திக்கிறது.

खलीनः, नम् (खल) ,, அசைகிறது.

शफम् (शो) குளம்பு. பூமியின் ஸம்பந்தத்தால் தேய்கிறது.

खुरः (खुर) ,, பிளக்கிறது.

पुच्छम्, च्छः (पूयी) வால். பேதிக்கப்பட்டிருக்கிறது.

लूमम् (लूञ्) ,, மயிர்கள் இதில் ,,

लाङ्गूलम् (लगि) ,, அசை, ஆடுகிறது. [ருக்கிறது.

बालहस्तः மயிரடர்ந்த வால். சிறுவன் கையைப் போலி

वालधिः (डुधाञ्) पु ,, வால் இதில் தரிக்கப்பட்டிருக்கிறது.

उपावृत्तः (वृतु) त्रि பூமியில் புரளும் குதிரை. புரளுகிறது.

लुठितः (लुठ) त्रि ,, ,, **पुरावृत्ते मुहुर्भुवि**

गव्या गोत्रा गवां वत्सधेन्वोर्वात्सकधैनुके
वृषो महान्महोक्षः स्याद्वृद्धोक्षस्तु जरद्गवः
उत्पन्न उक्षा जातोक्षः सद्यो जातस्तु तर्णकः
शकृत्करिस्तु वत्सः स्याद्दम्यवत्सतरौ समौ
आर्षभ्यः षण्डतायोग्यः षण्डो गोपतिरिट्चरः

56. वृषभः எருது

वृषः (वृषु) எருது (பசுவினிடத்தில் ரேதஸ்ஸை) விடுகிறது
उक्षः (उक्ष) ,, ,,
ऋषभः (ऋषी) ,, போகிறது.
औक्षकम् எருதுக் கூட்டம் **(तेषां) संहतिः**
गव्या, गोत्रा பசுக் கூட்டம். **गवां** ,,
वात्सकम् கன்றுக்குட்டிகளுடைய கூட்டம் **वत्सानां संहतिः**
धैनुकम् தலையீத்து ஈன்ற பசுக்களுடைய ,, **धेनूनां** ,,
महोक्षः பெரிய எருது. **महान्वृषः**
वृद्धोक्षः, जरद्गवः கிழ ,, கிழமாயும் எருதுமானது.
जातोक्षः கால் பிடிக்கப்படாத சேங்கன்று. **उत्पन्न उक्षा** பிறந்த எருது.
तर्णकः (तृण) அப்பொழுது பிறந்த கன்று. **सद्यो जातः** தின்கிறது.
शकृत्करिः (डुकृञ्) पु கன்று. சாணி போடுகிறது.
वत्सः (वस) ,, முதல் வயதிலிருக்கிறது.
दम्यः (दमु) சேங்கன்று. சிக்ஷிக்கத்தகுந்ததாயிருக்கிறது.
वत्सतरः (वस) ,, இரண்டாவது வயதிலிருக்கிறது.

स्कन्धदेशे त्वस्य वहः सास्ना तु गलकम्बलः
स्यान्नस्तितस्तु नस्योतः प्रष्ठवाड् युगपार्श्वगः
युगादीनां तु वोढारो युग्यप्रासङ्ग्यशाकटाः
खनति तेन तद्वोढास्येदं हालिकसैरिकौ
[धुरंधरस्तु धौरेयः धुर्य एकधुरावहः

आर्षभ्यः பெருஞ் சேங்கன்று. ரிஷபத்திற்குக் காரணமானது.
षण्डः (षणु) காளை. கொடுக்க, விடப்படுகிறது. [**षण्डतायोग्यः**
गोपतिः पु ,, பசுக்களுக்குப் பதியைப்போல் நினைப்பிக்கிறது
इट्चरः (चर) ,, இஷ்டப்படி திரிகிறது.
वहः (वह) எருதின் தோள் **स्कन्ध देशः** சுமக்கிறது.
सास्ना (षस) ,, கழுத்தின் கீழ் தொங்குந் தோல். (வேலை யின்றித்) தூங்குகிறது.
गलकम्बलः ,, கழுத்தில் கம்பளம் போன்றது.
नस्ततः, नस्योतः மூக்காங்கயிறுள்ள எருது. மூக்கத்துளை யில் கோர்க்கப்பட்டிருக்கிறது.
प्रष्ठवाह् (वह) पु ஒரு எருதின் பக்கத்தில் பழக்குவதற்காகக் கட்டப்பட்ட எருது. முன் எருதை அனுசரித்துப் போகிறது.
युगपार्श्वगः ,, நுகத்தடியின் பக்கலில் போகிறது.
युग्यः நுகத்தடியைச் சுமக்கிற எருது **युगादीनां वोढारो**
प्रासङ्ग्यः முன் ,, ,, ,,
शाकटः வண்டியைச் ,, ,,
हालिकः, सैरिकः கலப்பையின் ஸம்பந்தமுடையவன். அதால் உழுகிறவன், அதைச் சுமப்பவன். (**हल, सीर** நுகள்கலப்பை) **तेन खनतीत्याद्यर्थे**

स तु सर्वधुरीणः स्याद्यो वै सर्वधुरावहः
[माहेयी सौरभेयी गौरुत्तमा गोषु नैचिकी
वर्णादिभेदात्संज्ञाः स्युः शबलीधवलादयः
द्विहायनी द्विवर्षा गौरेकाब्दा त्वेकहायनी
चतुरब्दा चतुर्हायण्येवं त्र्यब्दा त्रिहायणी
वशा वन्ध्यावतोका तु स्रवद्गर्भाथ संधिनी

धुरन्धरः (धृञ्), **धौरेयः**, **धुर्यः** சுமக்குங்காளை. பாரத்தை வஹிக்கிறது

एकधुरावहः (वह) ஒரே பாரத்தை, நுகத்தடியைச் சுமக்கு மெருது.

सर्वधुरीणः எல்லாவித பாரங்களையுஞ் சுமக்கத் தகுந்த எருது **सर्वधुरावहः**

माहेयी (मह) பசுவிற்குப் பிறந்த கிடாரி. பூஜிக்கப்படுகிறது

सौरभेयी ,, காம தேனுவின் வம்சத்திற் பிறந்தது

गौः (गम्लृ) ,, (தன்னிருப்பிடத்திற்குப்) போகிறது.

नैचिकी (चर) சிறந்த பசு. **उत्तमा गोषु** மெள்ள கூப்பிட்டாலும் வருகிறது.

शबली பல நிறமுள்ள பசு **वर्णादिभेदाः संज्ञाः स्युः** நிறங்கள் முதலியனவற்றிற்குத் தகுந்த படி பெயர்கள்.

धवला வெண்ணிறப் பசு.

இதே மாதிரி **कृष्णा, कपिला, पाटला** எனவும் வரும்.

आदि சப்தத்தினால் **खर्वा, वामनी, वक्रशृङ्गी, लम्बकर्णी** குள்ளப் பசு, கோணக் கொம்புப் பசு, தொங்குங்காதுடை பசு முதலிய அளவு ரூபங்களும் ஸூசகமாகின்றன.

आक्रान्ता वृषभेणाथ वेहद्गर्भोपघातिनी
काल्योपसर्या प्रजने प्रष्ठौही बालगर्भिणी
स्यादचण्डी तु सुकरा बहुसूतिः परेष्टुका

एकाब्दा, एकहायनी 1 வயதுள்ள பசுமாடு. எதற்கு வயது 1
द्विहायनी, द्विवर्षा 2 ,, ,, ,, ,, 2
त्र्यब्दा, त्रिहायणी 3 ,, ,, ,, ,, 3
चतुरब्दा, चतुर्हायणी 4 ,, ,, ,, ,, 4

वशा (वश) மலட்டுப் பசு. (மலட்டின் போக்கை) இச்சிக்கிறது.

वन्ध्या (बन्ध) ,, (கர்ப்பத்தை) ப்ரதி பந்திக்கிறது **वबयोरभेदः**

अवतोका தைவ கதியாய்ச் சினையழிந்த பசு. குட்டி எதற்கு வெளி வந்துவிட்டதோ அது.

स्रवद्गर्भा (स्रु) ,, எதற்குக் கர்ப்பம் வெளிவந்ததோ.

संधिनी (डुधाञ्) பொலிப்பிற்காகக்காளையினலாக்கிரமிக்கப் பட்ட பசு **आक्रान्त वृषभेण** இதனிடத்தில் கர்ப்பந்தரிக் கப்படுகிறது.

वेहत् (वह) स्त्री கர்ப்பமான பின் பொலியப்பட்டுச் சினைய ழிந்த பசு. வகிக்கிறது.

गर्भोपघातिनी (हन) ,, கர்ப்பப் போக்கை யுடையது.

उपसर्या (सृ) கர்ப்ப யோக்கியமான ருதுவானபசு.•

प्रजन काल्या கர்ப்பாதானகாலத்தையுடையது.காளையால் அடையப்படுகிறது.

प्रष्ठौही (वह) கர்ப்பமான இளங்கிடாரி. **बालगर्भिणी** முதல் கர்ப்பத்தை வஹிக்கிறது.

अचण्डी (चडि) ஸாதுவான பசு. கோபமில்லாதது.

सुकरा (डुकृञ्) ,, சுகத்தைச் செய்கிறது.

चिरप्रसूता बष्कयणी धेनुः स्यान्नवसूतिका
सुव्रता सुखसंदोह्या पीनोध्नी पीवरस्तनी
द्रोणक्षीरा द्रोणदुग्धा धेनुष्या बन्धके स्थिता
समांसमीना सा यैव प्रतिवर्षं प्रसूयते
ऊधस्तु क्लीबमापीनं समौ शिवककीलकौ

बहुसूतिः பல கன்றுகள் போட்டபசு.

परेष्टुका (इष्) ,, வேறு (கன்றை) இச்சிக்கிறது.

चिरप्रसूता (षूङ्) வெகு காலங்கழித்து ஈனுகிறது.

बष्कयणी (बष्क) ஒரு வயதுக் கன்றையுடையது.

धेनुः (धेट्) स्त्री புதிதாகக் கன்று போட்ட பசு. **नवसूतिका** குடிக்கப்படுகிறது.

सुव्रता நல்ல சுவாபவமுடைய பசு.

सुखसंदोह्या (दुह) ,, சுலபமாகக் கறக்கக்கூடிய பசு.

पीनोध्नी, पीवरस्तनी பெரியமடி,முலையுள்ள பசு.இதற்கு மடி பெருத்தது.

द्रोणक्षीरा, द्रोणदुग्धा பதக்குப் பால் உடைய, கறக்கிற பசு

धेनुष्या கொதுவையிலிருக்கிற பசு. **बन्धके स्थिता**

समांसमीना வருஷா வருஷம் கன்று போடுகிற பசு **प्रतिवर्षं प्रसूयते**

ऊधस् (उन्दी) பசுவின் மடி. (பாலினால்) நனைக்கிறது.

आपीनम् (ओ प्यायी) ,, (பாலினால்) விருத்தியடைந்திருக்கிறது.

शिवकः (शो) கூச்சு. (சுதந்தரத்தைக்) குறைக்கிறது.

कीलकः (कील) ,, கட்டப்படுகிறது.

न पुंसि दाम संदानं पशुरज्जुस्तु दामनी
वैशाखमन्थमन्थानमन्थानो मन्थदण्डके
कुठरो दण्डविष्कम्भो मन्थनी गर्गरी समे
[खगोण्डजस्तु पक्षी स्यात् गरुडस्तु खगेश्वरः
[पारावतः कपोतस्यादथोलूकस्तु पेचकः

दामन् (दो) स्त्री. न. *தாம்பு. (துஷ்டத்தனத்தைத்) தலைக்*
संदानम् (सं+दाञ्) „ *இதனால் கட்டப்படுகிறது [கிறது.*
पशुरज्जुः, दामनी *தாமணி. பசுவின் கயிறு.*
वैशाखः *மத்து. கோலின் ஸம்பந்தம் பெற்றது*
मन्थः, मन्था, मन्थानः, मन्थदण्डकः (मन्थ) „ *குழப்புகிறது.*
कुठरः (कुट) *மத்துத்தறி. (இதனால் மத்து) சுற்றுகிறது.*
दण्डविष्कम्भः (स्कम्भु) „ *மத்தை நிறுத்துகிறது.*
मन्थनी (मन्थ) *கடைத் தாழி. இதில் கடையப் படுகிறது.*
गर्गरी (रा) „ *கிர்க்கிர் என்ற சப்தத்தைக் கொடுக்கிறது.*

57. पक्षिभेदाः பறவைகள்

पक्षिन् *பக்ஷி. இறகுகளையுடையது.*
खगः (गम्लृ) „ *ஆகாசத்தில் போகிறது.*
अण्डजः (जनी) „ *முட்டையினின்றும் பிறந்தது.*
गरुडः (डीङ्) *கருடன். இறகால் பறக்கிறது.*
खगेश्वरः „ *பக்ஷிகளுக்கு அரசன்.*
पारावतः (अव) *மாடப்புறா. ஜீவனை ரக்ஷிக்கிறது*
कपोतः „ *வேகத்தினால் காற்றின்* **कं** *குட்டியைப் போலிருக்*
उलूकः (उच) *கோட்டான். ஒன்று சேர்க்கிறது. [கிறது.*
पेचकः (डुपचष्) „ *ஹிம்ஸிக்கிறது.*

[ध्वाङ्क्षश्च वायसः काके कुक्कुटश्चरणायुधः
[कोकिलस्यात्परभृतः पत्रं पक्षस्तनूरुहम्
सरठः कृकलासः स्यान्मुसली गृहगोधिका
[लूता स्त्री तूर्णनाभस्तु श्येनस्तु स्याच्छशादनः
नीलङ्गुरतु कृमिः कर्णजलौका शतपद्युभे

ध्वाङ्क्षः காக்கை. (உணவை) இச்சிக்கிறது, யாசிக்கிறது.
वायसः (वय) ,, போகிறது.
काकः (कै) ,, கா என்று கத்துகிறது.
कुक्कुटः (कुट) கோழி. குக்கூ என்று கோணி நடக்கிறது.
चरणायुधः ,, காலை ஆயுதமாக வுடையது.
कोकिलः (कुल) குயில். பாடி மனதை இழுக்கிறது.
परभृतः (भृञ्) ,, சத்துருவான(காக்கையால்)போஷிக்கப் [படுகிறது.
पत्रम् (पद्लृ) இறகு. இதனால் பக்ஷி போகிறது.
पक्षः (पक्ष) ,, இதனால் ஆகாசம் கிரஹிக்கப்படுகிறது.
तनूरुहम् (रुह) ,, சரீரத்தில் முளைக்கிறது.
सरटः (सृ) ஓணான். ஸஞ்சரிக்கிறது.
कृकलासः (लस) ,, (कृकं) கழுத்தை ஆட்டுகிறது.
मुसली (मुस) பல்லி. புழுக்களைக் கண்டிக்கிறது.
गृहगोधिका ,, வீட்டில் உடும்பைப் போலிருக்கிறது.
लूता (लूञ्) சிலந்தி. சேதிக்கிறது.
ऊर्णनाभः ,, நூலை நாபியிலுடையது.
श्येनः (श्यैङ्) பருந்து. டேகை. போகிறது.
शशादनः ,, முயலைத் தின்கிறது.
नीलङ्गुः(लगि) புழு. ஸதா போகிறது.
कृमिः (क्रमु) ,, மெள்ளப் ,,

वृश्चिकः शूककीटः स्यादलिद्रुणौ तु वृश्चिके
व्याघ्राटः स्याद्भरद्वाजः खञ्जरीटस्तु खञ्जनः
लोहपृष्ठस्तु कङ्कः स्यादथ चाषः किकीदिविः
कलिङ्गभृङ्गधूम्याटा अथ स्याच्छतपत्रकः

कर्णजलौका பூரான். காதில் புகுந்த் தகுந்ததாயும் அட்டையைப் போலுமிருக்கிறது.
शतपदी மரவட்டை. நூறு கால்களை யுடையது.
वृश्चिकः (व्रश्च) தேள். கொட்டிப் புண் படுத்துகிறது
शूककीटः „ கொடுக்கோடு கூடிய புழு.
अलिः செந்தேள் **अल्** கொடுக்கு. அதையுடையது
द्रुणः (द्रुण) „ ஹிம்ஸிக்கிறது.
व्याघ्राटः (अट) செம்போத்து. புலியைப் போல் போகிறது
भरद्वाजः „ பரத்துவாஜரால் உண்டானது.
खञ्जरीटः, खञ्जनः (खजि) வலியன். நொண்டியைப் போல் நடக்கிறது.
लोहपृष्ठः பெரும் பருந்து. உலோகத்தைப்போல் கெட்டியான பின் பாகமுள்ளது
कङ्कः (ककि) „ போகிறது
चाषः (चष) காடை. பக்ஷிக்கிறது
किकीदिविः (दिव) „ கி கீ என்று சப்திக்கிறது.
कलिङ्गः குடுமிக்கடுவன். தலையில் (கோடு, கொண்டை) அடையாள முள்ளது.
भृङ्गः „ வண்டைப் போல் கறுத்திருக்கிறது
धूम्याटः (अट) „ புகையைப் போல் போகிறது
शतपत्रकः மரங்குத்தி. அனேக இறகுகளுள்ளது

दार्वाघाटोऽथ सारङ्गस्तोककश्चातकः समाः
चटकः कलविङ्कः स्यात्तस्य स्त्री चटका तयोः
पुमपत्ये चाटकैरः स्त्र्यपत्ये चटकैव सा
कर्करेटुः करेटुः स्यात्कृकणक्रकरौ समौ
द्रोणकाकस्तु काकोलो दात्यूहः कालकण्ठकः

दार्वाघाटः (हन) மரங்குத்தி. மரத்தை ஹிம்ஸிக்கிறது.
सारङ्गः (सृ) வான் கோழி. தன் கூட்டத்தோடு வேகமாய்ப் [போகிறது
तोककः (कै) „ **स्तोकं** கொஞ்சம் சப்திக்கிறது
चातकः (चते) „ மழை நீரை யாசிக்கிறது. எதிர்பார்க்கிறது
चटकः (चट) ஊர்க்குருவி. தான்யத்தை பேதிக்கிறது
कलविङ्कः (कल वकि) „ மெள்ளச் சப்தித்துப் போகிறது.
चटका (चट) ஊர்க்குருவியின் பெண் **तस्य स्त्री**
चाटकैरः ஊர்க்குருவியின் ஆண் குஞ்சு **पुमपत्ये**
चटका „ பெண் „ **स्त्र्यपत्ये**
कर्करेटुः (रेटृ) ராஜாளி. 'கர்க்' என்று சப்திக்கிறது.
करेटुः (रेटृ) „ காற்றில் சப்திக்கிறது. [கிறது
क्रकरः, कृकणः (कण) ராஜாளி பேதம். க்ரு என்று சப்திக்
द्रोणकाकः (द्रण) அண்டங் காக்கை. ஹிம்ஸிக்கிற காகம்
काकोलः (कक) „ கர்விக்க இச்சிக்கிறது
दात्यूहः (दा, ऊह) நச்சுக்குருவி. பாத பக்ஷி. சாவை ஊஹிக்கிறது
कालकण्ठकः „ வருஷா காலத்தில் இதற்குக் குரலுண்டாகிறது
आतायिन् (तायृ) இளிக்கண் குருவி. ரக்ஷண சீலமானது
चिल्लः (चिल्ल) „ (இதர பக்ஷிகளை மிகவும்) ஹிம்ஸிக்கிறது

आतायिचिल्लौ दाक्षाय्यगृध्रौ कीरशुकौ समौ
क्रुङ्क्रौञ्चोऽथ बकः कह्वः पुष्कराह्वस्तु सारसः
[चक्रवाको रथाङ्गश्च हंसश्वेतगरुत्पुमान्
कादम्बः कलहंसः स्यादुत्क्रोशकुररौ समौ

दाक्षाय्यः (**दक्ष**) கழுகு. வேகத்தையுடையது
गृध्रः (**गृधु**) „ (மாம்ஸத்தை) இச்சிக்கிறது
कीरः (**ईर**) கிளி. கி என்று கூவிப்போகிறது
शुकः (**शुक**) „ ஸஞ்சரிக்குந் தன்மையுள்ளது
क्रुङ्, क्रौञ्चः (**क्रुञ्च**) **च-पु** கிரௌஞ்சப் பக்ஷி. கோணலாக இருக்கிறது
बकः (**वकि**) கொக்கு. கோணலாக இருக்கிறது
कह्वः (**ह्वेञ्**) „ நீரில் சப்திக்கிறது.
पुष्कराह्वः (**ह्वेञ्**) ஸாரஸப்பக்ஷி. தாமரையினுடைய பெயரைப் பெயராக வுடையது.
सारसः „ ஓடையிலுண்டானது
चक्रवाकः (**चकि वच**) சக்கிரவாகப் பக்ஷி. திருப்தி செய்விக்கிறதும், **चक्रः** என்று வழங்கப் படுகிறதுமானது
रथाङ्गः „ சக்கிரம் தேரினுருப்பாகும். அப் பெயரால் வழங்கப் படுகிறது.
हंसः (**हन**) அன்னம். போகிறது
श्वेतगरुत् पु „ வெள்ளை இறகுகளையுடையது.
कादम्बः காறன்னம். தன் கூட்டத்துடன் கூடியிருக்கிறது
कलहंसः (**कल**) „ இனிய மெல்லிய குரலுள்ளது
उत्क्रोशः (**क्रुश**) ஹம்ஸபேதம். உரத்துக் கூவுந்தன்மையுள்ளது
कुररः (**कुर**) „ சப்திக்கிறது
राजहंसः ராஜ ஹம்ஸம். ஹம்ஸங்களிற் சிறந்தது. மூக்கும் கால்களோடும் கூடிய வெளுத்த அன்னம் **चञ्चुचरणैर्लोहितैः सिताः**

राजहंसास्तु ते चञ्चुचरणैर्लोहितैः सिताः
मलिनैर्मल्लिकाक्षास्ते धार्तराष्ट्राः सितेतरैः
शरारिराटिराडिश्च बलाका बिसकण्ठिका
हंसस्य योषिद्वरटा सारसस्य तु लक्ष्मणा

मल्लिकाक्षाः (मल्ल) மூக்குக் கால்கள் சற்றுக் கறுத்து வெளுத்த அன்னம். **मलिनैः** (சிறந்த தேகத்தை) தரிக்கிறது.
धार्तराष्ट्राः திருதிராஷ்ட்ர தேசத்திற் பிறந்தது. கருத்த மூக்குக் கால்களோடு கூடின அன்னம் **सितेतरैः**
शरारिः (शॄ, ऋ) தருவு பக்ஷி. ஹிம்ஸையை அடைகிறது.
आटिः (अट) ,, ஸஞ்சரிக்கிறது
आडिः (डीङ्) ,, எங்கும் பறக்கிறது.
बलाका (अक) நாரை. பலத்தினுல் தூரம் போகிறது
बिसकण्ठिका ,, தாமரைக் கொடியைப் போன்ற கழுத்தையுடையது
वरटा (वृञ्) பெண்ணன்னம். **हंसस्य योषित्** நீரை அடுத்திருக்கிறது
लक्ष्मणा பெண் ஸாரஸப்பக்ஷி **सारसस्य तु** சோபையுள்ளது
जतुका வெளவால். அரக்கைப் போல் கரும் மஞ்சள் நிறமுடையது
अजिनपत्रा ,, தோலை யொத்த இறகுகளையுடையது.
परोष्णी கறப்பு. குளிரை ஸஹியாமல் உஷ்ணமாகவேயுள்ளது
तैलपायिका (पा) ,, எண்ணெயைக் குடிக்கிறது.
वर्वणा (वण) கறுப்பு ஈ.விர் என்று சப்திக்கிறது
मक्षिका (मक्ष) ,, இதன் பொருட்டு கோபிக்கிறார்கள்
नीला (नील) ,, வர்ணப்படுத்துகிறது

जतुकाजिनपत्रा स्यात्परोष्णी तैलपायिका
वर्वणा मक्षिका नीला सरघा मधुमक्षिका
पतङ्गिका पुत्तिका स्याद्दंशस्तु वनमक्षिका
दंशी तज्जातिरल्पा स्याद्गन्धोली वरटा द्वयोः
समौ पतङ्गशलभौ खद्योतो ज्योतिरिङ्गणः
[भ्रमरष्षट्पदश्चीरी झिल्लिका बर्हिणः शिखी

सरघा (सृ, हन) தேனீ. தன்னைக் குறித்து வருபவர்களை ஹிம்ஸிக்கிறது.
मधुमक्षिका (मक्ष) ,, தேனைச் சேகரிக்கிறது.
पतङ्गिका (पत्ऌ) பெருந்தேனீ. விழும் தன்மையுள்ளது
पुत्तिका (तायृ) ,, குத்ஸிதமான தேனைப் பரப்புகிறது
वनमक्षिका, दंशः (दंश) காட்டீ. கடிக்கிறது.
दंशी (दंश) காட்டுக்கொசு. காட்டீயின் ஜாதியிற் சிறியது
तज्जातिरल्पा स्यात् கடிக்கிறது
गन्धोली (गन्ध) पु स्त्री வெட்டு வலியன். பீடிக்கிறது
वरटा (वृञ्) पु स्त्री ,, வரிக்கிறது
पतङ्गः (पत्ऌ) விளக்குப் பூச்சி. தீச்சுடரில் விழுகிறது
शलभः (शल) ,, சலிக்கிறது.
खद्योतः (द्युत) மினிமினிப் பூச்சி. ஆகாசத்தில் பிரகாசிக்கிறது
ज्योतिरिङ्गणः (रिगि) ,, ஒளியுள்ள நக்ஷத்திராதிகளைப்போல் [போகிறது
भ्रमरः (भ्रमु) வண்டு. சுற்றுகிறது
षट्पदः ,, இதற்குக் கால்கள் ஆறு.
चीरी (रु) சில் வண்டு. சீ என்று சப்திக்கிறது
झिल्लिका (कै) ,, வாத்தியவிசேஷத்தைப்போல்சப்திக்கிறது.

12

केका वाणी मयूरस्य समौ चन्द्रकमेचकौ
शिखा चूडा शिखण्डस्तु पिच्छबर्हे नपुंसके
तेषां विशेषा हारीतो मद्गुः कारण्डवः प्लवः
तित्तिरिः कुक्कुभो लावो जीवंजीवश्चकोरकः

बर्हिणः, णम् மயில். தோகை இதற்கு இருக்கிறது.
शिखिन् „ கொண்டை „ „

केका (कै) மயிலினுடையகுரல் **वाणी मयूरस्य** சிரஸில்(தலையை யுயர்த்திச்) சப்திக்கிறது.

चन्द्रकः மயில்தோகைக்கண். சந்திரனைப் போலிருக்கிறது.

मेचकः „ இதில் பஞ்சவுணம் கறுத்த நிறமுமிருக்கிறது.
शिखा (खेलृ) சிகை. சிரஸில் சலிக்கிறது
चूडा (चुल) „ உயர்த்தப் படுகிறது **ल** விற்கு **ड**

शिखण्डः (डीङ्) மயில் தோகை. சிகையினுல் அசைகிறது
पिच्छम् (पिञा) „ பிரகாசிக்கிறது.
बर्हम् (वृह) „ (ஆட்டத்தினுல்) விருத்தியடைகிறது

பக்ஷிகளின் விசேஷங்கள் **तेषां विशेषाः**

हारीतः பச்சைக் குருவி. பசுமை நிறத்தோடு கூடினது
मद्गुः (टुमस्जो) நீர்க் காகம். நீரில் முழுகுகிறது
कारण्डवः (वा) வாத்து வகை. கூட்டை அடைகிறது
प्लवः (प्लुङ्) நீர்க் கோழி. நீரில் மிதக்கிறது.
तित्तिरिः (रु) சிச்சிலவு. தித்தீ என்று சப்திக்கிறது

कुक्कुभः (कु) செங்குருவி. குக்கூ „ „

लावः (लूञ्) சிவலுக்குரும்பிள்ளை. அறுக்கப்படுகிறது
जीवंजीवः (जीव) நிலா மொக்கி. தன்பார்வையால் விஷத்தை

कोयष्टिकष्टिट्टिभको वर्तको वर्तिकादयः
प्रडीनोड्डीनसंडीनान्येताः खगगतिक्रियाः
स्त्रीपक्षतिः पक्षमूलं चञ्चुस्त्रोटिरुभे स्त्रियौ
पेशी कोषो द्विहीनेऽण्डं कुलायो नीडमस्त्रियाम्
स्त्रीपुंसौ मिथुनं द्वन्द्वं युग्मं तु युगलं युगम्

நசிப்பித்து ஒரு ஜீவனை ஜீவிப்பிக்கிறது

चकोरकः (चक) ,, நிலவைப்பார்த்துத்திருப்பதியடைகிறது
कोयष्टिकः குருட்டு நாரை. இதற்கு நீர் தடியைப்போலிருக்கிறது
टिट्टिभकः (भा) சிறுகுருவி. டிட்டீ என்றுகூவிவிளங்கிறது.
वर्तकः, वर्तिका (वृतु) விச்சுளி. ஸ்வயமாக வாழ்கிறது
आदि சப்தத்தால் **शारका** திகள் அறியத் தக்கன.
प्रडीनम् (प्र+डीङ्) விசேஷமாகக் கிளம்பிப் பறத்தல்
उड्डीनम् (उत्+डीङ्) உயரப் பறத்தல்
संडीनम् (सं+डीङ्) கூடிப் பறத்தல்
இவையாயும் பக்ஷிகளின் கதி விசேஷங்கள் **खगतिक्रियाः**
पक्षमूलम्, पक्षतिः இறகினுடைய அடி
चञ्चुः(चञ्च) பக்ஷியின் மூக்கு உண்ணும் பொழுது அசைகிறது
त्रोटिः (त्रुट) ,, இறையைச் சேதிக்கிறது.
पेशी (पिश) முட்டை. இதில் கர்ப்பம் உருவாகிறது.
कोषः (कुष) ,, இதிலிருந்து தானாகவே (வெளிவருகிறது)
अण्डम् (अम) ,, (குஞ்சு) வெளிப்படுகிறது. [கிழிக்கிறது.
कुलायः (अय) கூடு. இதனிடத்தில் பக்ஷிகள் போகின்றன.
नीडम्, डः (ईड) ,, மிகவும் சிறப்பிக்கப் படுகிறது.

[पोतः शिशुस्समूहस्तु संघातश्च कदम्बकम्
वृन्दभेदाः समैर्वर्गः संघसार्थौ तु जन्तुभिः
सजातीयैः कुलं यूथं तिरश्चां पुंनपुंसकम्
पशूनां समजोऽन्येषां समाजोऽथ सधर्मिणाम्

स्त्रीपुंसौ பெண்ணும் ஆணும்
मिथुनम् (मेथृ) „ கூடிக்கொண்டிருக்கிறது
द्वन्द्वम् „ இரண்டிரண்டு. ஜோடி
युगम्, युगलम्, युग्मम् (युजिर्) இரட்டை. சேர்க்கப் பட்டிருக்கிறது.
पोतः (पूञ्) குஞ்சு. சுத்தி செய்கிறது (விருத்தலக்ஷணை)
शिशुः (शश) குட்டி. துள்ளிப் போகிறது.

58. वृन्दभेदाः கும்பலின் பிரிவுகள்

समूहः (ऊह) கும்பல். நன்கு ஊஹிக்கப்படுகிறது (விஷயம்)
संघातः (हन) „ „ அடைவிக்கப்படுகிறது.
कदम्बकम् (अबि) „ ஒழுங்கினமாச் சப்தம் செய்யப் படுகிறது.
वर्गः (वृजी) இனம். (அயல் ஜாதியால்) ஒதுக்கப்படுகிறது.
संघः (हन) கும்பல். जन्तुभिः மிகவும் அடைகிறார்கள்
सार्थः (सृ) „ தன்னினம் பிறவினங்களால் கூட்டப்படுகிறது
कुलम् (कुल) குலம். ஒரே ஜாதியால் सजातीयैः கூடிக்கொண்டிருக்கிறது
यूथम्. थः (यु) கூட்டம். பிராணிகளுடையது तिरश्चाम्
समजः (अज) பசுக்கூட்டம். पशूनाम् இங்கு போகிறார்கள்
समाजः (अज) „ மிருகத்தைத் தவிர இதர ஜாதிக்கூட்டம் अन्येषाम्

स्यान्निकायः पुञ्जराशी तूत्करः कूटमस्त्रियाम्
कापोतशौकमायूरतैत्तिरादीनि तद्गणे
गृहासक्ताः पक्षिमृगाश्छेकास्ते गृह्यकाश्च ते
[नरामनुष्यामनुजाः नारी स्त्री पुरुषो नरः

निकायः (चिञ्) ஒரேவிதமான நடத்தையுடைய கூட்டம் **सधर्मिणाम्** நன்கு கூட்டப்படுகிறது.
पुञ्जः (जि) குவியல். உயரத்தினுல் புருஷனை ஜயிக்கிறது
राशिः (अशू) ,, வியாபிக்கிறது
उत्करः (कॄ) ,, உயரமாகப் போடப்படுகிறது
कूटम्, टः ,, மலைச் சிகரம் போலிருக்கிறது
कापोतकम् புறாக்களுடைய கூட்டம்
शौकम् கிளிக்களுடைய ,,
मायूरम् மயில்களுடைய ,,
तैत्तिरम् சிச்சிலவுகளுடைய ,,
छेकाः (छो) வீட்டில்வளர்க்கப்படும் பக்ஷி, மிருகம். இறக்கை, வால் மயிர் வெட்டப்படுகின்றன **गृहासक्ताः पक्षिमृगाः**
गृह्यकाः (ग्रह) ,, கிரஹிக்கப்படுகிறது

59. स्त्रियः பெண்கள்

नराः (नॄ) மனிதர். (ஸர்வமும் தங்களை) அடையச் செய்துக் கொள்ளுகிறார்கள்
मनुष्याः, मनुजाः (जनी) ,, மனுவினுடைய ஸந்ததி.
नारी (नॄ) பெண். புருஷனைத் தன்னை அடையச் செய்துக் கொள்ளுகிறாள். [கிறது.
स्त्री (स्त्यै) ,, கர்ப்பம் இவளிடத்தில் சேர்க்கப் பட்டிருக்
पुरुषः (पुर) ஆண். மற்ற ஜாதிகளைக் காட்டிலும் முன்

विशेषास्त्वङ्गना भीरुः कामिनी वामलोचना
प्रमदा मानिनी कान्ता ललना च नितम्बिनी
सुन्दरी रमणी रामा कोपना सैव भामिनी
वरारोहा मत्तकाशिन्युत्तमा वरवर्णिनी
कृताभिषेका महिषी भोगिन्योऽन्या नृपस्त्रियः

செல்லுகிறான் (உயர்வானவன்)

नरः (नॄ) ஆண். எல்லாம் தன்னை அடையப் பண்ணுகிறான்.
आङ्गना யாருக்கு நல்ல அவயவங்களுண்டோ அவள்.
भीरुः (ञिभी) பயந்த தன்மையுள்ளவள்
कामिनी (कमु) காமம் மிகுந்தவள்
वामलोचना அழகான கண்களை யுடையவள்
प्रमदा (मदी) யாருக்கு மிகுந்த களிப்புண்டோ அவள்
मानिनी (मान) சிறந்த குணங்களுக்காகப் பூஜ்யமானவள்
कान्ता (कमु) நல்லவள். இச்சிக்கப்படுகிறவள்.
ललना (लल) „ இச்சிக்கிறவள்
नितम्बिनी யாருக்குப் பெரும்புட்டமுண்டோ அவள்.
सुन्दरी (उन्दी) ரூபலாவண்யமுள்ளவள். மனதை நனைக்[கிறாள்
रमणी (रमु) களிப்பிக்கிறவள்
रामा (रमु) „ களிக்கிறவள். விளையாடுகிறவள்
कोपना (कुप) கோபக்காரி. இயல்பாகக் கோபிக்கிறாள்
भामिनी (भाम) „ அவசியமாகக் கோபிக்கிறாள்.
वरारोहा சிறந்த இடையுடையவள். ஏறப்படுவது புட்டம்
मत्तकाशिनी (काशृ) மது பானமின்றியே நன்கு விளங்கு[கிறவள்
उत्तमा உத்தமி. சிறந்த சீல முள்ளவள்.
वरवर्णिनी சிறந்த ரூப முள்ளவள்

[पत्नी भार्या च जायाऽथ पुरंध्री तु कुटुम्बिनी
[सती पतिव्रताऽध्यूढाऽधिविन्नाथ स्वयंवरा
पतिंवरा च वर्याथ कुलस्त्री कुलपालिका
कन्या कुमारी गौरी तु नग्निकानागतार्तवा
स्यान्मध्यमा दृष्टरजास्तरुणी युवतिः समे
समाः स्नुषाजनीवध्वश्चिरिण्टी तु स्ववासिनी

महिषी (मह) பட்டாபிஷேகமான ராணி. **कृताभिषेका** பூஜிக்கப்படுகிறாள்

भोगिन्यः (भुज) அதிகமாக அனுபவிக்கப்படுகிறவர்கள். இதரமான ராஜ ஸ்திரீகள் **अन्या नृपस्त्रियः**

पत्नी மனைவி. பதிக்கு இவளோடு யாகத்தில் சேர்க்கையுண்டு

भार्या (भृञ्) „ கணவனால் பரிக்கப்படுகிறாள்

जाया (जनी) „ இவளிடத்தில் பிறக்கிறான்

कुटुम्बिनी, पुरन्ध्री (धृञ्) குடும்பமுள்ளவள். பரிக்கிறாள்

सती (षो) பதிவ்ருதை. (தன் தர்சனத்தாலேயே பாவத்தைப்) போக்கடிக்கிறாள்

पतिव्रता „ புருஷனைத் (தெய்வமாக நினைத்துப் பணிவிடையாகிற) விருதத்தை யுடையவள்

अध्यूढा(अधि वह)மூத்தாள்.முன்னேமணம்புரியப்பட்டவள்

अधिविन्ना (विद्लृ) „ முன்னே அடையப்பட்டவள்

स्वयंवरा, पतिंवरा (वृङ्) தானே (கணவனை) வரிக்கிறவள்

वर्या (वृञ्) திறமையோடு வரிக்கிறாள்

कुलस्त्री, कुलपालिका (पाल) வியபிசாரமின்றி குடும்பத்திலிருந்து ரக்ஷிப்பவள். குலத்தை ரக்ஷிக்கிறாள்

इच्छावती कामुका स्याद्वृषस्यन्ती तु कामुकी
कान्तार्थिनी तु या याति संकेतं साभिसारिका

60 **स्त्रीदशाभेदाः** ஸ்திரீயின்வயோரீதியாகப்பலநிலைமைகள்

कन्या (कनी) 8 வயது கன்னிகை. விளங்குகிறாள்
कुमारी (कुमार) ,, விளையாடுகிறாள்.
गौरी (गुरी) 9 வயதுச் சிறுமி. முயற்சிக்கிறாள்.
नग्निका (ओणजी) ,, வெட்கப்படுகிறாள்.
अनागतार्तवा ,, ரஜஸ் வெளி வராதவள். திறளாதவள்
मध्यमा பால்ய யௌவன தசைகளுக்குநடுவிலிருப்பவள்
दृष्टरजाः காணப் பட்ட ரஜஸ்ஸை யுடையவள்.
तरुणी (तृ) 30 வயதிற்குட்பட்டவள். பால்யங் கடந்தவள்.
युवतिः (यु) ,, யௌவன ஸ்திரீ. (புருஷனோடு) கூடுகிறாள்.
स्नुषा (स्नु) நாட்டுப் பெண். (நீரைத்) தெளிக்கிறாள்.
जनी (जनी) ,, இவளிடமிருந்து வம்சம் உண்டாகிறது
वधूः (वह) ,, சுமக்கிறாள்.
चिरण्टी (अट) வெகு காலம் கழிந்து பிறந்த வீட்டிலிருந்து பர்த்தாவின்வீட்டிற்குப் போகிறவள்
स्ववासिनी (वस) பிறந்த வீட்டிலேயே வசிக்குந்தன்மை [யுள்ளவள்
इच्छावती இச்சை யுடையவள்
कामुका (कमु) கோறுகிறவள்.கோறப்படுகிறவள்
कामुकी புருஷனைத் தனக்குக் ,,
वृषस्यन्ती ,, புணர்ச்சியை இச்சிப்பவள்
अभिसारिका (अभि+सृ) புருஷனைக் குறித்து குறித்த விடத்திற்குப் போகிறவள் **कान्तार्थिनी तु या याति संकेतं**
स्वैरिणी (ईर) வியபிசாரி. சுதந்திரமாய்த் திரிகிறாள்.
पुंश्चली (चल) ,, கணவனைவிட்டுஅன்னியனிடம்சலிக்கிறாள்

स्वैरिणी पुंश्चली च स्यादशिश्वी शिशुना विना
अवीरा निष्पतिसुता विश्वस्ताविधवे समे
आलिः सखी वयस्याथ पतिवत्नी सभर्तृका
वृद्धा पलिक्नी प्राज्ञी तु प्रज्ञा प्राज्ञा तु धीमती
[शूद्री शूद्रस्य भार्या स्याच्छूद्रा तज्जातिरेव च

अशिश्वी மலடி. குழந்தை யற்றவள் शिशुना विना
अवीरा புருஷனும் பிள்ளையுமில்லாதவள் निष्पतिसुता
विश्वस्ता (श्वस) விதவை. புருஷன் போய் விட்டபடியால்
பிராணன் போய் விட்டது போலிருக்கிறாள்.
विधवा விதவை.போன கணவனையுடையவள்.
आलिः (अल) தோழி. அலங்கரிக்கிறாள்
सखी „ ஜனங்களால் சமமாகச் சொல்லப்படுகிறாள்
वयस्या „ வயதினால் சமமானவள்.
पतिवत्नी, सभर्तृका ஸுமங்கலி. புருஷனையுடையவள்
वृद्धा (वृधु) கிழவி. (வயதில்) வளர்ந்திருக்கிறாள்
पलिक्नी „ யார் நிரைப்பையுடையவளோ அவள்
प्राज्ञी, प्रज्ञा (ज्ञा) நற்புத்தியுள்ளவள். தானே நன்கு அறிகிறாள்
प्राज्ञा (ज्ञा) யாருக்கு விசேஷ அறிவுண்டோ அவள்
धीमती (मनु) புத்திசாலிப் பெண்.

61 **पत्नीभेदाः** மனைவிகளின் பேதங்கள்

शूद्री சூத்திரனுடைய மனைவி = शूद्रस्य भार्या இவள் எந்த
ஜாதியிலாவது பிறந்திருக்கலாம்
शूद्रा சூத்திர ஜாதியிற் பிறந்தவள் तज्जातिरेव च
आभीरी, महाशूद्री ஜாதியாலோ உறவாலோ இடைச்சி

आभीरी तु महाशूद्री जातिपुंयोगयोः समा
अर्याणी स्वयमर्या स्यात्क्षत्रिया क्षत्रियाण्यपि
उपाध्यायाप्युपाध्यायी स्यादाचार्यापि च स्वतः
आचार्यानी तु पुंयोगे स्यादर्यी क्षत्रियी तथा
उपाध्यायान्युपाध्यायी पोटा स्त्रीपुंसलक्षणा
वीरपत्नी वीरभार्या वीरमाता तु वीरसूः

जातिपुंयोगयोः समा

अर्याणी, अर्या வைசிய ஜாதிஸ்திரீ. **स्वयं** எஜ்ஜாதியையாவது மணந்திருக்கலாம்

क्षत्रिया, क्षत्रियाणि க்ஷத்திரிய ஜாதி ஸ்திரீ.

उपाध्याया, उपाध्यायी (इङ्) தானே பாடம் சொல்லிக்கொடுப்பவள். இவளை அணுகிப் பாடம் படிக்கப்படுகிறது.

आचार्या (चर) தானாகவே மந்திர வியாக்கியானம் செய்கிறவள் **स्वतः**

आचार्यानी ஆசார்யனுடைய மனைவி

अर्यी வைச்யனுடைய மனைவி. (எஜ்ஜாதியாயிருந்தாலும்)

क्षत्रियी க்ஷத்திரியனுடைய மனைவி. „

उपाध्यायानी, उपाध्यायी உபாத்தியாயருடைய மனைவி.

पोटा (पुट) புருஷசின்னங்களோடுகூடினவள் = **स्त्रीपुंसलक्षणा**

वीरपत्नी வீரனைப் புருஷனாகவுடையவள். **वीरभार्या**

वीरमातृ (स्त्री) வீரனுடைய தாயார் **विरसूः** (षूङ्) பெற்றவள்.

नग्निका (ओलजी) நிர்வாணமாயிருப்பவள். வெட்கிக்கிறாள்

कोटवी (कट, वी) „ குடிலமாகப் போகிறாள்.

दूती (दूङ्) தூது சொல்லுபவள். இவளால் சோகம் உண்

स्त्री नग्निका कोटवी स्याद्दूतीसंचारिके समे
कात्यायन्यर्धवृद्धा या काषायवसनाऽधवा
सैरन्ध्री परवेश्मस्था स्ववशा शिल्पकारिका
असिक्नी स्यादवृद्धा या प्रेष्यान्तःपुरचारिणी
वारस्त्री गणिका वेश्या प्रसूता च प्रसூतिका
सत्कृता वारमुख्या स्यात्कुट्टनी शम्भली समे

டாகிறது.

संचारिका (चर) ,, ஸஞ்சாரம் செய்கிறுள், செய்விக்கிறுள்

कात्यायनी பாதி கிழவியாகிக் காஷாய முடிக்கும் விதவை **अर्धवृद्धा या काषायवसनाऽधवा**

सैरन्ध्री (ध्रुञ्) சுதந்தரத்தை இழக்காமல் அயல் வீட்டில் வேலை செய்பவள் **परवेश्मस्था स्ववशा शिल्पकारिका** சுதந்தரத்தை தரிக்கிறுள்

असिक्नी தலை மயிர் நறைக்காமல் அந்தப் புரத்தில் ஏவல் புரிபவள் **अवृद्धा या प्रेष्यान्तःपुरचारिणी**

वारस्त्री வேசி கூட்டத்தினுடைய ஸ்திரீ

गणिका ,, (விட) சமூகம். இவளுக்குண்டு.

वेश्या ,, வேஷத்திஞல் விளங்குகிறுள்

प्रसूता, प्रसूतिका (षूङ्) பிரஸவிக்கிறவள்.

वारमुख्या குணத்திற்காகக் கொண்டாடப்படும் வேசி.

सत्कृता வேசிக் கூட்டத்தில் முக்கியமானவள்.

कुट्टनी (कुट्ट) கூட்டிக்கொடுப்பவள். நசிப்பிக்கிறுள் சொத்தை

शम्भली (भल) ,, சுகத்தைச் சொல்லுகிறுள்.

विप्रश्निका त्वीक्षणिका दैवज्ञाथ रजस्वला
[ऋतुमती पुष्पवती स्याद्रजः पुष्पमार्तवम्
श्रद्धालुर्दोहदवती निष्कला विगतार्तवा
गणिकादेस्तु गाणिक्यं गार्भिणं यौवतं गणे
पुनर्भूर्दिधिषूरूढा द्विस्तस्या दिधिषुः पतिः

विप्रश्निका குறி சொல்லுபவள். நாலு கேள்விகளையுடைய [வள்.
ईक्षणिका (ईक्ष) „ (சுபாசுபங்களைப்) பார்க்கிறாள்
दैवज्ञा (ज्ञा) „ சுபாசுபங்களை அறிகிறாள்
रजस्वला, ऋतुमती, पुष्पवती தூரஸ்திரீ. தூமையுடையவள்
रजस् (रञ्ज) தூமை. சிவப்பாக்குகிறது
पुष्पम् (पुष्प) „ இதனால் யோனி விகஸிக்கிறது
आर्तवम् „ ருதுவிலுண்டாகிறது. (காலக்கிரமத்தில்)
श्रद्धालुः, दोहदवती மசக்கை யுடையவள் [யுடையவள்
विगतार्तवा, निष्कला தூமை மருத்தவள். வராத சுக்லத்தை
गाणिक्यम् வேசிக்களுடைய கூட்டம் **गणे**
गार्भिणम् கர்ப்பிணிக்களுடைய „
यौवतम् யௌவன ஸ்திரீகளுடைய „
पुनर्भूः (भू) இருமுறை விவாகமானவள். **ऊढा द्विस्तः** மறுபடி யும் மனைவியாக ஆகிறாள்
दिधिषूः (डुधाञ्) „ தரிக்கிறாள் (பாவத்தை)
दिधिषुः கலியாணமானவளின் இரண்டாம் கணவன் **तस्या पतिः** கலியாணமானவளை இச்சிக்கிறான்.
अग्रेदिधिषूः ஒருவளை மறுபடியும் மணந்து அவளிடம் குழந்தைகளோடு குடும்பத்தையுடைய துவிஜன் **स तु द्विजः सैव यस्य कुटुम्बिनी**

स तु द्विजोऽग्रेदिधिषूः सैव यस्य कुटुम्बिनी
[अन्तर्वत्नी गर्भिणी तु सुतः पुत्रः स्त्रियां त्वमी
कानीनः कन्यकाजातः सुतोऽथ सुभगासुतः
सौभागिनेयः स्यात्पारस्त्रैणेयस्तु परस्त्रियाः
पैतृष्वसेयः स्यात्पैतृष्वस्रीयश्च पितृष्वसुः
सुतो मातृष्वसुश्चैवं वैमात्रेयो विमातृजः

62 **पुत्रभेदाः** பலவிதப் பிள்ளைகள்

गर्भिणी, अन्तर्वत्नी கர்ப்பிணி. உள்ளேகர்ப்பத்தையுடையவள்
सुतः (षूङ्) பிள்ளை. (தாயாரினுல்) பெறப்படுகிறுன்.
पुत्रः (त्रैङ्) ,, பும் என்கிற நரகத்திலிருந்து ரக்ஷிக்கிறுன்

पुन्नाम्नो नरकाद्यस्मात् पितरं त्रायते सुतः
तस्मात् पुत्र इति प्रोक्तः स्वयमेव स्वयंभुवा மனு 9—138

இப்பதங்கள் தீர்க்கமானுல் ஸ்திரீலிங்கமாகிப் பெண் என்று அர்த்தமாகும் **स्त्रियां त्वमी सुता पुत्री**
कानीनः கலியாண மாகாதவளின் பிள்ளை. ; கன்னிகைக்குப் பிறந்தவன் = **कन्यकाजातः**
सुभगासुतः, सौभागिनेयः பாக்கியவதியினுடைய பிள்ளை.
पारस्त्रैणेयः அன்னிய ஸ்திரீயினுடைய ,, **तु परस्त्रियाः**
पैतृष्वसेयः पैतृष्वास्रीयः அத்தான். பிதாவின் சகோதரியின் பிள்ளை **पैतृष्वसुः**
मातृष्वसेयः, मातृष्वस्रीयः தாயாரின் சகோதரிப் பிள்ளை
वैमात्रेयः சக்களத்தித் தாயின் பிள்ளை. **सुतो मातृष्वसु**
विमातृजः (**जनी**) ,, தாயாருக்கு விரோதமாயிருப்பவள்

कौलटेरः कौलटेयी भिक्षुकी तु सती यदि
तदा कौलटिनेयोऽस्याः कौलटेयोऽपि चात्मजः
आहुर्दुहितरं सर्वेऽपत्यं तोकं तयोः समे
स्वजाते त्वौरसोरस्यौ तातस्तु जनकः पिता
[दंपती जंपती माता जननी भगिनी स्वसा
ननान्दा तु स्वसा पत्युर्नप्त्री पौत्री सुतात्मजा

कौलटेरः, कैलटेयः வயபிசாரியினுடைய பிள்ளை. **असती सुतः**
कौलटिनेयः, कैलटेयः பிச்சை யெடுக்கும் சுத்தமான வளின் பிள்ளை **भिक्षुकी तु सती आत्मजः** தனக்குப் பிறந்தவன்
दुहितृ (दुह) स्त्री பெண். (பிதாவின்) பணத்தைக்கரக்கிருள்.
अपत्यम् (पत्लृ) பெண், பிள்ளை. இவரால் (பிதாநரகம்)
तोकम् (तुत सौत्रोधातुः) ,, குலம் நிறைகிறது. [போகிறதில்லை.
औरसः தனக்கே தன் தர்ம பத்னியினிடம் பிறந்தவன்
उरस्यः ,, மார்பினுல் உண்டானவன். **स्वजातः**

63 बान्धवः உறவினர்

तातः (तनु) தகப்பன் (குலத்தை) விஸ்தரிக்கச் செய்கிருன்
जनकः जनी ,, பிறப்பிக்கிருன்
पितृ (पा) पु ,, ரக்ஷிக்கிருன்
दंपती, जंपती புருஷனும் மனைவியும்.
मातृ (माङ्) स्त्री தாய் (கர்ப்பத்தை) வரையறுக்குகிருள்
जननी (जनी) ,, உண்டு பண்ணுகிருள்
भगिनी சகோதரி. சுபத்தை இச்சிக்கிருள்
स्वसृ (असु) स्त्री ,, நன்கு (கஷ்டத்தைத்) தள்ளுகிருள்
ननान्दृ (टनदि) நாத்தனர். **स्वसा पत्युः** சந்தோஷிக்காதவள்

भार्यास्तु भ्रातृवर्गस्य यातरः स्युः परस्परम्
प्रजावती भ्रातृजाया मातुलानी तु मातुली
पतिपत्न्योः प्रसूः श्वश्रूः श्वशुरस्तु पिता तयोः
पितुर्भ्राता पितृव्यः स्यान्मातुर्भ्राता तु मातुलः
श्यालाः स्युर्भ्रातरः पत्न्याः स्वामिनो देवृदेवरौ

नप्त्री (पतॢ) பேத்தி. இவளால் பிதிர்க்கள் (நரகத்தில்) விழுகிறதில்லை

पौत्री „ புத்திரன், புத்திரியினுடைய பெண் **सुतात्मजा**

यातरः (यती) ब. ஓரகத்தாக்கள் **भार्यास्तु भ्रातृवर्गस्य स्युः परस्परम्** (வீட்டு வேலையில்) முயற்சிக்கின்றனர்

प्रजावती, भ्रातृजाया சகோதரனின் மனைவி. மதனி. ப்ரஜைகளுள்ளவள்

मातुलानी, मातुली மாமி. மாமனினுடைய ஸ்திரீ

श्वश्रूः மாமியார். **पतिपत्न्योः प्रसूः** புருஷனுடைய, மனைவியினுடைய தாய். மாமனாரின் மனைவி

श्वशुरः (अशू) மாமனார். புருஷனுடைய, மனைவியினுடைய தகப்பன் **पिता तयोः** சேர்க்கிறான்

पितृव्यः பிதாவின் சகோதரன். **पितुर्भ्राता**

मातुलः அம்மான். மாதாவின் சகோதரன் **मातुर्भ्राता**.

श्यालः (श्यैङ्) மைத்துனன், மனைவியின் சகோதரன் **पत्न्याः भ्रातरः**

देवृ (दिवु) „ கணவனின் **स्वामिनः** „

देवरः (देवृ) „ பரகஸித்து விளையாடுகிறான்.

स्वस्रीयः भागिनेयः மருமகன். சகோதரியினுடைய பிள்ளை

जमातृ (माङ्) पु மாப்பிள்ளை. மனைவியை அளக்கிறான்

स्वस्रीयो भागिनेयः स्याज्जामाता दुहितुः पतिः
पितामहः पितृपिता तत्पिता प्रपितामहः
मातुर्मातामहाद्येवं सपिण्डास्तु सनाभयः
[ज्ञातिः सगोत्रो बन्धुः स्वः सगर्भ्यस्सहजौ समौ
ज्ञातेयं बन्धुता तेषां क्रमाद्भावसमूहयोः

दुहितुः पतिः மாப்பிளை. பெண்ணினுடைய புருஷன்
पितामहः பாட்டன் **पितृपिता** தகப்பனின் தகப்பன்
प्रपितामहः பாட்டனின் பிதா **तत्पिता**
मातामहः தாயாரின் தகப்பன்
मातुः पितामहः ,, பாட்டன்
मातुः प्रपितामहः ,, பாட்டனின் பிதா.
सपिण्डाः 7 தலை முறைக்குட் பட்ட க்ஞாதி. ஸமான பிண்டப் பிரதான முடையவர்
सनाभयः पु ब ,, ஸமான மூல புருஷனையுடையவர்
ज्ञातिः (ज्ञा) பங்காளி. ஸமான கோத்திர முடையவன்.
सगोत्रः ,, ,, (தன்னைச் சேர்ந்தவனாக) அறியப்படுகிறான்
बन्धुः (बन्ध) உறவு. (ப்ரீதியைக்) கட்டுகிறார்கள்
स्वः பந்து. தன் தன ஸம்பந்தமுடையவன்.
सगर्भ्यः சகோதரன். ஒரே கர்ப்பத்திலுண்டானவன்
सहजः (जनी) ,, கூடப் பிறந்தவன்.
ज्ञातेयम् பக்காளித் தன்மை. **भावः**
बन्धुता க்ஞாதிக் கூட்டம் **समूहः**
धवः (धूञ्) கணவன். (மனைவியை) அசைக்கிறான்
प्रियः (प्रीञ्) ,, திருப்தி செய்விக்கிறான்

धवः प्रियः पतिर्भर्ता जारस्तूपपतिः समौ
अमृते जारजः कुण्डो मृते भर्तरि गोलकः
भ्रात्रीयो भ्रातृजो भ्रातृभगिन्यौ भ्रातरावुभौ
मातापितरौ पितरौ मातरपितरौ प्रसूजनयितारौ
श्वश्रूश्वशुरौ श्वशुरौ पुत्रौ पुत्रश्च दुहिता च
गर्भाशयो जरायुः स्यादुल्बं च कललोऽस्त्रियाम्

पतिः (पा) கணவன். ரக்ஷிக்கிறான்
भर्तृ (डुभृञ्) पु ,, பரிக்கிறான்
जारः (जृष्) சோரபுருஷன். (பரஸ்திரீயைக்)கிழமாக்குகிறான்
उपपतिः ,, கணவனோடு ஒப்பிடப்பட்டவன்
कुण्डः (कुडि) கணவன் இருக்கும்பொழுது சோர புருஷனுக்குப் பிறந்தவன் = अमृते जारजः இவனால் குலம் தஹிக்கப்படுகிறது.
गोलकः (गुड) கணவன் இறந்தபின் சோர புருஷனுக்குப் பிறந்தவன் मृते भर्तरि जारजः ரக்ஷிக்கப்படுகிறான்
भ्रात्रीयः, भ्रातृजः (जनी) சகோதரனுடைய பிள்ளை
भ्रातरौ पु உடன் பிறந்தவர்கள். भ्रातृभगिन्यौ தமயனும் தங்கையுமாவது, தமக்கையும் தம்பியுமாவது भ्रातरावुभौ
पितरौ பெற்றோர் = मातापितरौ,मातरपितरौ, प्रसूजनयितारौ
श्वशुरौ மாமனாரும் மாமியாரும் = श्वश्रू, श्वशुरौ
पुत्रौ பிள்ளை பெண்கள் पुत्रश्च दुहिता च
गर्भाशयः (शीङ्) கர்ப்பப்பை. இதில்கர்ப்பம்படுத்திருக்கிறது
जरायुः (इण्) ,, கர்ப்பம் வெளிப்பட்டதும் கிழத்தனத்தை அடைகிறது

सूतिमासो वैजननो गर्भो भ्रूण इमौ समौ
[वार्धकं चाथ वृद्धत्वं क्लीबः षण्डो नपुंसके
शिशुत्वं शैशवं बाल्यं तारुण्यं यौवनं समे
पलितं जरसा शौक्ल्यं केशादौ विस्रसा जरा
[स्तनंधयी तु स्तनपा वृद्धो जीर्णो जरन्नपि

उल्बम् (लीङ्) சுக்ல சோணிதங்களின் சேர்க்கை. அணையப்
कललम्, लः (कल) ,, கூட்டப்பட்டிருக்கிறது [படுகிறது
सूतिमासः பிரஸவத்திற்கு மாதம்
वैजननः (जनी) ,, இதில் கர்ப்ப வருகை இருக்கிறது.
गर्भः (गॄ) கர்ப்ப பிண்டம். (தாயுண்டதை) விழுங்குகிறது
भ्रूणः (भ्रूण) ,, இச்சிக்கப் படுகிறது.
वार्धकम् கிழத்தனம். கிழவர் கூட்டம்
वृद्धत्वम् ,, கிழவனுடைய தன்மை
क्लीबः (क्लीबृ) அலி. தைர்ய மற்றவனாயிருக்கிறான்
षण्डः (षडि) ,, (லஜ்ஜையால்) போகிறான்
नपुंसकः, कं ,, ஆணுமல்லாதவன். பெண்ணுமல்லாதவன்.

64 दशाः பால்யாதி அவஸ்தைகள்

शिशुत्वम्, शैशवम् குழந்தைத்தனம், தன்மை. 8 வயதிற்குள்
बाल्यम् இளமை. பாலனுடைய தன்மை. 16 ,,
तारुण्यम्, यौवनम् வாலிபம். யௌவனப் புருஷனின் ,, 35 ,,
पलितम् (पल) நரைப்பு. (அழகு) போய் விடுகிறது 50 ,,
जरसा शौक्ल्यं केशादौ
विस्रसा (स्रंसु) முதிமை. இதனால் சரீரம் கீழே விழுகிறது
जरा (जॄष) ,, அங்கங்கள் ,, ஜீர்ணமாகின்றன. 50க்கு மேல்

बालस्तु स्यान्माणवको वयस्थस्तरुणो युवा
वर्षीयान्दशमी चानुजःकनिष्ठोऽग्रियोऽग्रजः
अमांसो दुर्बलश्छातो बलवान्मांसलोंऽसलः
बृहत्कुक्षिश्च तुन्दी चावभ्रटो नतनासिके
केशवः केशिकः केशी वलिनो वलिभः समौ

स्तनपा (पा), स्तनंधयी(धेट) त्रि குழந்தை. முலையுண்ணுகிறது
बालः (बल) त्रि சிறுவன் (சிறு பலத்தோடு) ஜீவிக்கிறான்
माणवकः त्रि „ மனுவினுடைய சிறு பிள்ளை.
वयस्थः(ष्ठा)त्रि யௌவனபுருஷன். சரியானவயதிலிருக்கிறான்
तरुणः (तॄ) त्रि „ தாண்டுகிறான், (பால்யத்தை)
युवन् (यु) पु „ (ஸ்திரீயோடு) கூடுகிறான்
वृद्धः (वृधु) त्रि கிழவன். விருத்தி யடைந்திருக்கிறான்
जरन्, जीर्णः (जॄष) त्रि „ வயது சென்றவன்.
वर्षीयान् त्रि தொண்டு கிழவன். மிகவும் கிழவன்
दशमिन् त्रि „ பத்தாவது பத்துவயதை யுடையவன் 90 க்கு [மேல்
अनुजः (जनी) त्रि தம்பி. பின்பு பிறந்திருக்கிறான்
कनिष्ठः त्रि „ மிகவும் குறைந்தவன்
अग्रियः, अग्रजः त्रि தமையன். முன்னே பிறந்தவன்

65 मनुष्याः மனித பேதங்கள்

अमांसः, दुर्बलः त्रि இளைத்தவன். சதை, பல மற்றவன்
छातः (छो) त्रि „ செதுக்கப் பட்டவனைப் போலிருக்கிறான்.
बलवान् ,मांसलः त्रि பலவான் இவனுக்குபலம்,மாம்ஸம் உண்டு
अंसलः त्रि „ „ புஜபலம் „
बृहत्कुक्षिः, तुन्दिन् त्रि பெருத்த வயிறுடையவன்

विकलाङ्गस्त्वपोगण्ड: खर्वो ह्रस्वश्च वामनः
खरणाः स्यात्खरणसो विग्रस्तु गतनासिकः
खुरणाः स्यात्खुरणसः प्रज्ञुः प्रगतजानुकः
ऊर्ध्वज्ञुरूर्ध्वजानुः स्यात्संज्ञुः संहतजानुकः

अवभ्रटः, नतनासिकः (नमु) त्रि வளைந்த மூக்கை யுடையவன்
केशवः, केशिकः, केशिन् त्रि சிறந்த தலை மயிருள்ளவன்
वलिनः, वलिभः त्रि கிழத்தனத்தினல் வளைந்து மடிந்த தோலுள்ளவன்
विकलाङ्गः (कल) त्रि அதிக, குறைவான அங்கமுள்ளவன்
अपोगण्डः (गण) त्रि ,, இழிவாகக் கருதப்படுகிருன்
खर्वः (खर्व) त्रि குள்ளன். கர்விக்கிருன்
ह्रस्वः (ह्रस) त्रि ,, குறைந்திருக்கிருன்
वामनः (टुवम्) त्रि ,, துப்பப் படுகிருன்
खरणाः, खरणसः त्रि கூருன நீண்டுயர்ந்த மூக்குள்ளவன்
विग्रः, गतनासिकः त्रि மூக்கற்றவன். போன மூக்குள்ளவன்
खुरणाः त्रि தொரை மூக்கன்.
खुरणसः त्रि ,, குளம்பைப் போன்ற மூக்கையுடையவன்.
प्रज्ञुः, प्रगतजानुः त्रि தொட்டிக் காலன். நடுவில் இடமுள்ள முழங்கால்களையுடையவன்.
ऊर्ध्वज्ञुः ऊर्ध्वजानुकः त्रि உயர்ந்த முழங்கால்களுடையவன்.
संज्ञुः, संहतजानुकः முட்டிக் காலன். சேர்ந்த ,, ,,
एडः त्रि செவிடன். கேழ்க்கும் சக்தி யற்றிருப்பதால் ஆட்டிற் கொப்பாயிருக்கிருன்.
बधिरः (बन्ध) ,, காது கட்டப்பட்டிருக்கிறது
कुब्जः (उब्ज) त्रि கூனன். குத்ஸிதமானநேர்மையுள்ளன்

स्यादेडे बधिरः कुब्जे गडुलः कुकरे कुणिः
पृश्निरल्पतनौ श्रोणः पङ्गौ मुण्डस्तु मुण्डिते
बलिरः केकरे खोडे खञ्जस्त्रिषु जरावराः
जडुलः कालकः पिप्लुस्तिलकस्तिलकालकः
अनामयं स्यादारोग्यं चिकित्सा रुक्प्रतिक्रिया

गडुलः त्रि கூனன் முதுகிலோமார்பிலோ பெரியமாம்ஸமுடி ,,
कुकरः त्रि மொண்டிக்கையன். கோணின கை இவனுக்குண்டு
कुणिः(कुण) त्रि ,, (மொண்டி என) பேசப்படுகிறான்
पृश्नि :(स्पृश) अल्पतनुः त्रि சிற்றுடம்பன். தொடப்படுகிறான்
श्रोणः (श्रोणृ) त्रि சப்பாணி. (அங்கங்கள் சேர்க்கப் பட்டி
पङ्गुः (पन) त्रि ,, துதிக்கிறான். [ருக்கின்றன.
मुण्डः, मुण्डितः (मुडि) त्रि மொட்டை. சிறைக்கப் பட்ட தலையை யுடையவன்.
बलिरः (बल) त्रि சாய் கண்ணன். கடைக் கண்ணாண்டைவரு கிற பார்வையையுடைய கண்ணை யுடையவன்.
केकरः(क) त्रि ,, தலையண்டைபார்வையைவரச்செய்கிறவன்.
खोडः (खोडृ) त्रि நொண்டிக் காலன். தடங்காலனநடையை
खञ्जः (खजि) त्रि ,, நொண்டி நடக்கிறான். [யுடையவன்.
जडुलः (जड) புரை குழல். மச்சம். சேர்ந்திருக்கிறது
कालकः ,, தள்ளப் படுகிறான்.
पिप्लुः (प्लुङ्) ,, பரவிப் போகிறது.
तिलकः மச்சம். எள்ளைப் போலிருக்கிறது.
तिलकालः ,, எள்ளைப் போன்ற மச்சம்

[औषधम् भेषजं रोगो व्याधिर्यक्ष्मा क्षयः पुमान्
[क्षुत्क्षवः क्षवथुः कासः प्रतिश्यायस्तु पीनसः
[सिध्मं किलसम् शोथस्तु पादस्फोटो विपादिका
[कण्डूः खर्जूः पामकच्छूः विस्फोटोऽरुर्व्रणं तथा

66 रोगाः நோய்கள்

अनामयम्, आरोग्यम ஆரோக்கியம். நோயில்லாத் தன்மை
चिकित्सा (कित) நோய்க்குப் பரிகாரம் செய்தல்
रुक्प्रतिक्रिया „ பதில் கார்யம் (துலைக்க)
औषधम् மருந்து. ஔஷதிகளிலிருந்துண்டானது
भेषजम् (भृष्) „ பயப்படுத்துகிறது
रोगः (रुजो) நோய். (உடலை) உடைக்கிறது
व्याधिः „ நானு மனோ வேதனை இதிலிருந்துண்டாகிறது
यक्ष्मन् (यक्ष) க்ஷய ரோகம். ரோக ராஜனுதலால் பூஜிக்கப்
क्षयः (क्षि) „ (உடலை) வாட்டுகிறது[படுகிறது
क्षव(थु):, क्षुत् (टुक्षु) स्त्री தும்மல். இதனுல் சப்திக்கிறுன்
कासः (कासृ) இருமல். குத்ஸிதமாக „ „
प्रतिश्यायः (श्यैङ्) „ பிரதி க்ஷணமும் சிலேஷ்மத்தை வெளிப்படுத்துகிறது
पीनसः (षो) „ வளர்ச்சியைத் தடுக்கிறது
सिध्मम् (षिधु) தேமல். போகிறது
किलासम् (किल) „ வெளுக்கிறது
शोथः (शु) வீக்கம். பரவிப் போகிறது
पादस्फोटः (स्फुट) காலின் வெடிப்பு
विपादिका (पद) „ இதனுல் கோணிப் போகப்படுகிறது
कण्डूः (कण्डूञ्) தினவு. சொறிதல்

[प्रच्छर्दिका वमिः कुष्ठश्वित्रे दुर्नामकार्शसी
आनाहस्तु निबन्धः स्याद्ग्रहणीरुक्प्रवाहिका
व्याधिभेदा विद्रधिः स्त्री ज्वरमेहभगंदराः

खर्जूः (खर्ज) தினவு. சொறி. உபத்திரவிக்கிறது
पामन् (पा) சிறங்கு. ரூபலாவண்யத்தைக் குடிக்கிறது
कच्छूः (कष) ,, ஹிம்ஸிக்கிறது
अरुस् (ऋ) ,, விருத்தியை அடைகிறது

विस्फोटः (स्फट) கொப்புளம். வெடித்துத் திறக்கிறது
व्रणम्, णः (व्रण) புண். புண்படுத்துகிறது

[अथापस्मारकश्चातिसारो नाडीव्रणः पुमान्

अपस्मारकः (अप+स्मृ) காக்கை வலி. பிரக்ஞை தவரல்
अतिसारः (अति+सृ) சீதபேதி. அதிமான கசிவு (மலம்)
नाडीव्रणः நரம்புச் சிலந்தி. சந்துள்ள ரணம்
प्रच्छर्दिका (छर्द) वमिः (टुवम्) வாந்தி இதனால்வாந்திசெய்கிறது
कुष्ठम् (ष्ठा) குஷ்டம். குத்ஸிதமாக இருக்கிறது
श्वित्रम् (श्विता) வெண் ,, (உடலை) வெளுப்பு நிறமாக்குகிறது
दुर्नामकस् மூல வியாதி. பாபரோகமானதினால் இதற்கு
अर्शस् (ऋ) ,, அடைகிறது[துஷ்டமான பெயருள்ளது

अनाहः (णह), निबन्धः (बन्ध) மலமூத்திரக்கட்டு. கட்டுகிறது
ग्रहणीरुक् (ग्रह) கிரஹணீ நோய். (ஜாடராக்கினியை வேலை செய்யாது) கிரஹிக்கிறது
प्रवाहिका (वह) ,, (மலத்தை) இழுத்துச் செல்லுகிறது.

विद्रधिः (द्रा) வயிற்றுக்கட்டி. குத்ஸிதமாக ஆகிறுன்
ज्वरः (ज्वर) ஜ்வரம். பீடிக்கிறது

अश्मरी मूत्रकृच्छ्रं स्यात्पूर्वे शुक्रावधेस्त्रिषु·
[भिषग्वैद्यौ वार्तकल्यौ उल्लाघो निर्गतो गदात्
ग्लानग्लास्नू आमयाव्यातुरः पामनकच्छुरौ
दद्रुणो दद्रुरोगी स्यादर्शोरोगयुतोऽर्शसः

मेहः (मिह) நீரிழிவு. (மூத்திரத்தால்) நனைக்கிறான்
भगंदरः (दॄ) வயிற்றுக் கடுப்பு. குதத்தைப் பீடிக்கிறது
अश्मरी (रा) மூத்திரத் துவாரத்தில் கல்லைக் கொடுக்கிறது.
मूत्रकृच्छ्रम् ,,இதில் மூத்திரவிஸர்ஜனத்தில் கஷ்டமிருக்கிறது

67 **रोगिणः** நோயாளிகள்

भिषज् त्रि வைத்தியன். ரோகத்தை ஜயிக்கிறான்
वैद्यः त्रि ,, ஆயுர் வேதத்தைப் படித்திருக்கிறான்
वार्तः त्रि நோயற்றவன். விருத்தியை யுடையவன்.
कल्यः त्रि ,, கலைகளிற் குறையாதவன்

उल्लाघः (लाघृ) त्रि நோயினின்றும் வெளி வந்தவன். **निर्गतो गदात्** (தேர்ந்ததால்) ஸமர்த்தனாய் விட்டான்.
ग्लानः,ग्लास्नुः(ग्लै) त्रि நோயிலிளைத்தவன். வாடியிருக்கிறான்.
आमयाविन् त्रि நோயாளி. நோயை யுடையவன்
आतुरः (त्वरा) त्रि ,, எங்கும் பரபரப்போடிருக்கிறான்

पामनः, कच्छुरः त्रि சொறி பிடித்தவன் **पामा, कच्छूः** சொறி
दद्रुणः (दरिद्रा) त्रि குஷ்ட பேதத்தை யுடையவன். தூர்க்கதிக்காளாகிறான்.

दद्रुरोगिन त्रि ,, நோயை யுடையவன்
अर्शसः त्रि மூல வியாதியை யுடையவன் **अर्शोरोगयुतः**
वाताकिन् त्रि வாதரோகி **वातरोगी**

वातकी वातरोगी स्यात्सातिसारोऽतिसारकी
उन्मत्त उन्मादवति श्लेष्मलः श्लेष्मणः कफी
न्युब्जो भुग्ने रुजा वृद्धनाभौ तुन्दिलतुन्दिभौ
किलासी सिध्मलोऽन्धोऽदृङ्मूर्च्छाले मूर्तमूर्च्छितौ
[रेतः शुक्रं तथा बीजं पिल्लः क्लिन्नेक्षिण तद्वति

अतिसारकिन्, सातिसारः त्रि (अति+सृ) சீத பேதிக்காரன் மலத்தை அதிகமாக வெளிப் படுத்துகிறான்.

उन्मत्तः, उन्मादवान् (उत्+मदी) त्रि பித்தம் பிடித்தவன். மதித்திருக்கிறான்.

श्लेष्मलः, श्लेष्मणः, कफिन् त्रि கப முடையவன்

न्युब्जः (उब्ज) त्रि (நோயால்) கோணியிருக்கிறான் **भुग्ने रुजा**

वृद्धनाभिः, तुन्दिलः, तुन्दिभः त्रि உயர்ந்ததொப்புளுடையவன்

किलासिन्, सिध्मलः त्रि தேம்பலுள்ளவன்

अन्धः (अन्ध) त्रि குருடன். பார்வையை மூடுகிறது.

अदृश् त्रि ,, பார்வையில் லாதவன்

मूर्च्छालः, मूर्च्छितः, मूर्तः (मूर्च्छा) மூர்ச்சை யடைந்தவன்.

தேகமலங்கள் 12. அவை—

> वसा शुक्रमसृग्मज्जा कर्णविड्मूत्र विड्नखाः
> श्लेष्माश्रुदूषिकाः स्वेदो द्वादशैते नृणां मलाः மனு

रेतस् (री) விந்து. (ஸ்திரீயைப் பார்த்ததும் நழுவிப்) போகிறது

शुक्रम् (शुक),, இதனால் சோகிக்கிறான். சோகமுண்டாகிறது

बीजम् (ईज) ,, விசேஷமாகப் போகிறது **व** விற்கு **ब**

पिल्लः பொட்டைக்கண் **क्लिन्नेक्षिण** இயற்கை யாகவோ

मायुः पित्तं कफः श्लेष्मा स्त्रियां तु त्वगसृग्धरा
[रक्तं तु रुधिरं शुष्कमांसमुत्तप्तमामिषम्
बुक्काग्रमांसं हृदयं हृन्मेदस्तु वपा वसा
पश्चाद्ग्रीवा शिरा मन्या नाडी तु धमनिः शिरा

நோயாலேயோ கண் கெட்டவன்

मायुः (डुमिञ्) பித்தம். (தலையைச் சுற்றித்) தள்ளுகிறது
पित्तम् (पतॢ) „ (ஜலமாய் வெளி) விழுகிறது
कफः (फल) கோழை. நீரால் உண்டாகிறது.
श्लेष्मन् (श्लिष) „ உடலில் அணைத்துக் கொள்ளுகிறது.

68 **हृदयम्** இருதயம்

त्वच्(संवरणे) स्त्री தோல் (மாம்ஸத்தைச்) சுற்றியிருக்கிறது
असृग्धरा „ ரத்தத்தை தரிக்கிறது
रक्तं (रञ्ज) ரத்தம். சிவந்திருக்கிறது
रुधिरम् (रिधिर्) „ தோலால் கட்டப் பட்டிருக்கிறது
उत्तप्तम् (तप) உலர்ந்த மாம்ஸம் **शुष्कमांसम्**
आमिषम् (अमु) மாம்ஸம். ரோகத்தை விளைவிக்கிறது
बुक्का (बुक्क) உடலில் பிரதானமான மாம்ஸம்
अग्रमांसम् „ முக்கிய மாம்ஸம். யாகார்ஹமானது
हृदयम्, हृद् (हृञ्) न இருதயம். இது தாமரை மொக்கைப் போலிருக்கிறது. எடுக்கப்படுகிறது.
मेदस् (ञिमिदा) கொழுப்பு. மாம்ஸத்திலுண்டாகும் பசை. மழமழப்பாக்குகிறது
वपा (डुवप) „ விரைக்கப்படுகிறது.
वसा (वस) „ மாம்ஸத்தை மூடியிருக்கிறது
मन्या (मन) பின் கழுத்து நரம்பு. **पश्चाद्ग्रीवा शिरा** இதனால் அறியப்படுகிறது

तिलकं क्लोम मस्तिष्कं गोर्दं किट्टं मलोऽस्त्रियाम्
अन्त्रं पुरीतद्गुल्मस्तु प्लीहा पुंस्यथ वस्नसा
स्नायुः स्त्रियां कालखण्डयकृती तु समे इमे
सृणिका स्यन्दिनी लाला दूषिका नेत्रयोर्मलम्

नाडी நாடி. **नड:** நெட்டக் கோரையைப் போலிருக்கிறது
धमनिः ,, கொறுக்கையைப் போலிருக்கிறது
शिरा (षिञ्) ,, கட்டுகிறது. (உடலை)
तिलकम् (तिल) ஈறல். நீர்ப்பை. பசையோடிருக்கிறது
क्लोमन् (क्लमु) ,, வாடுகிறது
मस्तिष्कम् (इष) மூளை. சிரஸை அடைந்திருக்கிறது
गोर्दम् (गुरी) ,, உழைக்கிறது
किट्टम् (किट) மலம். (தேக நவத்துவாரங்கள் வழியாய்ப்)
मलम्, लः (मल) ,, உடலை தரிக்கிறது [போகிறது
अन्त्रम् (अम) குடல். உண்ட (அன்னத்தைப்) பிரிக்கிறது
पुरीतम् (तनु) ,, தேகத்தைப் பெரிதாக்குகிறது
गुल्मः (गुड) வயிற்றின் இடப்பக்கத்து மாம்ஸம்
प्लीहन् (प्लिह) ,, (இடம்மாறிப்) போகிறது
वस्नसा (वस) சிறு நரம்பு. உடலைச் சுற்றியிருக்கிறது
स्नायुः (ष्णा) स्त्री ,, நனைந்திருக்கிறது
कालखण्डम् தேக வலப்பக்கத்துக் கருத்த மாம்ஸ பிண்டம்
यकृत् (यमु) न ,, (ஈறலை) அடக்குகிறது
सृणिका (सृ) வாய்ச் சொள்ளு. பெருகுகிறது
स्यन्दनी (स्यन्दू) ,, நழுவுகிறது.
लाला (लल) ,, (இடம் மாறிப்) போகிறது
दूषिका (दुष) கண் புளிச்சை = **नेत्रयोर्मलम्** கெடுக்கிறது

[मूत्रं प्रस्रावः उच्चारश्चाथ विष्ठाविशौ स्त्रियौ
स्यात्कर्परः कपालोऽस्त्री कीकसं कुल्यमस्थि च
स्याच्छरीरास्थि कंकालः पृष्ठास्थि तु कशेरुका
शिरोऽस्थनि करोटिः स्त्री पार्श्वास्थनि तु पर्शुका
[अङ्गं चावयवो देहः शरीरं च तनुस्तनूः
[पादाग्रं प्रपदं पादश्चरणं पुंनपुंसकम्

नासामलं तु सिंघाणं पिञ्जूषः कर्णयोर्मलम्

सिंघाणम् *மூக்குப் பீ* **नासामलम्**
पिञ्जूषः *காதுக் குரும்பி.* **कर्णयोर्मलम्**
मूत्रम् (मूत्र), प्रस्रावः (स्रु) *மூத்திரம். நழுவுகிறது*
उच्चारः (चर) *மலம் (விடப்பட்டுப்) போகிறது*
विष्ठा (ष्ठा) *(வயிற்றில்) தனித்து நிற்கிறது*
विष्, शू (विश) स्त्री ,, *தொப்புளின் கீழே ப்ரவேசிக்கிறது*
कर्परः (कृपू) *மண்டையோடு. சமப்பதில் ஸமர்த்தனாகிறது*
कपालः, लं (शल) ,, *தலையை ரக்ஷிக்கிறது.*
कीकसम् (कस) *எலும்பு கி என்று சப்தித் தசைகிறது*
कुल्यम् (कुल) ,, *இணைந்திருக்கிறது.*
अस्थि (असु) न ,, *எறியப் படுகிறது*
कङ्कालः (कल) *உடலெலும்புக் கூட்டம்* **शरीरास्थि**
कशेरुका (शॄ) *முதுகெலும்பு.* **पृष्ठास्थि** *வாயுவை ஹிம்ஸிக்கிறது.*
करोटिः (रुट) *மண்டை.* **शिरोस्थि** *வாயுவை அடிக்கிறது.*
पर्शुका (स्पृश) *பக்கத்தெலும்பு.* **पार्श्वास्थि** *தொடப்படுகிறது*

[अष्ठीवज्जानु जंघा स्यात् प्रसृता चोरुसक्थिनी
[स्याद्वङ्क्षणश्च तत्संधिः वस्तिर्नाभेरधो द्वयोः
कटो ना श्रोणिफलकं कटिः श्रोणिः ककुद्मती

6) अङ्गानि அவயவங்கள்

अङ्गम् (**अगि**) அவயவம். அசைகிறது
अवयवः (**यु**) ,, (ஒன்றுக்கொன்று) கூடியிருக்கிறது
देहम्, हः (**दिह**) உடல். வளருகிறது
शरीरम् (**शॄ**) ,, ஹிம்ஸிக்கிறது. ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது
तनुः, तनूः (**तनु**) **स्त्री** ,, விஸ்தரிக்கிறது
पादाग्रम्, प्रपदम् கால் நுனி. காலினுடைய ஆரம்பம்
पादः (**पद**) கால். இதனால் போகிறார்கள்
चरणम्, णः ,, ,, ஸஞ்சரிக்கிறார்கள்
घुटिका (**घुट**) பாதக்கறடு **तद्ग्रन्थी** சுற்றியிருக்கிறது
गुल्फः (**गुल**) ,, புசிக்கப்படுகிறது
पार्ष्णिः (**पृषु**) **पु** குதிக்கால். கறடின் கீழிருப்பது **तयोरध** நனைக்கப்படுகிறது
अष्ठीवत् पु न முழங்கால். விசேஷமான எலும்பிருக்கிறது
जानु (**जनी**) ,, துடை கணுக்கால் நடுவிலுண்டாகிறது
जङ्घा (**जनी**) கணுக்கால். உண்டாகிறது
प्रसृता (**सृ**) ,, அசைகிறது
ऊरु (**ऋ**) துடை. இதனால் போகப்படுகிறது
सक्थि (**षञ्ज**) **न** ,, சேர்ந்திருக்கிறது
बङ्क्षणः (**वकि**) துடைப்பூட்டு **तत्संधिः** அசைகிறது
बस्तिः (**वस**) **पु** அடிவயிறு. **नाभेरधः** இதில் மூத்திரம் தங்குகிறது.
कटः (**कटे**) புட்ட பாகம். (துணியால்) மூடப்படுகிறது

[गुदं पायुश्च वृषणश्चाण्डकोशस्तनौ कुचौ
शेफः शिश्नो भगंयोनिः पृष्ठवंशाधरे त्रिकम्
पश्चान्नितम्बः स्त्रीकट्याः क्लीबे तु जघनं पुरः
कूपकौ तु नितम्बस्थौ द्वयहीने कुकुन्दरे
स्त्रियां स्फिचौ कटिप्रोथावुपस्थो वक्ष्यमाणयोः

श्रोणिफलकम् புட்டபாகம். இடுப்பினுடைய பலகை
कटिः(कटे) पु இடுப்பு (துணியால்) மறைக்கப் படுகிறது
श्रोणिः(श्रोणृ) ,, சேர்க்கிறது
ककुद्मती ,, முசிப்பைப்போல் பெருத்திருக்கிறது.
गुदम् (गु) மலத்துவாரம். மலத்தை விடுகிறது
पायुः (पा) ,, ரக்ஷிக்கிறது (,, தள்ளி)
वृषणः (वृषु) விரைக் கொட்டை. நனைக்கிறது
अण्डकोशः ,, விரைகளுடைய உறை.
स्तनः (ष्टन) முலை. இதற்காகச் சப்திக்கிறான்
कुचः (कुच) ,, (காலக்கிரமத்தில் சுருங்கி விடுகிறது.
शेफः (शीङ्) ஆண் குறி (ரேதஸ் வெளி வந்ததும்) உறங்
शिश्नः (शश) ,, போகிறது. [குகிறது
भगम् (भज) பெண் குறி(புருஷனால்) ஆச்ரயிக்கப்படுகிறது
योनिः (यु) ,, கூடுகிறது
त्रिकम् முதுகினடி **पृष्ठवंशाधरे** மூன்றும் சேருமிடம்
नितंबः (तमु) ஸ்திரீயின் புட்டம். **स्त्रीकट्याः** (காமுகர்களால்) இச்சிக்கப்படுகிறது
जघनम् (हन) ஸ்திரீயின் இடுப்பின் முன்பாகம். **पुरः** ஹிம்ஸிக்கப் படுகிறது.
कुकुन्दरम् (दृ) ,, புட்டச் சுழிகள். **कूपकौ तु नितंबस्थौ** கொஞ்

[चूचुकं तु कुचाग्रं स्यात्पृष्ठं तु चरमं तनोः

[उदरं जठरं तुन्दमवलग्नम् तु मध्यमम्

[स्कन्धोम्सो वक्ष उरसि संधी तस्यैव जत्रुणी

बाहुमूले उभे कक्षो पार्श्वमस्त्रो तयोरधः

[भुजो बाहुः करः पाणिः स्यात्कफोणिस्तु कूर्परः

சம் நிதம்பப் பிரதேசத்தைப் பின்னமாக்குகிறது.

स्फिचौ (स्फायी) புட்ட உன்னத மாம்ஸம். விருத்தி யடை

कटिप्रोथौ „ இடுப்புனுடைய மாம்ஸம். [கிறது

उपस्थः (ष्ठा) ஆண், பெண் குறி. சமீபத்திலிருக்கிறது.

चूचुकम् (कै) முலைக்காம்பு. பான காலத்தில் சுசு என்று சப்

कुचाग्रम् „ முலையினுடைய நுனி [திக்கப்படுகிறது

पृष्ठम् (पृषु) பின் பக்கம். **चरमं तनोः** தலை மயிர் நீரால் நனைக்கப் படுகிறது.

उदरम् (ऋ) வயிறு. இதிலிருந்து கர்ப்பம் வெளிப்படுகிறது

जठरम् (जनी) „ „ „ உண்டாகிறது

तुन्दम् (तुथ) „ உபத்திரவிக்கிறது

अवलग्नम् (अव+लगे) இடுப்பு. சேர்க்கப்பட்டிருக்கிறது

मध्यमम् „ இடையில், மத்தியிலிருக்கிறது

स्कन्धः (स्कन्दिर्) தோள். அசைகிறது

अंसः (अमु) „ (பளுவினால்) பீடிக்கப்படுகிறது

वक्षस् (वक्ष) மார்பு. வளருகிறது

उरस् (ऋ) „ போகிறது

जत्रु. (जनी) தோள் பூட்டு. **संधी तस्यव** (இதனிடமிருந்து) கை உண்டாகிறது

अस्योपरि प्रगण्डः स्यात्प्रकोष्ठस्तस्य चाप्यधः
मणिबन्धादाकनिष्ठं करस्य करभो बहिः
अङ्गुल्यः करशाखाः स्युः पुंस्यङ्गुष्ठोथ तर्जनी
मध्यमानामिका चापि कनिष्ठा चेति ताः क्रमात्
प्रादेशतालगोकर्णास्तर्जन्यादियुते तते
अङ्गुष्ठे सकनिष्ठे स्याद्वितस्तिर्द्वादशाङ्गुलः

बाहुमूलम् அக்குள். கையினுடைய ஆரம்பம்
कक्षः (कष) „ வியர்வையால் பீடிக்கப்படுகிறது
पार्श्वम् பக்கம். அக்குளின் கீழ் பாகம் **तयोरधः** விலாக்களின் [கூட்டம்
भुजः (भुज) கை. இதனால் புசிக்கப்படுகிறது
बाहुः (बाधृ) „ „ ஹிம்ஸிக்கிறான்
करः (कृ) „ „ செய்கிறான்
पाणिः (पण) மணிக்கட்டு முதல் விரல்களோடு கூடின கை. இதனால் வியவஹரிக்கிறான்
कफोणिः (स्फुर) पु முழங்கை. சுகத்தை அசைப்பிக்கிறது
कूर्परः(कुर)„ அவசரமாகவஸ்துக்கிரஹணத்தில்சப்திக்கிறது
प्रगण्डः (गण) முழங்கைக்கு மேற் பாகம் **अस्योपरि** எண்ணப் படுகிறது.
प्रकोष्ठः (कुष) „ கீழ்பாகம். **तस्य चाप्यधः** போர்வைக்கு வெளிப்படுத்தப்பட்டிருக்கிறது
करभः (भा) மணிக் கட்டு முதல் சுண்டு விரல் வரைக்கும் கையின் வெளி பாகம் **मणिबन्धादाकनिष्ठं करस्य बहिः** கையில் பிரகாசிக்கிறது.

पाणौ चपेटप्रतलप्रहस्ता विस्तृताङ्गुलौ
द्वौ संहतौ संहतलप्रतलौ वामदक्षिणौ

अङ्गुली (**अगि**) விரல். (பொருளை எடுக்கப்) போகிறது
करशाखा „ கையினுடைய கிளையைப் போலிருக்கிறது.
अङ्गुष्ठः (**ष्ठा**) கட்டைவிரல் (கையாகிற) அங்கத்திலிருக்கிறது
तर्जनी (**तर्ज**) ஆள் காட்டி „ இதனால் பயப்படுத்துகிறான்.
मध्यमा நடு „ நடுவிலிருக்கிறது.
अनामिका மோதிர „ பெயரில்லாதது.
कनिष्ठिका சுண்டு „ மிகவும் சிறியது.

விரல்களால் அளக்கப்படுகிறதின் பெயர் விவரங்கள்

प्रादेशः (**दिश**) ஒட்டை. கட்டை ஆள் காட்டி விரல்களின் நடு **तर्जन्यादियुते** கொடுக்கப் படுகிறது.
तालः (**तल**) கட்டை நடு விரல்களின் நடு. (வஸ்து) இதில் இருப்பை யுடையது
गोकर्णः கட்டை, மோதிர விரல்களுடைய நடு அளவு. பசுவின் காதைப் போலிருக்கிறது.
वितस्तिः (**तसु**) **पु स्त्री** சாண். கட்டை சுண்டு விரல்களின் நடு அளவு. **अङ्गुष्ठे सकनिष्ठे स्यात् द्वादशाङ्गुलः** 12 அங்குலம் குறைந்திருக்கிறது
चपेटः (**चप**) பரப்பப்பட்ட விரல்களுடைய உள்ளங்கை **विस्तृताङ्गुलौ पाणौ** (தட்டி) தேற்றுகிறான்.
प्रतलः (**तल**) „ விரிவான இடமுடையது
प्रहस्तः „ விருந்திருக்கிறகை **विस्तृताङ्गुलौ**
संहतलः (**ला**) விரிந்த விரல்களும் சேர்க்கப்பட்ட இரு கைகளும் **द्वौ वामदक्षिणौ प्रतलौ संहतौ** அடியைக் கொடுக்கிறது.

पाणिर्निकुब्जः प्रसृतिस्तौ युतावञ्जलिः पुमान्
प्रकोष्ठे विस्तृतकरे हस्तो मुष्ट्या तु बद्धया
स रत्निः स्यादरत्निस्तु निष्कनिष्ठेन मुष्टिना
व्यामो बाह्वोः सकरयोस्ततयोस्तिर्यगन्तरम्
ऊर्ध्वविस्तृतदोःपाणिनृमाने पौरुषं त्रिषु

प्रसृतिः (प्र + सृ) சுரங்கை. குவிந்த விரல்களுடைய கை = **पाणिर्निकुब्जः** விரோத பாவம்

अञ्जलिः (अञ्जू) पु குவிந்த இரண்டு கைகள். பக்தி வெளியிடப்படுகிறது

हस्तः (हस) முழம். **प्रकोष्ठ विस्तृतकरे** இதனால் சிரிக்கப்படுகிறது

रत्निः (ऋ) பிடிகுறைந்த முழம். **मुष्ट्या तु बद्धया** அடைகிறது

अरत्निः (ऋ) சுண்டு விரல் கூடின முழம். **निष्कनिष्ठेनमुष्टिना** ரத்னியல்லாதது

व्यामः (अम) மார் அளவு இதனால் விசேஷமாக அடையப்படுகிறது. **बाह्वोः सकरयोस्ततयोस्तिर्यगन्तरम्**

पौरुषम् உள்ளங்கையோடு கூடிக்கொண்டு குறுக்காக நீட்டப்பட்ட இருகைகளின் நடு அளவு. மனுஷன் கை யெடுப்புயரம். உயர்த்தப்பட்ட உள்ளங்கையோடு கூடின புருஷப்பிரமாணம். **ऊर्ध्व विस्तृत दोः पाणि नृमाने**

प्रादेशो देशमात्रे स्यात्तर्जन्यङ्गुष्ठ संमिते (मेदिनी)
तालः करतलेऽङ्गुष्ठमध्यमाभ्यां च संमिते ,,
अङ्गुष्ठानामिकोन्माने गोकर्णो मूर्तिकौषधौ (विश्वः)

कण्ठः (कण) கழுத்தின் முன்பாகம். சப்திக்கிறது

[कण्ठो गलोऽथ ग्रीवायां कंधरो नखरो नखः
कम्बुग्रीवा त्रिरेखा सावटुर्घाटा कृकाटिका
[घ्राणं नासाऽधरोष्ठश्च वदनं मुखमाननम्
अधस्ताच्चिबुकं गण्डौ कपोलौ तत्परा हनुः

गलः (गॄ) கழுத்தின் முன் பாகம். விழுங்குகிறன்
ग्रीवा (गॄ) கழுத்து. இதனல் விழுங்கப்படுகிறது
कंधरा (धृञ्) ,, தலையைத் தாங்குகிறது
नखरः, रं. (रा) நகம். நகத்தைக் கொடுக்கிறது
नखः, खम् ,, இதற்கு இந்திரியமில்லை
कम्बुग्रीवा மூன்று கோடுகளோடு கூடின கழுத்து. त्रिरेखा
சங்கத்தைப் போன்றது
अवटुः (वट) பிடரி. சுற்றிலுமில்லை
घाटा (घट) ,, சேர்க்கப்படுகிறது
कृकाटिका (अट) ,, கழுத்தை அடைந்திருக்கிறது.
घ्राणम् (घ्रा) மூக்கு. வாசனையை இதனலறிகிருர்கள்.
नासा (णासृ) ,, குறட்டை விட்டுச் சப்திக்கிறர்கள்
अधरः உதடு. முகத்தின் கீழ் பாகத்திலிருக்கிறது.
ओष्ठः (उष) ,, உஷ்ண ஹாரத்தினல் தகிக்கப் படுகிறது.
वदनम् (वद) முகம். இதனல் பேசுகிருர்கள்
मुखम् (खनु) ,, (உணவு) பிடிக்கப் படுகிறது
आननम् (अन) ,, இதனல் ஜீவிக்கிருர்கள்.
चिबुकम् (चिञ्) மோவாய். (உதடின் கீழ் பாகம் अधस्तात्)
மாம் ஸாதிகளினல் சேர்க்கப் பட்டிருக்கிறது.
गण्डः (गडि) கன்னம். கூடிக் கொண்டிருக்கிறது
कपोलः (कपि) ,, (உண்ணுங்கால்) சலிக்கிறது.

रसज्ञा रसना जिह्वा प्रान्तावोष्ठस्य सृक्किणी
ललाटमलिकं गोधिरूर्ध्वे दृग्भ्यां भ्रुवौ स्त्रियौ
कूर्चमस्त्री भ्रुवोर्मध्यं तारकाक्ष्णः कनीनिका
[चक्षुश्च नयनं दन्तो दशनस्तालु काकुदम्

हनुः (**हन**) கன்னத்தின் மேல் பாகம். **तत्पर**: (உணவை) ஹிம்ஸிக்கிறது

रसज्ञा (**ज्ञा**) நாக்கு. ருசியை அறிகிறது

रसना (**रस**) ,, ருசி பார்க்கிறது

जिह्वा (**ह्वेञ्**) ,, (வஸ்துவை) இச்சிக்கிறது.

सृक्कणी (**सृज**) கடைவாய் **प्रान्तावोष्ठस्य** (சொள்ளை) உண்டாக்குகிறது.

ललाटम् (**लल**) நெற்றி. இச்சையை அடைகிறது.

अलिकम् (**अल**) ,, அலங்கரிக்கப்படுகிறது

गोधिः (**डुधाञ्**) पु ,, கண் இதில் தாங்கப்படுகிறது

भ्रूः (**भ्रमु**) புருவம். சலிக்கிறது. கண்களைக் காட்டிலும் மேலே இருக்கிறது **उर्ध्वे दृग्भ्यां**

कूर्चम्, र्चः (**कुच**) புருவங்களின் நடு **भ्रुवोर्मध्यं** சுருங்குகிறது

तारका (**तॄ**, கண்ணின் கருவிழி. (குருட்டுத் தனத்தை) தாண்டி வைக்கிறது.

कनीनिका (**कन**) ,, ஸர்வத்தையும்பிரகாசிக்கச் செய்கிறது

चक्षुः (**चक्षिङ्**) கண். இதனால் வஸ்துவின் ஸ்வரூபம் சொல்லப் படுகிறது.

नयनम् (**णीञ्**) ,, மனதிற்கு ,, ,, அடைவிக்கப்படுகின்றன.

दन्तः (**दमु**) பல். அடக்கப்பட்டிருக்கிறது.

दशन (**दंश**) ,, இதனால் கடிக்கிறான்

अपाङ्गौ नेत्रयोरन्तौ कटाक्षोऽपाङ्गदर्शने
[श्रोत्रं कर्णः शिरश्शीर्षमश्रु नेत्राम्बु कथ्यते
[केचः केशः कैशिकं स्यादलकाश्चूर्णकुन्तलाः
ते ललाटे भ्रमरकाः काकपक्षः शिखण्डकः
कबरी केशवेशोऽथ धम्मिल्लः संयताः कचाः

तालु (तल) தவடை. உண்ட மீதியை நிலைப்பிக்கிறது.
काकुदम् (दा) „ சப்த விசேஷத்தைக் கொடுக்கிறது.
अपाङ्गः கடைக்கண் नेत्रयोरन्तौ தாழ்ந்ததான அங்கம்
कटाक्षः (अक्ष) „ பார்வை. अपाङ्गदर्शनम् (கண்ணின் வெளிப் பக்கத்தில்) வியாபிக்கிறது.
श्रोत्रम् (श्रु) காது. இதனால் கேழ்க்கப் படுகிறது.
कर्णः (कॄ) „ இதனிடத்தில் சப்தம் இறைக்கப்படுகிறது
शिरस्, शीर्षम् (शॄ) தலை. ஹிம்ஸிக்கப் படுகிறது.
अश्रु (अशू) கண்ணீர். (தொண்டையில்) பரவுகிறது.
नेत्राम्बु „ கண்ணினுடைய நீர்.
कचः (कच) தலைமயிர். முடியப் படுகிறது.
केशः (शीङ्) „ தலையில் படுக்கிறது
कैशिकम् தலைமயிர்க்கூட்டம் तद्वृन्दे
अलकः (अल) சுருட்டை மயிர். அலங்கரிக்கப்படுகிறது
चूर्णकुन्तलः „ கோணலான பொடி மயிர்கள்.
भ्रमरकः, कम् நெற்றியில் தொங்கும் மயிர். ते ललाटे
काकपक्षः ஜில்பா. வண்டுகளைப் போலிருக்கின்றன. காக்கையின் இறக்கையைப் போலிருக்கிறது.
शिखण्डकः „ சிரஸில் துண்டாயிருக்கிறது.
कबरी (वृञ्) சொருக்கு. தலையைச் சுற்றியிருக்கிறது

शिखा चूडा केशपाशी व्रतिनस्तु सटा जटा
वेणिः प्रवेणी शीर्षण्यशिरस्यौ विशदे कचे
[पाशस्तनूरुहं रोम तद्वृद्धौ श्मश्रु पुंमुखे
[वेषोथ त्रिष्वलंकर्ताऽलंकरिष्णुश्च मण्डितः

केशवेशः (विश) சொருக்கு. மயிர்கள் இதனிடமிருக்கின்றன
धम्मिल्लः (मिल) கோடாலி முடி. **संयताः कचाः** சிரவில் கட்டப்பட்டிருக்கிறது
शिखा (शीङ्) குடுமி. சிரவிலிருக்கிறது
चूडा (चुडि) ,, மறைக்கப்பட்டிருக்கிறது
केशपाशी ,, மயிர்கூட்டமிதிலிருக்கிறது
सटा (षट) தபஸ்வியின் சிகை. அங்கமாயிருக்கிறது
जटा (जट) ,, **व्रतिनः** கூடிக்கொண்டிருக்கிறது
वेणिः, प्रवेणी (वेणृ) பின்னல். (தொங்கிப்) போகிறது
शीर्षण्यः, शिरस्यः விடுக்கப்பட்ட தலை மயிர். **विशदे कचे** தலையிலுண்டானது
पाशः (पश) கூட்டம். (பதத்தோடு சேர்ந்து வரும்)
तनूरुहम् (रुह) தேக மயிர். தேகத்திலுண்டாகிறது
लोमन्, रोमन् (रुह)च ,, முளைக்கிறது. **रलयोरभेदः**
श्मश्रु (श्रिञ्) மீசை. தாடி. புருஷனுடைய முகத்தில் கிழத்தனமடைந்த மயிர். **तद्वृद्धौ पुंमुखे**

70 आभरणानि நகைகள்

वेषः (विष्लृ) அலங்கார சோபை. பரவுகிறது
अलंकर्तृ (अल डुकृञ्) त्रि அலங்கரிப்பவன்
अलंकरिष्णु त्रि ,, அலங்கரிக்குந் தன்மையோன்
मण्डितः (मडि) त्रि அலங்கரிக்கப்பட்டவன்

[भ्राजिष्णुश्चाथ रोचिष्णुः भूषणं स्यादलंक्रिया
[परिष्कारस्त्वाभरणं किरीटं मकुटं तथा
चूडामणिः शिरोरत्नं तरलो हारमध्यगः
वालपाश्या पारितथ्या पत्रपाश्या ललाटिका
कर्णिका तालपत्रं स्यात्कुण्डलं कर्णवेष्टनम्

भ्राजिष्णुः (भ्राजिर्) त्रि அலங்காரத்தால் சோபிக்கிறவன்
रोचिष्णुः (रुचिर्) त्रि ,,
भूषणम् (भूष) **अलंक्रिया** (अल) அலங்கரித்தல்
परिष्कारः (डुकृञ्) நகை. இதனால் அலங்கரிக்கப்படுகிறது
आभरणम् (भृञ्) ,, எங்கும் சுமக்கப்படுகிறது
किरीटम्, टः (कॄ) கிரீடம் (சிரஸின்மேல்) வைக்கப்படுகிறது
मकुटम् (मकि) ,, இதனால் அலங்கரிக்கப்படுகிறது
चूडामणिः ஜடபில்லை. குடுமியின் மணி
शिरोरत्नम् ,, தலையிலிருக்கிற ரத்தினம்
तरलः (तॄ ला) ஹார நடுவிலிருக்கிற ,, **हारमध्यगः** (இருளைத் தாண்டுதலைக் கொடுக்கிறது [தகுதியாயிருக்கிறது
वालपाश्या திருகுசாமந்திப்பூ. மயிர்க்கூட்டத்திற்குத்
पारितथ्या ,, சுற்றிலும் பிரகாசிக்கிறது
पत्रपाश्या (पश) சுட்டி. முகப்பட்டை. இலையைப்போல் கட்
ललाटिका ,, நெற்றியிலிருக்கிறது [டப்படுகிறது
कर्णिका ஓலை. தோடு. காதை அலங்கரிக்கிறது
तालपत्रम् ,, பனையோலை
कुण्डलम् (ला) கடுக்கன். வளைவான உருவத்தைக் கொடுக்
कर्णवेष्टनम् (वेष्ट) ,, காதைச்சுற்றி யிருக்கிறது [கிறது

ग्रैवेयकं कण्ठभूषा लम्बनं स्याल्ललन्तिका
स्वर्णैः प्रालम्बिकाऽथोरःसूत्रिका मौक्तिकैः कृता
हारो मुक्तावली देवच्छन्दोऽसौ शतयष्टिका
सैव नक्षत्रमाला स्यात्सप्तविंशतिमौक्तिकैः
[एकावली हारभेदाः कटको वलयोऽस्त्रियाम्
केयूरमङ्गदं तुल्ये अङ्गुलीयकमूर्मिका

ग्रैवेयकम्, कण्ठभूषा கண்டி. கழுத்திலிருக்கிற அலங்காரம்
लम्बनम् (लबि) தாவடம். தொங்குகிறது
ललन्तिका (लल) „ இச்சிக்கப்படுகிறது [கிறது
प्रालम्बिका(लबि) பொன் தாவடம். **स्वर्णैः** மிகவும் தொங்கு
उरःसूत्रिका முத்துமாலை **मौक्तिकैः कृता** மாரில் நூலைப் போலி
हारः (हृञ्) முத்துமாலை.(மனதை) இழுக்கிறது. [ருக்கிறது
मुक्तावली „ முத்துக்களுடைய வரிசை.
देवच्छन्दः (छदि) நூறு ஸரமாலை **शतयष्टिका** ஒளியால் சூழப்பட்டிருக்கிறது.
नक्षत्रमाला 27 முத்து மாலை ஸரம். **सप्तविंशति मौक्तिकैः** நக்ஷத்திரங்களுடைய வரிசையைப்போல்(பிரகாசிக்கிறது.)
एकावली ஒரு ஸர மாலை. ஒரே வரிசையுடையது.

இவையாவும் பலவிதமான ஹாரங்களாகும் **हारभेदाः**
कटकः (कट) காப்பு. கொலுசு.(கையைச்)சுற்றியிருக்கிறது.
वलयः, यम् (वल) „ „ „ „
केयूरम् (यु) தோள்வளை. வங்கி. கையில் கூடியிருக்கிறது
अङ्गदम् (देङ्) „ அங்கத்தை ரக்ஷிக்கிறது.
अङ्गुलीयकम्, कः மோதிரம். விரல்களிலிருக்கிறது

साक्षराङ्गुलिमुद्रा स्यात्कङ्कणं करभूषणम्
स्त्रीकट्यां मेखला काञ्ची पुंस्कट्यां शृङ्खलं त्रिषु
पादाङ्गदं नूपुरोऽथ किङ्किणी क्षुद्रघण्टिका
त्वक्फलकृमिरोमाणि वस्त्रयोनिर्दश त्रिषु
वाल्कं क्षौमादि फालं तु कार्पासं बादरं च तत्
कौशेयं कृमिकोशोत्थं राङ्कवं मृगरोमजम्
अनाहतं निष्प्रवाणि तन्त्रकं च नवाम्बरम्
तत्स्यादुद्गमनीयं यद्धौतयोर्वस्त्रयोर्युगम्

ऊर्मिका மோதிரம். விரலின் மேல் அலையைப் போலிருக்கிறது. பிரகாசிக்கிறது.

अङ्गुलीमुद्रा (मुद्, रा) முத்திரை மோதிரம். எழுத்துடன் கூடினது **साक्षरा** ஸங்கேதாக்ஷத்தைக் கொடுக்கிறது.

कङ्कणम् (कण) கங்கணம். சப்தத்தைச் சப்திக்கிறது

करभूषणम् (भूष) ,, கையை அலங்கரிக்கிறது.

मेखला (डुमिञ्) ஒட்டியாணம். ஸ்திரீயின் இடுப்பில் வைக்கப் படுகிறது **स्त्री कट्यां**

काञ्ची (काचि) ,, கட்டப்படுகிறது

शृङ्खलम् (खल) त्रि அரை நாண் **पुंस्कट्यां** (புருஷனிடுப்பில்) கட்டப்பட்டிருக்கிறது

पादाङ्गदम् சிலம்புத் தண்டை. காலிற்குத் தோள்வளையைப் போலிருக்கிறது.

नूपुरम्, रः (णु) ,, முதலில் துதிக்கப்படுகிறது.

किंकिणी சிறுமணிகள் **क्षुद्रघण्टिका** கொஞ்சம்சப்திக்கின்றன

पत्रोर्णं धौतकौशेयं बहुमूल्यं महाधनम्·
क्षौमं दुकूलं स्याद् द्वे तु निवीतं प्रावृतं त्रिषु
स्त्रियां बहुत्वे वस्त्रस्य दशाः स्युर्वस्तयोर्द्वयोः

71 वस्त्रम् ஆடை

वस्त्रयोनिः துணிக்குக் காரணம். நார், காய், புழு, மயிர் என 4. **त्वच् फलम् कृमिः रोमन्**

वाल्कम् மரையுரி. மரப் பட்டையின் மாறுபாடு

क्षौमम् காசாஞ் செடியின் நாரினுல் செய்யப்பட்டது

फालम् துணி. காயின் மாறுபாடு.

कार्पासम्, बादरम् பருத்தியினுல் செய்யப்பட்டது.

कौशेयम् பட்டுத்துணி. புழுக் கூண்டினுலானது **कृमिकोशोत्थं**

राङ्कवम् சால்வை. மானின் மயிராலானது **मृगरोमजम्**

नवाम्बरम्, अनाहतम्(हन) புதுத்துணி. ஹிம்ஸிக்கப்படாதது

तन्त्रकम्, निष्प्रवाणी ,, கைக்குளனுடைய தறியினின்றும் வந்தது.

उद्गमनीयम् (गम्लृ) தோய்க்கப் பட்ட ஜதைத் துணி= **यद्धौतयोर्वस्त्रयोर्युगम्** உடுக்க உயர எடுக்கப்படுகிறது

पत्रोर्णम् (ऊर्णु) அழுக்கெடுக்கப்பட்ட பட்டுத் துணி. மூடப்படுகிறது.

धौतकौशेयम् (धावु) ,, வெளுக்கப்பட்ட பட்டு.

बहुमूल्यम्, महाधनम् விலையுயர்ந்த துணி.

क्षौमम् (टुक्षु) வெண் பட்டு. (சத்தமென்று) சப்திக்கப் [படுகிறது

दुकूलम् (कूल) ,, கெட்டியாக மூடுகிறது.

निवीतम् (व्येञ्) துப்பட்டி. போர்த்துக் கொள்ளப்படுகிறது

प्रावृतम् (वृञ्) त्रि ,, முழுதும் சுற்றப்படுகிறது.

दैर्घ्यमायाम आरोहः परिणाहो विशालता
पटच्चरं जीर्णवस्त्रं समौ नक्तककर्पटौ
[वस्त्रमाच्छादनं वासश्चान्तरीयमधोंशुकम्
सुचेलकः पटोऽस्त्री स्याद्वराशिः स्थूलशाटकः
निचोलः प्रच्छदपटः समौ रल्लककम्बलौ

दशाः (दंश) नि॰ ब தலப்பு. பிடிக்கப்படுகிறது.
वस्तयः (वस) „ சுற்றிக் கொள்ளப்படுகிறது.
दैर्घ्यम् நீளம். நீட்டின் தன்மை.
आयामः (या) „ (அளக்கப்பட்டு) அடைவிக்கப்படுகிறது
आरोहः (रुह) „ இதனால் ஏறப்படுகிறது
परिणाहः (णह) அகலம். எங்கும் இதனால் கட்டப்படுகிறது
विशालता „ விசாலத்தினுடைய தன்மை
पटच्चरम् (चर), जीर्णवस्त्रम् பழந்துணி.பட்டென்று போகிறது
नक्तकः (ओनजी) கிழிந்த துணி. நல்ல துணிகளிடத்தில்
कर्पटः (कॄ) „ எறியப்படுகிறது [வெட்கப்படுகிறது
वस्त्रम्, वासस् (वस) आच्छादनम् (छदि) துணி மூடுகிறது
अन्तरीयम् அரை வேஷ்டி. (நாபி,பாதங்களுக்கு) நடுவிலிருக்
अधोम्शुकम् „ தேக கீழ் பாகத்திலிருக்கிறது [கிறது.
सुचेलकः (चिल) நல்ல துணி. நன்கு அணியப்படுகிறது
पटः, टम् (पट) „ (காற்றினால்) அசைகிறது
वराशिः (अशू) स्थूलशाटकः உறப்புத்துணி. மிக வியாபிக்கிறது
निचोलः (चुल) படுக்கையுறை. மிகவும் உயர்த்தப்படுகிறது
प्रच्छदपटः (छद) „ மிகவும் மூடப்படுகிற துணி
रल्लकः (रमु) கம்பளம். இதனிடம் விளையாடப்படுகிறது

संव्यानमुत्तरीयं च चोलः कूर्पासकोऽस्त्रियाम्
नीशारः स्यात्प्रावरणे हिमानिलनिवारणे
अर्धोरुकं वरस्त्रीणां स्याच्चण्डातकमस्त्रियाम्
स्यात्त्रिष्वाप्रपदीनं तत्प्राप्नोत्याप्रपदं हि यत्
अस्त्री वितानमुल्लोचो दूष्याद्यं वस्त्रवेश्मनि
प्रतिसीरा जवनिका स्यात्तिरस्करिणी च सा

कम्बलः (कम्ब) கம்பளம். (குளிரைத்தாளாதவர்களால்) அடையப்படுகிறது

संव्यानम् (व्येञ्) மேல் துணி. இதனுல் மிகவும் மூடப்படுகிறது

उत्तरीयम् ,, தேக மேற்பாகத்திலிருக்கிறது

चोलः (चुल) ரவிக்கை. இதனுல் உயர்த்தப்படுகிறது

कूर्पासकः, कम् (असु) ,, முழங்கையில் வைக்கப் படுகிறது

नीशारः (शृ) துப்பட்டி. (பனி, காற்றை மிகவும்) துலைக்கிறது **प्रावरणे हिमानिलनिवारणे**

चण्डातकम् (अत) வேசியின் துடையைப் பாதி மறைக்கும் புடவை. **अर्धोरुकम् वरस्त्रीणां** மர்பஸ்தானத்தை ஸதா அடைந்திருக்கிறது.

आप्रपदीनम् त्रि பாவாடை. ஙிஜார். பாதம் 'வரையில் பரவியிருக்கிறது **आप्रपदं प्राप्नोति**

वितानम्, नः (तनु) மேல் கட்டு. பரப்பப்படுகிறது.

उल्लोचः (लोचृ) ,, மேலே காணப் படுகிறது.

दूष्यम् (दुष) கூடாரம். **वस्त्रवेश्मनि** பிசகியிருக்கிறது

प्रतिसीरा (षिञ्) திரை. எதிரே கட்டப்படுகிறது.

जवनिका (जु सौत्रो धातुः) ,, இதனிடம் போகிறுர்கள்.

तिरस्करिणी ,, திரஸ்கரிக்கிறது.

परिकर्माङ्गसंस्कारः स्यान्मार्ष्टिर्मार्जना मृजा
उद्वर्तनोत्सादने द्वे समे आप्लाव आप्लवः
स्नानं चर्चा तु चार्चिक्यं स्थासकोऽथ प्रबोधनम्
अनुबोधः पत्रलेखा पत्राङ्गुलिरिमे समे
[तमालपत्रं तिलकं कुङ्कुमं पिशुनं वरम्

72 अलङ्कारः அலங்காரம்

परिकर्मन् (डुकृञ्) அழுக்கைப் போக்கடிக்கும் வேலை.
अङ्गसंस्कारः ,, இதனால் அங்கங்கள் சுத்தம்செய்யப்படுகின்றன
मार्ष्टिः, मार्जना, मृजा (मृजू) சுத்தி செய்தல். அலங்கரித்தல்
उद्वर्तनम् (वृतु) நலங்கு. தேகம் நன்கு இருக்கப்படுகிறது.
उत्सादनम् (षद्लृ) ,, தேக மலம் போக்கடிக்கப் படுகிறது
आ(प्ल)प्लावः (प्लुङ्) முழுகல். (அழுக்குப்) போகிறது
स्नानम् (ष्णा) ,, சுத்தியாகிறான்.
चर्चा, चार्चिक्यम् (चर्च) சந்தனாதி பூசல்
स्थासकः(ष्ठा) (தேகத்தில்) இருக்கிறது
प्रबोधनम, अनुबोधः (बुध) அடங்கியிருக்கும் வாஸனையை வெளிப்படுத்துந் தைலம். (இதனால் வாசனை) அறியப்படு[கிறது
पत्रलेखा பச்சிலைக்கீற்று. இலைரூபமான கோடு
पत्राङ्गुलिः ,, எழுதும் பொழுது விரல்களின் ரூபங்களும் படுகின்றன
तमालपत्रम् நெற்றிப்பொட்டு. தமால இலையைப் போலிருக்[கிறது
तिलकम् (तिल) ,, ஒட்டிக்கொள்ளுகிறது
कुङ्कुमम् (कु) குங்குமம். உலர்ந்து போகும்பொழுது கும்
पिशुनम् (पिश) ,, அவயவமாகிறது [என்று சப்திக்கிறது

[लवङ्गं देवकुसुमं लाक्षा राक्षा त्वथो जतु
कालागुर्वगुरु स्यात्तन्मङ्गल्या मल्लिगन्धि यत्
[यक्षधूपः सर्जरसश्चाथ कृत्रिमधूपकः
[कस्तूरी मृगनाभिस्तु श्रीवेष्टसरलद्रवौ
वरम् (वृञ्) குங்குமம் (ஜனங்களால்) கோரப்படுகிறது

73 वासना வாஸனை (திரவியங்கள்)

लवङ्गम् (लूञ्) கிராம்பு. அறுக்கப்படுகிறது
देवकुसुमम् ,, புஷ்பங்களிற் தேவனைப்போற் சிறந்தது
लाक्षा (लक्ष) அரக்கு. பார்க்கப்படுகிறது
राक्षा (रक्ष) ,, ரக்ஷிக்கிறது. (காயமுடையவனை)
जतु (जनी) ,, (மரத்தில்) உண்டாகிறது
कालागुरु न. கறுத்த அகில்
अगुरु ,, லேசாக இருக்கிறது
मङ्गल्या மல்லிகையின் வாசனையுள்ளது. मल्लिगंधि: சுபத்திற்குத் தகுந்தது
यक्षधूपः குங்கிலியம் முதலிய வாசனைப் புகை. யக்ஷர்களுக்குப் பிரியமானது
सर्जरसः ஸர்ஜ மரத்தின் கசிவு. ,,
कृत्रिमधूपकः ,, மனுஷ்யனால் உண்டாக்கப் பட்ட தூபம்.
श्रीवेष्टः (वेष्ट) ஸரள தேவதாருபிசினால் செய்த தூபம். லக்ஷ்மியினால் சுற்றப் பட்டது.
सरलद्रवः ஸரள விருக்ஷக் கசிவு.
कस्तूरी (वृञ्) கஸ்தூரி. சிரவில் கொண்டாடப்படுகிறது.
मृगनाभिः ,, மிருகத்தினுடைய தொப்புளிலுண்டாகிறது

[कक्कोलकः कोशफलं कर्पूरो घनसारः
[जातीकोषं जातिफलं गन्धसारस्तु चन्दनम्
[हरिचन्दनं तु तद्भेदात्तिलपर्णी तु रञ्जनम्
[गात्रानुलेपनी वर्तिर्भावितं वासितं त्रिषु
संस्कारो गन्धमाल्याद्यैर्यः स्यात्तदधिवासनम्
माल्यं मालास्रजौ मूर्ध्नि केशमध्ये तु गर्भकः

कक्कोलकम् தக்கோலச் செடி. இச்சிக்கப்படுகிறது.
कोशफलम् ,, இதன் மொக்கில் விரைகளிருக்கின்றன
घनसारः கற்பூரம். உறுதியான ரஸம் இதற்குண்டு.
कर्पूरः, रम् (कृपू) ,, உபயோகத்திற் சிறந்தது.
जातीकोषम्, जातिफलम् ஜாதிக்காய். ஜாதியினுல் உயர்ந்தது.
गन्धसारः சந்தனம். பரிமளத்திற் சிறந்தது.
चन्दनम्, नः (चदि) ,, சந்தோஷத்தை விளைவிக்கிறது.
हरिचन्दनम् மஞ்சள் நிறச் சந்தனம். கபில நிறம்.
तिलपर्णी சந்தன பேதம்.எள்ளைப்போன்ற இலைகளுடையது
रञ्जनम् (रञ्ज) ,, சிவப்பாக்குகிறது.
गात्रानुलेपनी (लप) வாசனைச் சந்தன விழுது. தேகம் பூசப்படுகிறது
वर्तिः (वृतु) ,, இதனுல் உடல் மழமழப்பாகச் செய்யப்படுகிறது
वासितम् (वास) भावितम् (भुवो) त्रि வாஸனையூட்டப்பட்டது
अधिवासनम् (अधि + वास) त्रि வாஸனை. மாலை முதலியவைகளால் செய்துக் கொள்ளப்படுவது **संस्कारो गन्धमाल्याद्यैः** வாஸனைசேர்க்கப்பட்டிருக்கிறது

प्रभ्रष्टकं शिखालम्बि पुरोन्यस्तं ललामकम्
प्रालम्बमृजुलम्बि स्याकण्ठाद्वैकक्षिकं तु तत्
यत्तिर्यक्क्षिप्तमुरसि शिखास्वापीडशेखरौ
रचना स्यात्परिस्यन्द आभोगः परिपूर्णता
शयनं मञ्चपर्यङ्कपल्यङ्काः खट्वया समाः

74 माला மாலை

माल्यम् (मल) மாலை. தரிக்கப்படுகிறது
माला (ला) ,, சோபையைக் கொடுக்கிறது
स्रज् (सृज) ,, கழற்றி எறியப்படுகிறது (வாடினால்)
गर्भकः தலை மயிருக்குள் சூட்டப்பட்ட பூ. **मूर्ध्नि केश मध्ये** மயிருக்கு (நடுவில்) கர்ப்பம் போலிருக்கிறது
प्रभ्रष्टकम् (भ्रंश) குடுமியில் தொங்குகிற பூமாலை. **शिखालंबि** மயிரிலிருந்து நழுவுகிறது
ललामकम् (लल, अम) நெற்றியில் தொங்கும் மாலை **पुरोन्यस्तं** விளையாட்டை அடைந்திருக்கிறது
प्रालम्बम् (लबि) கழுத்தினின்றும் செவ்வையாக மார்பில் தொங்குகிற மாலை. **ऋजुलम्बिस्यात्कण्ठात्** மிகவும் தொங்குகிறது
वैकक्षिकम् மாரில் பூணூலைப்போல் குறுக்காக இருக்கும் மாலை **यत्तिर्यक्क्षिप्तमुरसि** கக்ஷத்திலிருந்து பிரிந்தது மார்பு **विकक्ष** அதிலுண்டானது
आपीडः (पीड) குடுமியின் மேலிருக்கும் மாலை. **शिखासु** மிகவும் பிடிக்கப்படுகிறது
शेखरः ,, சிரஸை, தலையினுச்சியை அடைந்திருக்கிறது

उपधानं तूपबर्हः शय्यायां शयनीयवत्
गेन्दुकः कन्दुको दीपः प्रदीपः पीठमासनम्
समुद्गकः संपुटकः प्रतिग्राहः पतद्ग्रहः
प्रसाधनी कङ्कतिका पिष्टातः पटवासकः

रचना (रच) ஒழுங்கு படுத்துதல்
परिस्पन्दः (स्पदि) ,, முழுதும் கொஞ்சம் சலித்தல்
आभोगः (भुजि) நிறைந்திருக்குகை. முழுதையும் ஆளல்
परिपूर्णता (पूरी) ,, சுற்றிலும் நிறைக்கப்பட்டிருக்கிறது.

75 **शयनगृहम्** படுக்கறை (சாமான்கள்)

खट्वा (खट) கட்டில். இச்சிக்கப்படுகிறது
मञ्चः (मचि) ,, மனிதனைச் சுமக்கிறது
पल्यङ्कः, पर्यङ्कः (अकि) ,, இதில் காணப்படுகிறான்
शय्या, शयनीयम्, शयनम् (शीङ्) மெத்தை இதில்படுக்கிறார்கள்
उपधानम् (डुधाञ्) தலை காணி. இங்கு தலை தாங்கப்படுகிறது
उपबर्हः (बृह) ,, இதனால் அதிகரிக்கிறது
गेन्दुकः (गडु) பந்து. சந்திரனைப் போல் போகிறது.
कन्दुकः (कुडु) ,, தலையில் ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது
प्र)दीपः (दीपी) தீபம். விளக்கு. பிரகாசிக்கிறது
पीठम् (पिठ) மணை. ஹிம்ஸிக்கப் படுகிறது.
आसनम् (आस) ,, இதில் உட்காரப் படுகிறது.
समुद्गकः (गश्लृ) ஸம்புடம். நன்கு உயரத்தை அடைகிறது
संपुटकः (पुट) ,, மூடியுடன் கூடியிருக்கிறது. [கிறது.
प्रतिग्राहः (ग्रह) தம்பல படிகம். துப்பப்பட்டதைப்பெறு
पतद्ग्रहः (ग्रह) ,, விழுகிறதைப் பெறுகிறது.
प्रसाधनी (साध) சீப்பு. நன்காக்கப்படுகிறது (மயிர்)

15

दर्पणे मुकुरादर्शौ व्यजनं तालवृन्तकम् ।
विप्रक्षत्रियविट्शूद्राश्चातुर्वर्ण्यमिति स्मृतम्

कंकतिका (**ककि**). சீப்பு. (மயிர்களை) அடைகிறது
पिष्टातः (**अत**) புடைவைக்குக்கட்டும் வாஸனைப் பொருள். பொடியை அடைகிறது.
पटवासकः (**वास**) ,, துணி வாஸிக்கச் செய்யப்படுகிறது
दर्पणः (**दृप**) கண்ணாடி. சந்தோஷிப்பிக்கிறது
मुकुरः, आदर्शः (**दृश**) ,, இதனிடத்தில் ரூபம் காணப்படு கிறது
व्यजनम् (**अज**) விசிறி. இதனால் (தாபம்) போகிறது
तालवृन्तकम् ,, பனங்காம்பைப்போல் காம்புடையது

76 **वर्णाश्रमभेदाः** ஜாதி ஆச்ரம பேதங்கள்.

चातुर्वर्ण्यम् (**वर्ण**) பிராம்ம,க்ஷத்திரிய, வைச்ய, சூத்திரஜாதிகள் **विप्रक्षत्रियविट्शूद्राः** துதிக்கப் படுகிறது.
राजबीजिन्, राजवंश्यः ராஜ வம்சத்திற் பிறந்தவன்
बीज्यः ஒரு வம்சத்திற் பிறந்தவன். இவனுக்குப் பிறப்பிடமான விந்து ஒன்றுண்டு
कुलसंभवः ,,
ब्रह्मचारिन् வேதத்தை (**ब्रह्म**) ஓதுமாசரணமிவனுக்குண்டு
गायत्री, प्राजापत्य, वैदिक नैष्ठिक மெனபிரம்மசாரிகள் நால்வர்
गृहिन् இல்லறத்தான். இவனுக்கு மனைவியுண்டு
वानप्रस्थः காட்டில் ஒரு மூலையிலிருக்கிறான்
भिक्षुः (**भिक्ष**) ஸந்நியாசி. யாசிக்குந் தன்மையோன்
कुटीचकः, बहूदकः, हंसकः, परमहंसकः என நால்வர். இந் நான்கும் ஆச்ரமங்களெனப்படும்.
आश्रमम्, मः (**श्रमु**) இதனிடத்தில் கஷ்டப்படுகிறார்கள்
महाकुलः, कुलीनः நற்குலத்துதித்தவன்
आर्यः (**ऋ**) ,, அடையத் தகுந்தவன்

राजबीजी राजवंश्यो बीज्यस्तु कुलसंभवः
ब्रह्मचारी गृही वानप्रस्थो भिक्षुश्चतुष्टये
[महाकुलकुलीनार्याः कुलं गोत्रं च पण्डितः
विप्रश्च ब्राह्मणोऽसौ षट्कर्मा यागादिभिर्वृतः
दूरदर्शी दीर्घदर्शी श्रोत्रियच्छान्दसौ समौ

77 **ब्राह्मणाः** பிராம்மணர்கள்

कुलम् (कुल) *கோத்திரம். கூட்டப் படுகிறது*
गोत्रम् (गुङ्) ,, *ரிஷியின் பெயரால் சப்திக்கப்படுகிறது*
पण्डितः (पडि) *வித்துவான். இவனால் அறியப்படுகிறது*
विद्वान् (विद्) **स.पु** ,, *எல்லாம் அறிந்தவன்*
विप्रः (प्रा) *பிராம்மணன். (பாவத்திலிருந்து) ரக்ஷிக்கிறான்*
ब्राह्मणः ,, *பிரம்மாவின் பிள்ளை*
षट्कर्मन् ,, *ஆறு கர்மங்களோடு கூடினவன்.* **यागादिभिर्वृतः**

அவை:—यजनं याजनं दानं विशिष्टाच्च प्रतिग्रहः
अध्यापनं चाध्ययनं विप्रकर्म प्रकीर्तितम्

दूरदर्शिन्(दृशिर्) *பண்டிதன். (தூரத்திலிருந்து) பார்க்கிறான்*
दीर्घदर्शिन् (दृशिर्) ,, *வரப் போகுமவைகளை புத்தியால் ஊஹிக்கிறான்.*

श्रोत्रियः, **छान्दसः** *வேத மோதினவன்.* **श्रुतिः**, **छन्दस्** *வேதம்.*

मीमांसको जैमिनीये वेदान्ती ब्रह्मवादिनि
वैशेषिके स्यादौलूक्यः सौगतः शून्यवादिनि
नैयायिकस्त्वक्षपादः स्यात्स्याद्वादिक आर्हकः

उपाध्यायोऽध्यापकोऽथ स्यान्निषेकादिकृद्गुरुः
मन्त्रव्याख्याकृदाचार्य आदेष्टा त्वध्वरे व्रती
यष्टा च यजमानश्च स सोमवति दीक्षितः
इज्याशीलो यायजूको यज्वा तु विधिनेष्टवान्

चार्वाकलौकायतिकौ सत्कार्ये साङ्ख्यकापिलौ

ஜைமினி மீமாம்ஸகா மதத்தையும் என்று ஆரம்பித்துப்பல மதங்களையும் அவைகளின் ஸ்தாபகக் கார்த்தாக்களையும் சொல்லி கபிலரிஷி ஸாங்க்கிய மதஸ்தாபகரென முடிகிறது.

विद्या என்னும் பாடத்தில் வேதாதி வித்தைகள் சொல்லப்பட்டன.

उपाध्यायः (इङ्) சமீபத்தை அடைந்து இவரிடமிருந்து
अध्यापकः (इङ्) ஓதுவிக்கிறவன். [ஓதப்படுகிறது.
गुरुः (गॄ) அக்ஞானத்தை விழுங்குகிறான். கர்ப்பாதானாதி ஸம்ஸ்காரங்களைச் செய்விக்கும் பிதா **निषेकादिकृत्**

उपनीयतु यः शिष्यं वेदमध्यापयेद्द्विजः
साङ्गं च सरहस्यं च तामाचार्यं प्रचक्षते

आचार्यः வேத விவரணம் செய்கிறவன். **मन्त्रव्याख्याकृत्**
उपदेष्टृ (दिश) पु யாக விஷயத்தில் உபதேசம் கொடுக்கிறவன் **अध्वरे**
व्रतिन् पु யஜமானன். போஜனாதிகளில் நியமமுடையவன்
यष्टृ, यजमानः (यज) पु „ யாகம் செய்கிறான்
दीक्षितः (दीक्ष) ஸோம யாகம் செய்தவன் **सोमवती.**
इज्याशीलः (शील) அடிக்கடி யாகம் செய்கிறவன் [அவன்
यायजूकः (यज) யாருக்கு யாகத்தில் தியான மிருக்கிறதோ

स गोर्पतीष्टया स्थपतिः सोमपीथी तु सोमपाः
सर्ववेदाः स येनेष्टो यागः सर्वस्वदक्षिणः
अनूचानः प्रवचने साङ्गेऽधीती गुरोस्तु यः
लब्दानुज्ञः समावृत्तः सुत्वा त्वभिषवे कृते
छात्रान्तेवासिनौ शिष्ये शैक्षाः प्राथमकल्पिकाः

यज्वन् (यज) சாஸ்திரோக்தமாய் யாகம் செய்தவன் **विधिनेष्ठवान्**

स्थपतिः (ष्ठा) பிரஹஸ்பதி யாகம் செய்தவன் **सगोर्पतीष्ठ्वा**

सोमपीथिन् (पा) सोमपाः (पा) சோம பானம் செய்தவன்.

सर्ववेदाः (विद्लृ) தன் சொத்து முழுமையும் விச்வஜித் யாகத்தில் தக்ஷிணையாகக் கொடுத்து விட்டவன் **स येनेष्टोयागः सर्वस्वदक्षिणः** முழுமையும் அடையச் செய்கிறவன்

अनूचानः (वच) குரு முகமாய் அங்கங்களோடு வேதமோதினவன் **प्रवचने साङ्गेऽधीती गुरोस्तु यः** அடிக்கடி சொல்லுகிறான் (வேதத்தை)

समावृत्तः (आ+वृतु) குருவினிடம் வேத மோதி முடித்து இல்லறத்திற்கனுமதி பெற்றுத்திரும்புகிறவன் **लब्धानुज्ञः**

सुत्वन् (षुञ्) ஸோமலதையை இடித்துப் பிழிந்தவன் **अभिषवे कृते**

छात्रः (छद) சிஷ்யன். (குருவினுடைய தோஷத்தை) மறைக்கிறான்

अन्तेवासिन् (वस) ,, குருவினுடைய அருகே இருக்கிறான்

शिष्यः (शासु) ,, சிக்ஷிக்கத் தகுந்தவன்

शैक्षाः படிக்க ஆரம்பிப்பவர்கள். சிக்ஷிக்கத் தகுந்தவர்கள்

प्राथमकल्पिकाः ,, யாருக்குஆரம்பம்பிரயோஜனமோ அவர்.

एकब्रह्मव्रताचारा मिथः सब्रह्मचारिणः
सतीर्थ्यास्त्वेकगुरवश्चितवानग्निमग्निचित्
पारम्पर्योपदेशे स्यादैतिह्यमितिहाव्ययम्
उपज्ञा ज्ञानमाद्यं स्याज्ज्ञात्वारम्भ उपक्रमः
पाठो होमश्चातिथीनां सपर्या तर्पणं बलिः

सब्रह्मचारिणः (चर) ஒரே குருவினிடம் வேத மோதும் விருதமுடைய பிரம்மசாரிகள் ஒருவருக்கொருவர் **एकब्रह्मव्रताचारा मिथः**

सतीर्थ्याः ஒரே குருவினிடத்தில் ஒரு வித்தையைக் கற்றவர்கள் ஒருவருக்கொருவர்.

एकगुरवः पु எவர்களுக்குக் குரு ஒருவரோ அவர்கள்.

अग्निचित् (चिञ्) पु அக்கினிசயனம் செய்தவன் **चितवानग्नि आहिताग्निः**

ऐतिह्यम् பரம்பரா உபதேசம் **पारंपर्योपदेशे (इतिहा)**

उपज्ञा (ज्ञा) தனக்குத் தானே தோன்றின அறிவு (வால்மீகி)

उपक्रमः (उप+क्रमु) ஆரம்பம் **आरम्भः** முதலடி வைப்பு.

78 **यज्ञः** யக்கியம்

पाठः (पठ) படிப்பு. வேதமோதல் **ब्रह्मयज्ञः**

होमः (हु) வைசவதேவாதி ஹோமம். **देवयज्ञः**

अतिथीनां सपर्या அதிதி பூஜை **मनुष्ययज्ञः**

तर्पणम् (तृपु) பிதிர்க்களைப்பிரீதி செய்தல் **पितृयज्ञः**

बलिः (बल) பூதபலி. ஜீவன்களுக்கு உண்டி யளித்து உயிரை நிலைப்பித்தல் **भूतयज्ञः**

महायज्ञाः (यज) மஹத்தான பயனையளிக்கும் யாகங்கள்

एते पञ्चमहायज्ञा ब्रह्मयज्ञादिनामकाः

[यज्ञो यागः क्रतुर्गोष्ठी सभा सभ्याः सभासदः

प्राग्वंशः प्राग्घविर्गेहात्सदस्या विधिदर्शिनः

अध्वर्यूद्गातृहोतारो यजुःसामर्ग्विदः क्रमात्

अध्यापनं ब्रह्मयज्ञः पितृयज्ञस्तु तर्पणम्

होमो दैवो बलिर्भौतो नृयज्ञोऽतिथिपूजनम्

यज्ञः, यागः (यज) தேவ பூஜை

क्रतुः (डुकृञ्) ,, (திவிஜர்களால்) செய்யப்படுகிறது

गोष्ठी (ष्ठ) சபை. நானுவித வாக்கியங்களிங்கிருக்கின்றன

सभा (भा) ,, இதனிடத்தில் கூடி விளங்குகிறார்கள்

सभ्याः ஸபையோர். ஸபைக்குத் தகுந்தவர்கள்.

सभासदः (षद्लृ) ,, ஸபையிற் பொருந்தியிருக்கிறார்கள்

प्राग्वंशः (वन) ஹவிஸ்வைக்குமிடமின்றி அதற்கு முன்னே ஸதஸ்யர்கள்கூடுமிடம். **प्राग्घविर्गेहात्सदस्याः** அடைகிறார்

विधिदर्शिन् (दृशिर्) யாக விதியைக்கவனிக்கிறவகர்ள் [கன்.

अध्वर्यु (या) யாகத்தில் யஜுர்வேதபாராயணன் **यजुस्** யாகத்தை அடைகிறான்

उद्गातृ (गै) पु ,, உரத்து ஸாமகானம் செய்கிறவன் **सामन्**

होतृ (हु) ,, ரிக் வேதமோதுகிறவன் **ऋग्विदः**

आग्नीध्रम् (ञि इन्धी) அக்கினியை மூட்டுகிறவன்

ऋत्विज् (यज) पु யாகம் செய்து வைப்பவர். ருதுக்களில் யஜிக்கின்றனர்

याजकः ,, பணங்களால் வரிக்கத்தகுந்தவர் **धनैर्वर्या**

ब्रह्मा उद्गाता होता अध्वर्युः ब्रह्मणाच्छंसी प्रस्तोता मैत्रावरुणः

आग्नीध्राद्या धनैर्वार्या ऋत्विजो याजकाश्च ते
वेदिः परिष्कृता भूमिः समे स्थण्डिलचत्वरे
चषालो यूपकटकः कुम्बा सुगहना वृतिः
यूपाग्रं तर्म निर्मन्थ्यदारुणि त्वरणिर्द्वयोः
दक्षिणाग्निर्गार्हपत्याहवनीयौ त्रयोऽग्नयः

प्रतिप्रस्थाता प्रोता प्रतिहर्ता अच्छवाकः नेष्टा आग्नीध्रः सुब्रह्मण्यः गावस्तुत् उन्नेता எனயக்கிய புரோஹிதர் 16பெயர்கள்

वेदिः (विदिऌ) யாக பூமி. பூஜைகளை அடைகிறது **परिष्कृता भूमिः** சுத்தம் செய்யப்பட்ட இடம்

स्थण्डिलम् (ष्ठल) அக்கினஸ்தானம் இங்கு அக்கினி இருகிறது

चत्वरम् (चते) ,, இதனிடத்தில் (யாகபயனை) யாசிக்கின்றனர்

चषालः (चष) யூபஸ் தம்ப உச்சியில் மரவளையம். **यूपकटकः** புசிக்கிறது

कुम्बा (कुबि) யாகச்சாலையைச் சுற்றின உரப்பான வேலி **सु गहना वृतिः**

यूपाग्रम् யூபஸ் தம்பத்தினுடைய நுனி

तर्मन् (तॄ) ,, (சஷாலத்தைத்) தாண்டியிருக்கிறது

अरणिः (ऋ) स्त्री पु அரணிக்கட்டை (தீ இதை) அடைகிறது கடையத்தகுந்த கட்டை **निर्मन्थ्यदारुणि**

दक्षिणाग्निः (अगि) யாக மேடைக்குத்தெற்கேயுள்ள அக்கினி

गार्हपत्यः யஜமானனால் முன்பே தயாராகக் கூட்டப்பட்ட ,,

आहवनीयः (हु) முடிவு வரையில் ஹோமம்செய்யத்தகுந்த ,,

त्रेता (त्रैङ इण) மூவக்கினிகள் **अग्नित्रयम्** ரக்ஷணத்தை அடைகிறது

अग्नित्रयमिदं त्रेता प्रणीतः संस्कृतोऽनलः
समूह्यः परिचाय्योपचाय्यावग्नौ प्रयोगिणः
यो गार्हपत्यादानीय दक्षिणाग्निः प्रणीयते
तस्मिन्नानाय्योऽथाग्नायी स्वाहा च हुतभुक्प्रिया
ऋक्सामिधेनी धाय्या च या स्यादग्निसमिन्धने
गायत्रीप्रमुखं छन्दो हव्यपाके चरुः पुमान्

प्रणीतः (णीञ्) ஸம்ஸ்காரம் செய்யப்பட்ட அக்கினி **संस्कृतो-ऽनलः** ஸம்ஸ்காரத்தை அடைவிக்கப்படுகிறது

समूह्यः (ऊह) அக்கினியில் ஹோமம் செய்யத்தகுந்தது. **अग्नौ प्रयोगिणः** ஸமமாக ஊகிக்கத்தகுந்தது

परिचाय्यः, उपचाय्यः (चिञ्) „ சேர்க்கப்படுகிறது

आनाय्यः (णीञ्) கார்ஹபத்தியத்திலிருந்து தக்ஷிணாக்கினிக்குக்கொண்டுவரப்பட்ட அக்கினி **योगार्हपत्यादानीय दक्षिणाग्निः प्रणीयते**

अग्नायी (अगि) அக்கினியினுடைய பார்யை **हुतभुक्प्रिया**

स्वाहा (ह्वेञ्) „ இதனால் தேவதைகள் நன்கு அழைக்கப்படுகின்றனர்

सामिधेनी (ञिइन्धी) அக்கினியை ஜ்வலிக்கச் சொல்லும் ரிக் **या ऋक् स्यादग्निसमिन्धने** ஸமித்துக்கள் வைக்கப்படுகின்றன

धाय्या (डुधाञ्) „ இதனால் ஸமித்து தரிக்கப்படுகிறது [26

छन्दस् (छदि) சந்தஸ்.களிப்பிக்கிறது. அவை **गायत्री** முதலிய

चरुः (चर) அக்கினியில் ஹோமம் செய்யத்தகுந்த அன்னம் **हव्यपाके** (தேவதைகளால்) புசிக்கப்படுகிறது

आमिक्षा (मिषु) திரிந்த பால். சூடான பாலில் தயிரைச்

आमिक्षा सा शृतोष्णे या क्षीरे स्याद्दधियोगतः
धुवित्रं व्यजनं तद्यद्रचितं मृगचर्मणा
पृषदाज्यं सदध्याज्ये परमान्नं तु पायसम्
हव्यकव्ये दैवपित्र्ये अन्ने पात्रं स्रुवादिकम्
ध्रुवोपभृज्जुहूर्ना तु स्रुवो भेदाः स्रुचः स्त्रियः

சேர்ப்பதாலுண்டாகும் பாலின் விகாரம் **सा शृतोष्णे या क्षीरे स्याद्दधियोगतः**

धुवित्रम् (धूञ्) மான் தோலாலான விசிறி **व्यजनं तद्यद्रचितं मृगचर्मणा**

पृषदाज्यम (पृषु) தயிருடன் கூடின நெய் **सदध्याज्ये** நெய்யில் தயிர் தெளிக்கப்படுகிறது

परमान्नम् க்ஷீரான்னம். மேன்மையான அன்னம்

पायसम् ,, பாலில் சமைக்கப்பட்டது

हव्यम् (हु) தேவதைகளுக்குத்தகுந்த அன்னம் **दैव अन्ने** (தேவர்களுக்குக்) கொடுக்கப்படுகிறது

कव्यम (कु) பிதிர்களுக்குத் தகுந்த அன்னம் **पित्र्ये अन्ने** பிதிர்க்களால் துதித்துச் சப்திக்கப்படுகிறது

पात्रम् (पा) பாத்திரம். காப்பாற்ற, குடிக்கப்படுகிறது

ध्रुवा (ध्रुव) யாகக் கரண்டி. ஸ்திரமாக இருக்கிறது

उपभृत् (डुभृञ्) **स्त्री** யாக பாத்திரம். பரிக்கப்படுகிறது

जुहूः (हु) **स्त्री** கரண்டி. இதனால் ஹோமம் செய்கிறான்

स्रुचः:(स्रु) ,, (நெய்) பெருகுகிறது. **स्रुवोभेदाः** கரண்டிபேதங்கள்

उपाकृतः (कृञ्) யாக பசு. யாகத்தில் அபிமந்திரித்துக் கொல்லப்படும் பசு. **पशुरसौ योऽभिमन्त्य क्रतौ हतः**

परम्पराकम् (अक) யாகத்தில் வதம். **वधार्थकम्** தொர்ச்சி

उपाकृतः पशुस्सौ योऽभिमन्त्र्य क्रतौ हतः
परम्पराकं शमनं प्रोक्षणं च वधार्थकम्
वाच्यलिङ्गाः प्रमीतोपसंपन्नप्रोक्षिता हते
सांनाय्यं हविरग्नौ तु हुतं त्रिषु वषट्कृतम्
दीक्षान्तोऽवभृथो यज्ञे तत्कर्माहँ तु यज्ञियम्
त्रिष्वथ क्रतुकर्मेष्टं पूर्तं खातादि कर्म यत्

யாகக் கோணலாய்ப் போகிறது (பிராணன்)

शमनम् (शमु) யாகத்தில் வதம். கொல்லப்படுகிறது

प्रोक्षणम् (उक्ष) „ வதத்திற்குமுன்னீரால்தெளிக்கப்படுகிறது

प्रमीतः (मीञ्) त्रि யாகத்தில் சொல்லப்பட்ட பசு. ஹிம்ஸிக்கப் பட்டது.

उपसंपन्नः (पद्ऌ) त्रि வதத்திற்காக அடையப்பட்டது हते

प्रोक्षितः (उक्ष) त्रि „ ப்ரோக்ஷிக்கப்பட்டது.

सांनाय्यम् (णीञ्) ஹோமம் செய்யப்படுவது. நன்கு அக்கி-

हविस् (हु) „ [னியை அடைவிக்கப் படுகிறது

वषट्कृतम् त्रि வஷட்மந்திரத்தால் அக்கினியில் ஹோமம் செய்யப்பட்டது. अग्नौ हुतं

अवभृथः (डुभृञ्) யாக முடிவில் ஸ்நானம் यज्ञे दीक्षान्तः இதனால் தீக்ஷா விரதம் நிர்வஹிக்கப்படுகிறது

यज्ञियम् त्रि யக்யத்திற்குத் தகுந்த வஸ்து. तत्कर्माहँम्

इष्टम् (यज) யாக காரியம் क्रतु, कर्म தானம் செய்தல்

पूर्तम् (पॄ) குளம் வெட்டல் முதலியன. खातादि कर्म

अमृतम् (मृङ्) யாகத்தில் மிகுந்தது. यज्ञशेषे

विघसः (घस, अद) யாகத்தில் உண்ட மீதி भोजनशेषयोः

अमृतं विघसो यज्ञशेषभोजनशेषयोः
त्यागो विहापितं दानमुत्सर्जनविसर्जने
मृतार्थं तदहे दानं त्रिषु स्यादौर्ध्वदेहिकम्
पितृदानं निवापः स्याच्छ्राद्धं तत्कर्म शास्त्रतः
अन्वाहार्यं मासिकेऽशोऽष्टमोऽह्नः कुतपोऽस्त्रियाम्

விசேஷமாக புசிக்கப்பட்டது.

दानम् (डुदाञ्) கொடுத்தல். கொடுக்கப்படுவது
विहापितम् (ओहाक्) ,, விடப்படுவது
त्यागः (त्यज) கைவிடல்
उत्सर्जनम्, विसर्जनम्(सृज) ,,

79 वैदिक परिभाषा வைதிக பரிபாஷை

और्ध्वदेहिकम् त्रि தேகத்தைக் காட்டிலும் மேலே உண்டாகிறது. அப்படிப்பட்ட தேகத்தில் உண்டாகிறது மரணம் முதல் ஸபிண்டீகரணம் வரையில்செய்யப்படும் ஜல பிண்டதானங்கள் मृतार्थं तदहे दानं
पितृदानम् பிதிர்க்களின் பொருட்டுப் செய்யப்படும் தர்ப்
निवापः (नि+डुवप्) ,, இறைக்கப் படுகிறது. [பணுதிகள்.
श्राद्धम् ,, சிரத்தையோடுசெய்யப்படும்கர்மம். तत्कर्मशास्त्रतः
अन्वाहार्यम् (अनु, आ, हृञ्) மாஸிகம். பிதிர்யக்யத்திற்குப் பின்பு பிதிர்க்கள் இழுக்கப்படுகின்றனர்
मासिकम् மாதத்திற்கொரு முறை உண்டாகிறது
कुतपम्, पः (तप) பகல் 16—18 வதுநாழிகை आह्नोऽष्टमोंऽशः ஸூர்யன் பூமியை (மிகவும்) தபிப்பிக்கிருன்.
पर्येषणा, परीष्टिः, अन्वेषणा, गवेषणा (गवेष) इष தேடல்,

पर्येषणा परीष्टिश्चान्वेषणा च गवेषणा
[सनिस्त्वध्येषणाऽऽतिथ्यमथ याचकमर्थना
षट् तु त्रिष्वर्घ्यमर्घार्थे पाद्यं पादाय वारिणि
[आगन्तुरतिथिः पूजा शुश्रूषा परिचरार्चना
व्रज्याटाट्या पर्यटनं चर्या त्वीर्यापथे स्थितिः

எங்கும் திரிதல்.

सनिः (षणु) வரிக்கப்பட்டவரை உபசரித்தல். கொடுக்கப் [படுகிறது.
अध्येषणा (इष) மிகவும் போதல்
आतिथ्यम् அதிதிகளின் பொருட்டு செய்யப்படுமுபசாரம்.
याचनम् (टुयाचृ) யாசகம். கேட்டல்
अर्थना (अर्थ) ,, ,,
अर्घ्यम् (अर्घ) त्रि பூஜையின் பொருட்டான நீர் முதலியன
पाद्यम् त्रि பாதத்தின் **पादाय वारिणि** ,, ,, [**अर्घार्थे**
आगन्तुः (गम्लृ) விருந்தாளி. வருகிறான்
अतिथिः (अत) ,, ஸதா திரிகிறவன் **अध्वनीनोऽतिथिर्ज्ञेयः**
पूजा (पूज) பூஜை. பூஜித்தல் **(स्मृतिः)**
अर्चना (अर्च) ,, அர்ச்சித்தல். ஆராதித்தல்
शुश्रूषा (श्रु) உபசரணை. கேழ்க்க இச்சித்தல்
परिचरः (परि+चर) ,, சுற்றித்திரிதல். (உபசாரத்திற்காக)
व्रज्या (व्रज) திரிதல் (பிச்சைக்காக)
अटा, अट्या, पर्यटनम् (अट) ,, யதியினுடைய அனுஷ்டானம்
चर्या (चर) ईर्या (ईर) ,, சலனம் [**पथे स्थितिः**
उपस्पर्शः (स्पृश) ஆசமனம். அங்கங்கள் தொடப்படுகின்றன
आचमनम् (चमु) ,, நீர் பருகப்படுகிறது
मौनम् பேசாமை. **अभाषणम् (भाष)** முனியின் தன்மை

[पर्यायश्चातिपातस्तु चानुपूर्वी त्वनुक्रमः .
उपस्पर्शस्त्वाचमनमथ मौनमभाषणम्
नियमो व्रतमस्त्री तच्चोपवसादि पुण्यकम्
औपवस्तं तूपवासो विवेकः पृथगात्मता
स्याद्ब्रह्मवर्चसं वृत्ताध्ययनर्द्धिरथाञ्जलिः

'प्राचेतसश्चादिकविः स्यान्मैत्रावरुणिश्च सः
वाल्मीकश्चाथ गाधेयो विश्वामित्रश्च कौशिकः
व्यासो द्वैपायनः पाराशर्यः सत्यवतीसुतः'

पर्ययः (इण) முறை தப்பல். வழி தப்பிப் போதல்
अतिपातः (पत्लृ) „ மீறிப் போதல்
आनुपूर्वी வேதக் கிரமம். முந்தியதை விடாமல் அனுஸரிக்
अनुक्रमः (क्रमु) „ „ தொடர்ந்து போதல் [குந்தன்மை
नियमः (यम) விருதம். (சாஸ்திரத்தால்) நியமிக்கப்படுகிறது
व्रतम्, तः (व्रज) „ போகவேண்டிய வழி சுத்தம் செய்யப் படுகிறது. **उपवासादि पुण्यकम्** பட்டினி முதலியதால்
औपवस्तम् , उपवासः (वस) பட்டினி. சமீபத்தில் வஸித்தல்
विवेकः (विचिर्) பகுத்தறிவு **पृथगात्मता** ப்ரகிருதி, புருஷர் களின் ஸ்வரூபத்தைப் பகுத்தறிதல்.
ब्रह्मवर्चसम् தவ ஒளி. அதிக அனுஷ்டான, அத்யயனங் களாலேற்பட்ட முகதேஜஸ் **वृत्ताध्ययनर्द्धिः**
ब्रह्माञ्जलिः வேதமோதுதலில் கைகூப்பல் **पाठे अञ्जलिः** வேதத் தின் பொருட்டு நமஸ்காரம்.
ब्रह्मबिन्दवः வேதமோதும் பொழுது தெரிக்கும் எச்சில். **पाठे विप्रुषः**

पाठे ब्रह्माञ्जलिः पाठे विप्रुषो ब्रह्मबिंदवः
ध्यानयोगासने ब्रह्मासनं कल्पे त्रिधिक्रमौ
मुख्यः स्यात्प्रथमः कल्पोऽनुकल्पस्तु ततोऽधमः
संस्कारपूर्वं ग्रहणं स्यादुपाकरणं श्रुतेः
समे तु पादग्रहणमभिवादनमित्युभे

ब्रह्मासनम् நிஷ்டையில் ஆஸனம் **ध्यानयोगासनम्** பிரம்மாவின் ஸம்பந்தமான ஆஸனம்.

कल्पः (क्लृप्) வேதோக்தமானதை விதிக்கும் சாஸ்திரம் (வேதத்திற்குத்) தகுந்ததாயிருக்கிறது.

विधिः (विध्, पु ,, வேத ரீதியாக விதிக்கிறது.

क्रमः (क्रमु) ,, இதனால் ஆரம்பிக்கப்படுகிறது.

मुख्यः முக்கியவிதி. முகத்தைப்போல்பிரதானமானது **प्रथमः**

अनुकल्पः (क्लृप्) கௌணவிதி. இழிவாகப் பின்பு விதிக்கப்படுகிறது **अधमः**

उपाकरणम् (डुकृञ्) வேதமோத அதிகாரம் பெறல். முதல் ஸம்ஸ்காரம் உபநயனம். அதன் பிறகு செய்யப்படும் ஸம்ஸ்காரம் வேதமோத. **संस्कारपूर्वं श्रुतेग्रहणम्**

पादग्रहणम् (ग्रह) கோத்திரப் பெயர்களைச்சொல்லி வணங்கல் பாதத்தைப் பிடித்துக் கொள்ளல்

अभिवादनम् (वदि) ,, இதனால் ஆசீர்வதிக்கப்படுகிறான்

तपस्विन्, तापसः (तप) தபஸ்வி. தபஸ் இவனுக்குண்டு. பிரம்மசர்ய உபவாஸாதிகள்

पारिकाङ्क्षिन् (कांक्ष) ,, ப்ரம்மக் ஞானத்தை இச்சிக்கிறான்

वाचंयमः (यम) மௌன விருதமுடையவன். வாக்கை [நிருத்துகிறவன்

मुनिः (मन) पु ,, ஞானமுடையவன்

तपस्वी तापसः पारिकाङ्क्षी वाचंयमो मुनिः
तपः क्लेशसहो दान्तो वर्णिनो ब्रह्मचारिणः
ऋषयः सत्यवचसः स्नातकस्त्वाप्लुतो व्रती
ये निर्जितेन्द्रियग्रामा यतिनो यतयश्च ते
यः स्थण्डिले व्रतवशाच्छेते स्थण्डिलशाय्यसौ
स्थाण्डिलश्चाथ विरजस्तमसः स्युर्द्वयातिगाः

दान्तः (दमु) தவக்கஷ்டத்தைப் பொறுக்கிறவன். **तपः क्लेश सहः** இந்திரிய நிக்கிரஹம் செய்திருக்கிறான்
वर्णिन् (वर्ण) பிரம்மசாரி. இவனுக்குத் துதியுண்டு
ब्रह्मचारिन् (चर) „ வேதமோதும் விருதம் பூண்டிருக்கிறான்
ऋषिः (ऋष) पु ரிஷி. அறிகிறான்
सत्यवचसः „ ஸத்தியமான வாக்கையுடையவன்
स्नातकः (ष्णा) வேதமோதிவேறு ஆச்ரமமடையாமல் விருதத்திற்காக ஸ்நானம் செய்கிறபிரம்ம சாரி
आप्लुतः (प्लुङ्) „ புண்ணிய தீர்த்தங்களில் ஸ்நானம் செய்கிறான்
यतिन् (यम) पु இந்திரிய அடக்கமுள்ளவன் **निर्जितेन्द्रियग्रामा**
यतिः (यती) „ (ஆத்மாவை நற்கதி அடைவிக்க) முயலுகிறான்
स्थण्डिलशायिन्, स्थाण्डिलः விருத நிமித்தம் புல்லால்மறைக்கப்பட்ட பூமியிற் படுப்பவன். **स्थण्डिले व्रतवशाच्छेते**
विरजस्तमः (वि + गम्लृ) சாந்தசீலன். போனரஜஸ்தமோ குணங்களை யுடையவன்.
द्वयातिगः (अति + गम्लृ) „ ரஜஸ்தமஸைக் கடந்தவன்.
पवित्रः, पूतः (पूङ्) சுத்தாத்மன். இவனால் சுத்தமாகிறது.
प्रयतः (यमु) „ இந்திரியங்களிலிருந்து ஒழிவடைந்திருக்கிறான்

पवित्रः प्रयतः पूतः पाषण्डाः सर्वलिङ्गिनः
पालाशो दण्ड आषाढो व्रते राम्भस्तु वैणवः
अस्त्री कमण्डलुः कुण्डी व्रतिनामासनं वृषी
अजिनं चर्म कृत्तिः स्त्री भैक्षं भिक्षाकदम्बकम्
स्वाध्यायः स्याज्जपः सुत्याभिषवः सवनं च सा
सर्वैनसामपध्वंसि जप्यं त्रिष्वघमर्षणम्

पाषण्डः (षणु) வேதபாஹ்யன். பாவத்தைக்கொடுக்கிறான்
सर्वलिङ्गिन् ,, ஸர்வ (ஆச்ரம) சின்னங்களையுடையவன்.
आषाढः பிரம்மசாரியின் பலாசதண்டம். ஆடிப்பருவத்தில்.
பிரயோஜன முடையது **पालाशो दण्डः व्रते**
राम्भः பிரம்மசாரியின் மூங்கிற் கொம்பு **वैणवः**
कमण्डलुः (ला) யதியின்நீர்க்குடுவை. நீரைநடுவிலடைகிறது.
कुण्डी ,, பானையைப் போல் குண்டாயிருக்கிறது.
वृषी (वृञ् षद्लृ) விருதமுடையவனின் (தர்ப்ப) ஆஸனம்.
व्रतिनामासनं இதில் உட்கார்ந்து சொல்லுகிறார்கள்.
अजिनम् (अजि) மான் தோல். போடப் படுகிறது.
चर्मन् (चर) ,, அடைகிறது. அடையப்படுகிறது.
कृत्तिः (कृती) ,, அறுக்கப்படுகிறது.
भैक्षम् (भिक्ष) பிச்சை யெடுக்கப்பட்டுச் சேர்ந்ததின் கூட்டம் **भिक्षा कदम्बकम्**
स्वाध्यायः வேதமோதல். தன் சாகையைப் படித்தல்
जपः (जप) ,, தெளிவாய்ச் சொல்லுதல்
सवनं, सुत्या (षुञ्) अभिषवः சோமலதையை இடித்தல். ஸ்நானம் செய்தல்

दर्शश्च पौर्णमासश्च यागौ पक्षान्तयोः पृथक्
शरीरसाधनापेक्षं नित्यं यत्कर्म तद्यमः
नियमस्तु स यत्कर्म नित्यमागन्तुसाधनम्
[भिक्षुः परिव्राड्वपनं क्षौरे तु रतमैथुने
उपवीतं ब्रह्मसूत्रं प्रोद्धृते दक्षिणे करे

अघमर्षणम् (मृषु) त्रि (ஸ்நான காலத்தில்) ஜபிக்கிறவனுடைய ஸர்வ பாவங்களையும் நசிப்பிக்கிற வேத மந்திரம் **सर्वैन सामपध्वंसि जप्यम्**

दर्शः அமவாசையன்று செய்யப்படும் யாகம்

पौर्णमासः பௌர்ணமியன்று ,, **यागौ पक्षान्तयोः पृथक्**

यमः (यमु) யமம். சரீர ஸஹாயத்தால் செய்யப்படும் கார்யம். (ஸத்தியம், அஹிம்ஸை) **शरीरसाधनापेक्षं नित्यं यत्कर्म तत्**

नियमः (यमु) நியமம். தேகத்திற்கு வேறாய் நித்தியமின்றி செய்யப்படும் வேதமோதல், ஜபம், ஸ்நானம் உபவாஸம் **स यत्कर्म नित्यमागन्तु साधनम्**

भिक्षुः (भिक्षु) ஸந்நியாசி. யாசிக்குந்தன்மையோன்

परिव्राज् (व्रज) ,, ஸர்வத்தையும் விட்டுப்போகிறான்

वपनम् (टुवप) க்ஷௌரம். **क्षौरः (क्षुर)** கத்தியால் வழித்தல்

रतम् (रमु) புணர்ச்சி. சிருங்கார வேடிக்கை செய்தல்

मैथुनम् ,, இரட்டையின் சேர்க்கை. ஸம்பந்தம்

उपवीतम् (वी) வலக்கையில் நீக்கப்பட்டு இடது தோளின் மேல் போகிறது **दक्षिणे करे प्रोद्धृते**

यज्ञसूत्रम् பூணூல். யக்யத்தின் பொருட்டு தரிக்கப்படும் நூல்

ब्रह्मसूत्रम् ,, வேதமோத அதிகாரங் கொடுக்கும் ,,

प्राचीनावीतमन्यस्मिन्निवीतं कण्ठलम्बितम्
अङ्गुल्यग्रे तीर्थं दैवं स्वल्पाङ्गुल्योर्मूले कायम्
मध्येऽङ्गुष्ठाङ्गुल्योः पित्र्यं मूले त्वङ्गुष्ठस्य ब्राह्मम्
स्याद्ब्रह्मभूयं ब्रह्मत्वं ब्रह्मसायुज्यमित्यपि
देवभूयादिकं तद्वत्कृच्छ्रं सांतपनादिकम्

प्राचीनावीतम् (अव) வலத் தோளின் மேல் போகச் செய்யப் படுகிறது. வேறு விதமாய் **अन्यस्मिन्**

निवीतम् (वी) கழுத்திலிருந்து தொங்கிப் போவது **कण्ठलम्बितम्**
தேவரிஷிபிதிர்பிரம்மதர்ப்பணங்களின்கிரமங்கள்

दैवम् தேவ ஸம்பந்தமான தீர்த்தம். விரல்களின் நுனியில் **अङ्गुल्याग्रे तीर्थं**

कायम् ரிஷி தீர்த்தம். இரண்டு சுண்டு விரல்களின் நடுவில் **स्वल्पाङ्गुल्योर्मूले** இதற்குத் தேவதை **कः** பிரஜாபதி.

पित्र्यम् பிதிர் ஸம்பந்தமான தீர்த்தம். கட்டை நடுவிரல் களின் நடுவில். **मध्येऽङ्गुष्ठाङ्गुल्योः**

ब्राह्मम् பிரம்ம ஸம்பந்தமான தீர்த்தம். கட்டைவிரலின் ஆரம்பத்தில் **मूले त्वङ्गुष्ठस्य**

ब्राह्मभूयम्, ब्रह्मत्वम् (भू) பிரம்ம ஸ்வரூபத்தை அடைதல்

ब्रह्मसायुज्यम् (युजिर्) ,, பிரம்மத்தோடு கூடல்.

देवभूयम्(भू) தேவனாதல்

कृच्छ्रम् (कृती) உபவாஸாதி விருதங்கள். (பாவத்தை) அறுக்கிறது

सांतपनम् (तप) தவத்தினாலுண்டானது. **आदि** சப்தத்தால் **प्राजापत्यं, चान्द्रायणम्** களை ஊஹிக்கவும்

संन्यासवत्यनशने पुमान्प्रायोऽथ वीरहा
नष्टाग्निः कुहना लोभान्मिथ्येर्यापथकल्पना
व्रात्यः संस्कारहीनः स्यादस्वाध्यायो निराकृतिः
धर्मध्वजी लिङ्गवृत्तिरवकीर्णी क्षतव्रतः
सुप्ते यस्मिन्नस्तमेति सुप्ते यस्मिन्नुदेति च
अंशुमानभिनिर्मुक्ताभ्युदितौ च यथाक्रमम्

प्रायः (अय) ஸர்வ ஸங்கபரித்தியாகம்செய்துப் பிராணன் போகுமளவும்பட்டினிகிடத்தல் **संन्यासवत्यनशने** நற்கதி அடைகிறான்

वीरहन् (हन) उत्सर्गेष्टि யைச்செய்து **गार्हपत्याग्नि**யை விட்டவன். **वीरः** அக்கினி. இதைவிட்டவன்

नष्टाग्निः पु நஷ்டமான அக்கினியை யுடையவன்

कुहना (कुह) அன்ன இச்சையால் வீணாக ஆண்டியாதல். **लोभान्मिथ्येर्यापथकल्पना** வியப்புறுத்துகிறான்

व्रात्यः கர்ப்பாதான, உபநயனாதி ஸம்ஸ்காரங்களற்றவன் **संस्कारहीनः. व्रतं** பிராயச்சித்தத்திற்குத் தகுந்தவன்

अस्वाध्याय: வேதமோதாதவன்.

निराकृतिः (निः+आ+डुकृञ्) ,, ஓதுக்கப்படுகின்றான்.

धर्मध्वजिन् பிழைப்பிற்காக ஆண்டிவேஷம் போடுகிறவன். தர்மத்தினுடைய சின்னமுடையவன்

लिङ्गवृत्तिः (वृतु) पु ,, ஆச்ரமக் குறிகளைப் பிழைப்பிற்காக வுடையவன்

अवकीर्णिन् (कृ) விருதம் கெட்டவன் (ஸ்திரீ ஸங்கமாதிகளால்

क्षतव्रतः (क्षण) ,, இதனால்நழுவினவிருதமுடையவனாகிறான்

परिवेत्तानुजोऽनूढे ज्येष्ठे दारपरिग्रहात्
[परिवित्तिस्तु तज्ज्यायान्विवाहोद्वाह इत्यपि
त्रिवर्गो धर्मकामार्थैश्चतुर्वर्गः समोक्षकैः
सबलैस्तैश्चतुर्भद्रं जन्याः स्निग्धा वरस्य ये
[राजन्यः क्षत्रियो बाहुजोराट् राजा च पार्थिवः
राजा तु प्रणताशेषसामन्तः स्यादधीश्वरः

अभिनिर्मुक्तः அஸ்தமனகாலத்தில்உறங்குகிறவன். **सुप्ते यस्मिन्नस्तमेति** அஸ்தமிக்கும் ஸூர்யனால் திரஸ்கரிக்கப் படுகிறான்.

अभ्युदितः உதயத்தில் உறங்குகிறவன். **सुप्ते यस्मिन्नुदेति** அவனைத் திரஸ்கரித்து ஸூர்யன் உதிக்கிறான்

परिवेतृ (विद्लृ) தமயன் கலியாண மாகாதிருக்கத் தான் செய்துகொண்டவன். அவனைவிட்டு இவன்மனைவியை அடைந்தான்

परिवित्तिः (विद्लृ) पु தான் பிரம்மசாரியாகக் கலியாண மான தம்பியை யுடையவன். நீக்கப்பட்டதை அடைந் திருக்கிறான்

विवाहः, उद्वाहः (वह) கலியாணம். விசேஷமாக வகிக்கப்படு [கிறது

त्रिवर्गः மூவர்க்கம். **धर्मार्थकाम समूहः**

चतुर्वर्गः நான்குவித புருஷார்த்தங்கள். தர்மார்த்தகாம மோக்ஷம். **समोक्षकैः** [**सबलैः**

चतुर्भद्रम् ,, ஸமபலங்களோடு நான்கு சுபங்களின்கூட்டம்

जन्यः (जनी) தோழிமாப்பிளை. **स्निग्धा वरस्य** மணமகனை அடைவிக்கிறார்கள்.

चक्रवर्ती सार्वभौमो नृपोऽन्यो मण्लेश्वरः
येनेष्टं राजसूयेन मण्डलस्येश्वरश्च यः
शास्ति यश्चाज्ञया राज्ञः स सम्राडथ राजकम्
राजन्यकं च नृपतिक्षत्रियाणां गणे क्रमात्

80 **सचेकभेदाः** உத்தியோகஸ்தர்கள்.

राजन्यः க்ஷத்திரியன். ராஜனுடைய பிள்ளை.
क्षत्रियः (त्रैङ्) ,, ஆபத்தினின்றும் ரக்ஷிக்கிறவன்.
बाहुजः (जनी) ,, (பிரம்மாவின்) கைகளிலிருந்து பிறந்தவன்
राजन् (राजृरञ्ज) पु ராஜன். விளங்குகிறான். களிப்பிக்கிறான்.
पार्थिवः பூமிக்குப் பிரபு,,
अधीश्वरः (ईश) வணங்கும் சுற்றியிருக்கும் சிற்றரசர்களுக்குப் பிரபு. **राजा तु प्रणताशेषसामन्तः**
चक्रवर्तिन् (वृतु) पु ஸர்வ பூமியையும் ஆள்கிறவன். ராஜ்யத்தை நடத்துகிறான்
सार्वभौमः ,, ஸமஸ்த பூமிக்கும் நாயகன்
मण्डलेश्वरः சிற்றரசன். ஓர்மண்டலத்திற்கு அரசன்
सम्राज् (राज्ञ) पु ராஜஸூயயாகம் செய்தவனும், ஆஸேதுஹிமாசல பர்யந்தமான 1000 யோஜனை பூமியை ஆள்பவனும், இதிலுள்ள சிற்றரசர்களுக்குப் பிரபுவுமானவன். **येनिष्टं राजसूयेन मण्डलस्येश्वरश्च यः शास्ति यश्चाज्ञया राज्ञः सः**
राजकम् ராஜர்களுடைய கூட்டம். **नृपति गणे**
राजन्यकम् க்ஷத்திரியர்களுடைய ,, **क्षत्रियाणां गणे**
मन्त्रिन् மந்திரி. **मन्त्र** ரஹஸ்ய வார்த்தை. அதையுடையவன்
धीसचिवः (षच) ,, புத்தியோடு கூடியிருக்கிறான்

मन्त्री धीसचिवोऽमात्योऽन्ये कर्मसचिवास्ततः
महामात्राः प्रधानानि पुरोधास्तु पुरोहितः
द्रष्टरि व्यवहाराणां प्राड्विवाकाक्षदर्शकौ
रक्षिवर्गस्त्वनीकस्थोऽथाध्यक्षाधिकृतौ समौ
स्थायुकोऽधिकृतो ग्रामे गोपो ग्रामेषु भूरिषु

अमात्यः மந்திரி. கூட இருப்பவன்
कर्मसचिवः (षच) கார்யங்களில் கூடியிருக்கிறான். **अन्ये** மந்திரிக்கு வேறு
महामात्रः தளவாய். பெரியசேனையை யுடையவன்
प्रधानानि (डुधाञ्) அதிக பாரத்தைத் தாங்குகிறார்கள்
पुरोधस्, पुरोहितः (डुधाञ्) தர்மத்தை மேற்பார்வையிடுகிறவன். சுபாசுபங்களில் முன்னேவைக்கப்படுகிறான்
प्राड्विवाकः (वच) வியவஹாரங்களை விசாரிக்கிறவன் **द्रष्टरि व्यवहाराणाम्** தர்மாதர்மங்களைக் கேட்டு விசாரித்துச்சொல்லுகிறான்
अक्षदर्शकः (दृशिर्) வியவிஹாரங்களைப் பார்க்கிறான்
रक्षिवर्गः (रक्ष) அங்கரக்ஷகர்களின் கூட்டம்
अनीकस्थः ,, கும்புடன் கூடியிருக்கிறான்
अध्यक्षः (अक्षू) அதிகாரி. எல்லோரிடத்திலும் வியாபிக்கிறான்
अधिकृतः (डुकृञ्) ,, மேன்மைப் படுத்தப்படுகிறான்
स्थायुकः கிராமாதிகாரி **ग्रामे** கிராமத்திலிருக்கும் தன்மையோன்
गोपः (पा) அநேக கிராமாதிகாரி **ग्रामेषु भूरिषु** பூமியை ரக்ஷிக்கிறான்
भौरिकः (भूरि) பொன் பொக்கிஷாதிகாரி
कनकाध्यक्षः ,, பொன்னை மேற்பார்வை யிடுகிறான்
रूप्याध्यक्षः வெள்ளியை ,,

भौरिकः कानकाध्यक्षो रूप्याध्यक्षस्तु नैष्किकः
अन्तःपुरे त्वधिकृतः स्यादन्तर्वंशिको जनः
[सौविदल्लाः कञ्चुकिनः द्वास्थस्तु द्वारपालकः
शण्ढो वर्षवरस्तुल्यौ सेवकार्थ्यनुजीविनः
विषयानन्तरो राजा शत्रुर्मित्रमतः परम्

नैष्किकः வெள்ளி பொக்கிஷாதிகாரி

अन्तर्वंशिकः அந்தப்புரக் காவலன். **अन्तःपुरेत्वधिकृतः जनः** உள் வீட்டிலிருக்கிறவன்.

सौविदल्लः (ला) அந்தப் புரவெளிக்காவலன். நன்கு அறிந்தவர்களானவர்களைத் தன்னிட முடைத்தாயிருக்கிறது

कञ्चुकिनः „ இவர்களுக்கு சட்டையுண்டு

द्वास्थः (ष्ठा) வாயிற்படியண்டை யிருக்கிறவன்

द्वारपालकः (पाल) வாயிற்படியைக் காற்கிறவன்

शण्ढः (शमु) பேடி. உபசயனத்தைச் செய்கிறான்

वर्षवरः (वृञ्) „ விந்து நழுவுவதை மறைக்கிறான்

सेवकः (सेवृ) சேவகன். அடுத்திருக்கிறான்

अर्थिन् (अर्थ) „ கேழ்க்கிறான்

अनुजीविन् (जीव) „ பிரபுவை அனுசரித்துப் பிழைக்கிறான்

शत्रुः (शदॢ) விரோதி (யான பக்கநாட்டரசன்)பீடிக்கிறான் **विषयानन्तरो राजा**

मित्रम् (ञिमिदा) சினேகனுன (அதற்கடுத்த நாட்டரசன்) **अतःपरम्** பற்றுடிருக்கிறான்

उदासीनः(उत्+आस) சத்துருமித்திரமின்றிக்கவனியாதிருக்கிறவன். **परतरः** உயர இருக்கிறான்

पार्ष्णिग्राहः (ग्रह) ஒரு சத்துருவை ஜயிக்கப்போக, பின்புற

उदासीनः परतरः पार्ष्णिग्राहस्तु पृष्ठतः
[अरिः शत्रुर्वयस्याश्च स्निग्धो मित्रः सखा सुहृत्
सख्यं साप्तपदीनं स्यादनुरोधोऽनुवर्तनम्
चारश्च गूढपुरुषश्चाप्तप्रत्ययितौ समौ
तान्त्रिको ज्ञातसिद्धान्तः सत्री गृहपतिः समौ

மாக வரும் பகைராஜன் **पृष्ठतः** குதிகாலை மிதிக்கிறான்
अरिः (ऋ) पु விரோதி. (பகையோடு) அடைகிறான்
शत्रुः (शद्लृ) ,, ஒடுங்கச் செய்கிறான்
वयस्यः சமவயது சிநேகன். வயதினால் சமமானவன்
स्निग्धः (ष्णिह) ,, பிரீதி பண்ணுகிறான்
मित्रम् (ञिमिदा) சிநேகன். சிநேகிக்கிறான்
सखा (ख्या) ,, சமானமாகச் சொல்லப்படுகிறான்
सुहृद् पु ,, இவனுக்கு நல்ல மனதுண்டு
सख्यम् சிநேகத்தன்மை. தோழமை
साप्तपदीनम् ,, ஏழடிகளால் அடையப்படுகிறது
अनुरोधः (रुधिर्) அனுகூலிக்குகை. அடையப்பட்டு சூழல்
अनुवर्तनम् (वृतु) ,, அனுகூலமாக இருத்தல்
(च) चारः (चर) வேவுபார்க்கிறவன். எதிரியின்பலத்தை
गूढपुरुषः (गुहू) ,, மறைவாகவந்த புருஷன் [அறிகிறான்
आप्तः (आप्लृ) வேண்டியவன். அடையப்படுகிறான்
प्रत्ययितः ,, இவனுக்கு விச்வாஸம் உண்டாகிறது
तान्त्रिकः (तनु) சாஸ்திரி. விஸ்தரிக்கப்பட்ட தர்மத்தை
யுடையது தந்திரம். அதை அறிந்தவன்
ज्ञातसिद्धान्तः ,, அறிந்த ஸித்தாந்தமுடையவன்
सत्रिन् கிருஹஸ்தன். இவனிடம் ஸதாதானம் **सत्रं** உண்டு

[सांवत्सरो ज्यौतिषिकोऽक्षरचुञ्चुश्च लेखके
[अध्वनीनश्च पथिकः लिपिर्लिबिरुभे स्त्रियौ
स्यात्संदेशहरो दूतो दूत्यं तद्भावकर्मणी
स्वाम्यमात्यसुहृत्कोशराष्ट्रदुर्गबलानि च

गृहपतिः வீட்டிற்கு யஜமானன்
सांवत्सरः ஜோஸ்யன். வருஷத்தை, காலபலத்தை அறிகிறான்
ज्यौतिषिकः ,, நக்ஷத்திர ஸம்பந்தமான நூலை அறிந்தவன்
अक्षरचञ्चुः எழுதுகிறவன். எழுத்துக்களால் ஸமர்த்தன்
लेखकः (लिख) ,,
पथिकः, अध्वनीनः வழிப்போக்கன்
लिपिः, लिबिः (लिप) எழுத்து. பூசப்படுகிறது
संदेशहरः (हृञ्) தூதன். வாய்ச்சொல்லைக் கிரஹிக்கிறான்
दूतः (दूङ्) ,, செய்தி சொல்லிப் பரிதபிக்கிறான்
दूत्यम् தூது. தூதனுடைய கார்யம் **तद्भावकर्मणी**

81 राज्याङ्गानि ராஜாங்கங்கள்

स्वामिन् ராஜன். தனமுடையவனாயிருக்கிறான்
अमात्यः மந்திரி. சமீபத்திலிருக்கிறான்
सुहृद् पु சிநேகிதன். நல்லமனதுள்ளவன்
कोशः (कु) பொக்கிஷம். சிறப்பாகச் சொல்லப்படுகிறது
राष्ट्रम् (राजृ) தேசம். நகரம். பிரகாசிக்கிறது
दुर्गम् (गम्लृ) கஷ்டத்தோடு அடையப்படும் பட்டணம்
बलम् (बल) சேனை. பிராணாதாரமானது
प्रकृतिः (डुकृञ्) இவைகளால் ராஜ்ஜியம் சிறப்பாகிறது
पौराणां श्रेणयः (श्रिञ्) பட்டணங்களுடைய சேர்க்கை ஒன்றோடொன்று சேர்ந்திருக்கிறது.

राज्याङ्गानि प्रकृतयः पौराणां श्रेणयोऽपि च
संधिर्ना विग्रहो यानमासनं द्वैधमाश्रयः
षड्गुणाः शक्तयस्तिस्रः प्रभावोत्साहमन्त्रजाः
क्षयः स्थानं च वृद्धिश्च त्रिवर्गो नीतिवेदिनाम्
स प्रतापः प्रभावश्च यत्तेजः कोषदण्डजम्

षड्गुणाः இவைகள் ஷட்குணங்கள் எனப்படும்
संधिः கூடுவது (சத்துருவுடன்)
विग्रहः பலவிதமான அடையுதல் (எதிரியை)
यानम् புறப்பாடு (போருக்கு)
आसनम् யுத்ததிற்கு ஸமயம் பார்த்தல்
द्वैधम् பேதம் உண்டு பண்ணுகை.
आश्रयः பலவந்த ராஜனை ஆச்ரயித்தல்.
शक्तयः (शक्लृ) சக்திகள். மூவிதம். அவை: —
प्रभावः சிறப்பான தன்மை. கோச தண்டாதிகளாலானது
उत्साहः பராக்கிரம வியாபாரம்.
मन्त्रजः ஸந்தி விக்ரஹங்களை ஸமயோசிதமாய்ச் செய்தல்
நீதியை அறிந்த ராஜாக்களுக்கு नीतिवेदिनां त्रिवर्गः
क्षयः (क्षि) குறைந்திருத்தல்
स्थानम् (ष्ठा) ஸமமாயிருத்தல்
वृद्धिः விருத்தி யடைந்திருத்தல்
प्रतापः (तप) கீர்த்தி. பொக்கிஷம், தண்டனை, வெற்றி முத
प्रभावः(भू) „ [லியவைகளாலேற்பட்டது. तेजःकोषदण्डजं
साहसम् தண்டோபாயம். பலத்திலுண்டானது
दमः, दण्डः (दमु) „ அடக்குதல்

भेदो दण्डः साम दानमित्युपायचतुष्टयम्
साहसं तु दमो दण्डः साम सान्त्वमथो समौ
भेदोपजापावुपधा धर्माद्यैर्यत्परीक्षणम्
पञ्च त्रिष्वषडक्षीणो यस्तृतीयाद्यगोचरः
[रहो विविक्तो विजने रहस्यं तद्भवे त्रिषु
समौ विस्रम्भविश्वासौ भ्रेषो भ्रंशो यथोचितात्

उपायः (उप+इण) உபாயம். அடையப்படுகிறது
सामन् (षो) ஸாமோபாயம்
सान्त्वम् (सान्त्व) „ ஸமாதானப் படுத்தல்
भेदः (भिदिर्) பேதோபயம். பிரித்தல்
उपजापः (जप) „ மெள்ளப் பேசுவது
उपधा (डुधाञ्) மந்திரி முதலியோரைப் பரிக்ஷித்தல். **धर्माद्यैर्यत्परीक्षणम्** இதனுல் அறியப்படுகிறது
अषडक्षीणः त्रि இருவர் பேசும் ரகஸ்யம். இதில் 6 கண்களில்லை
रहः (रह) தனியிடம். ஒதுக்கப்படுகிறது
विविक्तः (विचिर्) „ தனித்திருப்பது
विजनः त्रि „ ஜனமற்றது
रहस्यम् त्रि ரஹஸ்யம் தனியிடத்திலுண்டானது **तद्भवे**
विस्रम्भः (स्रम्भु) நம்பிக்கை. விச்வஸித்தல்
विश्वासः (श्वस) „ இதனுல் தேற்றப்படுகிருர்கள்
भ्रेषः (भ्रेषृ) தன் தர்மத்திலிருந்து தவறுதல் **यथोचिताद्भ्रंशः** சலித்தல்
न्यायः (नि+इण) தன் தர்மத்திலிருந்து நழுவாமை. நியமத்தால் அடையப்படுகிறது

[युक्तमौपयिकं संप्रधारणा तु समर्थनम्
[शिष्टिश्चाज्ञा स संस्था तु मर्यादा न्याय इत्यपि
आगोऽपराधो मन्तुश्च समे तूद्दानबन्धने
द्विपाद्यो द्विगुणो दण्डो भागधेयः करो बलिः

कल्पः (कृपू) ,, ஸமர்த்தமாகிறது
युक्तम् (युजिर्) त्रि நியாயத்துடன் கூடினது. சேர்க்கப்பட்டிருக்கிறது
औपयिकम् (उप+या) त्रि ,, இதனால் அடையப்படுகிறது.
न्याय्यम् ,, நியாயத்திலிருந்து நழுவாதது
संप्रधारणा (धृञ्) யுக்தாயுக்தங்களில் இதுவே தகுதி என்று
समर्थनम् (अर्थ) ,, ஸமர்த்தித்தல் [உறுதிப்படுத்தல்
शिष्टिः (शासु) கட்டளை. இதனால் சிக்ஷிக்கப்படுகிறது
आज्ञा (आ+ज्ञा) ,, கட்டளையிடல்
संस्था (ष्ठा) எல்லை. இதனால் நன்கு நிலைக்கிறது
मर्यादा (डुदाञ्) ,, मर्या எல்லை. இதில் கொடுக்கப்படுகிறது
आगस् (अग) அபராதம். அடைகிறது, அடையப்படுகிறது
अपराधः (राध) ,, ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறார்கள்
मन्तुः (मन) ,, (கஷ்டமாக) நினைக்கப்படுகிறது
उद्दानम् (उत्+दो) கட்டிப்போடல். கண்டிக்கப்படுகிறது
बन्धनम् (बन्ध) ,,
द्विपाद्यः கொடுந்தண்டனை. இருபாகப் பரிமாணமிருக்கிறது
द्विगुणो दण्डः
भागधेयः கப்பம். வரி, பாகமே பாகதேயம்
करः (कृ) ,, (பிரஜைகளால்) இறைக்கப்படுகிறது
बलिः (बल) पु ,, (அரசன்) இதனால் பிழைக்கிறான்

[घट्टादिदेयं शुल्कोऽस्त्री चोपहारस्तथोपदा
यौतकादि तु यद्देयं सुदायो हरणं च तत्
तत्कालस्तु तदात्वं स्यादुत्तरः काल आयतिः
सांदृष्टिकं फलं सद्य उदर्कः फलमुत्तरम्

शुल्कम् , ल्कः (शुल्क) சுங்கம். சுங்கச்சாவடி முதலிய இடங்களில் வசூலிக்கப்படும் பணம். கொடுக்கப்படுகிறது **घट्टः**
उपहारः(उप+हृञ्) காணிக்கை. எடுத்துக்கொள்ளப்படுகிறது
उपदा (डुदाञ्) ,, அருகே கொண்டு கொடுக்கப்படுகிறது
सुदायः (डुदाञ्) சீர் **यौतकादि तु यद्देयम्** நன்கு கொடுக்கப்படுகிறது
हरणम् (हृञ्) ,, ஹரிக்கப்படுகிறது
तत्कालः தற்காலம் **तदात्वम्** அப்பொழுது நடக்கிற காலம்
आयतिः (यमु) வருங்காலம் **उत्तरः कालः** இதில் சாந்தியுண்டு
सान्दृष्टिकम् தற்கால பயன் **फलं सद्यः** பிரத்யக்ஷமாக இருக்கிறது
उदर्कः (उत्+अर्क) வருங்காலபயன். **फलं उत्तरं** மிகவும் துதிக்கப்படுகிறது
अदृष्टम् (दृशिर्) காணப்படாதது. தீ, நீராலுண்டாகும் பயம் **वह्नितोयादि आदि** சப்தத்தினால்

हुताशनो जलं व्याधिर्दुर्भिक्षं मरकस्तथा।
अतिवृष्टिरनावृष्टिर्मूषिकाः शलभादयः॥

दृष्टम् (दृशिर्) ராஜனுக்குத் தன் ஜனத்தினாலாவது பரதேசத்தினாலாவதுஏற்படும்பயம் **स्वपरचक्रजम्** காணப்படுகிறது.
अहिभयम् அரசனுக்குத் தன் ஸஹாயகர்களாலே யேற்படும் பயம் **स्वपक्षप्रभवंभयं** பாம்பு பயத்தைப் போன்றது

अदृष्टं वह्नितोयादि दृष्टं स्वपरचक्रजम्
महीभुजामहिभयं स्वपक्षप्रभवं भयम्
प्रक्रिया त्वधिकारः स्याच्चामरं तु प्रकीर्णकम्
नृपासनं यत्तद्भद्रासनं सिंहासनं तु तत्
हैमं छत्रं त्वातपत्रं राज्ञस्तु नृपलक्ष्म तत्

82 राजचिह्नानि ராஜசின்னங்கள்

प्रक्रिया, अधिकारः (डुकृञ्) அதிகாரம். சிறப்பாக செய்யப்படு [கிறது
चामरम् சாமரம். சமரமிருகத்தின் சம்பந்தமானது
प्रकीर्णकम् (कॄ) „ ராஜசமீபத்தில் வீசப்படுகிறது
नृपासनम् ராஜாவினுடைய ஆஸனம்
भद्रासनम् „ சுபமான „
सिंहासनम् „ பொன்னால் செய்யப்பட்டது **हैमम्** சிங்க முருவமுள்ளது
छत्रम् (छद्) குடை. இதனால் மூடப்படுகிறான்
आतपत्रम् (त्रैङ्) „ வெயிலினின்றும் ரக்ஷிக்கிறது
नृपलक्ष्मन् ராஜனின்குடை **राज्ञस्तु तत्** ராஜ அடையாளம்
भद्रकुंभः மங்களார்த்தமாய் ராஜத்துவாரத்தில் வைக்கப் [படும் கும்பம்
पूर्णकुम्भः „ நிறைந்த குடம்
भृङ्गारः (डु भृञ्) பொற்கிண்டி, கூஜா. நீரைபரிக்கிறது
कनकालुका பொன்மயமான கிண்டி
निवेशः (विश) தண்டுபோய்த்தங்குமிடம். இதில்நுழைகிறது
शिबिरम् (शव) „ இதில் போகிறது
सज्जनम् (षस्ज) சேனையைச்சுற்றிலும்வேலி. போடப்படுகிறது
उपरक्षगम् (रक्ष) „ இதனால் சேனாரக்ஷிக்கபடுகிறது

भद्रकुम्भः पूर्णकुम्भो भृङ्गारः कनकालुका
निवेशः शिबिरं षण्ढे सज्जनं तूपरक्षणम्
याने चक्राणि युद्धार्थे शताङ्गः स्यन्दनो रथः
असौ पुष्यरथश्चक्रयानं न समराय यत्
कर्णीरथः प्रवहणं डयनं च समं त्रयम्
क्लीबेऽनः शकटोऽस्त्री स्याद्गन्त्री कम्बलिवाह्यकम्
शिबिका याप्ययानं स्याद्दोला प्रेङ्खादिका स्त्रियाम्

83 यानानि வாகனங்கள்

शताङ्गः தேர். நூறு அங்கங்களையுடைத்தாயிருக்கிறது
स्यन्दनः (स्यन्दू) ,, ஓடுகிறது
रथः (रमु) ,, இதில் விளையாடுகிறார்கள்
याने चक्राणि युद्धार्थे யுத்தத்தின்பொருட்டு சக்கிரங்களுடன்
यानम् (या) வாகனம் அடைவிக்கப்படுகிறது[கூடினவாகனம்
पुष्यरथः போருக்கின்றி உத்ஸவ யாத்திரைக்கான வண்டி
चक्रयानं न समराय यत्
कर्णीरथः டோலி. விமானம். தோளில் சுமக்கப்படும் ரதம்
प्रवहणम् (वह) ,, சிறந்தவனை வஹிக்கிறது
डयनम् (डीङ्) ,, ஆகாசத்தில் போகிறது
अनस् (अन) வண்டி. உயிரைக் கொடுக்கிறது
शकटम्, टः (शक्लृ) ,, பாரத்தைச் சுமக்கச் சக்தியுடையது
गन्त्री (गम्लृ) மாட்டு வண்டி. இதனால் போகப்படுகிறது
कम्बलिवाह्यकम् (वह) ,, எருதால் இழுக்கப்படுகிறது
कम्बल மென்றால் அலைதாடி. அதையுடையது எருது **कम्बलिन्**

उभौ तु द्वैपवैयाघ्रौ द्वीपिचर्मावृते रथे
पाण्डुकम्बलसंवीतः स्यन्दनः पाण्डुकम्बली
रथे काम्बलवस्त्राद्याः कम्बलादिभिरावृते
त्रिषु द्वैपादयो रथ्या रथकट्या रथव्रजे
धूः स्त्री क्लीबे यानमुखं स्याद्रथाङ्गमपस्करः
चक्रं रथाङ्गं तस्यान्ते नेमिः स्त्री स्यात्प्रधिः पुमान्

शिबिका பல்லக்கு. மங்களகரமானது
याप्ययानम् (**या**),,இழிவானவர்களால் அடைவிக்கப்படுகிறது
दोला (**दुल**) டோலி. ஊஞ்சல். ஆட்டப்படுகிறது
प्रेङ्खा (**इखि**) ,, ,, இப்படியுமப்படியும் போகிறது
द्वैपः, वैयाघ्रः त्रि புலித்தோலால் மூடப்பட்ட ரதம் **द्वीपिचर्मावृते रथे**
पाण्डुकम्बलिन् त्रि வெண் கம்பளியால் ,, ,, **पाण्डुकम्बलसंवीतः स्यन्दनः**
काम्बलः त्रि கம்பளியினால் ,, ,, **कम्बलादिभिरावृते**
वस्त्राः त्रिः துணியால் ,, ,,
रथ्या, रथकट्या தேர்க்கூட்டம் **रथव्रजे**

84 **रथाङ्गानि** வண்டியின் உருப்புகள்

धूः (**धुर्वी**) **यानमुखम्** வண்டியின் முன் பாகம். ஹிம்ஸிக்கிறது.
अपस्करः (**कृ**) வண்டியினுருப்பு. **रथाङ्गम्** ஆங்காங்கு பொருத்தப்பட்டிருக்கிறது.
चक्रम् (**डुकृञ्**) சக்கிரம். போக்கைச் செய்கிறது
नेमिः (**णीञ्**) விளிம்பு. **तस्यान्ते** தேரை அடைவிக்கிறது
प्रधिः (**डुधाञ्**) **पु** ,, இதனால் தரிக்கப்படுகிறது

पिण्डिका नाभिरक्षाग्रकीलके तु द्वयोरणिः
रथगुप्तिर्वरूथो ना कूबरस्तु युगन्धरः
अनुकर्षो दार्वधःस्थं प्रासङ्गो ना युगाद्युगः
सर्वं स्याद्वाहनं यानं युग्यं पत्रं च धोरणम्

पिण्डिका (पिडि) குடத்தின் சந்து. இலைகள் இதில் சேர்க்கப் பட்டிருக்கின்றன
नाभिः (णम) „ இருசுகளால் பீடிக்கப்படுகிறது
अणिः (अण)स्त्री पु கடையாணி. சப்திக்கிறது **अक्षाग्रकीलके** இருசு நுனியில் போடப்படுகிற ஆணி.
रथगुप्तिः (गुपू) ரதத்தை மூடும் புருக்கா.
वरूथः (वृञ्) „ ரதம் ரக்ஷிக்கப்படுகிறது.
कूबरः (कूङ्) ஏர்க்கால். சப்திக்கிறது
युगन्धरः (धृञ्) „ நுகத்தடியை தரிக்கிறது. இருசின் பின்னிழுக்கப்படுகிறது [**स्थम्**
अनुकर्षः (कृष) ஏர்க்காலின் கீழிருக்கிற அண்டைமரம். **दार्वधः**
प्रासङ्गः (षञ्ज) வேறு நுகத்தடி. எருதின் கழுத்தின்பேரில் வைக்கப்படுகிறது **युगाद्युगः** நுகத்தடிக்கு வேறான நுகத்தடி
वाहनम् (वह) யானை முதலிய வாகனம். வகிக்கிறது
यानम् (या) „ இதனால் போகிறான்
युग्यम् „ நுகத்தடியைச் சுமக்கிறது
पत्रम् (पत्लृ) „ அடைகிறார்கள்.
धोरणम् (धोर्ऋ) „ இதனால் நன்கு போகிறார்கள்.
वैनीतकम्, कः, குதிரை முதலியதால் இழுக்கப்படும் வாஹனம். சிக்ஷிக்கப்பட்டதின் ஸம்பந்த முள்ளது **परम्परा-वाहनम्**

परम्परावाहनं यत्तद्वैनीतकमस्त्रियाम्
हस्त्यश्वरथपादातं सेनाङ्गं स्याच्चतुष्टयम्
[आधोरणा हस्तिपकोयन्ता सूतस्तु सारथिः
रथिनः स्यन्दनारोहा अश्वारोहास्तु सादिनः
भटा योधाश्च योद्धारः सेनारक्षास्तु सैनिकाः

85 **सेना** சேனை

सेनाङ्गम् சைன்னியம். ரதகஜதுரகபதாதிகள் **हस्त्यश्वरथपादातं स्याच्चतुष्टयम्**
आधोरणः (धोरॄ) மாவட்டிக்காரன். யானை நன்கு நடத்தப் [படுகிறது.
हस्तिपकः (पा) „ யானையை ரக்ஷிக்கிறான்.
यन्तृ (यमु) தேரோட்டி (குதிரையை) அடக்குகிறான்
सूतः (षू) „ „ தூண்டுகிறான்
सारथिः (सृ) „ „ நடத்துகிறான்
रथिन् தேர்க்காரன். இவனுக்குத் தேருண்டு.
स्यन्दनारोहः (आ+रुह) „ ரதமேறுகிறவன்
अश्वारोहः (आ+रुह) ராவுத்தன். குதிரையேறுகிறான்
सादिन् (षद्लृ) „ எதிரியை நசிப்பிக்கிறான்
भटः (भट) போர்வீரன். போஷிக்கப்படுகிறான்
योधः, योद्धृ (युध) „ யுத்தம் செய்கிறான்
सैनिकःसेनारक्षः (रक्ष) சேனாரக்ஷகன். சேனையை ரக்ஷிக்கிறான்
सैन्याः சேனையிலிருப்பவர். கூடியிருக்கிறார்கள் **सेनायां**
सैनिकाः „ [**समवेताः**
साहस्रः, साहस्रिन् 1000 யானை, குதிரைக்குத் தலைவன் **बलिनो ये सहस्रेण**
परिधिस्थः (ष्ठा) சேனையைக்காக்கிறவன். சுற்றி யிருக்கிறான்

सेनयां समवेता ये सैन्यास्ते सैनिकाश्च ते
बलिनो ये सहस्रेण साहस्रास्ते सहस्रिणः
परिधिस्थः परिचरः सेनानीर्वाहिनीपतिः
कञ्चुको वारबाणोऽस्त्री यत्तु मध्ये सकञ्चुकाः
बध्नन्ति तत्सारसनमधिकाङ्गोऽथ शीर्षकम्
[कवचो वर्म चामुक्तश्चापिनद्धस्तु वर्मितः
[पदातिपतगौ वर्मभृतां कावचिकं गणे

परिचरः (चर) சேனாரக்ஷகன். சேனையைச் சுற்றித்திரிகிறான்
सेनानीः (णीञ्) पु சேனாபதி சேனையை நடத்துகிறான்
वाहिनीपतिः पु ,,
कञ्चुकः (कचि) மார்ப்போருடை. கட்டப்படுகிறது
वारबाणम्, णः (वृञ्) ,, பாணத்தைத் தடுக்கிறது
सारसनम् (षणु) கவசத்தை உறுதியாக நிற்கக் கட்டிக் கொள்ளப்படும்கயிர் **मध्येयद्बध्नन्ति** பலத்தைக்கொடுக்கிறது
अधिकाङ्गः ,, அங்கத்தைக் காட்டிலும் அதிகமானது
शीर्षकम् தலைப்பாகை. சிரஸிற்கு சுகத்தைக் கொடுக்கிறது
कवचः (वञ्चु) போருடுப்பு. காற்றை வஞ்சிக்கிறது
वर्मन् (वृञ्) ,, தேகத்தை மூடுகிறது
आमुक्तः (मुच्लृ) கட்டிக்கொண்ட உடை
अपिनद्धः (णह) ,, கட்டிக் கொள்ளப்பட்டது
वर्मितः கவசம் பூண்டவன். இவனுக்குக் கவசமுண்டு
पदातिः(अत)पदगः (गम्लृ) காலள். சதா நடந்தே போகிறான்
कावचिकम् கவசம் பூண்டவர் கூட்டம் **वर्मभृतां गणे**

[शस्त्राजीवो ह्यायुधीयः कृतहस्तः कृताशुगः
अपराद्धपृषत्कोऽसौ लक्ष्याद्यश्च्युतसायकः
स्यात्काण्डवांस्तु काण्डीरः निषङ्ग्यस्त्री धनुर्धरः
याष्टीकपारश्वधिकौ यष्टिपर्श्वधहेतिकौ
नैस्त्रिंशिकोऽसिहेतिः स्यात्समौ प्रासिककौन्तिकौ
चर्मी फलकपाणिः स्यात्पताकी वैजयन्तिकः

शस्त्राजीवः (जीव) **आयुधीयः** त्रि *ஆயுதந்தரித்துஜீவிக்கிறவன்*
कृतहस्तः (डुकृञ्) त्रि *குறித்தப்பாமல்பாணம் போடுகிறவன் சிக்ஷிக்கப்பட்ட கையையுடைத்தா யிருக்கிறான்*
कृताशुगः त्रि *விடப்பட்ட பாணமுடையவன்*
अपराद्धपृषत्कः त्रि „ *குறிதவறினவன். குறியைத் தொடாத பாணத்தை யுடையவன்* **लक्ष्याद्यश्च्युतसायकः**
काण्डवत्, काण्डीरः त्रि *பாணத்தை யுடையவன்*
निषङ्गिन् त्रि *வில்லாளி. அம்புறுத்தூணியை யுடையவன்*
धनुर्धरः (धृञ्) त्रि „ *வில்லை தரிக்கிறான்*
याष्टीकः त्रि *தடியை ஆயுதமாக வுடையவன்*
पारश्वधिकः त्रि *கோடாரியை* „ **यष्टिपर्श्वधहेतिकौ**
नैस्त्रिंशिकः त्रि *கத்தியை* „ **असिहेतिः**
प्रासिकः, कौन्तिकः त्रि *ஈட்டி யுடையவன்.*
चर्मिन्, फलकपाणिः त्रि *கையில் கேடயமுடையவன்.*
पताकिन्, वैजयन्तिकः *கொடி பிடிக்கிறவன்.*
शाक्तीकः शक्तिहेतिकः त्रि *சக்தியை ஆயுதமாக வுடையவன்.*
अनुप्लवः (प्लुङ्) **सहायः** (अय) त्रि *கூடவருகிறவன். தொடருகிறான்.*

[अनप्लवः सहायश्च शाक्तीकः शक्तिहेतिकः
[पुरोगाग्रेसरप्रष्ठं मन्दगामी तु मन्थरः
जङ्घालोऽतिजवस्तुल्यौ जङ्घाकरिकजाङ्घिकौ
[जवनस्त्वरितो वेगी पादातं पत्ति संहतिः
जय्यो यः शक्यते जेतुं जेयो जेतव्यमात्रके
जैत्रस्तु जेता यो गच्छत्यलं विद्विषतः प्रति
सोऽभ्यमित्र्योऽभ्यमित्रीयोऽप्यभ्यमित्रीण इत्यपि

पुरोगः (गम्लृ) अग्रेसरः (सृ) त्रि முன் செல்லுகிறவன்
प्रष्ठः (प्र+ष्ठा) त्रि முன்னே செல்லுகிறான்.
मन्दगामिन् (गम्लृ) त्रि மெள்ள நடக்கிறவன்.
मन्थरः (मथि) त्रि ,, கால்களைப் பிடிக்கிறான்.
जङ्घालः त्रि வேகமாய்ப் போகிறவன். நல்லகணுக்காலுண்டு
अतिजवः त्रि ,, அதிசயமான வேகமுடையவன்
जङ्घाकरिकः त्रि செய்தி சொல்லி ஜீவிக்கிறான்.
जाङ्घिकः त्रि ,, சிறந்த கணுக்காலையுடையவன்.
जवनः, त्वरितः, वेगिन् त्रि வேகமுடையவன்.
पादातम् காலாள் கூட்டம். पत्तिसंहतिः
जय्यः (जि) जेयः त्रि ஜயிக்கச் சக்தியுள்ளவன் यः जेतुं शक्यते
जैत्रः, जेतृ (जि) त्रि ஜயிக்கிறவன் [जेतव्यमात्रके
अभ्यमित्र्यः, अभ्यमित्रीयः, अभ्यमित्रीणः त्रि சத்துருவைக்குறித்து எதிராகப்போகிறவன் = यो गच्छत्यलं विद्विषतः प्रति
ऊर्जस्वलः, ऊर्जस्विन् त्रि பலசாலி. य ऊर्जातिशयान्वितः
उरस्वान्, उरसिलः त्रि பரந்த மார்புள்ளவன்

ऊर्जस्वलः स्यादूर्जस्वी य ऊर्जातिशयान्वितः
स्यादुरस्वानुरसिलो रथिको रथिरो रथी
कामंगाम्यनुकामीनो ह्यत्यन्तीनस्तथा भृशम्
शूरो वीरश्च विक्रान्तो जेता जिष्णुश्च जित्वरः
सांयुगीनो रणे साधुः शस्त्राजीवादयस्त्रिषु
व्यूहस्तु बलविन्यासो भेदा दण्डादयो युधि

रथिकः, रथिरः, रथिन् त्रि *ரதமுடையவன்*
अनुकामीनः त्रि *இஷ்டப்படி போகிறவன்* **कामं गामी**
अत्यन्तीनः त्रि *மிகவும் போகிறவன்.* **भृशं गामी**
शूरः, वीरः, विक्रान्तः (वि+क्रमु) (शूर् वीर) त्रि *சூரன். வீரன். மேற்கொள்ளுகிறான்*
जेतृ, जिष्णुः, जित्वरः (जि) त्रि *ஜயிக்குந்தன்மையோன்*
सांयुगीनः त्रि *யுத்தத்தில்* (**संयुगे**) *ஸமர்த்தன்* **रणे साधुः**

86 व्यूहः படை வகுப்பு

चमूः (चमु) *சேனை. (சத்துருவைப்) புசிக்கிறது*
सेना ,, *ராஜாவுடன்* **इनेन** *கூடினது* **सह**
व्यूहः (ऊह) *படை வகுப்பு. ஊகிக்க, குறிக்கப்படுகிறது*
युधि दण्डादयो भेदाः *போரில் விபாகங்கள்* [**बलविन्यासः**
दण्डः *சேனையைக் குறுக்காக நிறுத்தல்*
भोगः ,, *ஒன்றின்பின்னொன்றாக* ,,
मण्डलः ,, *பாம்பினுடலைப்போல்* ,,
असंहतः ,, *வெவ்வேறாக* ,,
दण्डादि *என்றதனால் மற்ற இம்மூன்றும் கிராஹியமாகும்*

प्रत्यासारो व्यूहपार्ष्णिः सैन्यपृष्ठे प्रतिग्रहः
एकेभैकरथा त्र्यश्वा पत्तिः पञ्चपदातिका
पत्त्यङ्गैस्त्रिगुणैः सर्वैः क्रमदाख्या यथोत्तरम्
सेनामुखं गुल्मगणौ वाहिनी पृतना चमूः

तिर्यग्वृत्तिस्तु दण्डः स्याद्भोगोन्वावृत्तिरेव च
मण्डलः सर्वतोवृत्तिः पृथग्वृत्तिरसंहतः

प्रत्यासारः (सृ) படைவகுப்பின் பின்பாகம். பிரிந்ததன்
व्यूहपार्ष्णिः „ [இனத்தைச் சேர்ந்திருக்கிறது
सैन्यपृष्ठः சேனையின் பின்னே 200 வில் தூரத்திலிருக்கிறது
प्रतिग्रहः(प्रति+ग्रह) சேனை. அரசனால் சேனைகூட்டப்படுகிறது
1யானை. 1 தேர். 3 குதிரைகள் 5 காலாட்கள் 1 பத்தி
एक भैकरथा त्र्यश्वा पत्तिः पञ्चपदातिका
पत्तिः (पत्लृ) போகிறது. இதைப்போல மும்மூன்று மடங்குகள் வரிசையாக சேனாமுகம் முதலிய பெயர்களை வகிக்கின்றன **त्रिगुणैः सर्वैः क्रमदाख्या यथोत्तरम्**
सेनामुखम् சேனைக்கு முகம் போன்றது
गुल्मम् (गुड) ரக்ஷிக்கிறது. ரக்ஷிக்கப் படுகிறது **डलयोरेकत्वम्**
गणः (गण) எண்ணப்படுகிறது
वाहिनी இதில் குதிரைகளிருக்கின்றன
पृतना (पृङ) பூர்த்தி செய்கிறது
चमूः (चमु) எதிரியை ஹிம்ஸிக்கிறது
अनीकिनी (अन) இதனால் அரசன் உயிருள்ளவனு யிருக்கிறான்
अक्षौहिणी ரதம் முதலியதின் கூட்டத்தையுடையது. இது 10 அனீகினீக்குச் சமமானது **दशानीकिनी**

अनीकिनी दशानीकिन्यक्षौहिण्यथ संपदि
संपत्तिः श्रीश्च लक्ष्मीश्च विपत्त्यां विपदापदौ
[चमूस्सेना धनुश्चापौ शस्त्रमस्त्रमथास्त्रियौ

முன் சொன்ன **पत्तिः** முதல் **अक्षौहिणी** வரையிலு முள்ள சேனையின் ரதகஜதுரகபதாதிகளின் கணக்கு விவரம்:—

सेना	रथाः	गजाः	अश्वाः	पदातयः
पत्तिः	1.	1	3	5
सेनामुखम्	3.	3	9	15
गुल्मः	9.	9	27	45
गणः	27.	27	81	135
वाहिनी	81.	81	243	405
पृतना	243.	243	729	1215
चमूः	729.	729	2187	3645
अनीकिनी	2187.	2187	6561	109 35
अक्षौहिणी	21870.	21870	65610	109 350

संपद्, संपत्तिः (पद्ल) செல்வம். அடையப்படுகிறது.
श्रीः (श्रिञ्) „ ஆச்ரயிக்கப்படுகிறது. [ஜனங்களால்
लक्ष्मीः (लक्ष) „ காணப் படுகிறது „
विपद्, विपत्तिः, आपद् (पद्ल) விபத்து. விபரீதமாக, எங்கும் அடையப்படுகிறது.
आयुधम् (युध) ஆயுதம். இதனுல் சண்டை செய்கிருர்கள்
शस्त्रम् (शसु) „ „ ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது.
अस्त्रम् „ எறியப் படுகிறது.
धनुस् (धन) पु न வில். சப்திக்கிறது.

[कर्णस्य कालपृष्ठं तु गाण्डीवं सव्यसाचिनः

कोटिरस्याटनी गोधे तले ज्याघातवारणे

[लक्षं हि लक्ष्यं मौर्वी ज्या धनुर्मध्यं तु लस्तके

चापः, पम् வில். மூங்கில், மர விசேஷத்தாலானது.

कालपृष्ठम् கர்ணனுடைய வில் **कर्णस्य** கருத்த பின் புறமுள்ளது

गा (णिड) ण्डीवम्, वः அர்ஜுனனுடைய வில் **सव्यसाचिनः** கறடான கணு வுடையது.

कोटिः (कुट) வில்லினுடைய நுனி. தபிப்பிக்கிறது

अटनी (अट) ,, இங்கு கயிறு போகிறது

गोधा (गुध) இழுக்கும்பொழுது வில்நாணின் அடியைத் தடுத்துக்கொள்ளக்கட்டிக்கொள்ளும் தோல் **ज्याघातवारणे** கையைச் சுற்றிக்கொண்டிருக்கிறது

तल (तल) ,, நிலைத்திருக்கிறது

लक्षं, लक्ष्य (लक्ष) குறி. பார்க்கப்படுகிறது

मौर्वी வில் நாண். **मूर्वा** பெருங்குரும்பையால் செய்யப்படுகிறது

ज्या (ज्या) ,, நாளைடைவில் போய்விடுகிறது

लस्तकः (लस) வில்லின் நடுபாகம். **धनुर्मध्यं** அணையப்படுகிறது (அம்பால்)

प्रत्यालीढम् (लिह) இடக்காலை முன்னே சாய்த்து நிற்றல் (கால் பூமியை) ருசி பார்க்கிறது. (தொடுகிறது)

आलीढम् (लिह) வலக்காலை ,, முன்னே சாய்ந்து நிற்றல்

समपदम् (पद्ऌ) இரு கால்களையும் சமமாக வைத்து நிற்றல்

वैशाखम् இரு கால்களுக்கும்நடுவில் சாணகலமிருக்கும்படி

मण्डलम् இரு கால்களையும் வட்டமாக வைத்து நிற்றல்

[इषूबाणौ शरे प्रोक्तौ शराभ्यास उपासनम्
प्रक्ष्वेडनास्तु नाराचाः पक्षो वाजस्त्रिपूत्तरे
निरस्तः प्रहिते बाणे विषाक्ते दिग्धलिप्तकौ
[तूणेषुधी च खड्गासी मेखला तन्निबन्धनम्
फलकोऽस्त्री फलं चर्म संग्राहो मुष्टिरस्य यः
द्रुघणो मुद्गरघनौ स्यादीली करवालिका

इषुः (इष)पु स्त्री அம்பு. போகிறது
शरः (शॄ) „ ஹிம்ஸிக்கிறது
बाणः (वण) „ இதற்குச் சப்தமுண்டு **च, ब** ஒன்றே
शराभ्यासः தனுர் வித்தை. பாணங்களுடைய பயிற்சி
उपासनम् (असु) „ பாணங்கள் இதில் எறியப்படுகின்றன
प्रक्ष्वेडः (ञिक्ष्विदा) இரும்பு பாணம். மிகவும் சப்திக்கிறது,
नाराचः (आ+चमु) „ நரஸமூஹத்தை உரிகிறது.
पक्षः (पक्ष) பாணத்தினுடைய இறகு. அம்பை அடைகிறது
बाणः (वज) „ இதனால் (பாணம்) போகிறது.
निरस्तः (असु) त्रि எறியப்பட்ட பாணம். **प्रहिते बाणे**
दिग्धः (दिह) விஷத்தினால் பூசப்பட்ட பாணம் **विषाक्तः**
लिप्तकः (लिप) „
तूणः, तूणीरः, तूणी (तूण) அம்புறுத்தூணி. பாணங்களால் நிறைக்கப்பட்டிருக்கிறது.
इषुधिः (डुधाञ्) „ இங்கு பாணங்கள் தரிக்கப்படுகின்றன.
खड्गः (खडि) பெரிய கத்தி. துண்டிக்கிறது
असिः (असु) पु „ போடப்படுகிறது.
मेखला (डुमिञ्) கத்தியைத் தரிக்க இடுப்பில் கட்டிக்கொள்

भिन्दिपालः सृगस्तुल्यौ परिघः परिघातिनः
[असिपुत्री तु छुरिका कुठारः परशुः पुमान्
वा पुंसि शल्यं शङ्कुर्ना सर्वला तोमरोऽस्त्रियाम्

ளப்படும் தோற்கச்சை. **तन्निबन्धनं** கட்டப்படுகிறது.
फलम्,फलकः, कम्(ञिफला)கேடயம். அடிகளால்பிளருகிறது.
चर्मन् (चर) न ,, அசைகிறது. அசைக்கப்படுகிறது.
संग्राहः (ग्रह) கேடயப்பிடி. **मुष्टिरस्य यः** நன்கு பிடிக்கப் படுகிறது.

87 शस्त्रमस्त्रादि அஸ்திர சஸ்திரங்கள்

द्रुघणः (हन) இருப்புலக்கை. மரமடிக்கப்படுகிறது
मुद्गरः (गॄ) ,, சந்தோஷத்தை விழுங்குகிறது
घनः (हन) ,, இதனுல் ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது
ईली (इड) சிறுவாள். துதிக்கப்படுகிறது **डलयोरेकत्वं**
करवालिका (वल) ,, கையால் (வேலையில்) போகச்செய்யப் படுகிறது
भिन्दिपालः (पाल) திருகுத்தடி. வெட்டுகிறவனை ரக்ஷிக்கிறது
सृगः (सृज) ,, விரோதியைக்குறித்து விடப்படுகிறது
परिघः, परिघातनः (हन) இரும்புகட்டுத்தடி. எங்கும் அடிக் கப்படுகிறது
असिपुत्री சூரிய கத்தி. சிறிதானதால் பெருங்கத்தியின்
छुरिका(छुर) ,, வெட்டுகிறது [பெண்ணைப் போலிருக்கிறது
कुठारः (ठा) கோடாரி. மரத்தை அடைகிறது
परशुः (शॄ) ,, சத்துருவை ஹிம்ஸிக்கிறது
शल्यम्, ल्यः (शल) இரும்பு முளை. (விரைவாகப்) போகிறது
शङ्कुः (शकि) ,, இதனிடமிருந்து சந்தேகிக்கிருன்

[प्रासस्तु कुन्तः कोणस्तु पालिः सर्वौघ एव च
लोहाभिसारोऽस्त्रभृतां राज्ञां नीराजनाविधिः
यत्सेनयाभिगमनमरौ तदभिषेणनम्
[प्रस्थानं गमनं यात्रा रजो धूलिस्तथापि च
स्यादासारः प्रसरणं प्रचक्रं चलितार्थकम्
अहितान्प्रत्यभीतस्य रणे यानमभिक्रमः

सर्वला (ला) எரிவல்லையம். சில்லாச்கோல். எல்லா (விரோதிகளையும்) கிரஹிக்கிறது

तोमरः, रं (तमु) „ வாட்டமடையச் செய்கிறது

प्रासः (असु) ஈட்டி. (விரோதியின் மேல்) எறியப்படுகிறது.

कुन्तः (उन्दी) „ உடலை நனைக்கிறது.

कोणः (कुण) நுனி. இதனால் சப்திக்கிறது.

पालिः (पाल) „ ரக்ஷிக்கிறது.

सर्वौघः எல்லா சேனையும் கூடி யுத்தத்திற்குத் தயாராதல்

लोहाभिसारः (सृ) ஆயுத பூஜை. **अस्त्रभृतां** [ஆயுதம் **राज्ञां नीराजनाविधिः** அடையப்படுகிறது. (ராஜக்களால்)

अभिषेणनम् (சேனையோடு சத்துருவை) நோக்கிப் போதல் **यत्सेनयाभिगमनमरौ तत्**

88 यात्रा புறப்பாடு (சண்டைக்கு)

प्रस्थानम् (ष्ठा), गमनम् (गम्लृ) பிரயாணம்

यात्रा (या) „ இதனிடத்தில் புறப்பட்டுப் போகிறார்கள்

रजस् (रञ्ज) தூள். (துணியைக்) கறைப்படுத்துகிறது

धूलिः (धू) „ (வாயுவினால்) அசைக்கப்படுகிறது.

वैतालिका बोधकराश्चाक्रिका घाण्टिकार्थकाः
स्युर्मागधास्तु मगधा बन्दिनः स्तुतिपाठकाः
संशप्तकास्तु समयात्सङ्ग्रामादनिवर्तिनः
चूर्णे क्षोदः समुत्पिञ्जपिञ्जलौ भृशमाकुले
सा वीराशंसनं युद्धभूमिर्यातिभयप्रदा
अहंपूर्वमहंपूर्वमित्यहंपूर्विका स्त्रियाम्

आसारः, प्रसरणम् (सृ) சேனையின் பரவுகை. முழுதும்போதல்
प्रचक्रम् (क्रमु) त्रि அசைந்த சேனை. **चलितार्थकम्**
अभिक्रमः (क्रमु) போரில் சத்துருவைக் குறித்து தைரியமாய்ப் போதல் **अहितान्प्रत्यभीतस्य रणे यानम्**
वैतालिकः விடிகாலையில் நாளுசப்தங்களோடுபோய் அரசனை
बोधकरः (விடிந்த)நினைவைப்பண்ணுகிறான் [எழுப்புபவன்
चाक्रिकः கூடிப்போய்த் துதிப்பவர்கள் **चक्र** கூட்டம்
घाण्टिकः (कै) „ **घटा** கூட்டம். கூடிச் சப்திக்கிறார்கள்
(म) मागधः ராஜவம்சாவளியைத் துதிக்கிறவர்கள்
वन्दिन् (वदि) துதிக்கிறவன் **स्तुतिपाठकः**
संशप्तकः (शप) யுத்தத்திலிருந்து ப்ரதிக்ஞை பண்ணித் திரும்பாதவர்கள் **समयात्संग्रामादनिवर्तिनः** திரும்புவதில்லை என்று ஒட்டு வைத்தவர்கள்
चूर्णम् (चूर्ण) பொடி. பொடி பண்ணப்படுகிறது
क्षोदः (क्षुदिर्) „ நன்கு „
(समुत्) पिञ्जः (पिजि) மிகக் கலங்கினது (சேனை) **भृशमाकुले** ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது

आहोपुरुषिका दर्पाद्या स्यात्संभावनात्मनि
अहमहमिका तु सा स्यात्परस्परं यो भवत्यहंकारः
[पराक्रमौ बलं शौर्यं विक्रमस्त्वति शक्तिता
केतनं ध्वजमस्त्री स्याद्युद्धे कलहविग्रहौ
वीरपानं तु यत्पानं वृत्ते भाविनि वा रणे

89 युद्धः யுத்தம்

वीराशंसनम् (शसि) கொடும் போர்க்களம். **या युद्धभूमिः अतिभयप्रदा सा** ஹிம்ஸிக்கப்படுகின்றனர்

अहंपूर्विका சண்டைக்கு நான் முன்னே நான் முன்னே என்று வீரர்கள் போட்டி போடுகை **अहं पूर्वमहं पूर्वमिति**

आहोपुरुषिका நானே புருஷன் என்று|கர்விக்குகை **दर्पाद्या-स्यात्संभावनात्मनि**

अहमहमिका நானே ஸமர்த்தன் என்று ஒருவர்க்கொருவர் படுமஹங்காரம் **परस्परं भवत्यहंकारः** [படுகிறன்.

पराक्रमः (क्रमु) பலம். இதனுல் விரோதி மிதிக்க, வெல்லப்

बलम् (बल) ,, ,, உயிரோடிருக்கிறன்.

शौर्यम् ,, வீரனுடைய தன்மை.

विक्रमः (क्रमु) அதிபலம். விசேஷமாக ஆக்கிரமிக்கப்படுகிறன்.

अतिशक्तिता ,, அதிக சக்தியுள்ளவனின் தன்மை.

केतनम् (कित) கொடி. (இவன் இன்னுன் என்று) அறியப்

ध्वजं, ध्वजः (ध्वज) ,, அசைகிறது [படுகிறது

युद्धम् (युध) சண்டை

कलहः (कल) ,, ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது.

विग्रहः (ग्रह) ,, விரோதமாகக் கிரஹிக்கப்படுகிறன்.

नियुद्धं बाहुयुद्धेऽथ तुमुलं रणसंकुले
क्ष्वेडा तु सिंहनादः स्यात्करिणां घटना घटा
क्रन्दनं योधसंरावो बृंहितं करिगर्जितम्
विस्फारो धनुषः स्वानः पटहाडम्बरौ समौ
प्रसभं तु बलात्कारो हठोऽथ स्खलितं छलम्

वीरपानम् (**पा**) போருக்கு முன்னே பின்னே வீரர்கள் செய்கிறமத்திய பானம். **यत्पानं वृत्ते भाविनि वा रणे**

नियुद्धम्, बाहुयुद्धम् கைச்சண்டை.(ஆயுதம்வேண்டாமென்று

तुमुलम् (**तमु**) சண்டைக் குழப்பம் **रणसंकुले** வாடச் செய்கிறது.

क्ष्वेडा (**क्ष्विद**) யுத்தக் கொக்கரிப்பு. தெளிவில்லாச் சப்தம்

सिंहनादः (**णद**) „ ஸிம்ஹகர்ஜனையை யொத்தது.

घटा (**घट**) யானைக் கூட்டம் **करिणां घटना**

क्रन्दनम् (**क्रदि**) போர்க் கூச்சல். **योध संरावः** வீரர்கள் எதிரிகளை அழைத்தல்.

बृंहितम् (**बृहि**) யானைக் „ **करिगर्जितम्**

विस्फारः (**स्फर**) வில் நாணோசை. **धनुषः स्वानः** எதிரியின் ஹிருதயம் துடிக்கிறது.

पटहः (**हन**) யுத்தப் பரபரப்பு. ரணபேரி அடிக்கப்படுகிறது.

आडम्बरः (**लबि**) „ எதிரியின் இருதயத்தை எடுத்துப் போடுகிறது. **डलयोरेकत्वं**

प्रसभम् பலாத்காரம். சபையிலுள்ள யுக்தா யுக்த விசாரம் சண்டையிலுமிருப்பதால் இதற்கு அப்பெயர்

बलात्कारः (**डुकृञ्**) „ பலத்திஞல் செய்யப்படுகிறது

हठः (**हठ**) „ பிடிவாதம் செய்கிருர்கள்

[अजन्यं क्लीबमुत्पातो मूर्च्छामोहस्तु कश्मलं
अभ्यवस्कन्दनं त्वभ्यासादनं विजयो जयः
[वैरशुद्धिः प्रतीकारोऽवमर्दस्तु पीडनम्
अपक्रमोऽपयानं च रणे भङ्गः पराजयः
पराजितपराभूतौ त्रिषु नष्टतिरोहितौ

स्खलितम् (स्खल) யுத்தத்தில் மரியாதை தப்பல்
छलम् (छो) „ துண்டிக்கிறது
अजन्यम् (जनी) கொள்ளி விழல் முதலிய ஆபத்து. ஜனங்களிடத்தில் நல்லதாக இராதது
उत्पातः (पत्लृ) „ மேலிருந்து விழுகிறது
मूर्च्छा (मूर्च्छा) மூர்ச்சித்தல். மோகத்தை அடைதல்
मोहः (मुह) „ சோகித்தல்
कश्मलम् (कश) „ அழுக்கை அடைகிறது
अभ्यवस्कन्दनम् (स्कन्दिर्) பறியல். அயல் நாட்டை ஆக்கிரமித்தல். (விரோதி) சோஷிக்கப்படுகிறான்
अभ्यासादनम् (षद्लृ) „ தளர்ச்சியை யுண்டு பண்ணல்
(वि) जयः (जि) வெற்றி பெறல். விசேஷமாக ஜயித்தல்
वैरशुद्धिः பகை தீர்த்துக்கொள்ளல்
प्रतीकारः „ பதிற் செய்கை
अवमर्दः (मृद) (அயலரசனால்) நாட்டில் உபத்திரவம். மிதித்[தல்
पीडनम् (पीड) „ பிடித்தல்
अपक्रमः (अप+क्रमु) ஓடிப்போதல். வேறுவழியாகப்போதல்
अपयानम् (अप+या) „
पराजयः (जि) தோல்வி रणे भङ्गः அயலானால் வெல்லப்படல்
पराजितः (जि) त्रि தோற்றவன். ஜயிக்கப்பட்டிருக்கிறான்.

[घातो वधस्तु मरणं मृत्युः प्रेतो मृतः स्मृतः
कबन्धोऽस्त्री क्रियायुक्तमपमूर्धकलेवरम्
श्मशानं स्यात्पितृवनं कुणपः शवमस्त्रियाम्
प्रग्रहोपग्रहौ बन्द्यां कारा स्याद्बन्धनालये
[असुः प्राणः चिता चित्या चितिर्जीवोऽसुधारणम्

पराभूतः (भू) त्रि தோற்றவன் திரஸ்கரிக்கப்பட்டிருக்கிறான்.
नष्टः (णश) त्रि தோற்றுஒளிந்தவன். காணமற்போய் விட்டான்
तिरोहितः (हि) त्रि ,, மறைந்து போய் விட்டான்.
घातः, वधः (हन) கொலை. கொல்லப்பட்டான்
मरणम्, मृत्युः (मृञ्) पु स्त्री சாதல். [ருக்கிறான்.
मृतः, प्रेतः (प्र+इ) இறந்தவன். நற்போக்கை அடைந்தி
कबन्धः, न्धम् (बन्ध) செய்கையோடு கூடின தலையற்றஉடல்
क्रियायुक्तमपमूर्धकलेवरम् தலையோடு கட்டப்பட்டிருக்கிறது
श्मशानम् சுடுகாடு. பிணங்களுடைய படுக்கை
पितृवनम् ,, பிதிர்க்களுடைய வனம்.
कुणपः (क्वण) பிணம். (உள்ளிருக்கும்வாயு) சப்திக்கிறது.
शवम्, वः (शव) ,, (ஜீவன் இங்கிருந்து) போகிறது
प्रग्रहः, अपग्रहः (ग्रह) சிறையிலிருப்பவன். பிடிக்கப்பட்டி
बन्दी (बद) ,, ஸ்திரமாக இருக்கிறான் [ருக்கிறான்
कारा (कृ) சிறை. இறைக்கப் பட்டிருக்கின்றனர்
बन्धनालयः (बन्ध) ,, கட்டப்படுகிறதினுடைய இடம்.
असुः (असु) பிராணன். வைக்கப்பட்டிருக்கிறது
प्राणः (अन) ,, இதனால் உயிரோடிருக்கப்படுகிறது
चिता, चित्या, चितिः (चिञ्) சிதை. விறகுகள் இதில் குவிக் கப்படுகின்றன

आयुर्जीवितकालो ना जीवातुर्जीवनौषधम्
[जीवनं वर्तनं वृत्तिः विशोवैश्यास्तथोरुजाः
स्त्रियां कृषिः पाशुपाल्यं वाणिज्यं चेति वृत्तयः
सेवा श्ववृत्तिरनृतं कृषिरुञ्छशिलं त्वृतम्
द्वे याचितायाचितयोर्यथासंख्यं मृतामृते

जीवः (जीव) *பிழைத்திருத்தல். உயிரைதரித்திருத்தல்* **असु**
आयुस् (इण) *பிழைத்திருக்குங்காலம்.* **जीवितकालः** [**धारणम्**
जीवातुः (जीव्) **पु न** *பிழைப்பிக்கிற மருந்து.* **जीवनौषधम्**

90 **वृत्तिभेदाः** *பலவிதப் பிழைப்புகள்*

वैश्यः, विशः (विश) *வைச்யன். (கடைகளில்)பிரவேசிக்கிறான்*
ऊरुजः(जनी) „ *பிரம்மாவின் துடையிலிருந்துண்டானான்*
जीवनम् (जीव) *பிழைப்பு. இதனால் பிழைக்கிறார்கள்*
वर्तनम्, वृत्तिः (वृतु) „ „ *இருப்பையுடையவராகின்றனர்*
कृषिः (कृष) *உழவு.* **वृत्तयः** *(வைசியனுடைய) தொழில்கள்*
पाशुपाल्यम (पाल) *பசுக்களை ரக்ஷிக்கிறான்*
वाणिज्यम् *வியாபாரம். வர்த்தகனுடைய தொழில்*
सेवा (षेवृ) *ஊழியம். சேவகம் செய்தல்*
श्ववृत्तिः „ *நாயைப்போன்ற இழிவான தொழில்*
अनृतम् *வேளாண்மை.* **कृषिः** *அதர்மமானது*
ऋतम् (ऋ) *பொருக்கிப் பிழைத்தல். அடையப்படுகிறது*
उञ्छः (उछि) *உரலண்டை விழுந்ததை „ பொருக்குதல்*
शिलम् (शिल) *கழனியில்* „ „
मृतम् (मृञ्) *யாசகம்* **याचितम्** *சாவைப்போல் துக்கமானது*
अमृतम्(मृञ्) *யாசியாமை* **अयाचितम्** *இருப்பைப்போல் சுகம்*

सत्यानृतं वणिग्भावः स्यादृणं पर्युदञ्चनम्
उद्धारोऽर्थप्रयोगस्तु कुसीदं वृद्धिजीविका
याञ्चयाप्तं याचितकं निमयादापमित्यकम्
उत्तमर्णाधमर्णौ द्वौ प्रयोक्तृग्राहकौ क्रमात्
[कुसीदिको वार्धुषिको क्षेत्राजीवः कृषीवलः
क्षेत्रं व्रैहेयशालेयं व्रीहिशाल्युद्भवोचितम्

सत्यानृतम् வியாபாரம் **वणिग्भावः** மெய்யும் பொய்யும் கலந்
ऋणम् (ऋ) கடன். அடையப்படுகிறது [தது
पर्युदञ्चनम् (अञ्चु) „ எங்கும் „
उद्धारः (हृञ्) „ வாங்கிக்கொள்ளப்படுகிறது
अर्थप्रयोगः வட்டி. பணத்தினுடைய ப்ரயோக (ஜன)ம்
कुसीदम् (कुस) „ அணையப்படுகிறது
वृद्धिजीविका „ (தன) விருத்தியால் ஜீவித்தல்
याचितकम् (याञ्च) இரவல் யாசித்தடையப்பட்டது **याञ्चयाप्तम्**
आपम् (मेङ्) மாற்றிக் கொள்ளப் பட்டதில் வந்த வஸ்து. **निमयात्**
उत्तमर्णः त्रि கடன் கொடுத்தவன். **प्रयोक्तृ** சிறந்தரிண முடையவன்.
अधमर्णः त्रि கடன் வாங்கினவன் **ग्राहकः** கீழானரிணத்தோன்
कुसीदिकः त्रि பணத்தை வட்டிக்குக் கொடுத்து ஜீவிப்பவன்
वार्धुषिकः त्रि „ (தன) விருத்தியால் ஜீவிக்கிறவன்.
क्षेत्राजीवः त्रि உழுது பிழைக்கிறவன். யாருக்குநிலம் ஜீவனோ
कृषीवलः त्रि „ உழுவையுடையவனுகிறுன். [பாயமோ.

यव्यं यवक्यं षष्टिक्यं यवादिभवनं हि यत्
तिल्यं तैलीनवन्माषोमाणुभङ्गा द्विरूपता
मौद्गीनकौद्रवीणादि शेषधान्योद्भवक्षमम्
बीजाकृतं तूप्तकृष्टे सीत्यं कृष्टं च हल्यवत्

91 क्षेत्रभेदाः பலவித நிலங்கள்

त्रैहेयम् त्रि நெல்விளைகிற பூமி **व्रीह्युद्भवोचितं क्षेत्रम्**
शालेयम् त्रि செந்நெல் ,, **शाल्युद्भवोचितं** ,,
यव्यम् त्रि யவை ,, **यवादि भवनं** ,,
यवक्यम् त्रि தான்ய விசேஷம் ,,
षष्टिक्यम् त्रि 60 நாளில் விளையும் பயிர் பூமி
तिल्यम्, तैलीनम् त्रि எள்ளு ,,
माष्यम्, माषीणम् त्रि உளுந்து ,,
अणव्यम्, अणवीनम् त्रि சிறு நெல் ,,
भङ्ग्यम्, भाङ्गीनम् त्रि செந்நெல் ,,
मौद्गीनम् त्रि பயறு ,,
कौद्रवीणम् त्रि கேழ்வரகு ,,
शाकटं, शाकिनम् त्रि கீரை முதலியதின் பாத்தி.

शाकक्षेत्रादिके शाकशाकटं शाकशाकिनम्

आदि சப்தத்தால் **गौधूमीनम्** கோதுமை **कालायीनम्** **कौलत्थीनम्** கொள்ளு **प्रैयङ्गवीणम्, चाणकीनम्** சணல் முதலிய பூமிகளும் அறியத்தகுந்தன

बीजाकृतम् त्रि முன்பு விரைக்கப்பட்டு பின்பு உழப்பட்ட பூமி. விரைகளுடன் கூட உழப்பட்டது

उप्तकृष्टम् त्रि (डुवप) (कृष) ,, [பூமி

सीत्यम् त्रि உழப்பட்ட பூமி. **सीता** படைச்சாலுடன்கூடின

[शम्बाकृतं द्विहल्यं तु त्रिहल्यं त्रिगुणाकृतम्
द्रोणाढकादिवापादौ द्रौणिकाढकिकादयः
खारीवापस्तु खारीक उत्तमर्णादयस्त्रिषु
पुंनपुंसकयोर्वप्रः केदारः क्षेत्रमस्य तु
कैदारकं स्यात्कैदार्यं क्षेत्रं कैदारिकं गणे
लोष्टानि लेष्टवः पुंसि कोटिशो लोष्टभेदनः

कृष्टम् (कृष) हल्यम् त्रि கலப்பையாலுழப்பட்ட பூமி हलं
शम्बाकृतम् त्रि குறுக்காக ஒரு சால் நெடுக்காக ஒன்றுமாக
द्विहल्यम् त्रि இரண்டுசால் உழப்பட்ட பூமி [உழப்பட்ட பூமி
त्रिगुणाकृतम् त्रि மூன்று ,, त्रिहल्यं, त्रिसीत्यं, तृतीयाकृतं
द्रौणिकम् त्रि 4 மரக்கால் விரைக்கத்த பூமி 2 பதக்கு द्रोणस्य
आढकिकम् त्रि குறுணி ,, [वापः
आदि சப்தத்தினால் प्रास्थिकः, कौडविकः முதலியன ஊஹ்யம்
खारिकः புட்டி விரை விரைக்கத்தகுந்த பூமி खारीवापः
वप्रम्, प्रः (डुवप) நிலம். இதில் விரைக்கப்படுகிறது
केदारः (दॄ) ,, நீர் கட்டி உழப்படுகிறது
क्षेत्रम् (क्षि) ,, இதில் தான்யங்களிருக்கின்றன
कैदारकम्, कैदार्यं, कैदारिकं, क्षैत्रं கழனி வெளி गणे
लोष्टम् (लोष्ट) மண் கட்டி. குவிகிறது
लेष्टुः (लिश) ,, (கரைந்து) போகிறது, குறைகிறது
कोटिशः (शो) கட்டிகளை உடைக்கிற தடி. நுனியால் சிறி
लोष्टभेदनः (भिदिर्) ,, [தாக்குகிறது
प्राजनम् (अज) உழவு கோல். இதனால் ஓட்டப்படுகிறது
तोदनम्, तोत्रम् (तुद) ,, ,, பாதிக்கப்படுகிறது

प्राजनं तोदनं तोत्रं खनित्रमवदारणे
दात्रं लवित्रमाबन्धो योत्रं योक्त्रमथो फलम्
[युगकीलकः शम्या स्त्री कृषको लाङ्गलं हलम्
ईषा लाङ्गलदण्डः स्यात्सीता लाङ्गलपद्धतिः
पुंसि मेधिः खले दारु न्यस्तं यत्पशुबन्धने
आशुर्व्रीहिः पाटलः स्याच्छितशूकयवौ समौ
[सर्षपस्तन्तुभस्तोक्मे वनमुद्गमयुष्टकौ

खनित्रम् (खनु) மண் வெட்டி. இதனால் வெட்டப்படுகிறது
अवदारणम् (दृ) ,, ,, ,,
दात्रम् (दाप्) அரிவாள். இதனால் அறுக்கப்படுகிறது.
लवित्रम् (लूञ्) ,, ,, ,,
आबन्धः (बन्ध) பூட்டாங்கயிறு. இதனால் கட்டப்படுகிறது
योत्रम् (यु) योक्त्रम् (युजिर्) ,, சேர்க்கப்படுகிறது
कृषिकः (कृष) கார். உழுகிறது.
लाङ्गलम् (लगि) கலப்பை. (பூமியில்) போகிறது.நுழைகிறது
हलम् (हल) ,, (பூமியைக்) கீருகிறது
शम्या (शम) நுகத்தடியாணி, குச்சி இதனால் மாட்டின்
युगकीलकः ,, [துஷ்டத் தனமடக்கப்படுகிறது
ईषा (ईष) ஏர்க்கால் **लाङ्गलदण्डः** எருதுகளாலிழுக்கப்பட்டு போகிறது
सीता (षो) படைச்சால் **लाङ्गलपद्धतिः** பூமியைநசிப்பிக்கிறது
मेधिः (मेधृ) पु களத்தில் கூச்சு. **खले दारु न्यस्तं यत्पशुबन्धने** இதில் பசுமாடு சேர்க்கப்படுகிறது

हरेणुखण्डिकौ चास्मिन्कोरदूषस्तु कोद्रवः
सिद्धार्थस्त्वेष धवलो गोधूमः सुमनः समौ
स्याद्यावकस्तु कुल्माषश्चणको हरिमन्थकः

92 धान्यानि தான்னியங்கள்

आशुः செந்நெல். சீக்கிறத்தில் (பயிராகிறது)
व्रीहिः (वृह) पु ,, (60 நாட்களில்) விளைந்து விடுகிறது
पाटलः ,, பாதிரிப்பூ நிறமுடையது
शितशूकः யவை. கூரான முள்ளுடையது
यवः (यु) ,, (பொட்டுடன்) கூடிக்கொண்டிருக்கிறது
सर्षपः (सृ) கடுகு. (உருண்டோடிப்) போகிறது
तन्तुभः (भा) ,, வரிசையால் விளங்குகிறது
तोक्मः (तुज) பச்சையவை. तत्रहरिते ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது
वनमुद्गः காட்டுப்பயறு
मयुष्ठकः (मय) ,, வழிக்கு இடைஞ்சலாக இருக்கிறது
हरेणुः (हञ्) ரேணுகம். ஹறிக்கிறது. ஹறிக்கப்படுகிறது
खण्डिकः (खडि) ,, கண்டிக்கப்படுகிறது
कोरदूषः (दुष) கேழ்வரகு. ரத்தத்தை உறிகிறது
कोद्रवः (द्रु) ,, காற்றினால் போகிறது
सिद्धार्थः வெண் கடுகு एष धवलः ஸித்தமான பிரயோஜன
गोधूमः (गुध) கோதுமை. சுற்றப்பட்டிருக்கிறது [முடையது
सुमनः (मन) ,, நன்கு கருதப்படுகிறது.
यावकः (यु) காராமணி. கட்டப்பட்டிருக்கிறது
कुल्माषः ,, குத்ஸிதமான உளுந்தாயிருக்கிறது
चणकः (चण) கடலை. கொடுக்கப்படுகிறது
हरिमन्थकः(मथे) ,, குதிரைகளால் குழப்ப,பாதிக்கப்படுகிறது
तिलपेजः, तिलपिञ्जः எள்ளுப்பொட்டு निष्फले तिले

द्वौ तिले तिलपेजश्च तिलपिञ्जश्च निष्फले
[उमातसी च कङ्गुश्च प्रियङ्गुः कृष्णकाऽऽसुरी
मातुलानी तु भङ्गायां व्रीहिभेदस्त्वणुः पुमान्
किंशारुः सस्यशूकं स्यात्कणिशं सस्यमञ्जरी
धान्यं व्रीहिः स्तम्बकरिः स्तम्बो गुच्छस्तृणादिनः

उमा (उम) காசாஞ் செடி. உலரும் பொழுது சப்திக்கிறது
अतसी (अत) ,, ஸதா பயிராகிறது.
कङ्गुः (अगि) தினை. நீரை, சுகத்தை அடைகிறது.
प्रियङ्गुः (गम्लृ) பிரியத்தை அடைகிறது.
कृष्णिका கறுப்புக் கடுகு. கறுப்பாக இருக்கிறது.
आसुरी ,, ராக்ஷஸஸ்த்ரீயைப்போல் அநிஷ்டமானது.
मातुलानि (तुल) செந்நெல். நிகரற்றது.
भङ्गा (भञ्जो) ,, குத்தப்படுகிறது
अणुः சிறு நெல். **व्रीहिभेदः** மிகச் சிறதானது.
किंशारुः (शॄ) தான்னியமுள். **शस्यशूकं** கொஞ்சம் ஹிம்ஸிக்கிறது
कणिशम् கதிர் **शस्यमञ्जरी** இதில் தான்யங்களிருக்கின்றன
धान्यम् (डुधाञ्) தான்யம். தேகத்தைப் போஷிக்கிறது.
व्रीहिः (व्रीञ्) ,, கோரப்படுகிறது
स्तम्बकरिः (डुकृञ्) ,, தண்டைச் செய்கிறது.
स्तम्बः (ष्ठा) தாள். தண்டு. போகாமல் நிற்கிறது
गुच्छः (गुङ्) ,, சப்திக்கிறது.
नाडी (णल) காம்பு. இதனால் மணக்கிறது
नालम् (णल) ,, ,, கட்டப்பட்டிருக்கிறது.

नाडी नालं च काण्डोऽस्य पलालोऽस्त्री स निष्फलः
कडङ्गरो बुसं क्लीबे धान्यत्वचि तुषः पुमान्
शूकोऽस्त्री श्लक्ष्णतीक्ष्णाग्रे शमी शिम्बा त्रिषूत्तरे
ऋद्धमावसितं धान्यं पूतं तु बहुलीकृतम्
माषादयः शमीधान्ये शूकधान्ये यवादयः

काण्डः (कण) காம்பு. சப்திக்கிறது
पलालः, लम् **(पल)** வைக்கோல். **निष्फलः** போகிறது
कडङ्गरः (रा) பதர். களத்திற்கு அங்கத்தைத் தருகிறது
बुसम् (बुस) ,, விடப்படுகிறது
तुषः (तुष) உமி **धान्य त्वचि (त्री)** இதனால் களிக்கிறது
शूकम्, कः (शो) நெல்லுமுள். **श्लक्ष्णतीक्ष्णाग्रे** சிறிதாக்குகிறது
शमी (शम) பொட்டு. சமனம் செய்கிறது
शिम्बा (शिञ्) ,, (குத்தி) போக்கப்படுகிறது
ऋद्धम् (ऋधु) त्रि குத்தப்பட்ட தான்யம். **धान्यम्** சுத்தம்
आवसितम् (वस) त्रि ,, மூடப்படுகிறது [செய்யப்பட்டது
पूतम् (पूञ्) त्रि தூற்றப்பட்ட தான்யம். சுத்தம் செயப்பட்டது
बहुलीकृतम् (ला) त्रि ,, அதிக விலையை அடையச்செய்கிறது
शमीधान्यम् பொட்டுள்ள தான்யம் **माषादयः** உளுந்துபயறு
शूकधान्यम् முள்ளுள்ள ,, **यवादयः** யவை கோதுமைகள்
शालयः (शाल) நெல் ,, **कलमाद्याः** சென்னெல் **षष्टिकाद्याः** 60
நாட்களில் விளைவன முதலியன. சிலாகிக்கப்படுகின்றன
नीवारः (वृञ्) விதைக்காமலே விழுந்து முளைக்கும் தான்யம்
மிகவும் வரிக்கப்படுகிறது
गवेधुः, गवेधुका (एध) காட்டு கோதுமை. நீரால் வளருகிறது

शालयः कलमाद्याश्च षष्टिकाद्याश्च पुंस्यमी
तृणधान्यानि नीवाराः स्त्री गवेधुर्गवेधुका
अयोग्रं मुसलोऽस्त्री स्यादुदूखलमुलूखलम्
प्रस्फोटनं शूर्पमस्त्री चालनी तितउः पुमान्
स्यूतप्रसेवौ कण्डोलपिटौ कटकिलिञ्जकौ
[सूपकारस्तु सूदश्च पाकस्थानमहानसे
[कान्दविको भक्ष्यकारः चुल्लेधिश्रयणीपि च

93 सामग्रयम् வீட்டுச் சாமான்கள்

अयोग्रम् உலக்கை. இதற்கு நுனியிலிரும்புண்டு
मुसलः, लम् (**मुस**) ,, இதனால் குத்தப்படுகிறது [கிறது
उदू (**लू**) **खलम्** (**ला**) உரல். உயரே ஆகாசத்தைக் கொடுக்
प्रस्फोटनम् (**स्फुट**) முறம். இதனால் விளங்கச் செய்யப்
शूर्पम्, र्पः (**शूर्प**) ,, ,, அளக்கப்படுகிறது [படுகிறது
चालनी (**चल**) சல்லடை. இதனால் தான்யம் சலிப்பிக்கப்
तितउः (**तनु**) ,, (தூளைக் கீழே)விஸ்தரிக்கிறது. [படுகிறது
स्यूतः (**षिवु**) **प्रसेवः** பறி. முடையப் படுகிறது
कण्डोलः (**कडि**) கூடை (எலியால்) பிளக்கப்படுகிறது
पिटः (**पिट**) ,, கூட்டப்படுகிறது.
कटः (**कट**) பாய். மறைக்கிறது
किलिञ्जकः (**किल**) ,, இதில் விளையாடப்படுகிறது
सूपकारः (**डुकृञ्**) சமையற்காரன். பருப்பைச்சமைக்கிறுன்
सूदः (**सूद**) ,, ,, [யுடையது
महानसम् சமையலறை **पाकस्थानं** அதிக உபகரணங்களை

[अङ्गारधानिका स्त्री स्यात् हसन्त्यङ्गार उल्मुकम्
क्लीबेऽम्बरीषं भ्राष्ट्रो ना कन्दुर्वा स्वेदनी स्त्रियाम्
[अलिञ्जरः स्यान्मणिकः कुण्डं स्थाल्यालुकर्करी

पौरोगवः சமையலறை அதிகாரி **तदध्यक्षः** இதற்கு முன் பூஜை யறைஇருக்கிறது அதனால்இது **पुरोगु**எனப்படுகிறது
कान्दविकः பக்ஷணம் செய்து விற்பவன் **कन्दुः** தோசைக்கல்
भक्ष्यकारः (डुकृञ्) „ பக்ஷணம் செய்கிறான்
चुल्लिः (चुल) அடுப்பு. இதில் தீ ப்ரவேசிக்கப்படுகிறது
अधिश्रयणी (श्रीञ्) „ இதில் சமைக்கப்படுகிறது
अङ्गारधानिका (डुधाञ्) கும்மட்டி. தீ இதில் தரிக்கப்படுகிறது
हसन्ती (हसे) „ சிரிக்கிறது. தீயினால் பிரகாசிக்கிறது
अङ्गारः (अगि) தீ. கரி. போகிறது
उल्मुकम् (उष) கொள்ளி. கொளுத்துகிறது
अम्बरीषम् (अबि) வாணாய். இதில் சப்திக்கப்படுகிறது
भ्राष्ट्रम् (भ्रस्ज) „ இதில் வறுக்கப்படுகிறது
कन्दुः (स्कन्दिर्) தோசைக்கல். மாவை சோஷிப்பிக்கிறது
स्वेदनी (ञिष्विदा) „ தாபத்தினால் கசியுகிறது
अलिञ्जरः (जृष) சால். சீக்கிறம் நசிக்கிறது
मणिकः (मण) „ நன்கு சப்திக்கிறது
कुण्डम् (कुडि) பானை. கொளுத்த, ரக்ஷிக்கப்படுகிறது
स्थाली (ष्ठा) „ பதார்த்தமிதிலிருக்கிறது
आलुः (ला) கிண்டி. கொஞ்சம் நீரைக் கொடுக்கிறது
कर्करी (कृ) „ நீரை இறைக்கிறது
घटः (घट) குடம். உபயோகிக்கப்படுகிறது
कुटः (कुट) „ குடிலமாயிருக்கிறது
कलशः (ला) त्रि „ நீரை வாங்கிக்கொள்ளுகிறது

[घटः कुटस्तु कलशः शरावो वर्धमानकः
ऋजीषं पिष्टपचनं कंसोऽस्त्री पानभाजनम्
कुतूः कृत्तेः स्नेहपात्रं सैवाल्पा कुतुपः पुमान्
[पात्रं भाण्डमथो दर्विः स्यात्तर्दूर्दारुहस्तकः
अस्त्री शाकं हरितकं शिग्रुरस्य तु नाडिका
कलम्बश्च कडम्बश्च वेसवार उपस्करः

शरावम्, वः (शॄ) அகல். மடக்கு (உடைந்து போகிறது)
वर्धमानकः (वृधु) ,, பெரிதாயிருக்கிறது [நசிக்கிறது.
ऋजीषम् (अर्ज) புட்டு சுடும்பானை. அடையப்படுகிறது.
पिष्टपचनम् (डुपचष्) ,, இதில் பக்குவம் செய்யப்படுகிறது.
कंसम्, सः (कमु) கிண்ணம். இச்சிக்கப்படுகிறது
पानभाजनम् (पा) ,, பானத்தின் பொருட்டுப் பாத்திரம்
कुतूः (तनु) எண்ணெக்குத் தோற்சித்தை कृत्तेः स्नेहपात्रम्
குத்விதமாகச் செய்யப்படுகிறது
कुतुपः சிறு சித்தை सैवाल्पा
पात्रम् (पा) பாத்திரம். வைக்கப்பட்டதை ரக்ஷிக்கிறது.
भाण्डम् (भण) ,, சப்திக்கிறது
दर्विः (दॄ) கரண்டி. கிளறுகிறது.
तर्दूः (तृ) துடுப்பு. இதனால் கூட்டைத் தாண்டுகிறான்.
दारुहस्तकः ,, கையைப் போல் மரத்திலிருப்பது.
शाकम्, कः (शक्लृ) கீரை. இதனால் போஜனம் செய்ய
முடியுமாகிறது
हरितकम् ,, இதற்குப் பசுமை நிறமுண்டு.
शिग्रुः (शिङ्घ) ,, அருசியைக் கெடுக்கிறது.

[तिन्तिडीकं च चुक्रं च मरीचं कृष्णमूषणं
[वितुन्नकं तु धान्याकमजाजी जीरकः कणा
[हिङ्गुःसहस्रवेधिः स्यात् शुण्ठी वै विश्वभेषजम्
[आर्द्रकं शृङ्गबेरं स्यादथ पृथ्वी च कारवी

कलम्बः, कडम्बः கீரைக்காம்பு नालिका
वेसवारः (विश, वृञ्) சம்பாரம். இதன் ப்ரவேசம் கோரப்படுகிறது
उपस्करः (डुकृञ्) ,, வியஞ்ஜனத்தோடு சேர்க்கப்படுகிறது
तिन्तिडीकम् (तिम) புளி. நனைக்கிறது. புளிய மரத்திலுண்
चुक्रम् (चक) ,, திருப்தியைச் செய்கிறது. [டானது.
मरीचम् (मृञ्) மிளகு. இதனால் விஷம் சாகிறது.
कृष्णम् ,, கறு நிறமானது
ऊषणम् (उष) ,, தபிப்பிக்கிறது
वितुन्नकम् (तुद) கொத்தமல்லி. (பித்தத்தைப்) போக்குகிறது.
धान्याकम् (अक) ,, தான்னிய பாவத்தை அடைகிறது.
अजाजी (अज) சீரகம். (மாந்தியத்தைக்) போக்குகிறது
जीरकः (जॄ) ,, இதனால் அன்னம் ஜீர்ணமாகிறது
कणा ,, ஸூக்ஷ்மாவயவங்களுடையது.
सहस्रवेधिः (विध) न பெருங்காயம். ஆயிரத்தைக் குத்துந் தன்மை யுள்ளது. அநேக ரோக நிவாரிணி.
हिङ्गुः (हि) ,, (வாசனை வெகு தூரம்) போகிறது
शुण्ठी (शुठी) சுக்கு. உலர்ந்திருக்கிறது.
विश्वभेषजम् ,, ஸர்வ ரோகத்திற்கும் மருந்து.
आर्द्रकम् இஞ்சி. ஆதிரையிற் பிறந்தது.
शृङ्गबेरम् ,, கொம்பைப் போன்ற உருவமுடையது.

[कारवी हरिद्रा पीता कांञ्जिकं त्वारनालकम्
[सौवर्चलो रौमकं च सैन्धवः पाक्यमित्यपि
[यवागूरुष्णिकाथाज्यं घृतमन्नं तथौदने
सामुद्रं यत्तु लवणमक्षीवं वशिरं च तत्
मत्स्यण्डी फाणितं खण्डविकारः शर्करा सिता
कूर्चिका क्षीरविकृतिः स्याद्रसाला तु मार्जिता

कारवी (वा) பெருங்காய மரம். பலத்தை வீசுகிறது
पृथ्वी „ மிகவும் உபயோகமாகிறது
कारवी கருஞ்சீரகம். அக்கினி தீபனத்தில் கண்ணைப்போற் சிறந்தது
हरिद्रा (द्रा) மஞ்சள். சிறந்த வர்ணத்தை அடைகிறது
पीता (पीङ्) „ (கண்களால்) குடிக்கப்படுகிறது
काञ्जिकम् (अञ्जू) காடி. நீரால் வியக்தமாகிறது
आरनालकम् (ऋ, णल) „ (புளிப்பு) வாசனையை அடைகிறது
अक्षीवम् (अक्षू) கடலுப்பு. सामुद्रं यत्तु लवणं பரவுகிறது
वशिरम् (वश) „ யாவராலும் இச்சிக்கப்படுகிறது
सौवर्चलः (वर्च)ஸௌவர்ச்சலவணம். நன்குபிரகாசிக்கிறது
रौमकम् சவட்டுப்பு. ருமாப்ரதேசத்திலுண்டானது
सैन्धवः ஸைந்தவ லவணம். ஸிந்து தேசத்திற்பிறந்தது
पाक्यम् (पच) பொட்டுப்பு. சமையலுக்குத் தகுந்தது
मत्स्यण्डी (स्यन्दू) கரும்புப்பாகு. களிப்பைக் கசிகிறது
फाणितम् (फण) இளம்பாகு. (உருகிப்) போகிறது
खण्डविकारः கற்கண்டு. துண்டும்(வெல்ல)மாறுபாடுமுண்டு
शर्करा (शॄ) சர்க்கரை. பித்தத்தைத் துலைக்கிறது

स्यात्तेमनं तु निष्ठानं त्रिलिङ्गा वासितावधेः
शूलाकृतं भटित्रं स्याच्छूल्यमुख्यं तु पैठरम्
प्रणीतमुपसंपन्नं प्रयस्तं स्यात्सुसंस्कृतम्
स्यात्पिच्छलं तु विजिलं संमृष्टं शोधितं समे

सिता சர்க்கரை. வெண்ணிறமாயிருக்கிறது
कूर्चिका பாலேடு **क्षीरविकृतिः**
रसाला (ला) சம்பாரத்தயிர். அநேக ரஸங்களை யுடையது (வேறு அர்த்தம்)
मार्जिता (मृजू) ,, சோதிக்கப்பட்டிருக்கிறது. தயிர், தேன். சர்க்கரை, மிளகுகளாலான இனிகின லேஹ்யம்
तेमनम् (तिम) துகையல் (முதலியன). நீரோடு கூடினது
निष्ठानम् (ष्ठा) ,, வியஞ்ஜனம். (ரஸங்கள்) இதிலுள்ளன
शूल्यम्, शूलाकृतम् त्रि இரும்புக்கோலால் கோர்த்து சுடப்
भटित्रम् (भट) त्रि ,, போஷிக்கிறது [பட்ட மாம்ஸம்
उख्यम्, पैठरम् त्रि பானையில் வெந்தது **पिठरः, उखा** பானை
प्रणीतम् (णीञ्) त्रि சமைக்கப்பட்ட கறியமுது. சிறப்பை அடைவிக்கப்படுகிறது
उपसंपन्नम् (पद्लृ) त्रि ,, ரஸங்களோடு கூடியிருக்கிறது
प्रयस्तम् (यसु) त्रि தாளிக்கப்பட்ட பதார்த்தம். நன்கு முயற்சிக்கப்பட்டிருக்கிறது.
सुसंस्कृतम् (डुकृञ्) ,, நன்கு செய்யப்பட்டிருக்கிறது
पिच्छिलम् त्रि ஏடு. பிசுக்குடைய பதார்த்தம். இதில் பிசுக்குண்டு.
विजिलम् (ओविजी) त्रि ,, வழவழப்பானதால் சலிக்கிறது.
संमृष्टम् (मृजू) त्रि புடைத்துச் சுத்தி செய்யப்பட்ட பதார்த்தம்.

चिक्कणं मसृणं स्निग्धं तुल्ये भावितवासिते
आपक्वं पौलिरभ्यूषो लाजाः पुंभूम्नि चाक्षताः
पृथुकः स्याच्चिपिटको धाना भ्रष्टयवे स्त्रियः
पूपोऽपूपः पिष्टकः स्यात्करम्भो दधिसक्तवः
भिःसटा दग्धिका सर्वरसाग्रे मण्डमस्त्रियाम्

शोधितम् (शुध) त्रि சுத்தம் செய்யப்பட்டிருக்கிறது.
चिक्कणम् (कण) त्रि ஜிட்டுள்ள பதார்த்தம். சப்திக்கிறது
मसृणम् (मसी) त्रि ,, நீர்த்துப் பரிணமிக்கிறது.
स्निग्धम् (स्निह) त्रि ,, மழுமழுப்புடையது.
भावितम् (भू) त्रि வாஸனை யூட்டப்பட்ட பதார்த்தம்.
वासितम् (वास) त्रि ,, ,, [வாஸிக்கச் செய்யப்படுகிறது.
आपक्वम् சுண்டல். கொஞ்சம் சமைக்கப்பட்டது
पौलिः (पुल) ,, உப்புகிறது
अभ्यूषः (ऊष) ,, வேக வைக்கப்படுகிறது
लाजाः (लज) பொறிகள். வருக்கப்படுகின்றன.
अक्षताः (क्षण) அக்ஷதைகள் நசுக்கப்படாதவை.
पृथुकः (पृथु) அவல். பெரிதாகிறது
चिपिटकः (पिट) ,, ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது.
धानाः (डुधाञ्) स्त्री नि. ब முட்டைப்பொறி. போஷிக்கிறது
पूपः (पूञ्) அப்பம். சுத்தி செய்கிறது [भ्रष्टयवे
अपूपः (पूयी) தோசை. ஊசுகிறதில்லை
पिष्टकः ,, மாவினால் செய்யப்படுகிறது
करम्भः (कृ) இட்டலி. दधिसक्तवः தயிரும் வருத்தமாவும் சேர்ந்தது. தயிர் தெளிக்கப்படுகிறது

मासराचामनिस्रावा मण्डे भक्तसमुद्भवे
गव्यं त्रिषु गवां सर्वं गोविट् गोमयमस्त्रियाम्
तत्तु शुष्कं करीषोऽस्त्री दुग्धं क्षीरं पयः समम्
पयस्यमाज्यदध्यादि द्रप्सं दधि घनेतरत्

भिस्सटा (टीकृ) காந்தச்சோறு. அன்னத்தை அடைகிறது
दग्धिका (दह) ,, கொளுத்தப்பட்டது
मण्डम्, ङः (मडि) ஏடு. सर्वरसाग्रे அலங்கரிக்கிறது
मासारः (मसी) கஞ்சி. (கெட்டியான) பரிணமத்தை அடை
आचामः (चमु) ,, சாப்பிடப்படுகிறது [கிறது
निस्रावः (स्रु) ,, அடைவிக்கப்படுகிறது मण्डे भक्तसमुद्भवे
यवागूः (यु) குடிக்கிற கஞ்சி. சோறோடு கூடினது
उष्णिका ,, சூடாயிருக்கிறது
अन्नम् (अद) அன்னம். சாப்பிடப்படுகிறது [இதற்குசுலோ
ओदनम्,नः(उन्दी) ,, நனைக்கிறது [கம் 281ம் பக்கம் 3ம்வரி
आज्यम् (अञ्जू) நெய். வார்க்கத்தகுந்தது
घृतम् (घृ) ,, உருகுகிறது
गव्यम् त्रि பசுவின் ஸம்பந்தமானது गवां सर्वम्
गोमयम्, यः, गोविष् स्त्री பசுஞ்சாணம். பசுவின் மலம்
करीषम्, षः (कॄ) எரு முட்டை तत्तु शुष्कम् இறைக்கப்படு
दुग्धम् (दुह) பால். கறக்கப்படுகிறது கிறது
क्षीरम् (घस्लृ) ,, சாப்பிடப்படுகிறது
पयस् (पा) ,, குடிக்கப்படுகிறது
पयस्यम् பாலின் மாறுபாடு आज्यदध्यादि தயிர் நெய்
द्रप्सम् (दृप) அடித்தயிர். களிப்பிக்கிறது घनेतरम्
घनम् நடுத்தயிர். கனமானது शरम् மேல் தயிர்

[दण्डाहतं गोरसस्तु नवनीतं नवोद्धृतम्
तत्तु हैयंगवीनं यद्ध्योगोदोहोद्भवं घृतम्
तक्रं ह्युदश्विन्मथितं पादाम्ब्वर्धाम्बु निर्जलम्
मण्डं दधिभवं मस्तु पीयूषोऽभिनवं पयः
अशनाया बुभुक्षा क्षुद्ग्रासस्तु कवलः पुमान्

दण्डाहतम् (हन) மோர். மத்தாலடிக்கப்பட்டது.
गोरसः „ பசுவின் ஸம்பந்தமான ரஸம்.
नवनीतम् (णीञ्) வெண்ணை. புதிதாக எடுக்கப்பட்டது.
नवोद्धृतम् (हृञ्) „ „
हैयङ्गवीनम् முதல் நாள் பாலின் நெய் यद्ध्योगोदोहोद्भवं घृतं
तक्रम् (तञ्चु) காற்பங்கு நீர்கலந்த மோர் पादाम्बु (உதச்வித்தைக் காட்டிலும் நீரால்) சுருக்கப்பட்டது
उदश्वित् (टु ओ श्वि) சமநீர் கலந்தமோர். விருத்தியடைந்தது अर्धाम्बु
मथितम् (मथे) நீர் கலவாமோர். குழப்பப் படுகிறது निर्जलं
मस्तु (मसी) தயிரேடு. மேலே பரிணமிக்கிறது. मण्डं दधिभवं
पीयूषः (पीयू) ஈன்ற 7 நாட்களுக்குட்பட்டபால் अभिनवं पयः குடிக்கப்படுகிறது (கன்றால்)
अशनाया, बुभुक्षा பசி. புசிக்க இச்சை.
क्षुध् (क्षुध) „ பசித்தல்
ग्रासः (ग्रसु) கவளம். பிடி உணவு. புசிக்கப்படுகிறது
कवलः (वल) „ (வாயில்) அசைகிறது.
सपीतिः (पा) கூடிக்குடித்தல். ஸமானமாகப்பானம் तुल्यपानम्
सग्धिः (अद) சேர்ந்துண்ணல் सहभोजनम्

सपीतिः स्त्री तुल्यपानं सग्धिः स्त्री सहभोजनम्
[उदन्या तु पिपासा तृडाहारो भोजनम् तथा
सौहित्यं तर्पणं तृप्तिः फेला भुक्तसमुज्झितम्
[आभीरे गोपगोपालौ निकामेष्टं यथेप्सितम्
गोमहिष्यादिकं पादबन्धनं द्वौ गवीश्वरे
गोमान्गोमी गोकुलं तु गोधनं स्याद्गवां व्रजे
त्रिष्वाशितंगवीनं तद्गावो यत्राशिताः पुरा

पिपासा (पा) उदन्या தாகம். நீரினுடைய இச்சை **उदकं**
तृष् (ञितृषा) स्त्री பானம் செய்தல்
आहारः (आ+हृञ्) உணவு. சுற்றிலுமிருந்து கொண்டு வரப் [படுகிறது
भोजनम् (भुज) ,, உண்ணல்
सौहित्यम् திருப்தி. திருப்தியுடையவனின் தன்மை
तर्पणम्, तृप्तिः (तृप) ப்ரீதி விளைவிக்கிறது
फेला (फेलृ) உண்டு மீந்த எச்சில். **भुक्त समुज्झितम्** போக்க [ப்பட்டது
निकामम् (कमु) அதிக இச்சை
इष्टम् (इषु) यथेप्सितम् ,, இச்சித்தல்
आभीरः (रा) இடையன். சுற்றிலும் பயத்தை அடைகிறுன்
गोपः (पा) गोपालः (पाल) ,, பசுக்களை ரக்ஷிக்கிறுன்
पादबन्धनम् பசு, மாடு, எருமைகள் **गोमहिष्यादिकं** காலில் கட்டையுடையது. **आदि** யால் கழுதை முதலியன
गोमत् गोमिन् பசுக்களையுடையவன் **गवीश्वरे**
गोकुलम्, गोधनम् பசு மாட்டுக் கூட்டம் **गवां व्रजे**
आशितंगवीनम् त्रि முன்பு பசுக்கள் மேய்ந்தவிடம் **गावो यत्राशिताः पुरा**

[परिदानं परीवर्तो क्रयविक्रयिके वणिक्
विक्रेता स्याद्विक्रयिकः क्रायविक्रयिकौ समौ
वाणिज्यं तु वणिज्या स्यान्मूल्यं वस्नोऽप्यवक्रयः
नीवी परिपणो मूलधनं लाभोऽधिकं फलम्

9ɔ वाणिज्यम् வியாபாரம்

वणिज् (पण) வர்த்தகன். வியவஹாரம் செய்கிறான்.
क्रयविक्रयिकः ,, வாங்கி விற்பதினால் ஜீவிக்கிறான்.
परिदानम् (डुदाञ्) பண்டம் மாற்றிக்கொள்ளல். பரிவர்த்
परीवर्तः (वृतु) ,, [தனத்தினால் கொடுத்தல்
विक्रयिकः, विक्रेतृ (वि+डुक्रीञ्) पु விற்கிறவன். விற்றுப்
क्रायकः, क्रयिकः (डुक्रीञ्) வாங்குகிறவன். [பிழைக்கிறான்
वाणिज्यम्, ज्या வர்த்தகம். வியாபாரியின் தொழில்.
मूल्यम् விலை. முதலுக்குக் குறைக்கப்படாதது.
वस्नः (वस) ,, இதில் சரக்கு நிற்கிறது.
अवक्रयः (डुक्रीञ्) ,, இதனால் வஸ்து வாங்கப்படுகிறது
नीवी (व्येञ्) முதல். மிகவும் ரக்ஷிக்கப்படுகிறது.
परिपणः (पण) ,, விருத்திக்காக வினியோகிக்கப்படுகிறது
मूलधनम् ,, முதற் பொருள்.
लाभः (डुलभष) லாபம். (அதிகமாக) அடையப்படுவது.
अधिकं फलं
उपनिधिः (डुधाञ्) पु, மறைத்து வைத்தல். புதையல். ஒரு
வனிடத்தில் வைத்தல்.
न्यासः (असु) ,, வைக்கப்படுகிறது
प्रतिदानम् (डुदाञ्) மறைத்து வைத்திருந்ததைத் திருப்பிக்
கொடுத்தல் तदर्पणम्

पुमानुपनिधिर्न्यासः प्रतिदानं तदर्पणम्
क्रये प्रसारितं क्रय्यं क्रेयं क्रेतव्यमात्रके
विक्रेयं पणितव्यं च पण्यं क्रय्यादयस्त्रिषु
क्लीबे सत्यापनं सत्यंकारः सत्याकृतिः स्त्रियाम्
विपणो विक्रयः संख्याः संख्येये ह्यादश त्रिषु

क्रय्यम् (डुक्रीञ्) त्रि *விற்பனைக்குப் பரப்பப்பட்ட சரக்கு* **क्रये प्रसारितं**

क्रेयम् (डुक्रीञ्) **त्रि** *விற்கத் தகுந்தது* **क्रेतव्यमात्रके**

विक्रेयम् (डुक्रीञ्) **त्रि** *விற்கத்தகுந்த வஸ்து*

पणितव्यम्, पण्यम् (पण) **त्रि** *வியவஹரிக்கத் தகுந்த வஸ்து*

सत्यापनम्, सत्यङ्कारः, सत्याकृतिः (डुकृञ्) *விற்க, வாங்குவதாக ஸத்தியம் செய்தல்*

विपणः (पण) **विक्रयः** (डुक्रीञ्) *விற்றல். வியவஹரித்தல்*

96 मानसंख्यादि அளவு. எண்ணிக்கை

एकम् 1 १, **द्वे** २ 2, **त्रीणि** 3 ३, **चत्वारि** 4 ४, **पञ्च** 5 ५ **षट्** 6 ६, **सप्त** 7 ७, **अष्ट** 8 ८, **नव** 9 ९, **दश** 10 १०, **एकादश** 11 ११, **द्वादश** 12 १२, **त्रयोदश** 13 १३, **चतुर्दश** 14 १४, **पञ्चदश** 15 १५, **षोडश** 16 १६, **सप्तदश** 17 १७, **अष्टादश** 18 १८, **नवदश, एकोनविंशतिः** 19 १९, **विंशतिः** 20 २०, **एकविंशतिः** 21 २१, **द्वाविंशतिः** 22 २२, **त्रयोविंशतिः** 23 २३, **चतुर्विंशतिः** 24 २४, **पञ्चविंशतिः** 25 २५, **षड्विंशतिः** 26 २६, **सप्तविंशतिः** 27 २७, **अष्टाविंशतिः** 28 २८, **एकोनत्रिंशत्** 29 २९ **त्रिंशत्** 30 ३०, **चत्वारिंशत्** 40 ४०, **पञ्चाशत्** 50 ५०, **षष्टिः** 60 ६०, **सप्ततिः** 70 ७०, **अशीतिः** 80 ८०, **नवतिः** 90 ९०, **शतम्** 100 १००, **एकोत्तरशतम्** 101 १०१, **अष्टोत्तरशतम्** 108 १०८, **सहस्रम्** 1000 १०००, **अयुतम्** 10,000 १०,०००, **लक्षम्** 100,000 १००,०००, **प्रयुतम्** 1000,000 १०००,०००, **कोटिः** 10,000,000 १०,०००,०००, **अर्बुदम्** 10 கோடி, **अब्जम्** 100 கோடி, **खर्वम्** 1000 கோடி, **निखर्वम्** பதினாயிரங்கோடி, **महापद्मम्** லக்ஷங்கோடி, **शङ्कुः** பத்து லக்ஷங்கோடி, **जलधिः** கோடி கோடி, **अन्त्यम्** 10 கோடி கோடி, **मध्यम्** 100 கோடி கோடி, **परार्धम्** 1000 கோடி கோடி, 1000,000,000,000,—000,00 १०००,०००,०००,०००,०००,००, **प्रथमम्** முதல், **द्वितीयम्** இரண்டாவது, **त्रितीयम्** மூன்றாவது, **चतुर्थम्, तुरीयम्** நான்காவது, **पञ्चमम्** ஐந்தாவது, **षष्ठम्** ஆறாவது, **सप्तमम्** ஏழாவது, **अष्टमम्** எட்டாவது, **नवमम्** ஒன்பதாவது, **दशमम्** பத்தாவது, **एकोनविंशतितमः** 19-வது, **विंशतितमः** 20-வது, **त्रिंशत्तमः** 30-வது, **शततमः** நூறாவது இவைகள் மூன்று லிங்கங்களிலும் வரும். **एकः, एका, एकं, प्रथमः, प्रथमा, प्रथमम्.**

विंशत्याद्याः सदैकत्वे सर्वाः संख्येयसंख्ययोः
संख्यार्थे द्विबहुत्वे स्तस्तासु चानवतेः स्त्रियः
पङ्क्तेः शतसहस्रादि क्रमाद्दशगुणोत्तरम्
योतवं द्रुवयं पाय्यमिति मानार्थकं त्रयम्
मानं तुलाङ्गुलिप्रस्थैर्गुञ्जाः पञ्चाद्यमाषकः

ஒன்று முதல் 18 வரையிலுமுள்ள எண்கள் விசேஷ்யத்தை யொட்டி மூன்று லிங்கங்களிலும் வரும் **संख्याः संख्येयेष्टादश त्रिषु** (**एकः पुरुषः, एका स्त्री एकं कुलं**) 19 முதல் உள்ள எண்கள் விசேஷணமாயும், விசேஷ்யமாகவும் வரும். அப்பொழுது வெகு பொருள்களைச் சொன்னாலும் ஏகவசனாந்தங்கள் தான் **विंशत्याद्याः सदैकत्वे सर्वाः संख्येसंख्ययोः** (**विंशतिर्गवं, गवां विंशतिः**) 20 முதலியவைகள் ஸங்கியாந்தரத்திற்கு வாசகமானால் த்வி, பஹுவசனங்களாகும். **संख्यार्थे द्विबहुत्वे** (**गवां द्वे विंशती गवां तिस्रविंशतयः**) 20 முதல் 90 வரையில் ஸ்திரீ லிங்கங்கள் **आनवतेः स्त्रियः** (**विंशत्या पुरुषैः, विंशत्या स्त्रीभिः विंशत्या कुलैः**)

पादः (**पद**) நாலாவது பங்கு $\frac{1}{4}$ **तुरीयोभागः**
अंशः (**अंश**) பங்கு. பகுக்கப்படுகிறது
वण्टकः (**वट**) ,, ,,
भागः (**भज**) ,, அடையப்படுகிறது
अर्धः (**ऋध**) பாதி. விருத்தியடைகிறது
अष्टमांशः அரைக்கால், முதலியன ஊகிக்கத்தகுந்தவைகள்
यौतवम् அளவு. சோதிக்கிற அதிகாரியின் ஸம்பந்தம் பெற்
द्रुवयम् ,, மரத்தினுடைய மாறுபாடு. [றது

ते षोडशाक्षः कर्षोऽस्त्री पलं कर्षचतुष्टयम्
सुवर्णबिस्तौ हेम्नोऽक्षे कुरुबिस्तस्तु तत्पले
तुला स्त्रियां पलशतं भारः स्याद्विंशतिस्तुलाः
आचितो दश भाराः स्युः शाकटो भार आचितः
कार्षापणः कार्षिकः स्यात्कार्षिके ताम्रिके पणः
अस्त्रियामाढकद्रोणौ खारी वाहो निकुञ्चकः

पाय्यम् (**माङ्**) அளவு. இதனால் அளக்கப்படுகிறது.
मानं तुलाङ्गुलिप्रस्थैः திராசு, அங்குலம், மறக்கால் என 3 வித அளவுகள்
आद्यमाषकः 5 குன்றுமணிப் பொன் **पञ्चगुञ्जाः** சாஸ்திரீய மானதும் உளுந்துப் பிரமாண முமானது.
अक्षः (**अक्षू**) 16 மாஷக இடை **ते षोडश** வியாபிக்கிறது
कर्षम्, र्षः (**कृष**) ,, இடையை நிஷ்கர்ஷிக்கிறது
पलम् (**पल**) 4 கர்ஷ இடை அளவு **कर्षचतुष्टयम्** (திராசை) அடைகிறது.
सुवर्णः அக்ஷப்பொன்பிரமாணம் **हेम्नोऽक्षे** நன்னிறமுள்ளது.
कुरुबिस्तः பல மிடைப் பொன் **हेम्नः पले** குரு தேசத்தில் பிஸ்தமெனப்படுகிறது.
तुला (**तुल**) 100 பல மிடை **पलशतं** இடைபோடப்படுகிறது
भारः (**भृञ्**) 20 துலாயிடை **विंशतिस्तुलाः** பரிக்கப்படுகிறது.
आचितः (**चिञ्**) 10பாரமிடை **दश भाराः** கூட்டப்படுகிறது வண்டிபாரம் **शाकटः**
कार्षापणः, कार्षिकः கர்ஷ இடை. வெள்ளி
पणः (**पण**) கர்ஷ இடை செம்பு. **कार्षिके ताम्रिके** இதனால்

कुडवः प्रस्थ इत्याद्याः परिमाणार्थकाः पृथक्
पादस्तूरीयो भागः स्यादंशभागौ तु वण्टके
[गारुत्मतं मरकतं धनं द्रव्यं हि विद्रुमः
[प्रवालमस्त्री हिरण्यं स्वर्णं मुक्ता तु मौक्तिकम्
स्यात्कोशश्च हिरण्यं च हेमरूप्ये कृताकृते

வியவஹறிக்கப்படுகிறது
आढकम्, कः (ढौकृ) குருணி. எங்கும் (பரவிப்) போகிறது
द्रोणः (द्रु) பதக்கு. போகிறது
खारी புட்டி. உள்ளே **खं** ஆகாசத்தையுடையது
वाहः(वह) 20 புட்டி இதனுல் வஸ்து அடைவிக்கப்படுகிறது
निकुञ्चकः (कुञ्च) $2\frac{1}{2}$ சுவடு. கொஞ்சமானது
कुडवः (कुल) உழக்கு. கூட்டுகிறது **डलयोरभेदः**
प्रस्थः (ष्ठा) நாழி. இதனிடத்தில் தான்யமிருக்கிறது
आदि சப்தத்தால் **मानी, भविका, प्रवर्तिका** களை அறியவும்

97 धनम् பணம்

धनम् (धन) பணம். பயனை அளிக்கிறது
द्रव्यम् (द्रु) ,, அடையத் தகுந்தது
विद्रुमः பவழம். விசேஷமான மரம்
प्रवालम्, लः (वल) ,, மிகவும் அசைகிறது
हिरण्यम् (हर्य) பொன். போகிறது பிரகாசிக்கிறது
स्वर्णन् (ऋ) ,, நன்கு அடைகிறது போகிறது
मुक्ता, मौक्तिकम्(मुच्लृ) முத்து.சிப்பியிலிருந்துவிடப்படுகிறது
गारुहत्मतम् பச்சைக்கல். கருத்மந்தத்தினிடமிருந்துண்டா
मरकतम् ,, இதனுல் மரணம் தாண்டப்படுகிறது[னது

ताभ्यां यदन्यत्तत्कुप्यं रूप्यं तद्द्वयमाहतम्
रत्नं मणिर्द्वयोरश्मजातौ मुक्तादिकेऽपि च
[शोणरत्नं पद्मरागः रूप्यं च श्वेतमित्यपि
अलंकारसुवर्णं यच्छृङ्गीकनकमित्यदः
[रीतिः स्त्रियामारकूटः शुल्बं स्यादथताम्रकम्

कोशः (कुष) हिरण्यम् கோசம். உருக்கி வார்த்த பொன்னும் உடமையாகச் செய்யப்பட்டதுமான பொன் வெள்ளிகள் **हेमरूप्ये कृताकृते** நிஷ்கர்ஷிக்கப்படுகிறது

कुप्यम् (गुपू) பொன் வெள்ளியைக் காட்டிலும் வேறான இப்படிப்பட்டது **अन्यत्**

रूप्यम् முத்திரை போட்ட வெள்ளி, பொன் **तद्द्वयमाहतम्**

रत्नम् (रमु) ரத்தினம். இதனிடத்தில் மனது ரமிக்கிறது

मणिः, (मण) पु, स्त्री ,, துதிக்கப்படுகிறது

शोणरत्नम् கெம்பு. சிவந்த ரத்தினம்

पद्मरागः ,, இதற்குத்தாமரைப் பூவைப்போற் சிவப்புண்டு

रूप्यम् வெள்ளி. ரூபாய். நல்ல ரூபமுடையது

श्वेतम् ,, வெளுத்த நிறமுடையது [रसुवर्णं

शृङ्गीकनकम् (कनी) உடமையாகச் செய்த பொன் **अलंका-**

लोहम् (लूञ्) உலோகம். சேதிக்கப்படுகிறது. ஒளியுள்ளது. **तैजसम्**

रीतिः (रीङ्) பித்தளை. தீயின் சம்பந்தத்தால் உருகுகிறது

आरकूटम्, टः (ऋ) ,, அடையப் படுகிறது

शुल्बम् (शल) செம்பு. உருக்கினால் நழுவுகிறது

ताम्रकम् (तमु) ,, இச்சிக்கப்படுகிறது

[अयोऽश्मसारो मण्डूरं सिंहाणमपि तन्मले
[क्षारः काचोऽथ चपलो रस स्तुत्थाञ्जनं तथा
[गवलं माहिषं शृङ्गमभ्रकं गिरिजामले
सर्वं च तैजसं लोहं विकारस्त्वयसः कुशी
[बोलो गन्धरसः पुंसि चाश्मजं तु शिलाजतु

अयस् (**अय**) இரும்பு. அடைகிறார்கள்
अश्मसारः ,, கல்லினுடைய ஸாரம்.
मण्डूरम् (**मडि**) துரு. **तन्मले** அலங்கரிக்கிறது.
सिंहाणम् (**हिंसि**) ,, ஹிம்ஸிக்கப்படுகிறது.
कुशी (**शो**) இரும்பினாற்செய்யப்பட்டதுகார். **विकारस्त्वयसः** குத்ஸிதமாகச்சுருக்கப்பட்டது. பூமியைமிருதுவாக்குகிறது
क्षारः (**क्षर**) மண்ணின் விகாரமான பீங்கான் முதலியன.
काचः (**कच**) ,, கட்டப்படுகிறது [சலிக்கிறது
चपलः பாதரஸம். சாஞ்சல்ய முள்ளது.
रसः (**रस**) ,, மருந்தாகப் பருகப்படுகிறது.
तुत्थाञ्जनम् (**तुथ**) மயில் துத்தம். (கண்ணோயை) நீக்கும்மை
गवलम् (**अल**) எருமைக் கொம்பு. **माहिषं शृङ्गम्** அலங்கரிக்கிறது.
अभ्रकम् அபிரேகத் தகடு. மேகத்தினுடைய பிரதிநிதி
गिरिजम् ,, மலையிலுண்டானது. [போன்றது.
अमलम् ,, அழுக்கற்றது
सर्वम् என்பதனால் பொன், வெள்ளி, செம்பு. இரும்புகள்
बोलः (**बुल**) போளம். (மருந்தில்) அழுக்க (சேர்க்க)ப் படு
गन्धरसः ,, வாஸனையோடு கூடின ரஸமுள்ளது [கிறது

कुसुमाञ्जनं रीतिपुष्पं पिञ्जरं हरितालकम्
[कुलत्थिका तु सौवीरं गन्धाश्मनि तु गन्धिकः
डिण्डीरोऽब्धिकफः फेनः सिन्दूरं नागसंभवम्
[नागं तु सीसकं वङ्गं त्रपु तूलः पिचुः पुमान्

अश्वजगु, शिलाजतु (जनी) சிலாஜித்து. கல்லிலுண்டானது
कुसुमाञ्जनम् குஸுமாஞ்ஜனம். பூவைப்போன்ற மை
रीतिपुष्पम् „ பித்தளைப் பூவைப் போன்றது
पिञ्जरम् (पिजि) ஹரிதளம். (மஞ்சள்) நிறமானது
हरितालकम् (ला) „ பசுந் நிறத்தைக் கொடுக்கிறது
डिण्डीरः (ईर) கடல் நுரை. டிண்டி சப்தத்தை அடைகிறது
अब्धिकफः „ கடலின் கபம் போன்றது
फेनः (स्फायि) „ விருத்தியடைகிறது
सिन्दूरम् (स्यन्दू) ஸிந்தூரம். சிந்துகிறது
नागसंभवम् (भू) „ ஈயத்தினின்றுண்டானது
नागम् ஈயம். மலையிலுண்டாகிறது
सीसकम् (षिम्) „ (பாதரஸத்தைக்) கட்டுகிறது
वङ्गम् (वगि) தகரம். (உருகிப்) போகிறது
त्रपु (त्रपूष) „ (தீயினருகே) வெட்கிக்கிறது.• உருகுகிறது
तूलः (तुले) பஞ்சு. நிறுக்கப்படுகிறது
पिचुः (पिचु) „ பன்னப்படுகிறது
मेषकम्बलः (कमु) ஆட்டு மயிராலான கம்பளி. இச்சிக்கப்படு
ऊर्णायुः „ செம்மறியாட்டு மயிரிதனிடமுண்டு [கிறது.
शशोर्णम्, शशलोमन् முயலினுடைய மயிர்
मधु (मन) தேன். நினைக்கப்படுகிறது

मेषकम्बल ऊर्णायुः शशोर्णं शशलोमनि ·

मधु क्षौद्रं माक्षिकादि मधूच्छिष्टं तु सिक्थकम्

[मनःशिलाने मनोगुप्ता पाली तु कुसुंभकम्

[सौवर्चलं यवक्षारः सर्जिकाक्षार इत्यपि

क्षौद्रम्, माक्षिकम् தேன். சிறிய தானதேனீக்களால்கூட்டப்படு

मधूच्छिष्टम् மொழுக்கு. தேனினுல் விடப்படுகிறது. [கிறது

सिक्थकम् (षिच्) ,, தீ யின் சேர்க்கையாலுருகுகிறது

मनःशिला மணி சிலை. மனஸ் சப்தத்தால் சொல்லப்படுங்கல்

मनोगुप्ता (गुप्) ,, ,, ரக்ஷிக்கப்படுகிறது.

नेपाली நேபாள தேசத்திலுண்டான மனச்சிலை.

कुसुम्भकम् (कुसु) குசும்பப் பூ. (துணியோடு) அணைகிறது

यवक्षारः யவாக்ஷாரம். வாற்கோதுமைகளினுடைய ரஸம்.

सर्जिकाक्षारः ஸர்ஜிகாக்ஷாரம் ஸர்ஜிகமரத்தினுடையரஸம்

सौवर्चलम् ,, ஸெளவர்ச்சுரங்கத்திலுண்டாகிறது

कुलत्थिका குளுத்தாஞ்ஜனம். கொள்ளைப் போலிருக்கிறது.

सौवीरम् ஸெள வீராஞ்ஜனம். ஸெளவீரதேசத்திலுண்டா

गन्धाश्मन् கந்தகம். நாற்றத்தோடு கூடிய கல். [னது.

गन्धिकः ,, இதில் நாற்றமுண்டு.

शूद्राश्चावरवर्णाश्च वृषलाश्च जघन्यजाः
आ चण्डालात्तु संकीर्णा अम्बष्ठकरणादयः
शूद्राविशोस्तु करणोऽम्बष्ठो वैश्याद्विजन्मनोः
शूद्राक्षत्रिययोरुग्रो मागधः क्षत्रियाविशोः
माहिष्योऽर्याक्षत्रिययोः क्षत्तार्याशूद्रयोः सुतः

98 संकीर्णाः மிச்ரஜாதிக்கள்

शूद्रः (शुच) சூத்திரன். சோகிக்கிறான்

अवरवर्णः ,, கீழ் ஜாதிக்காரன்.

वृषलः (वृञ्) ,, தர்மத்தைக் கெடுக்கிறான்.

जघन्यजः (जनी) ,, : (பிரம்மாவின்) பாதத்திலிருந்துண்டானவன்.

संकीर्णः (कॄ) கலப்பு. விஜாதீயமான ஆண் பெண்களின் கலப்பினுலுண்டான் ஸந்ததி.

करणः (डुकृञ्) கணக்கன். எழுத்து வேலையைச் செய்கிறான் சூத்திரிக்கும் வைச்யனுக்கும் பிறந்தவன். **शूद्राविशोस्तु**

अम्बष्ठः (ष्ठा) அம்பட்டன். (வைத்தியம் செய்வதற்காக) அருகே இருக்கிறான். வைச்ய ஸ்திரீக்கும் பிராம்மணனுக்கும் பிறந்தவன் **वैश्याद्विजन्मनोः**

उग्रः (उच) உக்கிரன். இரு ஜாதிகளில் கூடுகின்றவன். சூத்திரிக்கும் க்ஷத்திரயனுக்கும். **शूद्राक्षत्रियः** பிறந்தவன்

मागधः மாகதன். மகததேசத்திலுண்டானவன். க்ஷத்திரிய ஸ்தரீக்கும் வைச்யனுக்கும். பிறந்தவன் **क्षत्रियाविशोः**

माहिष्यः மாஹிஷ்யன். அந்தப்புர ஸ்திரீகளைக் காப்பதில் ஸமர்த்தன். ஜாதிக்கலப்பு வைச்யஸ்திரீக்கும் க்ஷத்திரிய

ब्राह्मण्यां क्षत्रियात्सूतस्तस्यां वैदेहको विशः
रथकारस्तु माहिष्यात्करण्यां यस्य संभवः
स्याच्चण्डालस्तु जनितो ब्राह्मण्यां वृषलेन यः
कारुः शिल्पी संहतैस्तैर्द्वयोः श्रेणिः सजातिभिः

னுக்கும் பிறந்தவன் **अर्याक्षत्रिययोः**

क्षत्तृ (क्षद) पु க்ஷத்திரன். ஹிம்ஸிக்கிறுன் (வாயிற்காப் போனதலால்) க்ஷத்திரிய ஸ்த்ரீக்கும் சூத்திரனுக்கும் பிறந்தவன் **अर्याशूद्रयोः** இங்கு **अर्या** விற்கு வைசிய ஸ்திரீயின்றி க்ஷத்திரிய ஸ்திரீ.

सूतः (षू) தேரோட்டி (குதிரைகளைத்) தூண்டுகிறுன். பார்ப்பிணிக்கு க்ஷத்திரியனுல் பிறந்தவன் **ब्राह्मण्यां क्षत्रियात्**

वैदेहकः வர்த்தகன். விதேஹ தேசத்திற்பிறந்தவன். வைச்யனுல் பார்ப்பிணிக்குப் பிறந்தவன் **तस्यां (ब्राह्मण्यां) विशः**

रथकारः (डुकृञ्) தச்சன். தேரைச் செய்கிறுன். கர்ண ஸ்திரீக்கும் மாஹிஷ்யனுக்கும் **माहिष्यात्करण्यां यस्य संभवः**

चण्डालः (चडि) சண்டாளன். கோபிஷ்டி. பார்பிணிக்குசூத்திரனுல் உண்டானவன் **ब्राह्मण्यां वृषलेन यः जनितः**

99 शिल्पिभेदाः தொழிலாளி பேதங்கள்

कारुः (डुकृञ्) கம்மாளன். செய்கிறுன்

शिल्पिन् ,, திறமை இவனுக்குண்டு

तक्षा च तन्तुवायश्च नापितो रजकस्तथा ।
पञ्चमश्चर्मकारश्च कारवः शिल्पिनो मताः ॥

என இவ்வைவரும் சிற்பிகளாவர் [**संहतैस्तैः सजातिभिः**

श्रेणिः (श्रिञ) पु स्त्री ஒரே ஜாதித்தொழிலாளர் கூட்டம்

कुलकः स्यात्कुलश्रेष्ठी मालाकारस्तु मालिकः
कुम्भकारः कुलालः स्यात्पलगण्डस्तु लेपकः
तन्तुवायः कुविन्दः स्यात्तुन्नवायस्तु सौचिकः
रङ्गाजीवश्चित्रकरः शस्त्रमार्जोऽसिधावकः
पादूकृच्चर्मकारः स्याद्व्योकारो लोहकारकः

कुलकः (कुल) முக்கியமான சிற்பி. குலமுடையவன்
कुलश्रेष्ठिन् ,, குலத்திற் சிறந்தவன்
मालाकारः (डुकृञ्) பூகட்டிவிற்பவன். பூமாலையைக்கட்டுகிறான்.
मालिकः ,, பூ தொடுப்பதைத் தொழிலாகவு முடையவன்
कुम्भकारः (डुकृञ्) குயவன். கும்பத்தைச் செய்கிறான்
कुलालः (लल) ,, பூமியின் மண்ணை விளையாடுகிறான்
पलगण्डः (गड) உப்புரவன். மாம்ஸத்திறற் போற்சுண்ணாம்பால் நனைக்கிறான்
लेपकः (लिप) ,, (சுண்ணாம்பிறற்) பூசுகிறான்
तन्तुवायः (वेञ्) சேணியன். நூற்களை நெய்கிறான்.
कुविन्दः (विद्लृ) ,, பூமியை அடைந்திருக்கிறான்.
तुन्नवायः (वेञ्) தையற்காரன். கிழிந்ததைத் தைக்கிறான்
सौचिकः ,, இவனுக்கு சில்பம் ஊசி.
रङ्गाजीवः (जीव) சித்திர மெழுதுகிறவன். வர்ணங் கொடுத்துப் பிழைத்திருக்கிறான்.
चित्रकरः (डुकृञ्) ,, சித்திரத்தைச் செய்கிறான்.
शस्त्रमार्जः (मृजू) சாணை பிடிக்கிறவன். ஆயுதங்களைச் சுத்தம் செய்கிறான்.
आसिधावकः (धावु) ,, கத்தியை ,,

नाडिंधमः स्वर्णकारः कलादो रुक्मकारकः
स्याच्छाङ्खिकः काम्बविकः शौल्बिकस्ताम्रकुट्टकः
[तक्षा तु रथकारस्यात्क्षुरी मुण्डी च नापितः
ग्रामाधीनो ग्रामतक्षः कौटतक्षोऽनधीनकः
निर्णेजकः स्याद्रजकः शौण्डिको मण्डहारकः

पादूकृत् (डुकृञ्) **पु** சக்கிலி. பாதரக்ஷையைச் செய்கிறான்
चर्मकारः ,, தோல் வேலையைச் ,,
व्योकारः, लोहकारकः கருமான். இரும்பு வேலை செய்கிறான்.
नाडीन्धमः (ध्मा) தட்டான். துத்தியை ஊதுகிறான்
स्वर्णकारः, रुक्मकारः (डुकृञ्) ,, பொன் வேலை செய்கிறான்.
कलादः (डुदाञ्) ,, வித்தையை ,, ஏற்றுக்கொள்ளுகிறான்.
शाङ्खिकः, काम्बविकः சங்கு வேலையைத் தொழிலாக வுடையவன்
शौल्बिकः செப்புவேலையைத்தொழிலாகவுடையவன். [யவன்
ताम्रकुट्टकः (कुट्ट) ,, செப்பை (வேலைக்காக)வெட்டுகிறான்
तक्षन् (तक्षू) தச்சன். மரங்களைச் செதுக்குகிறான்.
रथकारः (डुकृञ्) ,, வண்டியைக் கடாய்கிறான்.
क्षुरिन् அம்பட்டன். கத்தி யுடையவன்.
मुण्डिन् (मुडि) ,, மயிரைச் சிரைக்கிறான்.
नापितः (आप्लृ) ,, (தீண்டக்கூடாதவனாகையால்) எங்கும் போகிறதில்லை.

ग्रामतक्षः கிராமத்தாருக்குட்பட்ட காணி யாக்ஷி தச்சன் **ग्रमाधीनः**
कौटतक्षः சுதந்திரனாய்த் தன் வீட்டிலேயே **कुटी** வேலை செய்துப் பிழைக்கும் தச்சன் **अनधीनकः**

जाबालः स्यादजाजीवो देवाजीवस्तु देवलः
स्यान्माया शाम्बरी मायाकारस्तु प्रतिहारकः
भरता इत्यपि नटाश्चारणास्तु कुशीलवाः
मार्दङ्गिका मौरजिकाः पाणिवादास्तु पाणिघाः
वेणुध्माः स्युर्वैणविका वीणावादास्तु वैणिकाः

निर्णेजकः (णिजिर्) *வண்ணான். துணிகளைச் சுத்தமாக்குகிறான்*
रजकः (रञ्ज) ,, *துணிகளுக்கு நிறமுண்டு பண்ணுகிறான்*
शौण्डिकः *கள் விற்கிறவன். பானஸ்தானத்திலிருந்து கள்ளை விற்கிறான்*
मण्डहारकः (हृञ्) ,, *கள்ளினுடைய மேல் தெளிவை விற்க எடுக்கிறான்*
जाबालः *ஆட்டு வியாபாரி*
अजाजीवः (जीव) ,, *ஆட்டினால் பிழைக்கிறான்*
देवाजीवः (जीव) *அர்ச்சகன். தெய்வத்தால் பிழைக்கிறான்*
देवलः (ला) ,, *பூஜைக்காக தெய்வத்தை அடைகிறான்*
माया (मा) *இந்திர ஜாலம். லோகத்தை அளக்கிறான்*
शाम्बरी ,, *சம்பராஸுரனுடைய ஸம்பந்தம் பெற்றது*
मायाकारः (डुकृञ्) *இந்திர ஜாலக்காரன்.*
प्रतिहारकः (हृञ्) ,, *கண் கட்டு வித்தையால் பார்வையை அபஹரிக்கிறான்*
भरतः *நட்டுவன். பரத முனியின் சிஷ்ய வர்க்கத்தினன்*
नटः (नट) ,, *ஆடுகிறான்*
चारणः (चर) *பாடித்திரிந்து பிழைக்கிறவன்*
कुशीलवः ,, *குத்ஸிதமான சீலம் யாருக்குண்டோ அவர்*
मौरजिकः *மத்தளக்காரன். மத்தள மடிக்குந் தொழிலாளி*
मार्दङ्गिकः ,, ,,

जीवान्तकः शाकुनिको द्वौ वागुरिकजालिकौ
[वैतंसिको मांसिकश्च विवर्णो नीचपामरौ
वार्तावहो वैवधिको भारवाहस्तु भारिकः
[भृतकस्यात् कर्मकरो दासस्तु परिचारकः
[चतुरस्तु पटुर्दक्षश्चण्डालः श्वपचः पुमान्

पाणिवादः (वद्) கைத்தாளக்காரன். கைகளைக்கொட்டுகிறான்
पाणिघः (हन) " "
वेणुध्मः (ध्मा) புல்லாங்குழலூதுகிறவன்.
वैणविकः மூங்கிலான புல்லாங்குழலூதுவதைத் தொழிலாகவுடையவன்.
वीणावादः वैणिकः (वद्) வீணைவாசிப்பவன். அத்தொழிலாளி
जीवान्तकः, शाकुनिकः பக்ஷிவேட்டைக்காரன். கொல்லுகிறான்.
वागुरिकः, जालिकः வலை வீசிப் பிடிப்பவன். வலையாற் செய்கிறான்
वैतंसिकः மாம்ஸ வியாபாரி. ஜந்துக்களைப் பிடிக்கக்கூண்டை
मांसिकः " [யுடையவன். அதோடு தொழிலையுடையவன்
विवर्णः அல்பன். விரோதமான ஜாதி, கீர்த்தி யுள்ளவன்
नीचः (अञ्चू) " நிகிர்ஷ்டமானதை அடைகிறான்.
पामरः (रा) " பாவத்தை அடைகிறான்.
वार्तावहः (वह) காவடியைச் சுமக்குகிறவன்.
वैवधिकः " நானாவிதமானதைச் சுமக்கிறான்.
भारवाहः, भारिकः (वह) பாரத்தைச் சுமக்கிறவன்.
भृतकः (भृञ्) கூலிக்காரன். பரிக்கப்படுகிறான்
कर्मकरः (डुकृञ्) " கூலி வேலை செய்கிறான்.

[किरातः शबरोव्याधः आखेटो मृगया स्त्रियाम्
दक्षिणारुर्लुब्धयोगाद्दक्षिणेर्मा कुरङ्गकः
[तस्करो मोषकश्चोरः स्तेयं लोप्त्रं तु तद्धने

दासः (दंस) ஊழியன். யஜமானனின்வேலையைப்பார்க்கிறான்.
परिचारकः (चर) „ கார்யார்த்தமாகச் சுற்றிப் போகிறான்.
परजातः (जनी) வளர்த்துக்கொண்ட அடிமை. அன்னியனுக்குப் பிறந்தவன்.
परिस्कन्दः (स्कंदिर्) „ எங்குந் திரிகிறான்.
अलसः (लस) சோம்பேறி. உற்சாக மற்றிருக்கிறான்.
मन्दः (मदि) „ தூங்குகிறான்.
चतुरः (चते) திறமை சாலி (உதவிக்கு) யாசிக்கப்படுகிறான்
पटुः (पट) „ தொழிலை நடத்துகிறான்.
दक्षः (दक्ष) „ சீக்கிறமாகச் செய்கிறான்.
चण्डालः (चडि) பறையன். கோபிக்கிறான்
श्वपचः (डुपचष्) „ நாயைச் சமைக்கிறான்
किरातः (कॄ, अत) மலைவாசி (மலையில்) திரிகிறான்
शबरः (शब) வனவாசி. காட்டில் திரிகிறான்
व्याधः (व्यध) வேடன். (மிருகங்களை) அடிக்கிறான்
आखेटः (खिट) வேட்டை. இதில்மிருகங்கள்பயப்படுகின்றன
मृगया (मृग) „ மிருகங்கள் தேடப்படுகின்றன
दक्षिणेर्मन् வேடனாலடிக்கப்பட்டு வலப்பக்கத்தில் காயமுள்ள (ईर्मन्) மிருகம் **दक्षिणारुर्लुब्धयोगात् कुरङ्गकः**
तस्करः (डुकृञ्) திருடன். அதை (திருட்டை) செய்கிறான்
मोषकः (मुष) „ திருடுகிறான்
चोरः (चुर) „ „
स्तेयम् திருடு. **तद्धने** திருடனின் கார்யம்

वीतंसस्तूपकरणं बन्धने मृगपक्षिणाम्
उन्माथः कूटयन्त्रं स्याद्वागुरा मृगबन्धनी
[सूत्रं तन्तुश्चरज्जुः स्त्री वायदण्डस्तु वेमनि
उद्घाटनं घटीयन्त्रं सलिलोद्वाहनं प्रहेः
वाणिर्व्यूतिः स्त्रियौ तुल्ये पुस्तं लेप्यादिकर्मणि

लोप्त्रम् (लुप्ल) திருட்டு சொத்து. அபஹரிக்கப்பட்டது
वीतंसः (तसि) கன்னி. வலை. அலங்கரிக்கப்பட்டிருக்கிறது
उपकरणं बन्धने मृगपक्षिणाम् பிடிக்க ஸாதனம்
उन्माथः (मथे) போன். இதனால் பிடிக்கப்படுகின்றன
कूटयन्त्रम् ,, கபடத்தினால் செய்யப்பட்ட யந்திரம்
वागुरा (गुर) வலை. மிருகங்களைப்பிடிக்க முயற்சிக்கப்படு
मृगबन्धनी (बन्ध) ,, மிருகங்கள் கட்டப்படுகின்றன [கிறது
उद्घाटनम् (घट) ராட்டிணம்.ஏற்றம். நீர் மேலுக்குக்கூட்டப்படுகிறது **सलिलोद्वाहनं प्रहेः**
घटीयन्त्रम् ,, கடிகைகளுடைய யந்திரம்
सूत्रम् (सूत्र) நூல். சுற்றப்படுகிறது
तन्तुः (तनु) ,, விஸ்தரிக்கப்படுகிறது.
रज्जुः (सृज) கயிர். விடப்படுகிறது.
वायदण्डः (वेञ्) தரிப்பலிகை. நெய்கிற பலகை.
वेमन् (वेञ्) ,, இதனால் துணி நெய்யப்படுகிறது.
वाणिः (वण) நெசவு. சப்திக்கிறது.
व्यूतिः (वेञ्) ,, நெய்யப்படுகிறது
पुस्तम् (पुस्त) பாவோட்டுதல் **लेप्यादिकर्मणि** ஆதரிக்கப்படுகி
पाञ्चालिका பொம்மை பஞ்சால தேசத்திலுண்டானது[றது
पुत्रिका ,, புத்திரியைப் போலிருக்கிறது. துணி, தந்தம்,

पाञ्चालिका पुत्रिका स्याद्वस्त्रदन्तादिभिः कृता
जतुत्रपुविकारे तु जातुषं त्रापुषं त्रिषु
पिटकः पेटकः पेटा मञ्जूषाथ विहङ्गिका
भारयष्टिस्तदालम्बि शिक्यं काचोऽथ पादुका
पादूरुपानत्स्त्री सैवानुपदीना पदायता
नध्री वध्री वरत्रा स्यादश्वादेस्ताडनी कशा

மரம் முதலானது वस्त्रदन्तादिभिः कृता
जातुषम् त्रि அரக்கு பொம்மை. அரக்கின் விகாரம் जतु
त्रापुषम् त्रि தகர „ தகரத்தின் விகாரம். त्रपु विकारे
पिटकः, पेटकः, पेटा (पिट) பெட்டி. வஸ்துக்களுடன் கூடியிருக்கிறது
मञ्जूषा (टुमस्जो) பெட்டி. வஸ்துக்களடங்கியிருக்கின்றன
विहङ्गिका. காவடி பத்தை. பக்ஷியைப்போலிருக்கிறது
भारयष्टिः स्त्री பளுவினுடைய பத்தை.
शिक्यम् (शकॢ) உரி तदालम्बि சுமப்பதில் ஸமர்த்தமானது
काचः (कच) „ கட்டப்பட்டிருக்கிறது
पादुका, पादूः (पदॢ) செருப்பு. இதனால் நடந்துபோகி[றார்கள்.
उपानह् (णह) स्त्री „ பாதத்தைக் கட்டுகிறது
अनुपदीना காலுக்குத் தகுந்த செருப்பு सैवोपानत्पदायता
नध्री (णह) வார். இதனால் கட்டப்படுகிறது
वध्री (वृधु) „ நீள்கிறது
वरत्रा (वृञ्) „ இதனால் சுற்றப்படுகிறது.
कशा (कश) சாட்டை. अश्वादेस्ताडनी தண்டிக்கிறது.
चाण्डालिका பறையனுடையவீணை பறையன்ஸம்பந்தம்

चाण्डालिका तु कण्डोलवीणा चाण्डालवल्लकी
नाराची स्यादेषणिका शाणस्तु निकषः कषः
व्रश्चनः पत्रपरशुरीषिका तूलिका समे
तैजसावर्तनी मूषा भस्त्रा चर्मप्रसेविका
आस्फोटनी वेधनिका कृपाणी कर्तरी समे

चण्डालवल्लकी பறையனுடைய வீணை
कण्डोलवीणा „ இதனால் கர்விக்கிறார்கள்.
नाराची (अञ्चू) திராசு. நரஸமூஹத்தை அடைகிறது
एषणिका (इषु) „ இச்சிக்கப்படுகிறது. அடையப்படுகிறது.
शाणः (शो) உரைகல். தேயச் செய்கிறது
निकषः (कष) „ இதனிடத்தில் வஸ்து ஹிம்ஸிக்கப் படுகிறது.
व्रश्चनः (ओव्रश्चू) வாச்சி. இதனால் சேதிக்கப்படுகிறது
पत्रपरशुः „ இலையைப் போலிருக்கிற கோடரி.
ईषिका(ईष) சித்திரமெழுதுகிறக்குச்சு. அடையப்படுகிறது
तूलिका (तूल) „ வஸ்துவை நிச்சயிக்கிறது
तैजसावर्तनी (वृतु) மூசை. இதில்பொன்உருக்கப்படுகிறது
मूषा (मूष) „ திருடுகிறது.
भस्त्रा (भस) துருத்தி. இதனால் தீ ஒளிப்பிக்கப்படுகிறது
चर्मप्रसेविका (सेवृ) „ தோலினுலான „ ஸாதனம்.
आस्फोटनी (स्फुट) வஜ்ஜிரஊசி. இதனால்துளைக்கப்படுகிறது
वेधनिका (विध) „ துளைக்கிறது (ரத்தினத்தை)
कृपाणी (कृप्) கத்திரிக்கோல்.வெட்டுவதில் ஸமர்த்தமானது
कर्तरी (कृती) „ வெட்டுகிறது.
वृक्षादनी (अद) உளி. மரத்தைப் புசிக்கிறது

वृक्षादनी वृक्षभेदी टङ्कः पाषाणदारणः
क्रकचोऽस्त्री करपत्रमारा चर्मप्रभेदिका
सूर्मी स्थूणायःप्रतिमा शिल्पं कर्म कलादिकम्
[प्रतिमा स्यात् प्रतिनिधिः उपमानं तथोपमा

वृक्षभेदिन् (भिदिर्) உளி. மரத்தைப்பிளக்கிறது
टङ्कः (कै) கல்லுளி. டம் என்று சப்திக்கிறது.
पाषाणदारणः (दॄ) „ கல்லைப் பிளக்கிறது
क्रकचः, चम् (कच) ரம்பம். கர்கர் என்று சப்திக்கிறது
करपत्रम् „ கையில் இலையைப் போலிருக்கிறது
आरा (ऋ) தோலறுக்கிற உளி. சுற்றி அடைகிறது
चर्मप्रभेदिका (भिदिर्) „ தோலை பேதிக்கிறது
सूर्मी (उर्वी) இரும்பு பொம்மை. சுபத்தைக் கெடுக்கிறது
अयःप्रतिमा, स्थूणा (ष्ठा) „ தூணைப்போல் உறுதியானது
शिल्पम् (शील) கலைகள் **कर्म कलादिकम्** 64 கலைகளும் **आदि** சப்தத்தால் தட்டான் வேலை முதலியன. அப்பியஸிக்கப்படுகிறது
प्रतिमा(नम्) (**माङ्**) பதிலுருவம். பதிலாகச் செய்யப்பட்டது
प्रतिनिधिः (डुधाञ्) **पु** „ „ வைக்கப்பட்டது
उपमा(नम्)(उप+माङ्) ஒப்பு. ஒப்பிடப்படுகிறது அப்பொருள்
समः (सम) **त्रि** ஸமானம். விசேஷ்ய லிங்கத்தை ஏற்கும்
तुल्यः (तुल) „ நிறையால் ஸமமானது
प्रतीकाशः (काशृ) **त्रि** ஒப்பான. ஸமாஸத்தில் உத்தர பதமாக [வரும்
उपमा (माङ्) „ ஒப்பிடப்படுகிறது
वेतनम् (वी) கூலி. இதனால் அடையப்படுகிறது
पणः (पण) „ பேரம் செய்யப்படுகிறது

[समस्तुल्यः प्रतीकाश उपमावेतनं पणः
साधारणः समानश्च स्युरुत्तरपदे त्वमी
[अवदंशः सुरा मद्यं मधु मध्वासवस्तथा
शुण्डापानं मदस्थानं मधुवारा मधुक्रमाः
मैरेयमासवः सीधुर्मेदको जगलः समौ

100 सुरा கள்

अवदंशः (दंश) ஊறுகாய் **भक्षणम्** கடிக்கப்படுகிறது.
सुरा (रा) கள். நன்கு கொடுக்கிறார்கள்.
मद्यम् (मदी) ,, இதனால் மதிக்கிறார்கள்
मधु, मध्वासवः இலுப்பப் பூவினால் தயாரிக்கப்பட்டகள். இனிப்பானது.
शुण्डापानम् (शुन) मदस्थानम् கள் குடிக்கிறஇடம்போகிறான்
मधुवारः मधुक्रमः மதுபானம் செய்யும் கிரமம்.
मैरेयम् மிராதேசத்துக்கள்
आसवः (षुञ्) கருப்பஞ்சார்.பக்குவமாகாதகரும்பிலிருந்து பிழியப்படுகிறது.
सीधुः (शीङ्) ,, பக்குவமான ,, நித்திரை அடைகிறார்கள்.

शीधुरिक्षुरसैः पक्वैरपक्वैरासवो भवेत् ।
मैरेयं धातकीपुष्पगुडधानाम्बुसंहितम् ॥ (माधवः)

मेदकः (ञिमिदा) மத்தியம் தயாரிக்கச் சேர்த்த உண்டை. பிசுக்காயிருக்கிறது
जगलः (गल) ,, மிகவும் புசிக்கப்படுகிறது

संधानं स्यादभिषवः किण्वं पुंसि तु नग्नहूः
कारोत्तरः सुरामण्ड आपानं पानगोष्ठिका
चषकोऽस्त्री पानपात्रं सरकोऽप्यनुतर्षणम्
धूर्तोऽक्षदेवी द्यूतस्तु कैतवं पण इत्यपि
पणोऽक्षेषु ग्लहोऽक्षास्तु देवनाः पाशकाश्च ते

संधानम् (डुधाञ्) கள்ளைச் செய்தல். கள்ளைக் கூட்டல்.
अभिषवः (षुञ्) ,, கள்ளைப் பிழிதல்.
किण्वम् (कण) மத்தியம் செய்கிறமுளை. சப்திக்கிறுன்
नग्नहूः (ह्वेञ्) ,, அழைக்கப்படுகிறுன்.
कारोत्तरः கள்ளின் கேட்டை **सुरामण्डः** காரியத்தாற் சிறந்தது
आपानम् (पा) அனேகர் சேர்ந்து கள் குடிக்குமிடம்
पानगोष्ठिका (ष्ठा) ,, இங்கே பேசிக்கொண்டு குடிக்கிறுர்கள்
चषकम्, कः (चष) கள் குடுவை **पानपात्रम्** இதில் பானம் செய்கிறுர்கள்.
सरकः (सृ) கள் குடித்தல். விடப்படுகிறது
अनुतर्षणम् (ञितृषा) ,, இதனுல் பானம் செய்கிறுர்கள்.
धूर्तः (धुर्वी) சூதாடுகிறவன் (குடும்பத்தை) ஹிம்ஸிக்கிறுன்
अक्षदेविन् (दिवु) ,, பாச்சிகையால் விளையாடுகிறுன்
द्यूतम्, तः (दिवु) சூது. விளையாடல்
कैतवम् ,, சூதாடுகிறவனின் தன்மை
अक्षः (अक्षू) பாச்சிகை. பரவுகிறது
पाशकः (पश) ,, இதால் கட்டப்படுகிறுன்
देवनः (दिवु) ,, ,, விளையாடுகிறுர்கள்
पणः (पण) பந்தயம். இதனுல் வியவஹரிக்கப்படுகிறது
ग्लहः (ग्लहू) ,, எடுத்துக்கொள்ளப்படுகிறது **अक्षेषु**

स्युर्लग्नकाः प्रतिभुवः सभिका द्यूतकारकाः
परिणायस्तु शारीणां समन्तान्नयनेऽस्त्रियाम्
अष्टापदं शारिफलं प्राणिद्यूतं समाह्वयः

लग्नकः (लगे) ஜாமீன்காரன். ஸம்பந்தப்படுகிறுன்
प्रतिभूः (भू) „ கடனாளிக்குப் பதிலாக இருக்கிறுன்
द्यूतकारकःसभिकः சூதமாடிவைகிறவன்சபையையுடையவன்
परिणायः (णीञ्) சொக்கட்டான் காயை வைத்தல். சுற்றி அடைவிக்கப்படுகிறது शारीणां समन्तान्नयने
अष्टापदम् சூதப்பலகை. ஒவ்வொரு வரியிலும். 8 கட்டடங்கள் இருக்கின்றன
शारिफलम्, लः „ சொக்கட்டான்களிருக்கின்ற பலகை
समाह्वयः (ह्वेञ्) கோழிப் பந்தயம் முதலியன. இங்கு மிகவும்
प्राणिद्यूतम् „ [அழைக்கப்படுகின்றனர்

ஸம்ஸ்க்ருத ஸ்வபோதினியின்
முதல்பாகம் முற்றிற்று.
நாமலிங்கானு சாஸனத்தில் இரண்டாங்காண்டம்
முடிந்தது.

அட்டவணை அகராதி.

விஷயம்.	பக்கம்.	விஷயம்	பக்கம்.
அக்கினி	... 21	சந்தனம்	... 217
அலங்காரம்	... 215	சந்திரன்	... 29
அவயவம்	... 199	சப்தம்	... 64
அவஸ்தை	... 188	சாஸ்திரம்	... 58
அளவு	... 289	சிருங்காரம்	... 73
அஷ்டைச்வரியம்	... 17	சிவன்	... 16
அஸ்திரம்	... 262	சூது	... 309
ஆடை	... 212	செடி	... 130
ஆயுதம்	... 303	சேனை	... 253
ஆயுததாரிகள்	... 255	சொக்கட்டான்	... 310
ஆறுகள்	... 91	தபஸ்வி	... 234
இடம்	... 102	தர்ப்பணம்	... 237
இந்திரியம்	... 50	தாமரை	... 98
இருதயம்	... 196	தான்னியம்	... 274
உத்தியோகஸ்த்தர்	... 240	திக்கு	... 25
உலோகங்கள்	... 294	தினப்பிரிவு	... 36
உறவினர்	... 184	தின்பண்டம்	... 283
எண்ணிக்கை	... 290	தேவர்	... 18
எருது	... 160	தொழிலாளிகள்	... 298
ஒடம்	... 84	தோட்டம்	... 118
கடல்	... 86	நகை	... 208
கலப்பை	... 273	நக்ஷத்திரம்	... 32
கள்	... 308	நரகம்	... 83
காடுகள்	... 125	நாடகம்	... 69
காலம்	... 39	,, பரிபாஷை	... 71
,, தேவபித்ரு	... 44	நிலம்	... 271
குணங்கள்	... 74	நிறம்	... 52
,, இயற்கை	... 78	நோய்	... 194
குதிரை	... 157	நோயாளி	... 196
குபேரன்	... 24	பக்ஷிகள்	... 165
கும்பல்	... 174	படுக்கறை	... 219
கொடிவகை	... 130	படை வகுப்பு	... 257

விஷயம்	பக்கம்.	விஷயம்	பக்கம்.
பட்டணம்	... 105	ராஜ சின்னம்	... 249
பணம்	... 292	ராஜாங்கம்	... 244
பாதாளம்	... 80	வசதி	... 1 7
பாத்திரம்	... 278	வண்டி	... 250
பாம்பு	... 81	வராஞச்ரமம்	... 220
பாரமார்த்திகம்	... 45	வருஷம்	 44
பிதிர்கால அளவு	... 45	வழி	... 104
பிராம்மணன்	... 221	வாகனம்	... 250
பிழைப்பு	... 269	வாயு	... 23
பிள்ளைகள்	... 183	வாரம்	... 33
புத்தி	... 48	வாத்தியம்	... 66
புராணம்	... 57	வாஸனை	... 216
புறப்பாடு	 263	வித்தை	... 54
புற்பூண்டு	... 144	வியாபாரம்	... 287
பூமி	... 100	விரல்கள்	... 203
பெண்கள்	... 176	,, அளவு	... 204
மயிர்	... 207	விஷயம்	... 51
மரம்	... 120	விஷ்ணு	... 14
மலை	... 114	வீடு	... 250
மனிதன்	... 190	,, சாமான்	... 277
மனைவி	... 180	வீணை	... 68
மாதம்	... 41	வேதம்	... 54
மாலை	... 215	வேதாங்கம்	... 55
மான்	... 150	ஜலஜந்து	... 94
மிருகம்	... 149	ஜலபுஷ்பம்	... 97
மீன்	... 43	ஜலப்ரதேசம்	... 87
யமன்	... 23	ஜாதிக்கலப்பு	... 297
யாகம்	... 226	க்ஷாரங்கள்	... 296
யானை	... 154	ஸூர்யன்	... 35
யுத்தம்	... 265	ஸ்வரம்	... 65
ரத்தினங்கள்	... 293	ஹம்ஸம்	... 169
ரஸங்கள்	... 73	ஹாரம்	... 210
ராஜா	... 240		

பிரம்ம ஸாயுஜ்ய புஸ்தகாலயப் பதிப்புக்கள்

		ரூ	அ
1.	மோக்ஷ வழி—கீதா, உபநிஷத்துக்கள், தர்ம சாஸ்திரப் பிரமாணமானது	1	0
2.	ஸம்ஸ்க்ருத—தமிழ் அகராதி. கிரந்த எழுத்தில்—கீதை, உபநிஷத்துக்கள், ஸந்தியா, வேதமந்திர மேற்கோள்களுடன்	4	0
3.	ஸம்ஸ்க்ருத—தமிழ் அகராதி. நாகரி சிறியது	1	5
4.	தமிழ்—ஸம்ஸ்க்ருத அகராதி	1	5
5.	ஸம்ஸ்க்ருத ஸ்வபோதினி முதற்பாகம் (பெயர்ச்சொற்கள்) தமிழ் அர்தங்களுடன்	1	5
6.	ஸம்ஸ்க்ருத—ஸ்வபோதினி இரண்டாம் பாகம். தாது கோசம், (உபஸர்க்கங்கள் சேர்ந்துவரும் மாறுபாடானஅர்த்தங்கள்), விசேஷண ரூபங்களோடும், பெயர்ச்சொற்கள் உதாரணங்களோடும்,அவ்வியயங்கள், வாக்கியங்கள், வாக்கியங்களுக்கு விதிகள்லெள கிகநியாயங்கள் முதலியன.	1	5

குறிப்பு:— இவைகள் யாவும் சாஸ்திர ரத்தினம் பிரம்மஸ்ரீ தேதியூர். ஸுப்ரம்மண்ய சாஸ்திரிகள், ஹிண்டு பத்ராதிபர் முதலியவர்களால் சிறந்த அபிப்பிராயங்களைப் பெற்றிருக்கின்றன. 3, 4, 5, 6, புஸ்தகங்கள் கிரவுன் 16 சைஸில் நாகரி தமிழ் அர்த்தங்களோடு கூடினவை. இந் நான்கிற்கும் அமரமே ஆதாரம்.

கமிஷன் விவரம்:—5 ரூபாய்க்குக்குறையாத ஆர்டருக்கு 25% கமிஷனும், அதற்கு மேற்பட்ட ஆர்டருக்கு 33 1/3% கமிஷனும் கழித்து அனுப்பப்படும்.

விலாசம்:—ஸ்ரீ சென்னை ஆண்டாள் தனசேகரநிதி
மானேஜர்

109, சைனுபஜார் ரோட் ஜி.டி. மதராஸ்.